

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

भंडारा जिल्हा

१९८५-८६

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन
मुंबई

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा : भंडारा

१९८५-८६

XXXXXX

XXX

X

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,

महाराष्ट्र शासन

नियोजन विभाग

मुंबई

XXXXXXXX

XXXXX

XXX

X

// शुद्धि पत्र २//

अ. क्रं.	पू. क्रमांक	परिच्छेद क्रमांक	तक्ता क्रं.	ओळ क्रं.	स्तंभ क्रं.	चूक	बरोबर
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.
१.	२५	-	३. १	१२	११	अस्पष्ट	२३४
२.	२९	-	३. १	१३	१	अर्जुनी	अर्जुनी/मोर.
३.	६५	-	३. ९	२	१०	अस्पष्ट	४२४२०
४.	८१	-	४. ७	९	२	मार/अर्जुनी	अर्जुनी/मोरगांव
५.	१३२	-	७. ४	१५	४	अस्पष्ट	१४४५८
६.	१३४	-	७. ५	२२	३	मार/अर्जुनी	अर्जुनी/मोरगांव
७.	१४५	-	८. ८	१४	२	मारगांव/अर्जुनी	अर्जुनी/मोरगांव
८.	१५७	-	१०. २	स्तंभ शिर्षक	-	खची	खर्च
९.	१८७	-	१५. ३	१४	१	मार/अर्जुनी	अर्जुनी/मोरगांव
१०.	१८८	-	१५. ४	१३	२	मार/अर्जुनी/	अर्जुनी/मोरगांव
११.	१८९	-	१५. ४	१३	२	मारे/अर्जुनी	अर्जुनी/मोरगांव

[दीन]

दृष्टिकोपात जिल्हा [पुढे चालू]

१	२	३	४	५
	६] पोलीस स्थानके [१० १० ८५ रोजी]	संख्या	३३	७७८
	७] पोलीस आऊट पोस्ट [— " —]	संख्या	१३	११२१
तीन]	लोक संख्या [१९८१]			
	१] ग्रामीण लोकसंख्या	आकडे हजारात	१५८७	४०७२१
	२] नागरी लोकसंख्या	— " —	२४१	२१२२३
	३] एकूण लोकसंख्या	— " —	१८३८	६२७८४
	४] अनुसूचित जातींची लोकसंख्या	— " —	१७९	१४४८०
	५] अनुसूचित जातींच्या लोकसंख्येची टक्केवारी	टक्केवारी	९.७५	७.११
	६] अनुसूचित जमातींची लोकसंख्या	आकडे हजारात	३९८	५७७३
	७] अनुसूचित जमातींच्या लोकसंख्येची टक्केवारी	टक्केवारी	१६.३३	९.१२
	८] पुरुष	आकडे हजारात	९२०	३३४१५
	९] स्त्रिया	— " —	९१८	३०३६९
	१०] स्त्री-पुरुष प्रमाण	१००० पुरुषांमध्ये स्त्रियांचे प्रमाण	९९७	९३७
	११] घनता	दर चौ. कि. मी.	११९	२०४
	१२] साक्षरतेचे प्रमाण	क्षेत्रातील लोकसंख्या		
	१] एकूण	टक्केवारी	४३.९२	४७.१८
	२] पुरुष	— " —	५८.३१	५८.१९
	३] स्त्रिया	— " —	२९.४९	३५.७९
	१४] राज्यामध्ये जिल्ह्यांचा क्रमांक	संख्या	१६	
चार]	जुडगी [१९८४-८५]			
	१] भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	९२८	३०७५८
	२] जंगलव्याप्त क्षेत्र (स त्याची भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी)	— " —	३६० [२८.०१]	५३.४३ [१७.३७]

[पुढे चालू]

[तित]

दृष्टिक्षेपात जिल्हा [पुढे चालू]

१	२	३	४	५
	३] शोतीला उपलब्धा नसलेली जमीन १९८४-८५	हजार हेक्टर		
	अ] बिगर शोती वापराखालील जमीन	— " —	४३	१०६०
	ब] पडीक आणि लागवडीलायक नसलेली जमीन	— " —	४९	१७१०
	क] एकूण	— " —	९२	२७७०
	४] पडीत जमीनी व्यक्तिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमिन १९८४-८५			
	१] कायम गुरे चरणा आणि इतर	— " —	१०५	१५५८
	२] झाडे झुडपाखालील जमीन	— " —	१४	१९५
	३] लागवडी योग्य परंतु पड जमीन	— " —	३५	१०३७
	५] पडीत जमीन [१९८४-८५]			
	१] चालू पड	— " —	१६	८४९
	२] इतर पड	— " —	२७	८३१
	६] पिकाखालील क्षेत्र			
	१] पिकाखालील निव्वळ क्षेत्र	— " —	३८९	१८१८५
	२] झोटा क्षेत्र	— " —	८४	२३८५
	३] एकूण पिकाखालील क्षेत्र	— " —	४७३	२०४७०
	७] ओलित क्षेत्र [१९८४-८५]			
	१] निव्वळ ओलित क्षेत्र	— " —	१३४	१८५६
	२] एकूण ओलित क्षेत्र	— " —	१४१	२५१८
	८] महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र [अन्नधान्ये] १९८५-८६	— " —	४३०	१४०९१
	९] वहित धारणा जमिनी [१९८०-८१]			
	१] २ हेक्टर पेक्षा कमी	संख्या ००	१९४१	३४६६८
	२] २ ते १० हेक्टर	— " —	६१८	३०७७५
	३] १० हेक्टर पेक्षा जास्त	— " —	२८	३१८२
	१०] जमीन महसूल वसुली [१९८५-८६]	लाखा स्मये	१०	३७३७
	११] जिल्हा परिषदांचा उपकर	हजार स्मये	२८७५	४२०२९
	१२] पंचायत समितीचा उपकर	— " —	उ. ना.	उ. ना.

[पुढे चालू]

क्र.सं.	विवरण	संख्या	एकक	मूल्य	उ.ना.
१	सहकारी संस्था	१	संख्या	१६०८	७९२९९
२	प्राथमिक कृषी सहकारी संस्था	२	संख्या	१६०८	१८३७८
३	प्राथमिक कृषी सहकारी पत संस्थांची सभासद संख्या		संख्या [लाखात]		६३९९
४	दुग्धा पात्र संस्था		संख्या	१८५	१९०६८
५	प्राथमिक कृषी पत संस्थांची दिनेशे कर		रु [कोटीत]	४	३७०
६	जल सिंचन				
१	पूर्व झालिले पाटबंधारे प्रकल्प व त्या खालील लाभक्षेत्र [३०.६.१९८४]				
२	मोठे प्रकल्प		संख्या	२	१६
३	लाभा क्षेत्र		हजार हेक्टर	१०२	उ.ना.
४	मध्यम प्रकल्प		संख्या	११	१२५
५	लाभा क्षेत्र		हजार हेक्टर	१०८	उ.ना.
६	लघु प्रकल्प [पुढे भाग]		संख्या	३७००	११८०
७	लाभा क्षेत्र		हजार हेक्टर	७५	उ.ना.
८	सिंचन मिळीरी खाली भाजणारे क्षेत्र [१९८४-८५]		हजार हेक्टर	८	१०५७

[पुढे चालू]

दृष्टिकोपात जिल्हा [पुढे चालू]

१	२	३	४	५
	२] काम सुरु असलेल्या पाटबंधारे प्रकल्पा खालील लाभ क्षेत्र			
	१] मोठे प्रकल्प	संख्या	-	उ. ना.
	लाभ क्षेत्र	हजार हेक्टर	-	उ. ना.
	२] मध्यम प्रकल्प	संख्या	३	उ. ना.
	लाभ क्षेत्र	हजार हेक्टर	६	उ. ना.
	३] लघु पाटबंधारे	संख्या	-	उ. ना.
	लाभ क्षेत्र	हजार हेक्टर	-	उ. ना.
	३] जिल्ह्यामध्ये नव्याने घोष्यात येणारे प्रकल्प व त्यांचे अंदाजित लाभ क्षेत्र			
	१] मोठे	संख्या	-	उ. ना.
	अपेक्षित लाभ क्षेत्र	हजार हेक्टर	-	उ. ना.
	२] मध्यम	संख्या	-	उ. ना.
	अपेक्षित लाभ क्षेत्र	हजार हेक्टर	-	उ. ना.
	३] लघु	संख्या	-	उ. ना.
	अपेक्षित लाभ क्षेत्र	हजार हेक्टर	-	उ. ना.
आठ]	उद्योग [१.४.१९८५ रोजी]			
	१]. नोंदणीकृत कारखान्यांची संख्या	संख्या	४१७	३२४५१
	२] नोंदणी कृत चालू कारखान्यांची संख्या	संख्या	३३६	१८९२३
	३] साखर कारखान्यांची संख्या [८४-८५] [उत्पादन सुरु असलेले]	संख्या	१	८८
	४] सर्व सूत गिरण्यांची संख्या [३१.३.८५]	संख्या	-	१३३
नऊ]	वीज			
	१] वीज पुरवठा केलेली शाहरे व खोडी [३१.३.१९८६]	संख्या	१३५८	३३९२७
	२] विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या [१९८५-८६]	संख्या	१३५१	३३६२०
	३] वीज पुरवठा केलेले पंप संय [१९८५-८६]	संख्या	१११०४	१०१७७०४
	४] गोबर गैस संयंत्रे [३१.३.१९८६ रोजी]	संख्या	५७२२	९१३१५

१	२	३	४	५
दहा]	<u>सार्वजनिक आरोग्य [१९८५]</u>			
	१] रुग्णालये	संख्या	११	६५०
	२] दवाखाने	संख्या	१२४	१७२२
	३] प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	१८	१५३९
	४] प्राथमिक आरोग्य पथके	संख्या	९	८१
	५] एकात्मिक पाल विकास योजना गट	संख्या	३	१०४
	६] आंगण वाढीत उपस्थित राहणारी मुले	संख्या	उ. ना.	उ. ना.
अकरा]	<u>शिक्षण [३०.९.१९८६]</u>			
	१] स्कूण प्राथमिक शाळा	संख्या	१६३१	५४४०६
	२] स्क. शिक्षाकी शाळा	संख्या	३८३	१७०९८
	३] प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारात	२८४	९४१८
	४] प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	— " —	७	२७५
	५] प्रत्येक शिक्षाकामागे विद्यार्थी	संख्या	४३	३८
बारा]	<u>दुय्यम शिक्षण</u>			
	१] दुय्यम शाळा	संख्या	३०९	८१७७
	२] शाळेतील स्कूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	१३३	४०८५
	३] शाळेतील शिक्षक	— " —	४	१४६
तेरा]	<u>उच्च शिक्षण [३०.९.१९८६]</u>			
	१] संस्था	संख्या	१०	१२५५
	२] स्कूण विद्यार्थी	संख्या हजारात	१७	८८८
चौदा]	<u>अ] प्रौढ शिक्षण</u>			
	१] प्रौढ शिक्षण केंद्रे	संख्या	७९०	२०४७४
	२] प्रौढांची उपस्थिती	संख्या हजारात	१५	६४०
	<u>ब] तांत्रिक शिक्षण</u>			
	१] औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था			
	१] शासकीय व शासन सहाय्यित	संख्या	३	उ. ना.
	२] इतर [खाजगी]	संख्या	—	उ. ना.

[सात]

द्विदक्षीयात जिल्हा [पुढे चालू]

१	२	३	४	५
	२] शासकीय व शासन सहाय्यित औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमध्ये मंजूर झालेल्या जागा.	संख्या	२७६	४११८८
	३] तांत्रिक व व्यावसायिक शिक्षण संस्था			
	१] शासकीय व शासन सहाय्यित	संख्या	१	१६०
	२] इतर खाजगी	संख्या	३	५२५
	४] शासकीय तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण संस्थांची प्रवेश क्षमता	संख्या	उ. ना.	१७२००
	५] अभियंत्यांची संख्या	संख्या	उ. ना.	उ. ना.
	पंधरा परिवहन आणि दळण वळण [१.४.१९८७]			
	१] एकूण रेल्वे मार्ग लांबी [१९८५-८६]	कि.मी.	२५३	५२९७
	२] रस्त्यांनी जोडलेली गावे	संख्या	५०५	३४६२४
	३] एकूण रस्त्यांची लांबी [पृष्ठांकित]	कि.मी.	४४७२	१०२७२६
	४] राष्ट्रीय महामार्गांची लांबी	कि.मी.	१०२	२२३२ x
	५] राज्य महामार्ग	कि.मी.	३४१	१२०७६
	६] महत्वाच्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	६१३	२६७६३ x
	७] इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	४१२	२८८६१ x
	८] ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	३०११	७८९४२ x
	सोळा] पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा [१.४.१९८७]			
	रोजी कठीण गावांची संख्या	संख्या	२६२	उ. ना.
	१] खोड्यांना केलेला पुरवठा	संख्या	३१२	उ. ना.
	अ] नळ्या पाणी पुरवठा	संख्या	२३	उ. ना.
	ब] रुप नलिका	संख्या	२९६	उ. ना.
	क] विहीरी	संख्या		उ. ना.
	२] टँकर्स किंवा वेल्ग्राडीने पुरवठा केली जाणारी गावे	संख्या	७९	उ. ना.
	३] योजनेत समाविष्ट करावयाची गावे	संख्या	६४३	उ. ना.

[पुढे चालू]

दृष्टिक्षेपात जिल्हा [पुढे चालू]

१	२	३	४	५
सतरा]	घारबांधणी			
	भूमिहिन कामगारांसाठी बांधलेल्या झोपड्यांसाठी सामाजिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम	संख्या	७४०	उ. ना.
अठरा]	१] दारिद्र्य रेषेखालील लोकसंख्या [८२-८३]	संख्या हजारात	१.९९	१४.३४
	२] मार्च ८५ पर्यंतचे लाभार्थी	संख्या	२४१७	उ. ना.
एकोणिस]	रोजगार हमी योजना			
	१] मंजूर झालेली कामे	संख्या	६०४४	उ. ना.
	२] पूर्ण झालेली कामे	संख्या	४०६३	उ. ना.
	३] उपुरी कामे	संख्या	२०८४	उ. ना.
	४] प्रगतीप्रधानांवर असलेली कामे	संख्या	२१३१	उ. ना.
	५] तुल्य करताना येण्यासारखी कामे	संख्या	१९८१	उ. ना.
	६] नोंदणीकृत कामगार	संख्या	४३३७५१	उ. ना.
	७] सरासरी दैनिक उपस्थिती	संख्या	१९११३	उ. ना.
	८] कमाल दैनिक उपस्थिती	संख्या	उ. ना.	उ. ना.
वीस]	आदिवासी कल्याणकारी योजना			
	आदिवासी करिता आश्रमशाळा	संख्या	११	उ. ना.
	विद्यार्थी	संख्या	२९६९	उ. ना.
एकविस]	मागास वर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना			
	मागास वर्गीयांसाठी वसतीगृहे	संख्या	८	उ. ना.
	वसतीगृहात राहणारे विद्यार्थी	संख्या	१२१९	उ. ना.
बावीस]	जिल्हा नियोजन			
	१] वार्षिक योजनेतील सर्वसाधारण अपेक्षित तरतूद [१९८५-८६]	रु. कोटीत	१३.३६	१७२८
	२] अनुसंधान धारण काढण्यासाठी तरतूद [१९८६-८७]	—	३.०५	२५०
तेवीस]	नागरी पुरवठा			
	१] रास्त भागाची दुकाने [१९८५]	संख्या	१३४८	३३००५
	२] शासकीय गुदामे	संख्या	२१	उ. ना.
	३] साठा [वस्तुनुसार]			
	१] तांदूळ	टन	१६८३	उ. ना.
	२] गहू	टन	२३६९	उ. ना.
	३] खाद्य तेल	टन	२८७	उ. ना.

भाग - १

समा लो च न

१९८५-८६

सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा : भंडारा

१] स्थानिक व भौगोलिक वैशिष्ट्ये

१.१ भौगोलिक स्थान

भंडारा हा "भानारा" या शब्दाचा अपभ्रंश असावा कारण रतनपूर येथील उत्खाननात इ.स. ११०० मध्ये मिळालेल्या शिल्लेखांत "भानारा" हा शब्द प्रयोग आढळतो. १८१८ ते १८३० पर्यंत सदर प्रदेश राजधराण्याच्या अधिपत्याखाली होता व जिल्हा मुख्यालय "लांजी" येथे होते. इ.स. १८३१ च्या दरम्यान "लांजी" मुख्यालय बंद करून भंडारा येथे जिल्हा मुख्यालय करण्यात आले. इ.स. १८६७ मध्ये भंडारा जिल्ह्याचा काही भाग तोडून बालाघाट जिल्ह्याची निर्मिती करण्यात आली. तसेच भंडारा जिल्ह्याचे "सानगडी" तालुका मुख्यालय बदलून "साकोली" तालुका मुख्यालय करण्यात आले. इ.स. १८८१ पर्यंत केवळ दोनच तालुके होते. ते म्हणजे "तिरोडा" व "साकोली". भंडारा तालुका नंतर निर्माण करण्यात आला. तसेच "तिरोडा" तालुका मुख्यालय बदलून "गोंदिया" तालुका मुख्यालय करण्यात आले.

भंडारा जिल्हा वेगवेगळ्या खात्यांत उत्तर अक्षांश २०^०.३९ ते २१^०.३८ आणि पूर्व रेखांश ७९^०.२७ ते ८०^०.४३ चे दरम्यान व्यापलेला आहे. भंडारा जिल्ह्याच्या उत्तरेस मध्यप्रदेशाचा बालाघाट जिल्हा, पूर्वेस राजनांदगांव जिल्हा, दक्षिणेस महाराष्ट्राचा अहमदनगर जिल्हा, व पश्चिमेस नागपूर जिल्हा आहे.

१.२ क्षेत्र व प्रशासकीय विभाग

भंडारा जिल्ह्याचे क्षेत्रफळ ९२१३ चौ. कि.मी. म्हणजेच महाराष्ट्र राज्याच्या ३ टक्के आहे. १९८१ च्या जनगणने पर्यंत भंडारा जिल्हा तिन तालुक्यांत विभागला होता. साकोली, गोंदिया व भंडारा हे तालुका मुख्यालये होते. परंतु १९८२ मध्ये तालुक्यांची पुनर्रचना करण्यात येऊन एकूण १३ तालुके निर्माण करण्यात आले. त्यात भंडारा, पवनी, मोहाडी, तुमसर, गोंदिया, तिरोडा, आमगांव, सालेकसा, गोरगांव, साकोली, देवरी, मोरगांव अर्जुनी व लाखांदूर तालुक्यांचा समावेश होतो. सात शहरे, १६३४ वस्ती असलेली छोडी, १५० ओसाड गावे

[पुढे चालू]

व ग्रामीण विकासाकरीता १३ पंचायत समित्या आणि नागरी विकासाकरीता ५ नगर परिषदा आहेत. वरठी व मोहाडी ही १९८१ च्या जनगणने प्रमाणे शहरे असली तरी तेथे नगरपरिषदा नाहीत.

१.३ नैसर्गिक रचना

उत्तरेकडील उंचवट्याचा प्रदेश सातपुडा पर्वताच्या शृंगाव्दारे बनलेला असून त्यात भीमसेन, कोका, गंगाझारी, दरेकसा, चिंचगड इत्यादी टेकड्या आहेत. पूर्वेकडील भाग डोंगराळ असून गायमुखी चांदपूर, अंबागड, प्रतापगड, गायखुरी डोंगराचा समावेश होतो. प्रतापगडाचे डोंगर सर्वात मोठे आहे. जिल्ह्याचे स्वाभाविक विभाग पुढील प्रमाणे. १] मध्यभागातील गायखुरी व आग्नेय भागातील प्रतापगडाचे डोंगराळ प्रदेश २] वायव्य भागातील अंबागडाचे डोंगराळ प्रदेश ३] पश्चिम आणि दक्षिण तसेच पूर्व व ईशान्य भागातील वैनगिच्या मैदानी प्रदेश.

१.४ भुगर्भिय रचना

भांडारा जिल्ह्याची भुगर्भिय रचना अतिशय समृद्ध अशा खनिज मिश्रित खाड्याची आहे. सातपुडा पर्वताच्या शृंगापासून अनेक डोंगराळ भाग निर्माण झाल्यामुळे मॅगनेज, कायनाईट, तिलीमानाईट अशा माल्यवानधातूंचे मिश्रण असलेली भुगर्भरचना आहे.

१.५ नद्यांची रचना

वैनगंगा ही जिल्ह्यातील मोठी व महत्वाची नदी असून जिल्ह्यात उत्तरपूर्व भागात प्रवेश करून भांडारा शहराजवळ पुढे दक्षिणेकडे चंद्रपूर जिल्ह्यात प्रवेश करते. बाधा, तुलवंधा, पांगोळी सुर, गोंदपी चंदन, बावनथाडी ह्या वैनगिच्या उपनद्या आहेत. भांडारा जिल्ह्यात वैनगिची लांबी जवळपास २०० कि.मी. आहे. तर बाधा नदीची लांबी १३० कि.मी. असून बाधा नदी चिंचगड पहाडातून उगम पावून उत्तरेकडे वाहता जाते. गोंदिया तहसिलच्या शिरपूर गांवाजवळ बाधा नदीवर मध्यम पाणी पुरवठा प्रकल्प आहे.

१.६ वने

भांडारा जिल्ह्यात एकूण वनक्षेत्र ४५६१ चौ. कि.मी. असून जिल्ह्याच्या एकूण भौगोलिक क्षेत्राच्या ५० टक्के आहे. हा वनभाग मुख्यत्वे करून जिल्ह्याच्या पूर्वेकडील देवरी, लाठांदूर, साकोली व मोरगांव अर्जुनी तालुक्यात मोठ्या प्रमाणावर आहे.

[पुढे चालू]

१.७. हवामान व पर्जन्य

भांडारा जिल्हा समुद्रापासून फार दूर असल्यामुळे या जिल्ह्याचे हवामान विषम स्वभावाचे आहे. या जिल्ह्याचे सन १९८५ मध्ये कमाल व किमान तापमान अनुक्रमे ४४.६ सेल्शियस व १०.८ सेल्शियस रवेडे होते. येथील उन्हाळा व हिवाळा हे सारखेच तीव्र असतात. एकाच दिवशी तापमानात बराच बदल होण्याचे प्रसंग वरिष्ठात बरेचदा येतात. या जिल्ह्यात बहुतांशी पाऊस जून-सप्टेंबर ह्या महिन्यांत पडतो. जून च्या दुसऱ्या आठवड्यात पावसाची सुरुवात होते. व ऑक्टोबरच्या पहिल्या आठवड्यापर्यंत पाऊस असतो. व वार्षिक पावसाच्या ९० टक्के पाऊस याच अवधीत पडत असतो. जिल्ह्याचे सरासरी पर्जन्यमान १४७०.६ मी.मी. आहे.

१.८. मृदा

या जिल्ह्यामध्ये मृदा मुख्यतः काळी, कन्हार, सिहार मोरांड, खारडी व बरडी प्रकारची आहे. पैकी काळी जमीन कमी आहे. कन्हार ही सुधीक असून जास्त मीलाची आहे. खारडी ही कन्हार पेक्षा वेगळी असून चुनखंडी, मिश्रित व गाठीची आहे. स्फटिकमय दगडाच्या दगडापासून ताल मिळवून सिहार जमीन निर्माण झाली आहे. तिला उन्हाळ्यात भेगा पडतात. हलक्या प्रकारच्या सिहार जमिनीला खारडी असे म्हणतात.

भांडारा व साकोली तहसिले दक्षिण भागात विद्येणत; वेनगंगा नदीच्या काठावरील भागात कन्हार व प्रथम दर्ज्याच्या मोरांड जमिनीचा समावेश आहे. जमिन ही खोल थाराची, चिकट व आर्द्रता टिकवून ठेवणारी असून वर्षातून दोनदा पिके काढल्या जातात. वेनगोच्या खोऱ्यात वाळू मिश्रित जमीन आढळते व ती भात पिकास योग्य आहे. जिल्ह्यातील एकूण लागवडी योग्य क्षेत्राच्या ७१ टक्के भागात सिहार जमिन आढळते. मोरांड प्रकारच्या जमिनीमध्ये वि. शेजात: ज्वारी, गहू व जवस ही पिके घेतली जातात. खारडी व बरडी जमिनीत हलक्या प्रकारचे भाताचे पिक घेण्यात येते तर काही भागात ज्वारीचे पिक घेण्यात येते.

२] लोकसंख्या

२.१. १९८१ च्या जनगणनेनुसार लोकसंख्या

१९८१ च्या जनगणनेनुसार एकूण लोकसंख्या १८३७५७७ आहे. त्यात ९२०१५९ पुरुष व ९१७४१८ स्त्रिया आहेत. भांडारा जिल्ह्याचे लोकसंख्येचे प्रमाण महाराष्ट्र राज्याच्या २.९३ टक्के आहे. गेल्या दशकातील सरासरी दशवार्षिक लोकसंख्या वाढीचे प्रमाण १५.९ टक्के आहे.

[पुढे चालू].

भांडारा जिल्हयाची लोकसंख्या १९४१ पासून १९७१ पर्यंत वाढीव वेगाने वाढत होती. परंतु १९८१ मध्ये ती वृद्धीदर कमी झाला आहे. भांडारा जिल्हयाचा लोकसंख्येचा वृद्धी दर राज्याच्या तुलनेत नेहमीच कमी राहिलेला आहे.

२.२ लोकसंख्येची घनता

जिल्हयाची लोकसंख्या १८३७५७७ ही ९२१३.० चौ. कि.मी. मध्ये पसरलेली आहे. लोकसंख्येच्या घनतेचे प्रमाण दर चौ. कि.मी. मार्गे १९९ असून राज्याकरिता २०४ आहे. गोंदिया तहसील मध्ये घनतेचे प्रमाण २६२ तर भांडारा व साकोली तहसीलमध्ये २२७ व १३६ आहे. भांडारा व गोंदिया येथील घनतेचे प्रमाण साकोली पेक्षा अधिक आहे. कारण गोंदिया व भांडारा तालुक्यात नागरी लोकसंख्या असून अधिक जमिन ओलीताखाली आहे.

२.३ ग्रामीण व नागरी लोकसंख्येचे प्रमाण

जिल्हयातील एकूण लोकसंख्येपैकी ८६.२० टक्के लोकसंख्या ही ग्रामीण भागात व उरलेली १३.१० टक्के लोकसंख्या नागरी भागात आहे.

२.४ स्त्रियांप्रमाणे

जिल्हयामध्ये दर हजार पुरुषांमार्गे स्त्रियांचे प्रमाण १९८१ च्या जनगणने प्रमाणे ९९७ आहे. महाराष्ट्राच्या [९३७] तुलनेत हे प्रमाण जास्त आहे, जिल्हयातील तालुक्यांवर दर हजार पुरुषांमार्गे स्त्रियांचे प्रमाण १९८१ च्या जनगणने प्रमाणे भांडारा ९८९, गोंदिया १००६ व साकोली ९९४ असे आहे. गोंदिया तहसीलचा दर सर्वात अधिक आहे.

२.५ अनुसूचित जाती व जमाती

अनुसूचित जातीची- जिल्हयातील १९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या १७९२४४ असून त्यात ८९५४७ पुरुष व ८९६९७ स्त्रिया आहेत. जिल्हयाच्या एकूण लोकसंख्येची अनुसूचित जातीचे प्रमाण ९.७५ टक्के आहे. हेच प्रमाण महाराष्ट्र राज्या करिता ७.१४ टक्के आहे. १९७१ ला अनुसूचित जातीचे प्रमाण ५.२३ टक्के होते तर १९८१ ला ते वाढून ९.७५ टक्के उ झाले आहे. जिल्हयातील अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्ये पैकी ८३.२३ लोक ग्रामीण भागात तर १६.७७ टक्के लोक नागरी भागात राहतात. जिल्हयातील १६२४ लोकवस्ती असलेल्या छोट्यापैकी ३१७ छोट्यांत अनुसूचित जातीचे लोक आढळून आले नाहीत.

१९८१ च्या जनगणने प्रमाणे जिल्ह्यात अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या २९८०३९ असून त्यात १४८०३४ पुरुष व १५०००५ स्त्रिया आहेत. जिल्ह्याच्या लोकसंख्येत अनुसूचित जमातीचे प्रमाण १६.२२ टक्के आहे. १९७१ मध्ये क्षोत्र बंधान असल्यामुळे अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या मुळीच नोंदविल्या गेली नव्हती. अनुसूचित जमातीचे ९२.२७ टक्के लोक ग्रामीण भागात तर ७.७३ टक्के लोक नागरी भागात राहतात.

२.६ लोकसंख्यात्मक मनुष्यबळ

१९७१ च्या जनगणने प्रमाणे जिल्ह्यातील कामगारांची संख्या लोकसंख्येच्या ४६.८२ टक्के स्वढी होती तर १९८१ च्या जनगणने प्रमाणे जिल्ह्यातील कामगारांची संख्या ४५.६८ टक्के आहे. १९७१-८१ या दशकात कामगारांच्या संख्येच्या प्रमाणांत घट झाली आहे. महाराष्ट्रा करिता कामगारांचे प्रमाण ३८.७१ आहे. जिल्ह्यातील एकूण कामगारांपैकी ७२.३९ टक्के कामगार प्रारंभिक क्षेत्रामध्ये म्हणजेच शोती व शोतीशी संलग्न कामात गुंतलेले आहेत.

२.७ वयोगटानुसार लोकसंख्येचे वर्गीकरण

सन १९८१ वर्षाकरिता वयोगट रचनेची आधार सामग्री उपलब्ध होऊ शकली नाही ०-१४ या वयोगटात १९७१ च्या जनगणने प्रमाणे ४०.२० टक्के, १५-५९ या वयोगटात ५३.६१ टक्के, ६० व त्यापेक्षा जास्त या वयोगटात ६.१९ टक्के लोकसंख्या होती.

२.८ साक्षरता

जिल्ह्यात १९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे एकूण लोकसंख्येपैकी ४३.९२ टक्के लोकसंख्या साक्षर म्हणून गणल्या गेली आहे. त्यात ५८.३१ टक्के पुरुष व २९.४९ टक्के स्त्रिया आहेत.

ग्रामीण भागाच्या लोकसंख्येशी ग्रामीण भागातील साक्षरांची टक्केवारी पाहिल्यास ग्रामीण भागात ४१.०७ टक्के साक्षर असून शहरी भागाच्या लोकसंख्येशी शहरी भागातील साक्षरांची टक्केवारी पाहिल्यास ६२.८३ टक्के साक्षर नागरी भागात आहेत. जिल्ह्यातील एकूण साक्षरांपैकी ८१.२५ टक्के साक्षर ग्रामीण भागात तर १८.७५ टक्के साक्षर नागरी भागात आहेत.

२.९ वापरातील निवासी घारांची व कुटुंबाची संख्या

जिल्ह्यामध्ये वापरातील निवासी घारांची संख्या १९८१ च्या जनगणनेनुसार ३४२४४९ स्वढी असून त्यापैकी ८७.०५ टक्के ग्रामीण भागात व १२.९५ टक्के नागरी भागात आढळते. तसेच १९८१ च्या जनगणने प्रमाणे जिल्ह्यामध्ये एकूण ३५३७१९ कुटुंबे आहेत पैकी ८७.१८ टक्के कुटुंबे ही ग्रामीण भागात आहेत.

३.१० अपंगांची संख्या

जिल्ह्यात १९८१ च्या जनगणने प्रमाणे एकूण अपंग ३३११ असून पैकी २३.८१ टक्के ग्रामीण भागात आहेत.

३] वने

३.१ वनक्षेत्र

जिल्ह्यातील एकूण वनक्षेत्र ४५६१ चौ. कि.मी. असून जिल्ह्याच्या एकूण भौगोलिक क्षेत्रामध्ये वनक्षेत्राचे प्रमाण ५० टक्के आहे. या जिल्ह्यातील बहुतांश वनभाग हा अंबागड, गायखुरी व प्रतापगड टेकड्यावर म्हणजेच भंडारा तूमसर, तिरोडा, साकोली, देवरी व मोरगांव अर्जुनी या तहसिलमध्ये आहे. वनक्षेत्रांची राखीव, सुरक्षित व अवर्गिकृत अशा तिन भागात विभागणी करण्यांत येते. या पैकी अवर्गिकृत क्षेत्र हे महसूल विभागाच्या देखरेखी खाली येते. एकूण वनव्याप्त क्षेत्राच्या राखीव वनक्षेत्र ५३ टक्के, सुरक्षित वनक्षेत्र २३ टक्के व अवर्गिकृत वनक्षेत्र २४ टक्के आहे.

३.२ वनोत्पादन

भंडारा जिल्ह्यात उत्तम दर्जाच्या सागवानी झाडांची वने आढळून येतात. सागवानी झाडासोबतच ह्या जिल्ह्यामध्ये सामान्यपणे विजा, हळदा, तिनसा, सिसम, मोहा, रोहन, खौर, गरारी इत्यादी प्रकारची वनवृक्षे आढळतात.

ह्या जिल्ह्यातील वनात विडीकरिता तेंदूपाने, मोहाची फुले व फळे लाखो करिता पळस, डिकाकरिता कांडई किंवा कुल्हा आणि धावडा व काथा करिता खौर इत्यादी आढळतात. कागद कारखान्या करिता लागणान-या बांबूची फार मोठ्या प्रमाणावर लागवड उंचवट्याच्या परिसरात केली जाते. जिल्ह्यात सिल्क करिता सील्क ककूनची जोपासना केली जाते. तसेच चराई करिता अनेक भागात गवताची कुरणे आढळून येतात. १९८५-८६ मध्ये वनोत्पादना पासून ४७६ लक्षां स्मयाचे उत्पादन झाले.

३.३ वनविकास कार्यक्रम

धूप, जोराच्या पाण्याचा निचरा व पूर या पासून जमिनिचे संरक्षण करण्याच्या व जमीनीचा कस टिकवून शेतीस सहाय्य करण्याचे बाबतीत वने महत्त्वाची कामगिरी वजावतात. त्याकरिता जिल्हा स्तरावर खालील योजना राबविल्या जातात.

[पुढे चालू]

अ] मध्यवर्ती रोपमळ्यांची स्थापना

ब] निकृष्ट वनाचे पुनर्वनिकरण

क] वनसंरक्षण योजना व वनसंरक्षणा तसेच वन्य प्राण्यांची व निसर्ग संरक्षणा

४] कृषि

४.१ जमिनीचा वापर

जिल्ह्याचे एकूण भौगोलिक क्षेत्र २२८ हजार हेक्टर असून त्यापैकी सन १९८४-८५ मध्ये लागवडी खालील क्षेत्रा ५१ टक्के, गुरेचरणा क्षेत्रा १२ टक्के व शेतीस उपयुक्त नसलेले क्षेत्रा १० टक्के होते. लागवडीलायक क्षेत्रापैकी ८२.८१ टक्के क्षेत्रा निव्वळ पिकाखाली असून ते एकूण भौगोलिक क्षेत्राच्या ४१.९६ टक्के आहे. दुबारा पिकाखालील क्षेत्रा निव्वळ पिकाखालील क्षेत्राच्या २१.५२ टक्के आहे.

४.२ वढितीखालील जमिनीचे धारणा जमिनी व त्याचे क्षेत्रा याचे गटवार वर्गीकरण

वढितीखालील जमिनीचे धारणा गटाप्रमाणे सुधारकांची व क्षेत्राची टक्केवारी.

अनु. क्र. धारणा गट [हेक्टर] सुधारकांची टक्केवारी क्षेत्रा टक्केवारी

अनु. क्र.	धारणा गट [हेक्टर]	सुधारकांची टक्केवारी	क्षेत्रा टक्केवारी
१.	२ हेक्टर पर्यंत	७०	७५
२.	२ ते ५ हेक्टर पर्यंत	२२	१९
३.	५ ते १० हेक्टर पर्यंत	६	२२
४.	१० ते २० हेक्टर पर्यंत	२	११
५.	२० ते ५० हेक्टर पर्यंत	—	३
६.	५० हेक्टर पेक्षा जास्त	—	—

सन १९८०-८१ मध्ये एकूण खात्यापैकी वैयक्तिक खाती ७८.३२ टक्के संयुक्त खाती २१.५८ टक्के व संस्थांची ०.१० टक्के होती. १९७६-७७ च्या तुलनेत २ हेक्टर पर्यंत धारणा गटात ५ टक्यांनी वाढ झाली तर २ ते ५ हेक्टरपर्यंतच्या गटात ३ टक्यांनी घट झाली. तसेच २० ते ५० हेक्टर हया गटात १९७६-७७ ला १ टक्का सुधदा धारण नव्हते, ते १९८०-८१ मध्ये १ टक्का धारण आढळून आलेत.

[पुढे चालू]

४.३ पिकपधदती

जिल्ह्यात १९८४-८५ मध्ये एकूण पिकाखालील ४७३२११ हेक्टर क्षेत्रापैकी धान्य पिके ८०.०९ टक्के, कडधान्य १३.०२ टक्के, गळीताच्या पिकाखाली ६.६४ टक्के व इतर पिकाखाली १.२५ टक्के क्षेत्र होते. अन्नधान्यापैकी ८५.२८ टक्के क्षेत्र भात पिकाखाली होते. तर कडधान्यात एकूण कडधान्यापैकी २७.२५ टक्के उडदा खाली २५.९५ टक्के लाखाखाली व इतर कडधान्या खाली ४६.९० टक्के क्षेत्र होते. गळीतांच्या एकूण पिकाखालील क्षेत्रापैकी जवस ९१.९६ टक्के क्षेत्रात होते, तर तिळ व भुईमुंगाखाली ६.०३ टक्के क्षेत्र होते.

४.४ निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र

सन १९८४-८५ साली भाताचे क्षेत्र १९८०-८१ च्या तुलनेत १३.०२ टक्यानी वाढलेले आढळून आले., तर गव्हाचे क्षेत्र २०.३८ टक्यानी कमी झाले. इतर तृणाधान्यांच्या क्षेत्रात विशेषा असा फरक आढळून आला नाही. १९८०-८१ च्या तुलनेत १९८४-८५ मध्ये कडधान्याचे क्षेत्र १८.१९ टक्यांनी कमी झाले, तसेच गळीतांच्या धान्याचे क्षेत्र सुद्धा १९८०-८१ च्या तुलनेत २०.१९ टक्यांनी कमी झाले आहे.

४.५ मुख्य पिकाचे दर हेक्टरी उत्पादन

जिल्ह्यामध्ये तांदूळ, गहू, ज्वारी, चना, तूर, उडीद, सुंठ, मिरची, बटाटे, हळद ही मुख्य पिके घेण्यात येतात. सन १९८५-८६ मध्ये तांदूळाचे दर हेक्टरी उत्पादन १३५८ किलोग्रॅम, गव्हाचे ५२२ किलोग्रॅम, ज्वारीचे ४१६ किलोग्रॅम, चना ३४७ किलोग्रॅम, तूर ४७६ किलोग्रॅम, जवस १०३ किलोग्रॅम, तिळ ३१८ किलोग्रॅम, सुंठ १३०४ किलोग्रॅम, बटाटे ४५४४ किलोग्रॅम व हळदीचे १५०० किलोग्रॅम दर हेक्टरी उत्पादन होते. तर भुईमुंगाखाली ६.०३ टक्के क्षेत्र होते.

४.६ अधिक उत्पन्न देणाऱ्या पिकाचे क्षेत्र

तृणा धान्याखालील जादा उत्पन्न देणाऱ्या पिकाचे क्षेत्र सन १९८४-८५ मध्ये १९.१३ टक्के होते., पैकी तांदूळाचे ९१.०३ टक्के व गव्हाचे ८.९५ टक्के क्षेत्र होते.

४.७ फळे व भाजीपाल्याच्या क्षेत्र

फळे व भाजीपाल्याची लागवड ह्या जिल्ह्यात नगण्य आहे. जिल्ह्यात सन १९८४-८५ मध्ये भाजीपाल्या खालील एकूण क्षेत्रात एकूण पिकाखालील क्षेत्राच्या फक्त ०.६८ टक्के होते.

४.८ रासायनिक खाताचे वाटप

भांडारा जिल्हयामध्ये सन १९८५-८६ मध्ये ३७८३९ मे. टन खाताचे वाटप करण्यात आले. १९८४-८५ च्या तुलनेत २२ टक्के रासायनिक खाताचे अधिक वाटप करण्यांत आले. वाटप केलेल्या खातापैकी ३७.३८ टक्के युरीया, ५७.४७ टक्के मिश्र खाते ४.२७ टक्के सिंगल सुपर फॉस्फेट व ०.८८ टक्के अमोनियम सल्फेट होते.

४.९ पिकसंरक्षण

पिक संरक्षण योजनेअंतर्गत जिल्हयामध्ये किटकनाशाके, मुशाकनाशाके इत्यादी साठी अर्थासहाय्य देण्यांत येते. तसेच रोप संरक्षण साधनसामुग्री खारेदीसाठी अल्पभुधारक शेतकऱ्यांना अर्थासहाय्य देण्यांत येते. वरील दोन्ही योजनेवर जिल्हा कृषी विकास अधिका-यामार्फत सन १९८५-८६ मध्ये २२.९७ लाख रुपये खर्च करण्यात आले.

४.१० शेतमाल साठवणुकीच्या व नियंत्रित वाजारपेठेच्या सोयी

भांडारा जिल्हयात एकूण ९ कृषी उत्पन्न बाजार समित्या कार्यरत असून त्यांत सर्व ठिकाणी शेतकऱ्यांनी आणलेल्या विक्रीयोग्य मालाच्या साठवणुकीची सोय उपलब्ध आहे. तसेच, इतरही सोयी उपलब्ध आहेत. सन १९८५-८६ या वर्षांत १०८०७३ टन भात, ५५२३ टन तांदूळ, ३८६ टन ज्वारी, ३९७ टन गहू, १६५ टन चना, १४६ टन उडीद, १४२ टन मूंग, ४०७ टन तुर, १७२ टन जवस कृषी उत्पादनाची विक्री करण्यात आली. त्या सर्वांचे मुल्य २०४७५१ हजार रुपये झाले.

४.११ जमिन सुधारणा

विभागिय मृद सुधारणा अधिका-या मार्फत जमिनिच्या विकासाची कामे केली जातात. मृदसुधारणा बांधा धालणे व उतारावर समतल ह इत्यादी उपयाव्दारे जमिनीचा विकास करण्यात येतो. १९८५-८६ मध्ये या कामासाठी १.३५ लाख रुपये खर्च करण्यांत आले. या शिवाय महसूल विभाणामार्फत अतिरिक्त जमिनी दिलेल्या अभिहस्तांकिकांना जमिन विकासाकरिता अर्थासहाय्य देण्यांत आले. तसेच विशेष घाटक योजनेअंतर्गत जिल्हा कृषी अधिका-यामार्फत निवडक अनुसूचित जातीच्या शेतकऱ्यांना जमिन सुधारणा करिता अर्थासहाय्य देण्यात आले. ओलीताच्या सोयीची उपलब्धता वाढविण्या करिता जिल्हयातील भुविकास अधिकाणा मार्फत विहीरी करिता कजचे वाटप करण्यांत येते.

[पुढे चालू]

४. १२ इतर विकास कार्यक्रम

शेती विकासाचे दृष्टीने जिल्हा वार्षिकी योजनेअंतर्गत निरनिराळे कार्यक्रम राबविल्या जातात. १] फलोत्पादन कार्यक्रमा अंतर्गत फलोत्पादन विभागातर्फे फळवाग लागवडीसाठी उत्सुक असणा-या शेतक-यांना अर्थसहाय्य व अनुदानाची व्यवस्था करण्यांत येते. २] कोरडवाहू शेती विकासाच्या दृष्टीने शासनाने प्रत्येक जिल्हयामध्ये कृषी पंढरी योजना सुरु केलेली आहे. ३] एकात्मिक ग्रामीण विकास योजने अंतर्गत अत्यल्प व अल्पभूधारक शेतक-यांना नविन विहीरी बांधण्याकरिता प जुन्या विहीरी दुरुस्तीकरिता विद्युत मोटार पंप विकत घेण्याकरिता, बैलगाडी व बैलजाडी विकत घेण्याकरिता राष्ट्रीयकृत व इतर बँकाकडून कर्जस्थाने मदत मिळवून देऊन मिळणा-या कर्जावर ग्रामीण विकास यंत्रणे कडून ३३ टक्के सुट देण्यांत येते. ४] अल्प भूधारकांना रासायनिक खाताच्या वाढीव किमती वर सुट देण्यात येते. ५] कितकनाशके व मुशक नाशके या साठी अर्थसहाय्य देण्यात येते. शिवाय सधान तेलविया विकास कार्यक्रम व कडधान्याच्या पिकाकरिता सधान उत्पादन कार्यक्रम हे जिल्हयात राबविण्यात येतात.

५] जलसिंचन

५. १ जलसिंचनाची साधने

जिल्हयाचा कृषी विषयक उत्कर्ष साधण्यासाठी व सर्वसाधारण आर्थिक सुस्थातीसाठी जिल्हयामध्ये सिंचन क्षमता वाढविणे ही एक महत्त्वाची बाब होय. जिल्हयामध्ये विहीरी, लघुपाटबंधारे, मध्यम व मोठा जलसिंचन प्रकल्प, उपसा जलसिंचन योजना तसेच नदिनाल्यावर पंप वसवून सिंचन केल्या जाते.

जिल्हयामध्ये सन १९८४-८५ साली एकूण निव्वळ पिकाखालील क्षेत्रापैकी २८.३१ टक्के क्षेत्र ओलीताखाली होते. सन १९८४-८५ मध्ये वापरात असलेल्या विहीरींची संख्या ५५४१ होती. पैकी १७.८८ टक्के विहीरीवर डिझेल पंप व ८२.१२ टक्के विहीरीवर विद्युत पंप वसविले होते. विहीरी व्दारे १९८४-८५ मध्ये ८२६४ हेक्टर मध्ये सिंचन करण्यात आले.

५. २ निरनिराळ्या पिकाखालील ओलीताचे क्षेत्र

सन १९८४-८५ मध्ये एकूण ओलीताचे क्षेत्रापैकी तुणाधान्य ९५.६२ टक्के, ०.११ टक्के कडधान्य, भाजीपाला व पत्र २.०१ टक्के व इतर पिकाखाली २.२६ टक्के क्षेत्र होते.

[पुढे चालू]

५.३ सिंचन क्षमता

जिल्ह्यामध्ये सन १९८४-८५ मध्ये सिंचन केलेले क्षेत्र १४०८०८ हेक्टर होते. पैकी ५.८७ टक्के क्षेत्र विहरीद्वारे व ९४.१३ टक्के क्षेत्र मोठे, मध्यम व लघुपाटबंधारे प्रकल्पाद्वारे भिजविण्यात आले.

५.४ सिंचन प्रकल्प

जिल्ह्यामध्ये बाघा, इटियाडोड, या मोठ्या प्रकल्पाची कामे पूर्ण झाली असून त्या द्वारे सन १९८५-८६ मध्ये खारीप हंगामात ३५८८१ हेक्टर व रब्बी हंगामात ८००० हेक्टर क्षेत्रास पाणीपुरवठा करण्यात आला. तसेच वघोडा, सोरना, चांदपूर, चोरखामारा, बोदलकसा, मानागड, संग्रामपूर, चुलबंदा, बेटेपार, रोगेपार व खौरवांधा असे ११ मध्यम प्रकल्प पूर्ण झाले असून त्याद्वारे १९८५-८६ मध्ये ३६३०१ हेक्टर क्षेत्रास पाणी पुरवठा करण्यात आला. जिल्ह्यामध्ये मोठ्या प्रकल्पाद्वारे भिजविण्यात बावनधाडी व कालीसरार प्रकल्पाद्वारे ५४३८ हेक्टर क्षेत्रास सिंचनाची सोय होण्याची शक्यता आहे.

६] पशु संवर्धन व पशु वैद्यकीय सेवा

६.१ पशुधान

या जिल्ह्यामध्ये १९८२ च्या पशुगणने प्रमाणे पशुधानाची संख्या १०९८८८५ आहे. हीच पशुधानाची संख्या १९७८ मध्ये ९९५०८८ होती. १९८२ च्या पशुगणने प्रमाणे ६३ टक्के गाई व बैल १२ टक्के म्हशी व रेडे, शोब्या व मेंढ्या २२ टक्के व इतर पशुधान ३ टक्के आढळून आले. कुकुटांची संख्या १९७८ च्या पशुगणनेच्या तुलनेने फार मोठ्या प्रमाणावर वाढली आहे. शासकीय प्रोस्ताहना नुसार शेतकरी कुकुटपालन हा जोडघांदा म्हणून करित असल्यामुळे कुकुटांच्या संख्येत लक्षाणीय वाढ झाली आहे.

६.२ पशुउत्पादन व दुग्ध उत्पादन

भांडारा जिल्ह्यात शोतीकरीता पुरक व्यवसाय म्हणून पशुपालन करण्यात येते. जिल्ह्यात अनेक सहकारी दुग्ध संकलन केंद्रे असून त्या केंद्रामार्फत शासकीय दुग्ध योजने अंतर्गत संकलन व वितरण केले जाते. जिल्ह्यात उत्पादित दुग्ध इतर जिल्ह्यात सुध्दा पाठविण्यांत येते १९८५-८६ या वर्षी शासकीय दुग्ध योजनेमार्फत १४९२९ हजार लिटर दुग्ध संकलित करण्यांत येऊन ५६.८ लक्षांमध्ये दुग्ध उत्पादकांना देण्यात आले.

[पुढे चालू]

६.३ पशुवैधाकीय सेवा

भांडारा जिल्ह्यात एक पशु रुग्णालय, १८ दवाखाने, १२४ मदत केंद्रे व एक फिरते पशुवैधाकीय पथक आहे. या सर्वात १९८५-८६ या वर्षी ३१२३५६ पशुवर उपचार करण्यांत आले. तसेच ३३२०० पशुचे खाच्यीकरण करण्यांत आले. कृत्रिमरेतन केंद्रे जिल्ह्यात एकूण ११७ असून त्यात १३१३२ गाई व म्हशींची कृत्रिम गर्भाधारणा करण्यांत आली.

६.४ पशुधान विकासाचे कार्यक्रम

दुग्धाव्यवसाय व कुकुटपालन हे शीतीस पुरक व्यवसाय असून ह्या जिल्ह्यात ह्या व्यवसायाच्या विकासा करीता जिल्हा योजने अंतर्गत खालील विकासाचे कार्यक्रम राबविले जातात. १] तोंड व पायखूरी रोगाचे नियंत्रण २] विशेष पशु सुधार प्रकल्प ३] संकरीत कालवडी जोपासण्याकरिता अर्थासहाय्य ४] कोंबड्यांच्या पिल्लाचे वाटप ५] दुधाळ जनावरांचा पुरवठा इत्यादी कार्यक्रम राबविण्यात येतात.

७] मत्स्य व्यवसाय

७.१ मत्स्योत्पादन

भांडारा जिल्हा हा तलावांचा जिल्हा म्हणून ओळखला जातो. जिल्ह्यामध्ये एकूण ३५२९६ हेक्टर क्षेत्र हे भुजल मत्स्योत्पादन साठी अनुकूल आहे. या शिवाय ४५० कि.मी. लांबीचे नद्यांचे पात्र देखील मत्स्य व्यवसायासाठी उपयुक्त आहे. सन १९८५-८६ मध्ये ३१००.९० मे. टन भुजन मत्स्य उत्पादन, ३१०.०७ लक्ष स्मयाच्या मुल्याचे झाले भांडारा जिल्ह्यात मोहाडी तहसीलमध्ये [नागठाणा], मोरगांव अर्जुनी मध्ये [इटियाडोह] साकोली मध्ये [शिावनीबांधा] व गोंदिया मध्ये अंभोरा ह्या ठिकाणी मत्स्यबीज उत्पादन केंद्रे आहेत.

७.२ मत्स्योत्पादन विकासाचे कार्यक्रम

जिल्ह्यामध्ये मत्स्य व्यवसायाचा विकास करण्याकरिता जिल्हायोजने अंतर्गत निरनिराळे कार्यक्रम राबविले जातात उदा. मच्छमार युवकांना प्रशिक्षण अवसृद्ध पाण्यातील मत्स्य संययन, मत्स्यसंस्थांना अर्थासहाय्य, मच्छमार साधनांच्या खारेदीवर अर्थासहाय्य तसेच नायलॉन धाग्याचे वाटप इत्यादी.

[पुढे चालू]

सिलीमायनाईट :- जिल्ह्यात "पोह-या" जवळ टरमाईन दगडात सिलीमायनाईट आढळतो. तसेच कारंडम सुधदा आढळते. १९८५-८६ मध्ये कारंडमचे उत्पादन १२ मे. टन झाले तर सिलीमायनाईटचे उत्पादन १९८४-८५ मध्ये ३५३६ मे. टन झाले १९८५-८६ ला सिलीमायनाईटचे उत्पादन घेण्यात आले नाही. सोपस्टोनेचे उत्पादन जिल्ह्यात ४४७२ मे. टन घेण्यात आले.

१.२ उद्योग आणि कामगार

जिल्ह्यात नोंदणी झालेल्या कारखान्यांची संख्या १९८५ मध्ये ४१७ होती. त्या पैकी १७ कारखाने बंद होते. ३६५७ कामगारांना रोजगार उपलब्ध करून देण्यात आला.

१.३ औद्योगिक वसाहत

जिल्ह्यामध्ये उद्योगाच्या विकासाकरिता महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ मार्फत भांडारा गावरा पासून ५ किलोमीटर अंतरावर २३८.३९ हेक्टर जमीनीवर औद्योगिक वसाहत निर्माण करण्यांत आली आहे. त्यात ३० भूखंड असून त्यापैकी १६ निरनिराळे उद्योग स्थापण्याकरिता देण्यात आले आहेत. पाण्याची व विजेची सोय महामंडळाच्याद्वारे करण्यांत आली आहे. तसेच दुसरी औद्योगिक वसाहत गोंदिया पासून ६ कि. मी. अंतरावर १३९.६२ हेक्टर जमीनीवर आहे. त्यात ५२ भूखंड तयार करण्यांत आले असून ३३ भूखंड निरनिराळे उद्योग स्थापण्याकरिता देण्यांत आले आहेत. सदर वसाहतीत पाण्याची व विजेची सोय महामंडळाच्याद्वारे करण्यांत आली आहे.

भांडारा औद्योगिक वसाहतीत "अशोक लॅण्ड" हा प्रमुख उद्योग असून त्या उद्योगाचे ३८ पुरक उद्योग आहेत. ३८ पुरक उद्योगांपैकी आज मितीस केवळ ९ पुरक उद्योग सुरु असून त्या उद्योगाच्याद्वारे अशोक लॅण्डला उत्पादीत माल पुरविला जातो.

१.४ मेसर्स सनफोर्ग आर्थन अँड स्टील कंपनी, दिल्ली अयांचा नियोजित पोलाद कारखाना भांडारा सोडरेल्वे स्टेशन जवळ एकलारी गांवाजवळ उभारण्यांत येत आहे. सदर उद्योगास १७७ हेक्टर जमीन मौजा बिडसितेमार, तिरसी, एकलारी व वरठी या गांवातून उपलब्ध करून देण्यात आली आहे. या पोलाद कारखान्यात १८० कोटी खर्चाची गुंतवणूक करण्यांत येणार असून त्यात ४५ कोटी खर्च समभांडवल

व १३५ कोटी शासकीय कर्ज देण्यांत येणार आहे. वार्षिक उत्पादन क्षमता स्पंजलोखंड १५० हजार मॅ. टन व सेलेबल स्टील १६० हजार मॅ. टनाची राहिल. ह्या प्रकल्पात ६०० कुशल व ४०० अकुशल कारागिरास रोजगार मिळेल. प्रकल्प १९८७ मध्ये पूर्ण होण्याची शक्यता आहे.

१०] वाहतूक व दळणावळण

१०.१ लोहमार्ग

भांडारा जिल्ह्यात दुहेरी लांबीचे रूंद लोहमार्ग ११६ कि.मी. तर स्केरी लांबीचे रूंद लोहमार्ग २७ कि.मी. आहेत. अरूंद स्केरी लोहमार्ग ११० कि.मी. आहे. जिल्ह्यात लोहमार्गाची एकूण लांबी २५३ कि.मी. आहे.

१०.२ रस्त्यांची लांबी

भांडारा शहर मुंबई लकलकत्ता राष्ट्रीय महामार्ग क्र. ६ वर आहे. जिल्ह्यात ३१ मार्च १९८६ ला रस्त्यांची एकूण लांबी ४४७९.१२ कि.मी. असून त्यात १०१.८६ कि.मी. राष्ट्रीय महामार्ग, ३४१.०६ कि.मी. राज्य महामार्ग, ६१२.६८ प्रमुखा जिल्हा मार्ग, व ३४२३.५२ कि.मी. इतर व ग्रामीण मार्ग आहेत. याशिवाय २५९.१५ कि.मी. लांबीचे मार्ग नगरपरिषद हदीत आहे.

१०.३ नोंदणी करण्यात आलेली वाहने

जिल्ह्यामध्ये निरनिराळ्या प्रकारची नोंदणी झालेल्या मोटार वाहनांची संख्या ३१ मार्च १९८६ अखेर १६३१७ स्वटी आहे. त्यात ७१.७६ % मोटार सायकल्स व स्कूटर्स, ९.५४ % मोटारी व जीप्स व माल मोटारी १.८२ % आहेत. बाकी इतर वाहने आहेत.

१०.४ टपाल व तार कार्यालये

जिल्ह्यात ३१ मार्च १९८६ अखेर ३०२ टपाल कार्यालये, ६३ तारघारे, १८५८ पत्रा पेट्या व ३०२६ दुरध्वनी आहेत. दर लाखा लोकसंख्येला १६.४ टपाल कार्यालये व ३.४ तार कार्यालये कार्यरत आहेत.

११] कामगार व रोजगार

११.१ रोजगार

जिल्ह्यामध्ये निरनिराळ्या उद्योगामधील एकूण रोजगार ३१ मार्च १९८६ अखेर ४४४८५ असून त्यात ७६५० खाजगी २२३०८ निमशासकीय व १४५२७ शासकीय आहेत.

त्यात १७.२० टक्के खाजगी क्षेत्रात, ५०.१५ टक्के निमशासकीय व ३२.६५ टक्के शासकीय क्षेत्रात आहेत.

११.२ रोजगार विनिमय

जिल्हा रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी वरून स्पष्ट होते की १९८५-८६ पर्यंत काममिळण्या करीता नोंदविण्यात आलेले १३३६९ कामगार होते. त्या पैकी १९८५-८६ मध्ये ७१९ व्यक्तींना रोजगार मिळाला. त्यात अनुसूचित जाती व जमातीचे प्रमाण ३६.१६ टक्के होते.

११.३ मजुरीचे दर

सन १९८५ वर्षामध्ये कुशल कारागिर उदा. सुतार, लोहार, चांभार यांचे अनुक्रमे सरासरी मजुरीचे दर १७ रुपये, १३ रुपये आणि ६ रुपये होते. तसेच अकुशल कामगार उदा. शेतमजूर, इतर मजूर, व मंदपाल यांचे सरासरी मजुरीचे दर १० रुपये, १० रुपये व १२ रुपये होते.

१२] सहकार

भांडारा जिल्ह्यात विविध प्रकारच्या सहकारी संस्थांची संख्या ३० जून १९८६ ला १६७८ असून सभासद संख्या ३५४९१४ आहे. सहकारी पर संस्था ४७.३२ टक्के असून विंगर पर संस्था ५२.६८ टक्के आहेत. पतसंस्थानमध्ये कृषी पत संस्थांचे प्रमाण ८४.७६ टक्के आहे तर इतर पतसंस्थांचे प्रमाण १५.२४ टक्के आहे. सर्व सहकारी संस्थांची सभासद संख्या ३० जून १९८६ ला ३५४९१४ आहे. त्या पैकी ५६.७४ टक्के सभासद संख्या प्राथमिक कृषी सहकारी पत संस्थांची आहे. प्राथमिक कृषी सहकारी पत संस्थोद्दारे ९२४३२ हजार रुपये कर्ज वाटप करण्यांत आले व त्यात पिक कर्जाचे प्रमाण ४४.४० टक्के होते. भात पिकाकरिता देण्यात आलेल्या पिक कर्जाचे प्रमाण ९९.८१ टक्के होते.

जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक, भांडारा मार्फत जिल्ह्यामध्ये १९८५-८६ ह्या सहकारी वर्षात अल्पमुदतीचे ३९५.१० लाखा रुपये, मध्य मुदतीचे ७३.३३ लाखा रुपये व दीर्घ मुदतीचे १.०३ लाखा रुपये कर्ज वाटप करण्यांत आले. त्यापैकी धाकबाकी अल्पमुदतीचे ३००.३९ लाखा रुपये होते.

[पुढे चालू]

१३] अधिकांश

भंडारा जिल्ह्यात वर्गीकृत अधिकांश शाखांची संख्या सन १९८४ करिता ७१ होती. त्यापैकी ३५ टक्के नागरी भागात व ६५ टक्के शाखा ह्या ग्रामीण भागात आहेत. जिल्ह्यांत १४० वेंक अधिकांश कार्यालये असून ती ८३ गांवात विखारलेली आहेत.

दर अधिकांश शाखेतर्फे एकूण लोकसंख्येच्या तुलनेने सरासरी १३१२६ लोकसंख्येस सेवा उपलब्ध करून देण्यांत आली आहे. तर दर एक लाख लोकसंख्ये मागे अधिकांश कार्यालयाचे प्रमाण ७.६ आहे.

१४] बाजारभाव

१४.१ घाऊक बाजारभाव

अन्न धान्यामध्ये, तांदूळाचे सरासरी घाऊक बाजारभाव सन १९८५ मध्ये दर क्विंटल मागे ३०० रुपये होते. तेच १९८४ मध्ये २९९ रुपये होते. १९८५ मध्ये तांदूळाचे भावात १९८४ च्या तुलनेत नगण्य अशी वाढ झाली आहे. गव्हाचे सरासरी घाऊक बाजारभाव दर क्विंटलमागे २२७ रुपये होते. तेच भाव १९८४ मध्ये २१६ रुपये होते.

विदल धान्यांत हरभरा, उडीद व मुंग ह्यांच्या किंमतीत १९८४ च्या तुलनेत थोडी वाढ झाली असली तरी तुरीच्या घाऊक किंमतीत १९८५ मध्ये दर क्विंटल मागे ८५ रुपयांची घट झाली आहे.

१४.२ फिरकोळ बाजारभाव

सन १९८५ मध्ये काही महत्वाच्या वस्तूंचे सरासरी फिरकोळ बाजार भाव दर किलो मागे खालील प्रमाणे होते. तांदूळ ३.५६ रुपये, गहू ३.०५ रुपये, ज्वारी १.६२ रुपये, बाजरी २.४० रुपये, हरभरा दाळ ५.०० रुपये, तुर दाळ ७.०३ रुपये, मुईमुंग तेल १७.५५ रुपये, गुळ ५.४० रुपये, साखार ६.६० रुपये, दुधा प्रति लिटर ४.०० रुपये, सुकी मिरची १९.४२ रुपये प्रति किलो. सन १९८४ च्या तुलनेत दुधा सोडल्यास इतर सर्व वस्तूंच्या बाजारभावात लक्षांणाय वाढ झाली आहे.

[पुढे चालू]

१४.३ ग्राहक किंमतीचा निर्देशांक

पायाभुत वर्षा १९६० बरोबर १०० घासून सन १९८४-८५ मध्ये सर्वसाधारण निर्देशांक ६०१ तर १९८५-८६ मध्ये तो ६३१ वर आल्याचे आढळते.

१५] शैक्षणिक सुविधा

१५.१ भांडारा जिल्ह्यामध्ये सन १९८५-८६ या वर्षात कनिष्ठ व उच्च प्राथमिक शाळा एकूण १६३१ आहेत, माध्यमिक २२७ व उच्च माध्यमिक ८२ आहेत तर सामान्य शिक्षणाची महाविद्यालये १० आहेत.

१५.२ सन १९८५-८६ मध्ये एकूण विद्यार्थ्यांची संख्या ४२९४३० असून त्यात इयत्ता १ ते ४ मध्ये ५६ टक्के, इयत्ता ५ ते ७ मध्ये २४ टक्के, इयत्ता ८ ते १० मध्ये १५ टक्के इयत्ता ११ व १२ मध्ये ४ टक्के व महाविद्यालयांमध्ये १ टक्के विद्यार्थी आहेत.

१५.३ भांडारा जिल्ह्यामध्ये अभियांत्रिकी महाविद्यालय गोंदिया येथे असून त्यात १९८५-८६ मध्ये ५७७ मुले व ९ मुली शिकत आहेत. त्यात अनुसूचित जातीचे व जमातीचे केवळ ४ विद्यार्थी आहेत.

१५.४ प्रौढ शिक्षण

भांडारा जिल्ह्यात साक्षरतेचा प्रसार व्हावा या दृष्टिकोनातून प्रौढ शिक्षणाचा कार्यक्रम जिल्हा प्रौढ शिक्षण अधिका-या मार्फत रावविला जातो. सन १९८५-८६ मध्ये जिल्ह्यात ७९० प्रौढ शिक्षण केंद्रे आहेत. त्यात ३१ टक्के केंद्रे देवरी पंचायत समिती, २४ टक्के मोरगांव अजुनी, १९ टक्के सालेकसा, ११ टक्के लाखांदूर, ८ टक्के गोंदिया ७ टक्के पवनी व तिरोडा पंचायत समिती मध्ये आहेत.

१६

१६] सार्वजनिक आरोग्य सेवा

१६.१ जिल्ह्यात सार्वजनिक आरोग्याच्या दृष्टीने वैधानिक सेवा ही शासनातर्फे नगरपरिषदातर्फे तसेच धर्मदाय संस्था व्दारा उपलब्ध करून देण्यात येते. जिल्ह्यात १९८५ मध्ये एकूण ११ रुग्णालये, १२४ ग्रामीण दवाखाने ४४ प्रसूतीगृहे, १८ प्राथमिक आरोग्य केंद्रे कार्यरत होती, तर एकूण खाटांची संख्या ९८३ होती. १९८५ मध्ये आंतर रुग्ण म्हणून १६० हजार स्त्रिया पुरुषांवर उपचार करण्यात आला. तर बाह्य रुग्ण म्हणून १२४४ हजार स्त्रियापुरुषांनी उपचार करून घेतला.

[पुढे चालू]

१६.२ जन्म मृत्युचे प्रमाण

जिल्हयात १९८५ मध्ये एकूण ३७५३६ जन्म, १५०६९ मृत्यू नोंदविण्यात आले. त्यात बालमृत्यू प्रमाणा १७ टक्के होते. जिल्हयाचा सर्वसाधारण जन्म दर १९८५ मध्ये दरहजार व्यक्तीमागे १९.३ व मृत्यू दर ८.३ नोंदविण्यात आला. त्यात बालमृत्यूचे दरहजारी प्रमाण ७४ होते.

ग्रामीण भागात जन्म मृत्यूची नोंदणी संपूर्णपणे होत नाही असे आढळून आल्यामुळे नमुना पाहणीद्वारे आकडेवारी गोळा करण्यांत येते ह्या नमुना पाहणीतील माहितीनुसार १९८५ मध्ये जन्मदर दर हजारी २५.५८ व मृत्यू दर दरहजारी ११.०२ आढळून आला.

१६.३ कुटूंब कल्याण कार्यक्रम

जिल्हयात ३१.३.१९८६ रोजी २५ कुटूंब कल्याण केंद्रे होती. त्यात ७६ टक्के ग्रामीण भागात व २४ टक्के नागरी भागात होती. निर्विजीकरण करणाऱ्यांची संख्या १३०१७ होती. त्यात ४८ टक्के पुरुष व ५२ टक्के स्त्रिया होत्या. लुपपधदतीचा वापर ११९७९ स्त्रिया द्वारे करण्यात आला. जिल्हयात जननक्षम जोडण्यांची संख्या २६०६४९ असून ९६ टक्के ग्रामीण भागात आहे.

१७

१७] दुर्बल घाटकाचे कल्याण

१७.१ महाराष्ट्र शासनाद्वारे कमजोर घाटकाचे कल्याण करिता निरनिराळ्या योजना जिल्हास्तरावर राबविण्यात येतात. उदा. ग्रामीण क्षेत्रातील भूमिहीन मजुरांना घारे बांधण्या करिता जागा देणे व घारे बांधणे, शेतीच्या विकासाकरिता, विहीरी बांधण्याकरिता कर्ज व अनुदान देणे. मागास वर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षणा शुल्क व पारिक्षा शुल्क देणे, माध्यमिक शाळेत शिक्षण-या मागास

वर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षण देणे या शिवाय समाज कल्याण विभागातर्फे बरेचसे इतर कार्यक्रम राबविले जातात.

१७.२ विशेष घाटक योजना

माननीय पंतप्रधानांच्या २० सुत्री कार्यक्रमांतर्गत बाब ७ मध्ये विशेष घटक योजना समाविष्ट करण्यात आली आहे. ही योजना दि. १८.६.१९८२ च्या निर्णयान्वये सुरु करण्यात आली आहे. या योजने प्रमाणे प्रत्येक पंचायत समिती क्षेत्रामधून ७०, या प्रमाणे एकूण जिल्हयातील ९१० नववोध व अनुसूचित जातीतील कुटूंबाची निवड खालील बाबी विघारात घेऊन करण्यात आली. ज्या ज्या कुटूंबाजवळ ६ हेक्टर पर्यंत

जमीन आणि शेती व्यतिरिक्त इतर वार्षिक उत्पन्न ३६०० रुपये असेल अशाच कुटुंबांना ही योजना लागू आहे. अशा प्रत्येक निवडलेल्या कुटुंबाकरिता १६५० रुपयांचे अनुदान ३ ते ४ वर्षांमध्ये, जमीन सुधारण्याकरिता सुधारीत अवजारे, बैलजोडी व बैलगाडी, निविष्ठासंच पुरवठा, व लघुसिंचन या बाबीवर खर्च करण्या करिता देण्यांत येतात. सन १९८५-८६ या वर्षात या योजनेवर १८.३० लक्षा रुपये खर्च करण्यात आले.

१७.३ स्कात्मिक ग्रामीण विकास योजना

जिल्ह्यातील दारिद्र्य रेषेखालील जीवन जगणा-या कुटुंबांना आर्थिक सहाय्य देऊन त्यांचे राहणीमान उंचविण्याच्या दृष्टीने स्कात्मिक ग्रामीण विकास योजना राबविण्याचे केंद्र शासनाच्या घोरणांनुसार २० कलमी कार्यक्रमातील तिस-या कलमानुसार महाराष्ट्र शासनाने ठरविले आहे. भंडारा जिल्ह्यात दारिद्र्य रेषेखालील जीवनजगणा-या कुटुंबांची गणना मार्च ८२ ते जून ८२ या काळात घेण्यात आली त्यानुसार जिल्ह्यात एकूण १९८७६३ कुटुंबे दारिद्र्य रेषेखालील जीवन जगतात असे निदर्शनास आले. १९८१ च्या गणनेच्या संदर्भात ५६.१९ टक्के कुटुंबे दारिद्र्य रेषेखालील आहेत. या योजने अंतर्गत दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबांना राष्ट्रीय-कृत व इतर बँकाकडून कर्जस्माने मदत मिळवून देऊन त्यांची आर्थिक परिस्थिती सुधारण्यास हातभार लावणे हा या कार्यक्रमाचा मूळ उधोषा आहे. या करीता हा कार्यक्रम राबविण्यासाठी शासनाने जिल्हापातळीवर जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा स्थापन केली आहे. या योजने अंतर्गत हया जिल्ह्यात सन १९८५-८६ मध्ये १५०.५२ लाखा रुपये खर्च करण्यात आला व ८६६४ नविन व १२०४ जुन्या लाभार्थिना योजनेचा लाभ झाला.

१७.४ संजय स्वावलंबन योजना

जिल्ह्यातील बेकारांना त्यांचा स्वतंत्र व्यवसाय सुरु करण्याकरिता संजय स्वावलंबन योजने अंतर्गत महसूल विभागातर्फे प्रत्येकी २५०० रुपये पर्यंत कर्जाचे वाटप करण्यात येते. हया करीता प्रत्येकी तालुक्या मध्ये स्वतंत्र समित्या निर्माण करण्यात आलेल्या आहेत.

[पुढे चालू]

१८.१ जिल्हापरिषाद, नगर परिषाद व ग्रामपंचायत यांचे उत्पन्न व खर्च

अ] जिल्हापरिषाद :- सन १९८५-८६ मध्ये जिल्हापरिषादेचे एकूण उत्पन्न ३८१९.३५ लाखा स्मये होते तर खर्च ३७४३.१६ लाखा स्मये म्हणजेच उत्पादनाच्या ९८ टक्के खर्च झाला.

ब] नगरपरिषाद :- भंडारा जिल्ह्यात एकूण ५ नगरपरिषादा आहेत. नगर परिषादेची स्वनिर्मित उत्पादनाची साधने म्हणजेच जकात कर घरे व जंमिन यावरील कर, नगरपालिकेच्या मालमत्ते पासून मिळालेले उत्पन्न व इतर उत्पन्न ही होय, सन १९८५-८६ मध्ये नगर परिषादांचे एकूण उत्पन्न ५८३.३७ लाखा स्मये व खर्च ५७०.१५ लाखा स्मये झाला. म्हणजेच एकूण उत्पादनाच्या ९७.७३ टक्के खर्च झाला.

क] ग्रामपंचायत :- भंडारा जिल्ह्यात एकूण १०११ ग्रामपंचायती कार्यरत आहेत. भंडारा जिल्ह्यातील सर्वच ग्रामपंचायतींचा एकत्रित विचार केला असता १९८५-८६ ह्या वर्षामध्ये एकूण उत्पन्न १०८.५९ लाखा स्मये व खर्च १०२.५३ लाखा स्मये म्हणजेच उत्पन्नाच्या ९४.४१ टक्के खर्च झाला.

१८.२ जिल्ह्यात प्रत्यक्षा जमा झालेला महसूल

महसूल विभाग मार्फत जमिन महसूल गोळा करण्यांत येतो. जमिन महसूल १९८५-८६ मध्ये ९.५३ लाखा स्मये जमा करण्यांत आला. एकूण एकत्रित मागणीच्या ९६.१७ टक्के वसूली झाली. करमणूक करापासून एकूण उत्पन्न १९८५-८६ मध्ये ६२.८७ लाखा स्मये झाले :

१८.३ वृत्तपत्रे व नियतकालीके

भंडारा जिल्ह्यात मराठी भाषेमध्ये १२ साप्ताहिके हींदीमध्ये २५ अशा एकूण ३७ साप्ताहिके १९८५-८६ मध्ये प्रसिध्द करण्यात आली. तर ७ हिंदी दैनिके व १ हिंदी मासिक वृत्तपत्र प्रकाशित झाले. जिल्ह्यात एकूण ५५ मुद्रणालये असून सर्वांत अधिक म्हणजेच ३६.३६ टक्के मुद्रणालये गोंदिया तालुक्यात आहेत.

१८.४ वाचनालये

भंडारा जिल्ह्यात जिल्हा मुखालयात शासकीय ग्रंथालयाची सोय उपलब्ध आहे. याशिवाय जिल्ह्यात निरनिराळ्या संस्थांकडून वाचनालये चालविण्यात येतात.

ह्यात सार्वजनिक वाचनालयांचा प्रामुख्याने समावेश होतो. भंडारा येथील सार्वजनिक वाचनालये एक उत्कृष्ट वाचनालय म्हणून समजण्यात येते

१८.५ पोलीस व गुन्हे

भंडारा जिल्हयामध्ये अंतर्गत सुरक्षिततेच्या दृष्टीने २२ पोलीस ठाणी, १३ आऊटपोस्ट [पोलीस चौकी दुरकेंद्र] व ३ पोलीस उपचौकी आहेत. तर पोलीस अधिकांक १, पोलीस उपअधिकांक ३, व इतर पोलीस दल १६०६ आहे. सन १९८५-८६ मध्ये एकूण १०३६९ गुन्हे नोंदविण्यात आले. वर्षाच्या शेवटी न्यायालयात २०९६३ प्रकरणे प्रलंबित होती. ह्यात वर्षारंभाच्या प्रकरणांचा सुधदा समावेश आहे. भंडारा जिल्हयातील तुसात १९८५-८६ मध्ये ९३७ मुन्हेगार दाखल करण्यात आले. त्यात १९ स्त्रिया आहेत. वयोमानानुसार १८ ते २१ वर्षे वयोगटातील मुन्हेगार १२.३८ टक्के, २२ ते ३० वर्षे वयोगटातील ७१.९३ टक्के, ३१ ते ४० वर्षे वयोगटातील १४.३० टक्के व ४० पेक्षा अधिक वयोगटातील १.३९ टक्के होत.

१८.६ रोजगार हमी योजना

महाराष्ट्र राज्य शासनाद्वारे रोजगार हमी योजना ही महत्वाची योजना भंडारा जिल्हयात राबविण्यात येते. दिनांक २० डिसेंबर १९७४ रोजी विधीमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांनी मंजूर केलेल्या प्रस्तावावरील तरतुदींना अनुसम असलेल्या अशा विशिष्ट अटीवर ग्रामीण अकुशल कामगारांना रोजगार हमीची तरतुद आहे. भंडारा जिल्हयात १९८५-८६ ह्या वर्षात १७९८.११ लाखा स्मये खर्च करण्यात आले. मार्च ८६ अखेर २१३१ कामे रोजगार हमी योजनेअंतर्गत सुरु होती.

१८.७ करमणूक व प्रेक्षाणिय स्थळे

भंडारा जिल्हयात कायम स्वस्माची १४ चित्रापट गृहे व २० फिरती चित्रापट गृहे १९८५-८६ मध्ये होती. कायम स्वस्माच्या चित्रापट गृहात प्रत्येक खोळाकरिता असलेली आसन क्षमता ९७७२ असून फिरत्या चित्रापट गृहात १०००० आसन क्षमता आहे. दर लाख लोकसंख्ये मागे साधारणतः २ चित्रापटगृहे पडतात. भंडारा जिल्हयात पर्यटकांना आकर्षित करण्यायोग्य फार मोठी प्रेक्षाणिय स्थळे नाहीत. काही जुनी देवालये व किल्ले असले तरी पण वाहेरील पर्यटकांना आकर्षित करण्याइतपत नाहीत. पवनी तालुक्यातील "आडार" येथे महाविर हनुमानाची प्राचिन भाव्य मुर्ती आहे. ती स्वयंभू असून ती जमिनितूनच वर आली अशी आख्यायिका आहे. तेथे वार्षिक रथायात्रा भरते. "अंबागड" च्या टेकड्या प्रेक्षाणीय आहेत.

"पद्मपुर" येथी भाव्य दगडी इमारती असून प्राचिन कालीन श्री विष्णू व सरस्वती या हिंदू देवतांच्या तसेच जैन तिर्थनकारांच्या मूर्ती आढळतात. या वस्न असा निष्कर्षा निधातो की सर्वश्रेष्ठ संस्कृत नाटककार "भावभूती" चे जन्मस्थान "पद्मपुर" हे व हे पद्मपुर एकच असावे. भांडारा शहरांच्या मध्यभागी हेमाडपंथी देवालये आढळतात. सालेकसा तानुदयातील दरेकसा या खोडेगांवी काही वैशिष्टपूर्ण गुहा आहेत. त्यापैकी काही प्राकृतीक व काही अप्राकृतीक आहेत. पवनी हे शहर पौराणिक राजा "पवन" हयाचे राहण्याचे ठिकाण होते. मुक्त्याच झालेल्या उत्खाननात पवनी शहराशेजारी बुध्द स्तुपाचे प्रवेशाव्दार इत्यादी सापडल्याने पवनी शहराला ऐतिहासिक महत्त्व प्राप्त झाले आहे. पवनी हे प्राचिन काळी बौध्द धामाचे केंद्र होते.

XXXXXXXXXXXX

XXXXXX

XXXX

XX

X

भाग - २

त कते

१२८५-८६

एक

भाग - २

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन १९८५-८६

अनुक्रमणीका

अ. क्र.	तक्ता क्रमांक	विषय	संदर्भ वर्ष	पृष्ठ क्रमांक
१	२	३	४	५
<u>भाग-१ क्षेत्र व लोकसंख्या</u>				
१.	१.१	१९८१ च्या जनगणनेनुसार तालुकावार क्षेत्राफळ, धारे व लोकसंख्या	१९८१	१ ते २
२.	१.२	१९५१ पासूनच्या लोकसंख्येमधील दशावार्षीक फरक	१९५१ ते १९८१	३ ते ४
३.	१.३	१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण.	१९८१	५
४.	१.४	१९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहरांचे तालुकावार वर्गीकरण.	१९८१	६
५.	१.५	१९८१ जनगणनेनुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या.	१९८१	७
६.	१.६	लोकसंख्येचे अ] वयोगटानुसार ब] धर्मानुसार वर्गीकरण	१९७१	८ ते ९
७.	१.७	अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती अ] १९७१ च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व जमाती ब] १९८१ च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व जमाती	१९७१ १९८१	१० ते ११
८.	१.८	भिंती/छपरे यासाठी वापरलेल्या साधणा सामग्री नुसार धारेचे वर्गीकरण.	१९७१	१२ ते १३
९.	१.९	आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण/नागरी क्षेत्रातील कुटुंबांचे वर्गीकरण.	१९७१	१४ ते १५
१०.	१.१०	अपंगतेनुसार जिल्ह्यातील अपंगांची संख्या.	१९८१	१६
११.	१.११	जनगणना धारे आणि त्यांचा वापर.	१९८१	१७
<u>भाग-२ [२] हवामान</u>				
१२.	२.१	निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य	१९८५	१८ ते २०
१३.	२.२	निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तपमान	१९८५	२१

[पुढे चालू]

१	२	३	४	५
<u>३] कृषी</u>				
१४.	३. १	जमिनीचा वापर	१९८०-८१वे ८४-८५	२२ ते २९
१५.	३. २	तालुकावार निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्रा	१९८१	३० ते ४१
१६.	३. ३	मुख्य पिकांचे दर हेक्टरा उत्पन्न व एकूण उत्पादन	१९८१-८२	४२
१७.	३. ४	विविधा साधनांनी ओलीताखाली असलेले तालुकावार क्षेत्रा	१९८१-८२	४३ ते ४५
१८.	३. ५	निरनिराळ्या पिकांखालील ओलीताचे तालुकावार क्षेत्रा	१९८१-८२	४६ ते ५३
१९.	३. ६	तालुकावार सिंचन विहिरी व इतर विहिरी	१९८१-८२	५४ ते ५६
२०.	३. ७	विहिरी खोरीज लघुपाटबंधान्यांची कामे	१९८४-८५	५७ ते ५८
२१.	३. ८	मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प	३०. ६. ८६	५९ ते ६४
२२.	३. ९	वहीत धारण जमिनींची संख्या व त्याचे क्षेत्राफळ, ओलीताखाली असलेली वहीत जमीन आणि ओलीता-खालील नित्यब क्षेत्रा व वहीताच्या प्रकारानुसार आणि क्षेत्राफळ श्रेणीनुसार वहीत धारण जमिनींची संख्या	१९८०-८१	६५ ते ६६
२३.	३. १०	तालुकावार विविध विषयक अवजारे.	१९८२	६७
२४.	३. ११	दुष्काळ, टंचाई व टंचाई सूक्ष्म परिस्थितींची माहिती	१९८५-८६	६८ ते ७०
२५.	३. १२	टंचाईच्या पुर्वतज्ञाना नुसार कठीण व इतर टंचाईग्रस्त भागा ठरविण्याबाबत माहिती.	१९८५-८६	७१
२६.	४. १	४] पशुसंवर्धन, वन व मत्स्य संवर्धन तालुकावार पशुधन	१९८६	७२ ते ७५
२७.	४. २	तालुकावार पशुवैद्यकीय आकडेवारी	१९८५-८६	७६
२८.	४. ३	रोगांच्या प्रकारानुसार पशुंच्या मृत्यूंची संख्या	१९८५-८६	७७
२९.	४. ४	मान्यताप्राप्त पशु वधागृहे आणि प्रत्येक पशुवधा गृहात कत्तल केलेल्या पशुंची संख्या	१९८५-८६	७८
३०.	४. ५	जिल्ह्यातील वन क्षेत्रा.	१९८५-८६	७९
३१.	४. ६	जिल्ह्यातील मुख्य व गौण वन उत्पादने	१९८५-८६	८०
३२.	४. ७	जिल्ह्यातील भुज मत्स्य व्यवसाय.	१९८५-८६	८१
<u>५] रोजगार, उद्योग, खानिकर्म व वीज</u>				
३३.	५. १	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी	१९८५	८२ ते ८५
३४.	५. २	चालू कारखान्याचे कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योग निहाय वर्गीकरण.	१९८५	८६ ते ८९
३५.	५. ३	कामाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार कारखान्याचे वर्गीकरण.	१९८५	९० ते ९१

१	२	३	४	५
३६.	५. ४	उद्योगांच्या महत्वाच्या बाबींची आकडेवारी	१९८५	२२ ते २३
३७.	५. ५	रोजगार विनीमय केंद्रातील आकडेवारी	१९८५-८६	२४ ते २५
३८.	५. ६	व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम	१९८५-८६	२६
३९.	५. ७	रोजगार आणि योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार खर्च	१९८५-८६	२७
४०.	५. ८	निरनिराळ्या उद्योगातील रोजगार.	३१-३-८६	२८
४१.	५. ९	विधुतीकरण झालेल्या गाहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या	३१-३-८६	२९
४२.	५. १०	विज्ञान जापर <u>आर्थिक गणना</u>	१९८५-८६	१००
४३.	५. ११	बिगर कृषि आस्थापना, आस्थापना व स्वकार्यरत उद्योगासह.	१९८०	१०१
४४.	५. १२	प्रमुख उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या व सर्वताधारण पणे नेहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या.	१९८०	१०२
४५.	५. १३	महत्वाच्या उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या.	१९८०	१०३
४६.	५. १४	महत्वाच्या उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापनांतील कामगारांची संख्या.	१९८०	१०४
४७.	५. १५	बिगर कृषि सहकारी आस्थापना	१९८०	१०५
४८.	५. १६	प्रमुख उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या.	१९८०	१०६
४९.	५. १७	उत्पादन व दुरुस्ती सेवा या गटातील संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या.	१९८०	१०७
५०.	५. १८	धातूक व किरकोळ व्यापार संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	१९८०	१०८
५१.	५. १९	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या.	१९८०	१०९
५२.	५. २०	सर्व उद्योग गट मीळून एकत्र संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या.	१९८०	११०

१	२	३	४	५
		<u>६ सहकारी</u>		
५३.	६. १	विविधा प्रकारच्या सहकारी संस्था	३०. ६. ८६	१११ते ११२
५४.	६. २	जिल्ह्यातील विविधा प्रकारच्या पतपेढ्या बाबत निवडक माहिती.	३०. ६. ८६	११३
५५.	६. ३	३०. ६. ८६ ला संपणा-या वर्षातिल सहकारी बँकाचे कार्य	३०. ६. ८६	११४
५६.	६. ४	प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य	३०. ६. ८६	११५ ते ११६
५७.	६. ५. १	[अ] जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था-मार्फत दिलेली पीक कर्जे.	३०. ६. ८६	११७
५८.	६. ५. २	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा सहकारी संस्थामार्फत दिलेली पीक कर्जे	३०. ६. ८६	११८
५९.	६. ५. ३	जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्था मार्फत दिलेली पीक कर्जे.	३०. ६. ८६	११९
६०.	६. ६	जिल्हा आणि प्राथमिक पणान संस्थांचे कार्य	३०. ६. ८६	१२०ते १२१
६१.	६. ७	जिल्ह्यातील ब्रिगर शेती सहकारी पत संस्थांचे कार्य	३०. ६. ८६	१२२
६२.	६. ८	जिल्ह्यातील उत्पादक आस्थापना व सामाजिक सेवा सहकारी संस्थांची आकडेवारी.	३०. ६. ८६	१२३
६३.	६. ९	जिल्ह्यातील उत्पादक आस्थापना व सामाजिक सहकारी संस्था यांनी केलेले कार्य.	३०. ६. ८६	१२४
६४.	६. १०	नियंत्रित बाजार पेठांची तालुकावार माहिती	३०. ६. ८६	१२५ ते १२६
६५.	६. ११	नोंदणी केलेले सावकार व त्यांनी दिलेली कर्जे	३०. ६. ८६	१२७
		<u>७] वैधाकीय व सार्वजनिक आरोग्य</u>		
६६.	७. १	सार्वजनिक व अर्धा सहाय्यीत संस्थामार्फत उपलब्ध असलेल्या वैधाकीय सुविधांची तालुकावार माहिती.	१९८५	१२८
६७.	७. २	नोंदणी केलेल्या जन्म व मृत्युंची संख्या	१९८५	१२९ ते १३०
६८.	७. ३	विविधा कारणानुसार मृत्युंची संख्या	१९८५	१३१
६९.	७. ४	पटकी देवी प्रतिबंधक लस टोचणीविषयक आकडेवारी	१९८५	१३२ते १३३
७०.	७. ५	जिल्ह्यातील कुटूंब नियोजन केंद्रांची संख्या	३१. ३. ८६	१३४ ते १३५
		<u>८] शिक्षण</u>		
७१.	८. १	१९८१ च्या जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता	१९८१	१३६
७२.	८. २	शिक्षण संस्था व शिक्षकांची संख्या	१९८५-८६	१३७

[पुढे चालू]

१	२	३	४	५
७३.	८.३	पुर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विधाध्यायीची स्तरनिहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विधाध्यायीची वर्गवारी.	३०.६, ८५	१३८ते१३९
७४.	८.४	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था	१९८५-८६	१४०ते१४१
७५.	८.५	आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्यांना मिळणारी शिक्षणाची सवलत.	१९८५-८६	१४२
७६.	८.६	प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च	१९८५-८६	१४३
७७.	८.७	जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन [कनिष्ठ महाविद्यालय] व तांत्रिक शाळा [७ वी ते १२ वी].	१९८५-८६	१४४
७८.	८.८	जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण	१९८५-८६	१४५
७९.	८.९	शिक्षकाकरीता प्रशिक्षण संस्था	१९८५-८६	१४६
८०.	९.१	रेल्वे मार्गाची लांबी	३१.३.८६	१४७
८१.	९.२	प्रकार व पृष्ठ आगानुसार रस्त्यांची लांबी	३१.३.८६	१४८
८२.	९.३	वापरांत असलेली मोटार वाहनांची संख्या	३१.३.८६	१४९
८३.	९.४	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन मंडळाची [प्रवासी] वाहतूक आकडेवारी.	१९८५-८६	१५०
८४.	९.५	महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना	डिसेंबर ८५	१५१ते१५३
८५.	९.६	पोस्ट, तारघारे व दुरध्वनी सेवा यांची आकडेवारी.	१९८५-८६	१५४
८६.	१०.१	स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च	१९८५-८६	१५५
८७.	१०.२	ग्रामपंचायतीचे उत्पन्न व खर्च	१९८५-८६	१५६ते१५७
८८.	१०.३	जिल्हा परिषदेचे बावठार उत्पन्न व खर्च	१९८५-८६	१५८ते१५९
८९.	१०.४	महानगरपालिका/नगरपालिकाचे उत्पन्न व खर्च	१९८५-८६	१६०ते१६१
९०.	१०.५	महानगरपालिका, नगरपालिका क्षेत्रातील इमारतींची वापरानुसार संख्या व त्या पैकी निवासेत्तर उपयोग असणा-या इमारती अगर त्यांच्या भागांमध्ये चालना-या उद्योग/व्यवसायासंबंधी माहिती.	१९८३-८४	१६२ते१६३
९१.	११.१	विविधा विकास शीर्षकाखालील झालेला योजनां-तर्गत खर्च.	१९८५-८६	१६४
९२.	११.२	योजनाखालील महत्वाची भागीतील साध्य.	१९८५-८६	१६५ते१६८

[पुढे चालू]

१	२	३	४	५
		<u>१२] किंमती व निर्देशांक</u>		
९३.	१२. १	निवडक शोतीमालाच्या सरासरी घाऊक किंमती	१९८५	१६९
९४.	१२. २	जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणी महत्वाच्या वस्तुंच्या सरासरी किरकोळ किंमती.	१९८५	१७०ते१७३
९५.	१२. ३	केंद्रातील कामगारांचे ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक	१९८५-८६	१७४
		<u>१३] न्याय व प्रशासन</u>		
९६.	१३. १	जिल्ह्यातील पोलीस दलाची एकूण संख्या	१९८५	१७५
९७.	१३. २	गुन्ह्यासंबंधी आकडेवारी	१९८५	१७६
९८.	१३. ३	तुऱ्यांत दाखल केलेले गुन्हेगार	१९८५	१७७
९९.	१३. ४	तुऱ्यांत दाखल झालेल्या गुन्हेगारांचे वयोगटानुसार व शैक्षणिक पात्रांनुसार वर्गीकरण.	१९८५	१७८
१००.	१३. ५	दिवाणी व फौजदारी न्यायालयांत निकालांत काढलेली कामे	१९८५	१७९
		<u>१४] बँकींग व विमा</u>		
१०१	१४. १	बँक कार्यालये, वर्गीकृत बँका यांची संख्या त्यांच्या ठेवी व कर्ज	१९८५	१८०ते१८२
१०२	१४. २	संयुक्त भांडवली संस्था	१९८५-८६	१८३
१०३	१४. ३	उत्तरविलेल्या विमा पत्रांची संख्या व विम्यांची रक्कम	१९८५-८६	१८४
		<u>१५] संकीर्ण</u>		
१०४	१५. १	चित्रापट गृहांचे दिवाणी आकडेवारी	१९८५-८६	१८५
१०५	१५. २	जिल्ह्यातील गोळा केलेल्या अल्पवयतीची रक्कम	१९८५-८६	१८६
१०६	१५. ३	तालुकावार गोळा केलेला जमीन महसूल	१९८५-८६	१८७
१०७	१५. ४	छापखाने आणि छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमान पत्रे आणि नियतकालिके.	३१. ३. ८६	१८८ते१८९
१०८	१५. ५	स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदूळ, गहू व साखार	१९८५-८६	१९०
१०९	१५. ६	मागणी व वसूल केलेले धान्य	१९८५-८६	१९१
११०	१५. ७	१९८४ मधील लोकसभा निवडणुका व १९८५ मधील विधानसभा निवडणुका यासंबंधी आकडेवारी	१९८४ १९८५	१९२-९३
१११	१५. ८	अधिकारी व प्रवासी यांचेसाठी असलेल्या बंगल्यांची तालुकावार यादी	३१. ३. ८६	१९४ ते १९५
११२	१५. ९	रेल्व स्थानकांची तालुकावार यादी	३१. ३. ८६	१९६
११३	१५. १०	निवडक निर्देशांकाचे कल	---	१९७ते२०४

XXXXXXXXXX

XXXXXX

XXX

X

तक्ता क्रमांक १.१

१९८१ च्या जनगणने नुसार तालुकावार क्षेत्राफळ, घारे व लोकसंख्या

जिल्हा = भांडारा

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	एकूण ग्रामीण नागरी	क्षेत्र चौ. कि. मिटर	दर चौ. कि.मी. मध्ये लोकसंख्या	गावांची संख्या		शहरांची संख्या	आकडे हजारांत				
					वस्ती असलेली	ओसाड		वापरातील निवास गृहांची संख्या	कुटुंबांची संख्या	लोकसंख्या		
										एकूण	पुरुष	स्त्रिया
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	भांडारा जिल्हा	एकूण	२२१३-०	१२२	१६२४	१५०	७	३४२	३५४	१८३८	९२०	२१८
		ग्रामीण	२१३२-२	१७५	१६२४	१५०	-	२९८	३०२	१५९७	७९७	८००
		नागरी	७३-१	३२९४	-	-	७	४४	४५	२४१	१२३	११८
	तालुके	एकूण	२६०६-६	२२७	५०५	७५	५	११०	११४	५९१	२९७	२९४
१.	भांडारा	ग्रामीण	२५६७-२	१८३	५६५	७५	-	८८	९१	४६२	२३५	२३४
		नागरी	३२-४	३०२५	-	-	५	२२	२३	१२२	६२	६०
		एकूण	२६८७-६	२६२	५६५	७५	२	११०	११४	५८४	३५१	३५३
२.	गोंदिया	ग्रामीण	२६५३-२	२२०	५१२	२४	-	१०२	११४	५८५	२९०	२९५
		नागरी	३३-७	३५२७	-	-	२	२२	२२	११२	६१	५८

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक १.१ [पुढे चालू]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
३.	साकोली	एकूण	३१८५-८	१३६	६००	५१	-	१०१	१०३	५४३	२७२	२७१
		ग्रामीण	३१८५-८	१३६	६००	५१	-	१०१	१०३	५४३	२७२	२७१
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

टीप क्र. १] जिल्हयाच्या क्षेत्राफळाची माहिती "सर्व्हेअर जनरल ऑफ इंडिया" यांचे कार्यालयाकडून व तालुकावार क्षेत्राफळाची माहिती राज्याच्या "भूमी अभिलेखा" कार्यालयाकडून घेतली असल्यामुळे तालुकावार बेरिज जिल्हयाच्या क्षेत्राफळाशी जुळविलेले नाही.

क्र. २] तक्त्यांत दाखविलेले तालुके तालुक्यांच्या पुनर्रचने पूर्वीच्या स्थितीनुसार आहेत.

क्र. ३] आकडे पूर्णांकित केल्याने बेरिज जुळणार नाहीत.

आधार : १९८१ जनगणना प्रकाशन.

तक्ता क्रमांक १.२

१९५१ पासुन्चा लोकसंख्ये मधील दशावार्षिक फरक

जिल्हा : भांडारा

[लोकसंख्येचे आकडे हजारात]

जिल्हा/ तालुका	वर्ष	एकूण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया			दर चौ. कि. मी. मधील लोकसंख्या	दशावार्षिक फरकांची टक्केवारी		
		एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी		एकूण	ग्रामीण	नागरी
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
भांडारा- जिल्हा	१९८१	१८३८	१५९७	२४१	९२०	७९७	१२३	९१८	८००	११८	१९९	[✓] १५.९	[✓] १३.७	[✓] ३३.१
	१९७१	१५८६	१४०५	१८१	७९८	७०४	९४	७८८	७०१	८७	१७२	[✓] २४.६	[✓] २४.१	[✓] ३२.५
	१९६१	१२६८	११३२	१३६	६३५	५६४	७१	६३३	५६८	६५	१३७	[✓] १८.३	[✓] १५.५	[✓] ४८.१
	१९५१	१०७२	९८०	९२	५३५	४८७	४८	५३७	४९३	४४	११४	[✓] ११.३	[✓] ९.३	[✓] ३७.३
तालुके १. भांडारा	१९८१	५९१	४६९	१२२	२९७	२३५	६२	२९४	२३४	६०	२२७	[✓] १७.५	[✓] १२.७	[✓] ४०.२
	१९७१	५०३	४१६	८७	२५४	२०९	४५	२४९	२०७	४२	१९३	[✓] २५.४	[✓] २४.७	[✓] २८.९
	१९६१	४०१	३३४	६७	२०२	१६७	३५	१९९	१६७	३२	१६०	[✓] १७.५	[✓] १६.६	[✓] २१.९
	१९५१	३४१	२८६	५५	१७०	१४२	२८	१७१	१४४	२७	१३६	-	-	-
२. गोंदिया	१९८१	७०४	५८५	११९	३५१	२९०	६१	३५३	२९५	५८	२६२	[✓] १२.८	[✓] १०.४	[✓] २६.६
	१९७१	६२४	५३०	९४	३१४	२६५	४९	३१०	२६५	४५	२३२	[✓] २३.१	[✓] २१.१	[✓] ३६.०
	१९६१	५०६	४३७	६९	२५३	२१७	३६	२५३	२२०	३३	१७७	[✓] १७.२	[✓] १०.७	[✓] ८७.६
	१९५१	४३२	३९५	३७	२१७	१९७	२०	२१५	१९८	१७	१५१	-	-	-

[पुढे घालू]

तक्ता क्रमांक. १.२ [पुढे चालू]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
३. साकोली	१९८१	५४३	५४३	-	२७२	२७२	-	२७१	२७१	-	१३६	[X] १८.३	[X] १८.३	-
	१९७१	४५९	४५९	-	२३०	२३०	-	२२९	२२९	-	११५	[X] २७.३	[X] २७.३	-
	१९६१	३६१	३६१	-	१८०	१८०	-	१८१	१८१	-	९०	[X] २०.९	[X] २०.९	-
	१९५१	२९२	२९२	-	१४८	१४८	-	१५१	१५१	-	७४	-	-	-

टीप :- १] तक्त्यात दर्शविलेले तालुके तालुक्यांच्या पुनर्रचने पूर्वीच्या स्थितीनुसार आहेत.
२] आकडे पूर्णांकात केल्याने वेरजा जुळणार नाहीत.

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन.

१९८१ च्या जनगणने प्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार गावांचे तालुकावार वर्गीकरण

जिल्हा : भांडारा

[लोकसंख्या श्रेकड्यात]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	वस्ती असलेली गावे															ओसांड गावांची संख्या	
		२०० पेक्षा कमी		२०० ते ४९९		५०० ते ९९९		१००० ते १९९९		२००० ते ४९९९		५००० ते ९९९९		१०००० आणि त्याहून जास्त		एकूण		
		संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	संख्या	लोक- संख्या	संख्या		लोक- संख्या
१	भांडारा जिल्हा	१११	२०२	३२१	११६०	५४५	३९६६	४०९	५७६६	१४४	३९४८	१४	९२६	-	-	१६२४	१५९६८	१५०
१.	भांडारा	७०	७७१	१०४	३६७	१६७	१२२१	११८	१६३०	३८	१०७०	५	३३०	-	-	५०५	४६८९	७५
२.	गोंदिया	३१	३९	६२	३१०	१७१	१२४३	१७३	२५२३	६१	१६४५	१	८६	-	-	५१९	५८४६	२४
३.	साकोली	९०	९२	१३२	४८३	२०७	१५०२	११८	१६१३	४५	१२३३	८	५११	-	-	६००	५४३४	५१

टीप :- १] तक्त्यात दर्शविलेले तालुके तालुक्यांच्या पुनर्रचने पुर्वीच्या स्थितीनुसार आहेत.

२] आकडे पुर्णांकात केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत.

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन

तक्ता क्रमांक १-४

१९८१ च्या जनगणनेनुसार लोकसंख्या गटानुसार शहरांची तालुकावार वर्गीकरण

जिल्हा : भंडारा

[लोकसंख्या हजारांत ०००]

अ. क्र.	जिल्हा तालुका	लोकसंख्ये प्रमाणे शहरांची संख्या													
		संख्या ५००० पेक्षा कमी		५००० ते ९९९९		१०००० ते १९९९९		२०००० ते ४९९९९		५०००० ते ९९९९९		१००००० आणि त्याहून जास्त		एकूण शहरे	
		संख्या	लोक-संख्या	संख्या	लोक-संख्या	संख्या	लोक-संख्या	संख्या	लोक-संख्या	संख्या	लोक-संख्या	संख्या	लोक-संख्या	संख्या	लोक-संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
१	भंडारा जिल्हा	-	-	२	१२	२	३७	१	३५	१	५६	१	१००	७	२४१
	तालुके														
१.	भंडारा	-	-	२	१२	१	१९	१	३५	१	५६	-	-	५	१२२
२.	गोंदिया	-	-	-	-	१	१८	-	-	-	-	१	१००	२	११९
३.	साकोडी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

टीप - तक्त्यांत दाखविलेले तालुके
२] आकडे पूर्णांकात केल्याने
आधार - १९८१ जनगणना प्रकाशन

तालुक्यांच्या पुनर्रचने पूर्वीच्या स्थितीनुसार आहेत.
बेरजा जुळणार नाहीत

तक्ता क्रमांक १.५

१९८१ च्या जनगणनेनुसार काम करणारे व काम न करणाऱे यांची संख्या

जिल्हा : भांडारा

[आकडे शकड्यात]

अ. क्र.	काम करणा-यांचा वर्ग	ग्रामीण नागरी एकूण	जिल्ह्यांची एकूण	तालुके		
				भांडारा	गोंदिया	साकोली
१	२	३	४	५	६	७
१.	शेतकरी	ग्रामीण	३७५७	८८६	१५१०	१३६१
		नागरी	४८	३१	१७	-
		एकूण	३८०५	९१७	१५२७	१३६१
२.	शेतमजूर	ग्रामीण	२२०५	७५५	६१९	८३१
		नागरी	६७	५४	१३	-
		एकूण	२२७२	८०९	६३२	८३१
३.	घारगुती उद्योग, वस्तु निर्माण, प्रकिया, सेवा व दुरुस्ती इत्यादी	ग्रामीण	७५४	२१७	४२७	११०
		नागरी	१४३	६९	७४	-
		एकूण	८९७	२८६	५०१	११०
४.	इतर काम करणारे X	ग्रामीण	९५५	३६७	३३१	२५७
		नागरी	४६६	२१३	२५३	-
		एकूण	१४२१	५८०	५८४	२५७
५.	एकूण काम करणारे	ग्रामीण	७६६८	२२२४	२८८६	२५५८
		नागरी	७२७	३६८	३५९	-
		एकूण	८३९५	२५९२	३२४५	२५५८
६.	सिमांतिक काम करणारे	ग्रामीण	८४६	२२१	३०२	३२३
		नागरी	३९	२९	१०	-
		एकूण	८८५	२५०	३१२	३२३
७.	एकूण काम न करणारे	ग्रामीण	७४५४	२२४४	२६५७	२५५३
		नागरी	१६४२	८२२	८२०	-
		एकूण	९०९६	३०६६	३४७७	२५५३
८.	एकूण लोकसंख्या	ग्रामीण	१५२६८	४६८२	५८४५	५४३४
		नागरी	२४०८	१२१९	११८१	-
		एकूण	१८३७६	५९०८	७०३४	५४३४

टीप :- आकडे पूर्णांकांत केल्याने घेरजा जुळणार नाहीत.

X यांत पशुसंवर्धन, जंगलकाम, मच्छीमारी, शिकार, मळे, फळबागा आणि तत्संबंधी क्षेत्र तसेच खाणा व दगडकाम करणा-यांचा समावेश आहे.

त्याचप्रमाणे बांधकाम व्यापार व वाणिज्य, परिवहन, साठवण व दळणवळ घारगुती उद्योगाखोरीज वस्तुनिर्माण प्रकिया सेवा व दुरुस्ती व इतर यांचा समावेश आहे.

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन

तक्ता क्रमांक १०६

लोकसंख्येचे [अ] वयोगटानुसार व [ब] धर्मानुसार वर्गीकरण

जिल्हा : भांडारा

[आकडे शोकड्यांत]

अ] वयोगटानुसार लोकसंख्या - १९७१ जनगणनेप्रमाणे

बाब	सर्व वयोगट	०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३९	४०-४९	५०-५९	६० व त्यावरील	वय अनिर्देशीत
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१. एकूण	१५८५६	६३७४	१२५०	१२१२	१२१९	२१६९	१६१०	१०३८	९८२	३
२. ग्रामीण	१४०५१	५६४८	१०८१	१०५५	१०८४	१९२९	१४३६	९२९	८८८	१
३. नागरी	१८०५	७२६	१६९	१५७	१३५	२४०	१७४	१०९	९४	१

आधार :- १९७१ जनगणना प्रकाशन

तक्ता क्रमांक १.६ [ब]

[ब] धामानुसार लोक संख्या - १९८१ जनगणनेने प्रमाणे

जिल्हा : भांडारा

[आकडे शोकडयात]

जिल्हा/तालुका	सकूण ग्रामीण नागरी	सर्वधर्म	बौध्द	ख्रिश्चन	हिंदू	जैन	मुस्लिम	सिखा	इतर धामधि	धर्म अनुल्लेखीत
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
जिल्हा	सकूण	१८३७६	१६५५	३१	१६१७६	३९	४३८	१३	२१	२
	ग्रामीण	१५९६८	१४८१	२०	१४१४८	२७	२६५	५	२१	२
	नागरी	२४०८	१७४	११	२०२८	१२	१७३	८	-	-
तालुका १. भांडारा	सकूण	५९०८	५४७	११	५१८२	८	१५३	३	४	१
	ग्रामीण	४६८९	४५२	४	४१६०	३	६३	२	४	१
	नागरी	१२१९	९५	६	१०२२	४	९०	१	-	-
२. गोंदिया	सकूण	७०३४	३७७	१३	६४१७	२१	१९३	८	३	१
	ग्रामीण	५८४५	२९८	८	५४१०	१३	११०	२	३	१
	नागरी	११८९	७९	५	१००७	८	८३	६	-	-
३. साकोली	सकूण	५४३४	७३१	८	४५७७	१०	९२	२	१४	१
	ग्रामीण	५४३४	७३१	८	४५७७	१०	९२	२	१४	१
	नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-

टीप :- आकडे पूर्णांकात केल्याने बेरजा जुळणार नाहीत.
आधार:- १९८१ जनगणना

१९७१ च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती

[आकडे हजारांत]

जिल्हा : भंडारा

जिल्हा/तालुका	एकूण ग्रामीण नागरी	अनुसूचित जाती			अनुसूचित जमाती			नवबुधद			एकूण		
		व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
भंडारा जिल्हा	एकूण	८३	४२	४१	-	-	-	२०६	१०२	१०४	२८९	१४७	१४५
	ग्रामीण	६९	३५	३४	-	-	-	१९०	९४	९६	२५९	१२९	१३०
	नागरी	१४	७	७	-	-	-	१६	८	८	३०	१५	१५
तालुके भंडारा	एकूण	२६	१३	१३	-	-	-	७०	३५	३५	९६	४८	४८
	ग्रामीण	२०	१०	१०	-	-	-	६४	३२	३२	८४	४२	४२
	नागरी	६	३	३	-	-	-	६	३	३	१२	६	६
२. गोंदिया	एकूण	३९	२०	१९	-	-	-	५८	२८	३०	९७	४८	४९
	ग्रामीण	३३	१६	१६	-	-	-	४७	२३	२४	७९	३९	४०
	नागरी	७	४	३	-	-	-	११	५	६	१८	९	९
३. साकोली	एकूण	१७	९	८	-	-	-	७९	३९	४०	९६	४८	४८
	ग्रामीण	१७	९	८	-	-	-	७९	३९	४०	९६	४८	४८
	नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

आधार : १९७१ च्या जनगणनेनुसार

तक्ता क्रमांक १.७ [ब]

१९८१ च्या जनगणनेनुसार अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती
जिल्हा : भांडारा

[आकडे हजारात]

जिल्हा/तालुका	एकूण ग्रामीण नागरी	अनुसूचित जाती			अनुसूचित जमाती			नववृद्ध			एकूण		
		व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ति	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ति	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
भांडारा जिल्हा	एकूण	१७९	८९	९०	२९८	१४८	१५०	-	-	-	४७७	२३७	२४०
	ग्रामीण	१४९	७४	७५	२७५	१३६	१३९	-	-	-	४२४	२१०	२१४
	नागरी	३०	१५	१५	२३	१२	११	-	-	-	५३	२७	२६
तालुके	एकूण	६६	३३	३३	७३	३६	३७	-	-	-	१३९	६९	७०
१] भांडारा	ग्रामीण	५२	२६	२६	५८	२९	२९	-	-	-	११०	५५	५५
	नागरी	१४	७	७	१५	७	८	-	-	-	२९	१४	१५
२] गोंदिया	एकूण	७१	३५	३६	१०३	५१	५२	-	-	-	१७४	८६	८८
	ग्रामीण	५५	२७	२८	९५	४७	४८	-	-	-	१५०	७४	७६
	नागरी	१६	८	८	८	४	४	-	-	-	२४	१२	१२
३] साकोली	एकूण	४१	२१	२०	१२१	६०	६१	-	-	-	१६२	८१	८१
	ग्रामीण	४१	२१	२०	१२१	६०	६१	-	-	-	१६२	८१	८१
	नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

टीप :- १] आकडे पूर्णांकात केल्याने वेरजा जुळणार नाहीत.

२] ताकत्यात दर्शविलेले तालुके तालुक्यांच्या पुनर्रचने पूर्वीच्या स्थिती नुसार आहेत.

आधार:- १९८१ जनगणना प्रकाशन

तक्ता क्रमांक १.८

भिंती/छपरे यासाठी वापरलेल्या साधन सामग्री नुसार घरांचे वर्गीकरण
जिल्हा : भंडारा

क्र.	बा ब	संख्या
	२	३
	एकूण जनगणना घारे	एकूण ३६२२७० ग्रामीण ३२६०६० नागरी ४३२१०
	भिंतीची सामग्री	एकूण १६८१०
	१. गवत, पाने, वेळू व बांबू	ग्रामीण १५१२५ नागरी १६८५
	२. माती	एकूण २९१२७५ ग्रामीण २७४८८५ नागरी १६३९०
	३. कच्च्या वीटा	एकूण ३१०५ ग्रामीण २२१० नागरी ८९५
	४. लाकूड	एकूण ८५९० ग्रामीण ८०८५ नागरी ५०५
	५. पक्क्या वीटा	एकूण ४८१६० ग्रामीण २४६३० नागरी २३५३०
	६. गॅव्हनाईज्ड लोखांडी किंवा इतर धातूचे पत्रो	एकूण २८५ ग्रामीण २१० नागरी ७५
	७. दगड	एकूण ६५५ ग्रामीण ६४० नागरी १५
	८. सिमेंट कोंक्रीट	एकूण २५० ग्रामीण १४० नागरी ११०
	९. वर उल्लेखिलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली इतर सामग्री	एकूण १४० ग्रामीण १३५ नागरी ५

[१२]

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक १.८ [पुढे चालू]

१	२	३
२]	<u>छपरासाठी वापरलेली सामग्री</u>	
	१. गवत, पाने, वेळू, माती, कच्च्या वीटा किंवा बांबू	एकूण १५२१५ ग्रामीण १५१३५ नागरी ७८०
	२. कौले, तक्ती, दगड व कंकर	एकूण ३३८५२० ग्रामीण ३०४०७५ नागरी ३४४४५
	३. पन्हाळीचे लोखांडी पत्रो, जस्ताचे किंवा धातूचे पत्रो	एकूण ३६८० ग्रामीण १५१० नागरी २१७०
	४. अँसबेस्टास सिमेंटचे पत्रो	एकूण ३६६० ग्रामीण २८५० नागरी ८१०
	५. वीटा व चुना	एकूण ५३० ग्रामीण १४० नागरी ३९०
	६. दगड	एकूण २५ ग्रामीण २५ नागरी -
	७. प्रबलित सिमेंट कॉक्रीट	एकूण ६८२० ग्रामीण २२७५ नागरी ४६१५
	८. इतर वर उल्लेखिलेल्या व्यतिरिक्त वापरलेली सामग्री	एकूण ५० ग्रामीण ५० नागरी -

आधार :- १९७१ जनगणना प्रकाशन [भाग-चार]
घारबांधणी अहवाल.

तक्ता क्रमांक १.९

आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण/नागरी क्षेत्रांतील कुटुंबांचे वर्गीकरण
१९७१ च्या जनगणने नुसार

जिल्हा : भांडारा

अ. क्र.	बा ब	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१	२	३	४	५
१.	[एक] एकूण कुटुंबे	२६२८८५	३४१९०	२९७०७५
	[दोन] घारांच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	अ] स्वतःची घारे असलेली	२४२५३५	१८५६५	२६११००
	ब] भाड्याच्या घारात राहणारी	२०३५०	१५६२५	३५९७५
२.	एक व्यक्ती कुटुंब			
	[एक] एकूण कुटुंबे	१२७६५	२३४५	१५११०
	[दोन] घारांच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	[अ] स्वतःची घारे असलेली	९०२०	७६५	९७८५
	[ब] भाड्याच्या घारात राहणारी	३७४५	१५८०	५३२५
३.	दोन व्यक्तीची कुटुंबे			
	[एक] एकूण कुटुंबे	२५२१०	३८००	२९०१०
	[दोन] घारांच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	[अ] स्वतःची घारे असलेली	२१७३५	१४७०	२३२०५
	[ब] भाड्याच्या घारात राहणारी	३४७५	२३३०	५८०५
४.	तीन व्यक्तीची कुटुंबे			
	[एक] एकूण कुटुंबे	३५२२०	४३८५	३९६०५
	[दोन] घारांच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	[अ] स्वतःची घारे असलेली	३१५१०	२००५	३३५१५
	[ब] भाड्याच्या घारात राहणारी	३७१०	२३८०	६०९०
५.	चार व्यक्तीची कुटुंबे			
	[एक] एकूण कुटुंबे	४२६९५	४९३०	४७६२५
	[दोन] घारांच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	[अ] स्वतःची घारे असलेली	३९३४५	२४३०	४१७७५
	[ब] भाड्याच्या घारात राहणारी	३३५०	२५००	५८५०

[पेटे घाल]

तक्ता क्रमांक १.२ [पुढे चालू]

१	२	३	४	५
६.	पांच व्यक्तींची कुटुंबे			
	[एक] एकूण कुटुंबे	४२८३५	४६२५	४७५३०.
	[दोन] घरांच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	[अ] स्वतःची घारे असलेली	४०२०५	२६१५	४२८२०
	[ब] भाड्याच्या घारांत राहणारी	२६३०	२०८०	४७१०
७.	सहा किंवा अधिक व्यक्तींची कुटुंबे			
	[एक] एकूण कुटुंबे	१०४०६५	१४०२०	११८०८५
	[दोन] घरांच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	[अ] स्वतःची घारे असलेली	१००६३०	२२७५	१०२९०५
	[ब] भाड्याच्या घारात राहणारी	३४३५	४७४५	८१८०
८.	निर्देशित न केलेल्या व्यक्तींची कुटुंबे			
	[एक] एकूण कुटुंबे	२५	१५	११०
	[दोन] घरांच्या मालकीबाबतची स्थिती			
	[अ] स्वतःची घारे असलेली	२०	५	२५
	[ब] भाड्याच्या घारात राहणारी	५	१०	१५

आधार :- १९७१ जनगणना प्रकाशन [भाग - दोन]

घारबांधणी अहवाल.

तक्ता क्रमांक १. १०.

अपंगते लुसार जिल्हयातील अपंगांची संख्या [१९८१ ची जनगणना]

जिल्हा : भांडारा

अ. क्र.	तालुका/जिल्हा	एकूण ग्रामीण नागरी	पूर्णतः अंधा	पूर्णतः पांगळे	पूर्णतः मूक	एकूण
१	२	३	४	५	६	७
	<u>तालुके</u>					
१.	भांडारा	एकूण	४१९	३८६	१७९	९८४
		ग्रामीण	३४५	३५५	१५२	८५२
		नागरी	७४	३१	२७	१३२
२.	गोंदिया	एकूण	३८३	४९३	२२७	११०३
		ग्रामीण	३५२	४६०	२१८	१०३०
		नागरी	३१	३३	९	७३
३.	साकोली	एकूण	६०४	३८२	२३८	१२२४
		ग्रामीण	६०४	३८२	२३८	१२२४
		नागरी	—	—	—	—
	जिल्हा बेरीज	एकूण	१४०६	१२६१	६४४	३३११
		ग्रामीण	१३०१	११९७	६०८	३१०६
		नागरी	१०५	६४	३६	२०५

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन - मालिका १२, भाग-७

टीप :- तक्त्यात दर्शविलेले तालुके तालुक्यांच्या पुनर्रचने पूर्वीच्या स्थितीनुसार आहेत.

जनगणना घारे आणि त्यांचा वापर [१९८१ ची जनगणना]

जिल्हा : भंडारा

अ. क्र.	एकूण ग्रामीण नागरी	एकूण जनगणना घारे	जनगणनेच्या सुखातीला रिकामी असलेली घारे	जनगणना घारांचा वापर						कारखाने यंत्रशाळा कार्यशाळा छपरे इत्यादी	रेस्टॉरंट्स मिठाईची दुकाने आणि उपहार गृहे	करमणाक पचायती घारे सांस्कृतिक केंद्रे इत्यादी पुजा स्थाने सोडून	पुजा स्थाने [दिवळे, चय मशिदी गुरुद्वारा वगैरे]	इतर
				राहणे	दुकान आणि राहणे	यंत्रशाळा [कुटीरघो गीसह] आणि राहणे	हॉटेल धाम शाळा पर्यटन घारे इत्यादी	उपहार घारे सोडून दुकाने	व्यवसायाची घारे आणि कार्यालये					
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
१०	एकूण	४४३५१५	१९४५०	२८९५६०	५०४५	३९३४०	२६०	५९२५	१८४५	५०६०	१११०	२०५	३९८५	७२०३०
	ग्रामीण	३८७७०५	१४५८०	२५४७९५	४२१०	३२८२५	१९५	३३१०	१२००	३४७०	७९०	१४०	३२६५	६८९२५
	नागरी	५५८१०	४८७०	३४४७६५	८३५	६५१५	६५	२६१५	६४५	१५९०	३२०	६५	४२०	३१०५

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन

निवडक केंद्रांतील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य

जिल्हा : भांडारा

वर्ष : १९८५ करिता

[मिली मीटर मध्ये]

अ. क्र.	महिना	१) केंद्र - भांडारा			२) केंद्र - पवनी			३) केंद्र - मोहाडी			४) केंद्र - तुमसर			
		सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	
१	जानेवारी	८५	११.९	४	६०.८	११.९	७	५९.७	११.९	३	९८.३	११.९	३	३७.६
२	फेब्रुवारी	८५	३४.८	३	५.०	३४.८	-	-	३४.८	१	५.६	३४.८	१	१३.२
३	मार्च	८५	१७.०	-	-	१७.०	-	-	१७.०	-	-	१७.०	-	-
४	एप्रिल	८५	१७.३	-	-	१७.३	२	११.२	१७.३	१	८.०	१७.३	-	-
५	मे	८५	१५.५	१	८.६	१५.५	-	-	१५.५	१	१०.०	१५.५	-	-
६	जून	८५	२१५.१	१२	१७२.८	२१५.१	१३	१८५.२	२१५.१	७	२२.३	२१५.१	१४	१४९.९
७	जुलै	८५	४१३.३	२०	४४४.४	४१३.३	२४	५५६.५	४१३.३	१६	३०१.९	४१३.३	१८	४९७.४
८	ऑगस्ट	८५	३८७.९	१६	१७६.१	३८७.९	२०	१७०.१	३८७.९	१२	२०८.४	३८७.९	१६	२४२.२
९	सप्टेंबर	८५	२०७.३	१२	१४१.०	२०७.३	११	१२८.९	२०७.३	१०	१९५.८	२०७.३	९	११३.४
१०	ऑक्टोबर	८५	४४.५	८	१०८.०	४४.५	९	१२३.९	४४.५	७	४०.३	४४.५	६	५६.०
११	नोव्हेंबर	८५	१५.५	-	-	१५.५	-	-	१५.५	-	-	१५.५	-	-
१२	डिसेंबर	८५	८.१	-	-	८.१	-	-	८.१	-	-	८.१	-	-
एकूण वेरीज		१३८८.२	७६	१११६.७	१३८८.२	८७	१२३४.५	१३८८.२	५८	९६७.६	१३८८.२	६७	११०९.७	

[पुढे चालू]

अ. क्र.	महिना	५) केंद्र - गोंदिया			६) केंद्र - तिरोडा			७) केंद्र - आमगांव			८) केंद्र - गोरगांव		
		सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
१.	२.	१५.	१६.	१७.	१८.	१९.	२०.	२१.	२२.	२३.	२४.	२५.	२६.
१.	जानेवारी ८५	१८.०	५	९३.२	१८.०	३	७७.०	१८.०	४	६७.४	१८.०	४	५५.५
२.	फेब्रुवारी ८५	३०.७	२	३.९	३०.७	२	१०.०	३०.७	-	-	३०.७	-	-
३.	मार्च ८५	१६.०	-	-	१६.०	-	-	१६.०	-	-	१६.०	-	-
४.	एप्रिल ८५	१६.०	-	-	१६.०	-	-	१६.०	-	-	१६.०	-	-
५.	मे ८५	१३.७	-	-	१३.७	-	-	१३.७	-	-	१३.७	-	-
६.	जून ८५	२१९.२	९	७८.५	२१९.२	९	१८७.०	२१९.२	१३	२०६.४	२१९.२	७	२२.४
७.	जुलै ८५	५०३.९	२३	४७८.७	५०३.९	१७	३८५.०	५०३.९	२०	४२३.३	५०३.९	१७	५८६.९
८.	ऑगस्ट ८५	४४३.५	२६	२७८.३	४४३.५	१६	२३४.२	४४३.५	२५	४१६.४	४४३.५	१८	४२५.६
९.	सप्टेंबर ८५	२२२.३	१२	१४८.८	२२२.३	९	९९.०	२२२.३	१०	२११.१	२२२.३	१०	२०२.२
१०.	ऑक्टोबर ८५	१६.५	८	२५.७	१६.५	५	७०.०	१६.५	४	१४.४	१६.५	४	१४.४
११.	नोव्हेंबर ८५	२२.९	-	-	२२.९	-	-	२२.९	-	-	२२.९	-	-
१२.	डिसेंबर ८५	५.८	-	-	५.८	-	-	५.८	-	-	५.८	-	-
सकूण बेरोज		१५२८.५	८५	११०७.१	१५२८.५	६१	१०६२.२	१५२८.५	७६	१४०९.०	१५२८.५	५८	१३२३.१

अ. क्र.	महिना	१) केंद्र - सालेकसा			१०) केंद्र साकोली			११) केंद्र - देवरी			१२) केंद्र - मोर. अर्जनी			१३) केंद्र - लाखांदूर			
		सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सरासरी	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	
१.	२.	२७.	२८.	२९.	३०.	३१.	३२.	३३.	३४.	३५.	३६.	३७.	३८.	३९.	४०.	४१.	
१.	जानेवारी	८५	१८.०	५	६४.४	१३.७	५	५३.२	१३.७	२	११.०	१३.७	१	२.२	१३.७	३	२४.०
२.	फेब्रुवारी	८५	३०.७	१	१७.०	१३.०	३	१२.०	१३.०	२	८.०	१३.०	-	-	१३.०	-	-
३.	मार्च	८५	१६.०	-	-	१७.३	-	-	१७.३	-	-	१७.३	-	-	१७.३	-	-
४.	एप्रिल	८५	१६.०	-	-	११.३	१	८.६	११.३	-	-	११.३	-	-	११.३	२	१६.०
५.	मे	८५	१३.७	-	-	१४.७	२	११.४	१४.७	-	-	१४.७	-	-	१४.७	-	-
६.	जून	८५	२१९.२	१०	१४०.६	२२९.९	९	१२९.२	२२९.९	१२	२०४.१	२२९.९	९	१८४.३	२२९.९	१०	१६२.०
७.	जुलै	८५	५०३.९	१६	३९१.४	५२४.५	२३	३९५.९	५२४.५	१६	२७६.०	५२४.५	१९	५२८.०	५२४.५	२१	६००.६
८.	ऑगस्ट	८५	४४३.५	१८	३८७.९	४२४.७	१९	२९९.६	४२४.७	१७	४१८.८	४२४.७	१७	५११.०	४२४.७	१५	१८२.८
९.	सप्टेंबर	८५	२२३.३	११	२६४.०	२२८.२	९	१३६.२	२२८.२	१०	२११.२	२२८.२	१०	१६४.१	२२८.२	११	१०२.६
१०.	ऑक्टोबर	८५	१६.५	२	२३.८	५१.८	५	४३.०	५१.८	५	७७.२	५१.८	५	६६.४	५१.८	६	१६०.७
११.	नोव्हेंबर	८५	२२.९	-	-	१४.७	-	-	१४.७	-	-	१४.७	-	-	१४.७	-	-
१२.	डिसेंबर	८५	५.८	-	-	७.९	-	-	७.९	-	-	७.९	-	-	७.९	-	-
सकूपा वेरीज		१५२८.५	६३	१२८९.१	१५५१.७	७६	१०८९.१	१५५१.७	६३	१२०६.३	१५५१.७	६१	१४५६.०	१५५१.७	६८	१२४८.७	

आधार :- जिल्हाधिकारी, भंडारा याचे कार्यालय.

तक्ता क्रमांक २.२

निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तापमाग [१९८५ चा वर्षाकरिता]

जिल्हा : भंडारा

[आवडे-डिग्री सेल्सिअस मध्ये]

अ. क्र.	महिना	केन्द्र - गोंदीवा	
		कमाल	किमान
१	२	३	४
१.	जानेवारी	३०.४	१३.०
२.	फेब्रुवारी	३५.२	११.०
३.	मार्च	४१.०	१५.६
४.	एप्रिल	४४.२	१८.२
५.	मे	४४.६	२३.४
६.	जून	४२.२	२२.०
७.	जुलै	३६.८	२२.२
८.	ऑगस्ट	३२.६	२१.४
९.	सप्टेंबर	३३.८	२२.२
१०.	ऑक्टोबर	३३.६	१६.०
११.	नोव्हेंबर	३१.६	१२.४
१२.	डिसेंबर	३१.२	१०.८
	वर्षा	४४.६	१०.८

आधार :- प्रादेशिक हवामान शास्त्रा कार्यालय, भारत सरकार,
नागपूर.

तक्ता क्रमांक ३.१

[१२२]

जमिनीचा वापर १९८०-८१ ते १९८४-८५ वर्जाकरिता

जिल्हा : भंडारा

[क्षेत्राफळ "००" हेक्टरमध्ये]

जिल्हा/ तालुका	वर्ज	स्कूपा भौगोलीक क्षेत्र	जंगल व्याप्त क्षेत्र	शेतीला उपलब्ध नसलेले क्षेत्र			पडित जमिनीव्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमिन			स्कूपा [८५९१०]
				बिगर शेती वापरा खालील जमिन	पडित आणि लागवडी लायक नसलेली जमीन	स्कूपा [५४६]	लागवडी लायक पण वापरात नसलेली	कायम गुरे चरण आणि इतर चरण्याची जमिन	कसलेल्या जमिनी मध्ये समाविष्ट न झालेली झाडे झाडेपेठे फळ बागा खालील जमिन	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
जिल्हा बेरीज										
	१९८०-८१	९२८०	२५१९	८२२	१७९	१००६	२९७	१२८७	९२	१६७६
	१९८१-८२	९२८०	२५६५	३०७	५७७	८८४	२४८	१२३३	४६	१५२७
	१९८२-८३	९२८०	२३३०	४४०	५९३	१०३३	२३२	१२३९	८६	१५५७
	१९८३-८४	९२८०	२५७८	३६०	५१६	८७६	२०१	११३४	१३४	१४६२
	१९८४-८५	९२८०	२६०१	४३३	४९०	९२३	२४५	१०५४	१४०	१४३९
१. भंडारा	१९८०-८१	६४६	५६१	२५२	२६	२७८	९०	२८२	९	३८१
	१९८१-८२	६४६	१४७	१६	७५	९१	१७	४३	१	६१
	१९८२-८३	६४६	१४६	१०	७३	८३	८	४२	१	५१
	१९८३-८४	६४६	१५२	६	७३	७९	५	४७	१	५३
	१९८४-८५	६४६	१५३	२२	४१	६३	१४	४४	४	६२
२. तुमसर	१९८०-८१	६६१	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	६६१	१६०	८	६१	६९	२३	७०	५	९८
	१९८२-८३	६६१	१६१	८	६०	६८	२८	६४	५	९९
	१९८३-८४	६६१	१६२	१४	६२	७६	३०	५३	५	८८
	१९८४-८५	६६१	१६७	१४	५३	६७	२९	५३	५	८७

[पुढे चालू]

तज्जा क्रमांक ३.१ [मुद्दे चालू]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
३. पवनी	१९८०-८१	७०६	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	७०६	१७९	१	५३	५४	४	९१	८	९५
	१९८२-८३	७०६	१८२	२२	५३	५५	१	९२	-	९३
	१९८३-८४	७०६	१७७	८	४७	५५	४	९२	-	९६
	१९८४-८५	७०६	१७८	९	४८	५७	४	९०	-	९४
४. मोहाडी	१९८०-८१	५९३	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	५९३	१०४	९	४१	५०	२७	४१	३	७१
	१९८२-८३	५९३	२१	४२	९	५१	९६	२२	-	११८
	१९८३-८४	५९३	१०५	३	६	९	५७	३५	-	९२
	१९८४-८५	५९३	१०६	४	५	९	५३	३५	३	९१
५. गोंदिया	१९८०-८१	६२८	४९९	३२१	४८	२६९	१०७	३५२	३४	४९३
	१९८१-८२	६२८	८६	१२	५३	६५	७	९१	२	१००
	१९८२-८३	६२८	८६	१४	५३	६७	७	९१	२	१००
	१९८३-८४	६२८	१०७	१६	५०	६६	१८	६४	१५	९७
	१९८४-८५	६२८	५६	११	५६	६७	५९	५३	१४	१२६
६. आमगांव	१९८०-८१	२६८	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	२६८	३४	३	२४	२७	६	२४	-	३०
	१९८२-८३	२६८	३३	३	२४	२७	५	२५	-	३०
	१९८३-८४	२६८	११	३	७	१०	१०	४३	-	५३
	१९८४-८५	२६८	३६	३	६	९	१०	३३	-	४३

तक्ता क्रमांक ३.१ [पुढे चालू]

[२४]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
७. सालिकता	१९८०-८१	६१६	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	६१६	९५	८२	१	८३	३०	१६१	-	१९१
	१९८२-८३	६१६	२०४	७८	१४	९२	३	६९	-	७२
	१९८३-८४	६१६	१३२	५४	३६	९०	८	१०३	५०	१६१
	१९८४-८५	६१६	१८४	५०	३८	८८	१०	७१	३०	१११
८. गोरगांव	१९८०-८१	६२८	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	६२८	१८३	४	२५	२९	१२	९६	-	१०८
	१९८२-८३	६२८	१८३	४	२५	२९	१२	९७	-	१०९
	१९८३-८४	६२८	२२०	७	३५	४२	२	५९	-	६१
	१९८४-८५	६२८	२४८	८	३१	३९	१	३१	-	३२
९. तिरोडा	१९८०-८१	५४८	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	५४८	९५	१६	१४	३०	२५	३३	६	६४
	१९८२-८३	५४८	५४	१२	६२	७४	९	६०	२	७१
	१९८३-८४	५४८	२	३४	६१	९५	२७	४५	६	७८
	१९८४-८५	५४८	५१	३२	१९	५१	२८	५०	८	८६
१०. साकोली	१९८०-८१	७२८	१४५९	३४८	१०५	६५	१००	६५३	४९	८०२
	१९८१-८२	७२८	२०७	७	५८	६५	२०	९९	१	१२०
	१९८२-८३	७२८	२०८	१८	४०	५८	१४	१०३	५	१२२
	१९८३-८४	७२८	२२२	१४	४४	५८	१५	९०	२	१०७
	१९८४-८५	७२८	२२३	२६	३८	६४	५	९३	१	९९

[पुढे चालू]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
११. लाखांदूर	१९८०-८१	५१९	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	५१९	९८	१	-	१	४२	६३	११	११६
	१९८२-८३	५१९	९४	-	-	-	२६	४०	३८	१०५
	१९८३-८४	५१९	१६१	-	-	-	११	-	३७	४८
	१९८४-८५	५१९	३७	४३	८३	१२६	५	२५	६	३६
१२. देवरी	१९८०-८१	१४२४	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	१४२४	७१५	७०	७६	१४६	१४	२२१	४	२३९
	१९८२-८३	१४२४	७१३	७२	६७	१३९	९	२२५	१७	२५१
	१९८३-८४	१४२४	७५३	१०६	१०	११६	७	२१३	९	२२९
	१९८४-८५	१४२४	७०६	१०८	६	११४	१९	१९६	५८	२७३
१३. अर्जुनी मोरगांव	१९८०-८१	१२४५	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	१२४५	४६२	७८	९६	१५४	२१	२००	१३	२३४
	१९८२-८३	१२४५	२४५	१७७	११३	२९०	१४	३०९	१४	३३७
	१९८३-८४	१२४५	३७७	९५	८५	१८०	७	२९०	९	३०७
	१९८४-८५	१२४५	४५६	१०३	६६	१६९	८	२८०	१०	२९९

तक्ता क्रमांक ३.१ [पुढे चालू]

जिल्हा/तालुका	वर्ग	पडीत जमिन			निव्वळ कसलेले क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक वेळा लागवड केलेले क्षेत्र	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र	लागवडी लायक क्षेत्र [८/१०/१४/१५]
		चालू पड	इतर पड	एकूण [१२/१३]				
१	२	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
जिल्हा बेरीज	१९८०-८१	१०८	१५९	२६७	३८१७	८२३	४६४०	४४७३
	१९८१-८२	११५	२११	३२६	३९७८	११०५	५०८३	४५९८
	१९८२-८३	१८८	२४३	४३१	३९२९	१०२४	४९५३	४६७८
	१९८३-८४	१३५	२२६	३६१	३९९६	११७७	५१७३	४६९२
	१९८४-८५	१५५	२६८	४२३	३८९४	८३८	४७३२	४७०२
२. भांडारा	१९८०-८१	३४	४१	७५	१३१०	२३३	१५४३	१४८४
	१९८१-८२	८	१३	२१	३२६	४९	३७५	३६५
	१९८२-८३	१७	२३	४०	३२६	२२	३४८	३७५
	१९८३-८४	११	१८	२९	३३३	३०	३६३	३६८
	१९८४-८५	१४	२३	३७	३३१	२८	३५९	३८६
२. तुमसर	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	१५	२१	३६	२९८	४३	३४१	३६२
	१९८२-८३	३९	२०	५९	२७४	३३	३०७	३६८
	१९८३-८४	२१	१९	४०	२९८	४०	३३८	३७३
	१९८४-८५	२१	२३	४४	२९६	३६	३३२	३७४

तदता क्रमांक ३.१ [पुढे चालू]

१	२	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
३. पवनी	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	४	७	११	३६७	११६	४८३	३८२
	१९८२-८३	१२	९	२१	३५५	११५	४७०	३७७
	१९८३-८४	७	१०	१७	३६१	१२७	४८८	३८२
	१९८४-८५	८	९	१७	३६०	११०	४७०	३८१
४. मोहाडी	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	१७	२७	४४	३२४	४३	३६७	३९८
	१९८२-८३	३७	६०	९७	३०६	३२	३३८	४९९
	१९८३-८४	२४	३५	५२	३२८	३४	३६२	४४४
	१९८४-८५	२८	७१	९२	२८८	५४	३४२	४४३
५. गोंदिया	१९८०-८१	६४	१०९	१७३	१२५३	१२४	१४४६	१५६७
	१९८१-८२	९	१६	२५	३५२	१०५	४५७	३८६
	१९८२-८३	८	१६	२४	३५१	१०५	४५६	३८४
	१९८३-८४	९	१३	२२	३३६	१२३	४५९	३९१
	१९८४-८५	१२	१४	२६	३५३	६४	४१७	४५२
६. आमगांव	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	५	-	५	१७२	७३	२४५	१८३
	१९८२-८३	५	१	६	१७२	५६	२२८	१८३
	१९८३-८४	३	७	१०	१८४	६८	२५२	२०४
	१९८४-८५	४	६	१०	१७०	४०	२१०	१९०

तक्ता क्रमांक ३.१ [पुढे चालू]

१	२	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
७. सालेकता	१९८०-८१	—	—	—	—	—	—	—
	१९८१-८२	१२	२४	३६	२११	५१	२६२	२७७
	१९८२-८३	१६	२५	४१	२०७	४४	२५१	२५१
	१९८३-८४	१०	२३	३३	२००	४८	२४८	२९१
	१९८४-८५	१०	१२	२२	२११	४२	२५३	२७३
८. गारेगांव	१९८०-८१	—	—	—	—	—	—	—
	१९८१-८२	७	१८	२५	२८३	९४	३७७	३२०
	१९८२-८३	७	१८	२५	२८२	९५	३७७	३१९
	१९८३-८४	६	२०	२६	२७९	१०५	३८४	३०७
	१९८४-८५	९	२२	३१	२७८	६३	३४१	३१०
९. तिरोडा	१९८०-८१	—	—	—	—	—	—	—
	१९८१-८२	१०	२१	३१	३२८	११५	४४३	३९०
	१९८२-८३	१४	१४	२८	३२१	११०	४३१	३६०
	१९८३-८४	१३	२६	३९	३३४	१३०	४६४	४०६
	१९८४-८५	१६	१९	३५	३२५	१०८	४३३	३९६
१०. साकोली	१९८०-८१	९	८	१७	१२५४	३९६	१६५०	१४२०
	१९८१-८२	७	१५	२२	३१४	१०१	४१५	३५७
	१९८२-८३	७	१६	२३	३१७	१०६	४२३	३५९
	१९८३-८४	७	१३	२०	३२१	१२०	४४१	३५८
	१९८४-८५	८	११	१९	३२३	६४	३८७	३४८

तक्ता क्रमांक ३.१ [पुढे चालू]

१	२	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
११. लाखांदूर	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	२	७	९	२२५	१०३	३९८	३५७
	१९८२-८३	७	९	१६	३०५	११०	४१५	३८५
	१९८३-८४	६	८	१३	२९७	१२५	४२२	३५८
	१९८४-८५	६	१७	२३	२९७	११३	४१०	३३१
१२. देवरी	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	१२	२३	३५	३५९	६८	४२७	४१२
	१९८२-८३	१२	१९	३१	३३०	६२	४२९	४१७
	१९८३-८४	११	२०	३१	३६५	७१	४३६	४१२
	१९८४-८५	१०	२४	३४	३६७	६२	४२९	४७८
१३. अर्जुनी	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	७	१९	२६	३४९	१४४	४९३	४०९
	१९८२-८३	७	१३	२०	३५३	१२७	४८०	४०१
	१९८३-८४	७	१४	२२	३६०	१५६	५१६	३९८
	१९८४-८५	९	१७	२६	२९५	५४	३४९	३४०

टीप :- १] आकडे पूर्णांकात केल्याने वेरजा जुळणार नाही.

२] १९८०-८१ वर्षाची माहिती पूर्ण सुधारित आहे.

३] १९८०-८१ वर्षाची स्तंभा ५ ते १८ मधील माहिती नवीन तालुकावार उपलब्ध नसल्यामुळे ती पुर्वीच्या संवधीत तालुक्याच्या माहितीत समाविष्ट आहे.

४] १९८१-८२ ते १९८४-८५ वर्षाची माहिती अस्थायी स्वस्माची आहे.

आधार :- १] कृषी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

२] जिल्हा निरीक्षक, भुमी अभिलेखा, भंडारा

तबता क्रमांक ३.२

तालुकावार निरनिराव्या पिकाखालील क्षेत्र

जिल्हा : भांडारा

[क्षेत्र - हेक्टर मध्ये]

जिल्हा/ तालुका	वर्ष	भात	राहू	खारिप ज्वारी	रब्बि ज्वारी	एकूण ज्वारी	मका	कोदो हरीक	कुटकी	झंतर धान्ये	एकूण धान्ये	हरभारा	तूर	मुंग	उडीद	लहखा	कुलथा
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
एकूण	१९८०-८१	२७३०६६	२९३२६	१५०६	२७८८१	२९३८७	८५३	-	-	३८५७	३३६४८९	९५३९	७३४८	११९८	१९९६३	-	२३४८
जिल्हा	१९८१-८२	३२५०७९	२५४०४	१२२७	२६४०२	२७६२९	७६९	२२६५	३९९	२५	३८१५७०	९७४४	७४८४	५३१	२०४६६	२३५९४	२४५६
	१९८२-८३	३१५२४४	२५८०५	७५१	२५७९७	२६५४८	८१३	२४६१	९६२	२२८	३७२०६१	९७५५	७५३५	६५९	१९७००	२१७७९	२८२३
	१९८३-८४	३३१९८५	२५९१४	११४४	२६५५०	२७६९४	५१६	२४९८	१०००	४६९	३९००७६	९९९७	७९३६	६७७	२०१४५	२३१४८	२७१९
	१९८४-८५	३१३९२७	२३३५०	१०४४	२५७३५	२६७७९	५९०	२३४८	९७३	१३७	३६८१०४	८६३५	८०८२	३०३७	१६७३५	१५९८९	२४२२
१. भांडारा	१९८०-८१	७७४७३	१२४५०	६२९	२३००९	२३६३८	२७१	-	-	१६	११३८४८	३९८३	३१०२	५५०	८०४७	-	५०४
	१९८१-८२	१५८७७	३०२५	१५५	९७५७	९९१२	-	-	-	-	२८८१४	१०७२	१०८३	१४	२८५	१८३४	९१
	१९८२-८३	१५३६३	२५५९	३४६	९२१०	९५५६	-	-	-	-	२४४७८	८८६	११३०	१४	३४८	१०२४	११९
	१९८३-८४	१६४६८	२८०६	३६६	८९६३	९३२९	-	-	-	-	२८६०३	९९५	११४२	२३	३८३	१०९७	१२८
	१९८४-८५	१६६२७	२६८२	३०३	८८७२	९१७५	-	-	-	-	२८४८४	९०३	११५९	१२८	३७९	८७०	१०७
२. तुमसर	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	२२५०६	२२००	११०	१००६	१११६	२१५	४	-	-	२६०४१	५६६	६२३	७	२१८	२०९३	१०५
	१९८२-८३	२०२९२	१७७५	५४	१०५४	११०८	२२५	३	-	१६५	२३५६८	४६६	६०१	१५	१३२	१८५५	८५
	१९८३-८४	२२८०६	१४८२	६०	१४५७	१५१७	१६२	-	-	२४६	२६२१३	४७५	५९१	२५	२८७	२११६	६९
	१९८४-८५	२२७९०	१४७७	६४	१२९१	१३५५	१९३	-	-	-	२५८१५	४५२	६३१	३३	२५२	२१६४	६१

[पुढे चालू]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
३. पवनी	१९८०-८१	✓	✓		✓			1				✓	✓		✓	✓	
	१९८१-८२	२२२५१	४२४३	१३१	५८४७५८	७९७८					३३१७२	१३५३	७११		६२२३	१३५१	३२९
	१९८२-८३	२१६७५	४५७२	१५४	६३७९	६५३३					३२६८०	१६७३	७२९		५६१४	११५१	२९५
	१९८३-८४	२३५६२	४१९५	१७६	६०९८	६२७४					३४०३१	१४०५	६९७		६१५९	१०७०	३०१
	१९८४-८५	२३४६०	३८३५	१५३	५८७८	६०३१					३३३२६	१२९३	७१६	१२६१	५३६४	९१२	४०४
४. मोहाडी	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	१८८५१	३४७६	-	५६४४	५६४४	३	-	-	-	२७९७४	१०११	६८४	-	३४५	२०९७	४८
	१९८२-८३	१६३१२	३२८१	-	५५६०	५५६०	३	-	-	-	२५१५६	१२३६	६८३	५४	३६५	१७२०	४५
	१९८३-८४	१९०१५	३४३५	-	५६१४	५६१४	२	-	-	-	२८०६६	१२१०	७७८	२१	३६४	१३३२	४६
	१९८४-८५	१७६०५	३५६१	-	५२९०	५२९०	-	-	-	-	२६४५६	११०५	७९५	५९	३२४	११७७	३१
५. गोंदिया	१९८०-८१	८४०८५	५९२४	७४५	१९१	९३६	२४९	-	-	६२५५	९२४४९	२१७४	२१०३	१००	२४७७	-	३३६
	१९८१-८२	३३५८९	१४३	२०१	-	२०१	७०	९६	७	-	३४१०६	६५६	५९२	८३	१३५५	११५४	६६
	१९८२-८३	३२५४३	१०९०	१८९	-	१८९	१४२	११४	४	६३	३४१४५	५१७	५८६	१२३	९५६	१९२२	७५
	१९८३-८४	३४२५६	९२०	१०	१४	२४	१८	-	-	२०३	३५४२१	५२५	६९३	९७	७१०	२३१४	५९
	१९८४-८५	३३२५२	६८१	१४	२	१६	३४	२६	६	३३	३४०४८	४५०	७२६	३०	८७६	१५६०	३४
६. आमगाव	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	१७८२१	२३४	-	-	-	३३	-	३७	-	१८१२५	१५७	२५३	५२	६८१	१५०२	६५
	१९८२-८३	१६३८४	२३९	-	-	-	२९	-	१३३	-	१६७८५	१४३	२६२	७७	६५२	१४९२	१०५
	१९८३-८४	१९७९६	१४	-	-	-	-	१५४	११	२०	१९९९५	१२७	२२७	१०३	५६२	१३२४	१६६
	१९८४-८५	१६५३२	२६	-	-	-	-	५५	-	-	१६६१३	१२८	२१७	१२	४१२	१०८३	९१

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
७. सालिकता	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	२०३०८	३५१	-	-	-	८७	९२३	१२६	-	२१६९५	३०८	११७	८१	३७८	८०२	७
	१९८२-८३	१८८८०	९५६	-	-	-	८१	९४०	११२	-	२०९६९	३३१	१५६	८५	३०८	४२७	२७७
	१९८३-८४	१९२४७	३२६	-	-	-	७१	७८५	१०४	-	२०५३३	३८९	१५६	८१	११०	५३४	२४२
	१९८४-८५	१९०४०	४१०	-	-	-	६८	७८०	१००	१	२०३९९	२७१	१६०	६	१७४	७९४	२३४
८. गोरगांव	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	२५५५२	८२७	-	-	-	४९	८२	-	-	२६५१०	३००	५०१	१०८	३५८	२५४४	८५
	१९८२-८३	२५५५२	८२७	-	-	-	४९	८२	-	-	२६५१०	३००	५०१	१०८	३५८	२५४४	८५
	१९८३-८४	२५१८०	८४३	-	-	-	१२	१२४	८	-	२६१६७	३२१	५१३	१३५	३७८	२८३५	९७
	१९८४-८५	२५७६५	६८६	-	-	-	२६	८०	-	-	२६५५७	२९६	५२०	४	१६०	१४९३	८०
९. तिरोडा	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	२७१२१	१९२४	४१३	२३४	६४७	२४	-	-	२५	२२७४१	८००	६६२	६१	४९७	४४४२	१००
	१९८२-८३	२९०२३	२००	-	-	-	११	-	-	-	२९२३४	७६४	६९२	६४	५०२	४३७०	१३२
	१९८३-८४	२७८६६	२३२६	२९८	२८०	५७८	२२	-	-	-	३०७९२	७७८	७४४	५९	५०८	४९३९	७७
	१९८४-८५	२९२७७	१३६६	२७४	२८०	५५४	२६	-	-	-	३१२२३	७६७	७४५	६	४१५	२६२५	९७
१०. साकोली	१९८०-८१	१११५०८	१०९५२	१३२	४६८१	४८१३	३३३	-	-	२५८६	१३०१९२	३३८२	२१४३	५४८	९४३८	-	१५०८
	१९८१-८२	२७३५२	३१३७	-	९०३	९०३	२५	३	-	-	३१४१०	७७८	६४७	२६	२२९७	२५४९	१८०
	१९८२-८३	२८११७	२९८०	-	२५९	२५९	२३	३	-	-	३१३८२	८०९	६६९	१९	२२९४	२३३३	२०४
	१९८३-८४	२८५६६	३२७२	१	८४१	८४२	२८	-	-	-	३२६९८	८९१	७९०	२२	२६११	२९२४	२०४
	१९८४-८५	२८४७८	२२५६	-	७७०	७७०	१९	३	-	-	३१५२६	६२०	७८९	५५	१३००	१२८३	१६०

तक्ता क्रमांक ३.२ [पुढे चालू]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
११. लाखांदूर	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	९४६७२	३२२	२०२	२९६२	३१७८	-	-	-	-	२८१७२	१०२८	६२९	११	४२११	१३३२	४४२
	१९८२-८३	२४०२८	२६२७	-	३३०७	३३०७	-	-	-	-	३००३२	१०२४	६०४	८	४२५४	१३६५	४२०
	१९८३-८४	२१४५२	२८७४	२१७	३२८३	३५००	-	-	-	-	२७८३३	१११४	६२०	-	५३८७	११६८	४१२
	१९८४-८५	२१६२१	३११३	२२२	३३३३	३५६२	४	-	-	-	२८३००	२६५	६०५	१३०२	५१६७	२८१	४२४
१२. देवरी	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	३२११६	१४२३	८	-	८	२१८	१०६५	२५२	-	३५०८२	८७४	३७४	६२	८७७	२२७	५५६
	१९८२-८३	३१७२५	१३३२	८	-	८	२०२	१०८६	८४६	-	३५३०६	८६७	३५५	७०	१११३	८३६	५२२
	१९८३-८४	३१७५४	१५७२	६	-	६	१८७	१३५०	८४८	-	३५७२४	८८३	३२१	७६	१०६०	७६३	६२७
	१९८४-८५	३१२१७	१३४७	७	-	७	१८५	१३३२	८३७	१०३	३५७३५	८६८	४०२	६२	२३५	६४२	५२२
१३. अर्जुनी मोरगांव	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	३६४६३	४१०२	-	४२	४२	४५	५५	७	-	४०७१४	७७१	५६८	१२	१२७१	२६७	३७५
	१९८२-८३	३५२८०	३४६७	-	२८	२८	४१	-	-	-	३८८१६	२३२	५६७	२२	२१०४	७४०	३८२
	१९८३-८४	४२०१०	१८४२	१०	-	१०	२४	८५	२२	-	४४०००	२१४	५२४	३५	१६२६	७३२	२८४
	१९८४-८५	२७५६३	१२१०	-	१२	१२	३५	६५	३०	-	२२६२२	५१७	६१०	७२	२७७	४०५	१७७

तक्ता ३.२ [पुढे चालू]

जिल्हा/ तालुका	वर्ष	इतर कडेधान्ये	एकूण कडेधान्ये	एकूण अन्नधान्ये	जस	मसाल्याचे पदार्थ	फळे व भाजीपाला	संकीर्ण खाद्य पिके	एकूण खाद्य पिके	कापूस	इतर तेल पिके	एकूण तेल पिके	भुईमूंग	जवस	तीळ
१	२	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२
एकूण जिल्हा	१९८०-८१	३४९२२	७५३२४	४११८१३	५९१	५५२०	५१३१	१५७	४२३२१२	३	८१५	८१८	१७१०	३७१०७	-
	१९८१-८२	७८४२	७२११७	४५३६८७	७६२	४९२३	५१७३	१६७८	४६६२२३	८	८१९	८२७	३५४	३९३६२	१०६५
	१९८२-८३	७५८९	६९८४०	४४१९०१	१०२८	५१०८	५२९९	१००	४५३५०६	३	५४८	५५१	३८१	३७८३८	१०३०
	१९८३-८४	९६५४	७४२७६	४६४३५२	७३३	५०९९	५३९९	१३७४	४७६९८७	२	१०६२	१०६४	४२०	३७१६८	१२९४
	१९८४-८५	६७२६	६१६२६	४२९७३०	५९३	४७५५	५४१४	१७९	४४०६७१	-	६४९	६४९	५८१	२८९२४	१३१६
१. मंडारा	१९८०-८१	१००१६	२६२०२	१४००५०	९२	२९०१	२९१३	८१	१४६०३७	३	२६४	२६७	१०८३	६५६०	-
	१९८१-८२	८३१	५२१०	३४०२४	२	७०७	५४९	४५९	३५७४१	-	१	१	-	१५१२	४५
	१९८२-८३	९२४	४४४५	३१९२३	७	६४२	६४०	१०	३३२२२	-	१२९	१२९	२३	१३९४	२९
	१९८३-८४	९७६	४७४४	३३३४७	३	६९२	६५०	११	३४७०३	-	१५२	१५२	-	१४०३	३७
	१९८४-८५	९३२	४४७८	३२९६२	१	६५१	६३२	१०	३४२५६	-	१४	१४	१	१३२९	४६
२. तुमसर	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	८३०	४४४२	३०४८३	१२४	६२८	९३५	२४	३२१९४	४	७१	७५	१०	१६२६	१७०
	१९८२-८३	८२६	३९८०	२७५४८	१९६	५४३	९५९	३	२९२४९	-	२	२	१०	१२८३	११९
	१९८३-८४	६९६	४२५९	३०४७२	१५३	५९२	९७६	-	३२१९३	-	८३	८३	१९	१३१९	१२२
	१९८४-८५	५९८	४१९१	३०००६	१३०	५२२	९७५	२	३१६३५	-	५	५	४०	१३४६	१३१

१	२	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२
३. पवनी	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	१४५५	११४२२	४४६६४	२९	७६६	८७८	८५	४६४२२	४	११३	११७	२०७	१४८८	५०
	१९८२-८३	१६२२	१०९५४	४३६३४	६३	७७०	८२४	६०	४५३५१	३	४	७	२१५	१३६४	५४
	१९८३-८४	१९१०	११५४२	४५५७३	५३	५७७	७६८	३१	४७००२	२	९०	९२	२१३	१४३०	५७
	१९८४-८५	५९०	१०५४०	४३८६६	२३	५२१	७५५	३९	४५२०४	-	८	८	३२८	१२०१	६१
४. मोहाडी	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	८९५	५०८०	३३०५४	२३	६६०	६१०	-	३४३४७	-	४२	४२	५	२३०६	-
	१९८२-८३	१४५	४२४८	२९४०४	५३	६१८	४९२	-	३०५६७	-	७	७	२	२४०८	५३
	१९८३-८४	७५१	४५०२	३२५६८	३६	६१३	७००	-	३३९१७	-	३५	३५	११	२१७८	६६
	१९८४-८५	६७१	४१६२	३०६१८	३३	६२८	६९४	-	३१९७३	१	१०	१०	६	२१३७	५५
५. गोंदिया	१९८०-८१	१८७०९	२५८९९	११८३४८	१२४	५१०	११५२	४५	१२०१७९	-	४३६	४३६	-	२३७८१	-
	१९८१-८२	३७९	४२८५	३८३२१	८०	७६	४८०	३०५	३९३३२	-	१३४	१३४	-	६१३१	१०३
	१९८२-८३	६५९	४८३८	३८९८३	१०७	१८५	४३२	२	३९७०९	-	८५	८५	२	५६५३	१२९
	१९८३-८४	२६७	४६६५	४००८६	७४	१५९	३४०	२०७	४७८६६	-	२००	२००	१	४६३०	१८७
	१९८४-८५	५५३	४२२९	३८२७७	८८	१६८	३४२	-	३८८७५	-	१४२	१४२	२	२४५३	१७२
६. आमगांव	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	२३३	२९४२	२१०६७	८	१०१	१२५	५४	२१३५५	-	६३	६३	-	२९७९	१०३
	१९८२-८३	२६४	२९९५	१९७८०	११	१०२	१२४	३	२००२७	-	४४	४४	-	२६५७	७२
	१९८३-८४	३८०	२८८९	२२८८४	१०	९०	१४०	४७	२३०७१	-	६४	६४	५	१९८१	६६
	१९८४-८५	२७९	२२२२	१८८३५	१०	९२	१४०	-	१९०७७	-	६८	६८	४	१८१३	६३

तक्ता क्रमांक ३.२ [पुढे चालू]

[३६]

१	२	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२
७. सालेकसा	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	९९	१८३२	२३५२७	६	६६	१२७	-	२३७२६	-	११५	११५	-	२२९२	५९
	१९८२-८३	१९९	१६९४	२२६६३	५	६४	१५२	३	२२८८७	-	३४	३४	४	२१२२	४५
	१९८३-८४	८७	१५९६	२२१२९	७	८९	१८५	-	२२४१०	-	१२८	१२८	७	२०४१	८४
	१९८४-८५	२४४	१८८३	२२२८२	५	६५	१८४	-	२२५३६	-	९९	९९	८	२५१७	८०
८. गोरगांव	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	२१७	४११३	३०६२३	८	७१	१५८	-	३०८६०	-	१०८	१०८	४	६६२९	९१
	१९८२-८३	२१७	४११३	३०६२३	८	७१	१८५	१७	३०९०४	-	७८	७८	४	६६२१	९१
	१९८३-८४	२११	४४९०	३०६५७	८	८६	१७१	३	३०९२५	-	१०६	१०६	४	७२५९	११४
	१९८४-८५	३०६	२८५९	२९४१६	७	७५	१६७	२	२९६६७	-	६७	६७	३	४१६२	११५
९. तिरोडा	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	७९६	७३५८	३७०९९	९	१४८	२७८	३३६	३७८७०	-	१२	१२	-	६२८७	८७
	१९८२-८३	६२८	७१५२	३६३८६	१२	१७८	२९१	-	३६८६७	-	४१	४१	१	५२८४	१०४
	१९८३-८४	१५०	७२५५	३८०४७	१६	२०८	३७८	४३८	३९०८७	-	३९	३९	१	७१६६	१४२
	१९८४-८५	८४७	५५०२	३६७२५	१६	२१०	३६९	-	३७३२०	-	२५	२५	३	५७२८	१३५
१०. साकोली	१९८०-८१	६२०४	२३२३३	१५३४१५	३७५	२१०९	१०६६	३१	१५६९९६	-	११५	११५	६२७	६७६६	-
	१९८१-८२	५६५	७०४२	३८४५२	२२५	३९०	२६३	-	३९३३०	-	१७	१७	१	१९३४	१३७
	१९८२-८३	३२६	६६५४	३८०३६	२५९	३७१	३४५	-	३९०११	-	५	५	१	२२५९	१०८
	१९८३-८४	४९७	७९०९	४०६०७	१९९	४११	३६०	५१	४१६२८	-	१९	१९	३१	२२३४	१५६
	१९८४-८५	४०२	४६०९	३६१३५	१२३	३६०	३६४	-	३६९८२	-	१७	१७	३७	१४५४	१५२

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ३.२ [पुढे चालू]

१	२	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१ ✓	३२
११. लाखांदूर	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	८१७	९२४७	३७४२६	४	२४८	२७३	३५४	३८३०५	-	६२	६२	१२४	१२०६	५३
	१९८२-८३	८२७	९२०२	३९२३४	७६	४७०	२५१	-	४००३१	-	७९	७९	८८	१२३४	३७
	१९८३-८४	३०६४	११७७२	३९६०५	३६	४९७	३८९	-	४०५१७	-	९३	९३	११८	१३६६	५८
	१९८४-८५	७६३	१०२०७	३८५०७	१६	४९४	४३२	-	३९४४९	-	९८	९८	१२६	१२०९	५६
१२. देवरी	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२४६३	४
	१९८१-८२	५८८	४२६५	३९३५४	१५५	३६३	२२५	-	४००९७	-	५९	५९	३	२४१३	९९
	१९८२-८३	४१७	४२५४	३९५६३	१६१	३७७	३५५	-	४०४५६	-	२६	२६	२	३२११	१२१
	१९८३-८४	५४८	५३४८	४००७२	९८	३५४	२८२	६	४०८१२	-	३३	३३	३	२५१९	१५०
	१९८४-८५	३३४	३७७२	३९५०७	८६	३१४	२०६	२०	४०१३३	-	६८	६८	३	२४२८	१४३
१३. अर्जुनी मोरगांव	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	१३८	४८०९	४५५२३	८९	६९९	२४२	६१	४६६४४	-	२२	२२	-	२५५९	६८
	१९८२-८३	५५४	५३०८	४४१२४	१४०	७१०	२४९	२	४५२२५	-	१४	१४	२९	२६४८	६८
	१९८३-८४	१२०	४३०५	४८३०५	८०	७३१	१६०	५८०	४९८५६	-	२०	२०	१७	१६४२	५५
	१९८४-८५	२०७	२९७२	३२५९४	५५	६५५	१५४	१०६	३३५६४	-	२८	२८	२०	११४७	१०७

जिल्हा/ तालुका	वर्ष	इतर गळीताची धान्ये	स्कण गळीताची धान्ये	तंबाखा	इतर औषादी व मादक पदार्थ	स्कण औषादी व मादक पदार्थ	चा-याची पिके	संकीर्ण अखाद्या पिके	स्कण अखाद्या पिके	लागवडी खालील स्कण क्षेत्र	एकापेक्षा अधिक लागवडी खालील असलेले क्षेत्र	लागवडी खालील असलेले निव्वळ क्षेत्र
१	२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३
स्कण जिल्हा	१९८०-८१	१०४२	३९८५९	-	३	३	६१	२	४०७४३	४६३९५५	८२२९३	३८१६६२
	१९८१-८२	२००	४०९८१	-	-	-	७२	१९७	४२०७७	५०८३००	११०५००	३९७८००
	१९८२-८३	२०५	३९४५४	-	-	-	१४	१७७५	४१७९४	४९५३००	१०२४००	३९२९००
	१९८३-८४	२२३	३९१०५	-	-	-	८२	६१	४०३१२	५१७२९९	११७६९९	३९९६००
	१९८४-८५	६३०	३१४५१	-	-	-	४२	३९८	३२५४०	४७३२११	८३८०६	३८९४०५
१. भांडारा	१९८०-८१	३६७	८०१०	-	३	३	५	२	८२८७	१५४३२४	२३३२५	१३०९९९
	१९८१-८२	१३	१५७०	-	-	-	-	१८८	१७५९	३७५००	४९००	३२६००
	१९८२-८३	३	१४४९	-	-	-	-	-	१५७८	३४८००	२२००	३२६००
	१९८३-८४	१	१४४१	-	-	-	-	-	१५९३	३६२९६	२२९६	३३३००
	१९८४-८५	६६	१४४२	-	-	-	-	१३६	१५९२	३५८४८	२७७०	३३०७८
२. तुमसर	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	२४	१८३०	-	-	-	-	१	१९०६	३४१००	४३००	२९८००
	१९८२-८३	१३	१४२५	-	-	-	१	२३	१४५१	३०७००	३३००	२७४००
	१९८३-८४	५४	१५१४	-	-	-	१	-	१५९८	३३७९१	३९९१	२९८००
	१९८४-८५	९	१५२६	-	-	-	-	५७	१५८८	३३२२३	३५९९	२९६२४

१	२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३
३. पवनी	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	२	१७४७	-	-	-	१४	-	१८७८	४८३००	११६००	३६७००
	१९८२-८३	९	१६४२	-	-	-	-	-	१६४९	४७०००	११५००	३५५००
	१९८३-८४	१	१७०१	-	-	-	५	४	१८०२	४८८०४	१२७०४	३६१००
	१९८४-८५	५७	१६४७	-	-	-	३२	११३	१८००	४७००४	११०२८	३५९७६
४. मोहाडी	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	-	२३११	-	-	-	-	-	२३५३	३६७००	४३००	३२४००
	१९८२-८३	८	२४७१	-	-	-	१२	७४३	३२३३	३३८००	३२००	३०६००
	१९८३-८४	३८	२२९३	-	-	-	-	-	२३२८	३६२४५	३४४५	३२८००
	१९८४-८५	२५	२२२३	-	-	-	-	३७	२२७०	३४२४३	५४१९	२८८२४
५. गोंदिया	१९८०-८१	१८१	२३९६२	-	-	-	५३	-	२४४५१	१४४६३०	१९३५६	१२५२७४
	१९८१-८२	-	६२३४	-	-	-	-	-	६३६८	४५७००	१०५००	३५२००
	१९८२-८३	२२	५८०६	-	-	-	-	-	५८९१	४५६००	१०५००	३५१००
	१९८३-८४	१५	४८३३	-	-	-	-	-	५०३३	४५८९९	१२२९९	३३६००
	१९८४-८५	३९	२६६६	-	-	-	-	१	२८०९	४१६८४	६४२३	३५२६१
६. आमगांव	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	-	३०८२	-	-	-	-	-	३१४५	२४५००	७३००	१७२००
	१९८२-८३	-	२७२९	-	-	-	-	-	२७७३	२२८००	५६००	१७२००
	१९८३-८४	-	२०५२	-	-	-	-	-	२११६	२५१८७	६७८७	१८४००
	१९८४-८५	-	१८८०	-	-	-	-	-	१९४८	२१०२५	४००५	१७०२०

१	२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३
७. सालेकसा	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	६	२३५७	-	-	-	१	१	२४७४	२६२००	५१००	२११००
	१९८२-८३	८	२१७२	-	-	-	-	-	२२१३	२५१००	४४००	२०७००
	१९८३-८४	१	२१३३	-	-	-	७४	२८	२३६३	२४७७३	४७७३	२००००
	१९८४-८५	१२	२६१७	-	-	-	-	२१	२७३७	२५२७३	४२०३	२१०७०
८. गोरगांव	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	७	६७३१	-	-	-	१	-	६८४०	३७७००	२४००	२८३००
	१९८२-८३	२	६७१८	-	-	-	-	-	६७२६	३७७००	२५००	२८२००
	१९८३-८४	१	७३७८	-	-	-	-	-	७४८४	३८४०२	१०५०२	२७२००
	१९८४-८५	२	४२८२	-	-	-	-	२६	४३७५	३४०४२	६२७१	२७७७१
९. तिरोडा	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	१	६३७५	-	-	-	३६	७	६४३०	४४३००	११५००	३२८००
	१९८२-८३	-	६०८२	-	-	-	-	१०३	६२३३	४३१००	११०००	३२१००
	१९८३-८४	-	७३०२	-	-	-	-	-	७३४८	४६४३५	१३०३५	३३४००
	१९८४-८५	१६	५८८२	-	-	-	-	-	५२०७	४३२२७	१०७५५	३२४७२
१०. साकोली	१९८०-८१	४२४	७८८७	-	-	-	३	-	८००५	१६५००१	३२६१२	१२५३८२
	१९८१-८२	६६	२१३८	-	-	-	१५	-	२१७०	४१५००	१०१००	३१४००
	१९८२-८३	५५	३४३३	-	-	-	१	८६०	३२५२	४२३००	१०६००	३१७००
	१९८३-८४	२४	२४३५	-	-	-	२	२	२४५८	४४०८६	११२८६	३२१००
	१९८४-८५	७५	१७१८	-	-	-	१०	-	१७४५	३८७२७	६४५३	३२२७४

१	२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२	४३
११. लाखांडूर	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	४८	१४३१	-	-	-	२	-	१४९५	३९८००	१०३००	२९५००
	१९८२-८३	३१	१३९०	-	-	-	-	-	१४६२	४१५००	११०००	३०५००
	१९८३-८४	३९	१५८१	-	-	-	-	-	१६७४	४२१९१	१२४९१	२९७००
	१९८४-८५	४८	१४३९	-	-	-	-	-	१५३७	४०९८६	११२६२	२९७१७
१२. देवरी	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	२९	२५४४	-	-	-	-	-	२६०३	४२७००	६८००	३५९००
	१९८२-८३	३८	२३७२	-	-	-	-	४६	२४४४	४२९००	६९००	३६०००
	१९८३-८४	४३	२७१५	-	-	-	-	२७	२७७५	४३५८७	७०८७	३६५००
	१९८४-८५	१४२	२७१६	-	-	-	-	-	२७८४	४२९१७	६१६५	३६७५२
१३. अर्जुनी मोरगांव	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	४	२६३१	-	-	-	३	-	२६५६	४९३००	१४४००	३४९००
	१९८२-८३	१६	२७६१	-	-	-	-	-	३७७५	४८०००	१२७००	३५३००
	१९८३-८४	६	१७२०	-	-	-	-	-	१७४०	५१५२६	१५५२६	३६०००
	१९८४-८५	१३२	१४१३	-	-	-	-	७	१४४८	३५०१२	५४४६	२९५६६

टीप :- १] १९८०-८१ वर्षाची माहिती पूर्ण सुधारित आहे.

२] १९८१-८२ ते १९८४-८५ वर्षाची माहिती अस्थायी स्वस्माची आहे.

३] १९८०-८१ वर्षाची स्तंभा ३ ते ४३ मधील पूर्ण सुधारित माहिती नवीन तालुकावार उपलब्ध नसल्यामुळे ती पूर्वीच्या संज्ञीत तालुक्यांच्या माहितीत समाविष्ट आहे.

आधार :- १] कृषी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
२] जिल्हा निरीक्षक भूमी अभिलेखा भंडारा

तक्ता क्रमांक ३.३

मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन [१९८५-८६ या वर्षाकरिता]

जिल्हा : भांडारा

अनुक्रमांक	पिके	दर हेक्टरी उत्पन्न किलोग्राम मध्ये	उत्पादन शंभर टनामध्ये
१	२	३	४
१	तांदूळ	१३५८	४१२७
२	गहू	५२२	१६५
३	ज्वारी	४१६	१०८
४	बाजरी	-	-
५	बारंबी	-	-
६	मका	-	-
७	राश्री	-	-
८	इतर तुपाधान्ये	६२५	१६
९	एकूण तुपाधान्ये	१२१४	४४१६
१०	चना	३४७	४०
११	तूर	४७६	४१
१२	उडीद	२७८	३४
१३	मुंग	२६३	५
१४	मसूर	२८५	४
१५	इतर कडधान्ये	२७७	१०१
१६	एकूण कडधान्ये	३१२	२२५
१७	जवस	१०३	२९
१८	तेळ	३१८	७
१९	भुडमूंग	१०००	१६
२०	मोहरी	-	-
२१	एरंडी	-	-
२२	खाजरा	-	-
२३	ऊस [गुळा मध्ये]	-	-
२४	कापूस [माठी मध्ये]	-	-
२५	ताग	४००	२
२६	अंबाडी	२४०	४
२७	तंबाखा	-	-
२८	एकूण औषधी व मादक पिके	-	-
२९	आले [सुका]	१३०४	३०
३०	मिरची	४६३	१९
३१	हळद	१५००	१२
३२	बटाटे	४५४४	६५९

टीप :- अंबाडीचे उत्पादन प्रत्येकी १८० कि.ग्रा. च्या गाराड्या मध्ये दिलेले आहे. आकडे अस्थायी आहे.

आधार :- कृषी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे - १

[६४]

तक्ता क्रमांक ३.४

विविध साधनांनी ओलीताखाली असलेले तालुकावार क्षेत्र

जिल्हा : भांडारा

[क्षेत्राफल - हेक्टर मध्ये]

जिल्हा/ तालुका	वर्ष	ओलीताखालील क्षेत्र		ओलीताखालील निव्वळ क्षेत्र	ओलीताखालील एकूण क्षेत्र
		पृष्ठभागीय	विहिरी		
१	२	३	४	५	६
जिल्हा मरीज	१९८०-८१	१३३९९१	८५३३	१४२५२४	१६५३९३
	१९८१-८२	१२७३०८	६४१४	१३३७२२	१५२०६२
	१९८२-८३	१४२१२४	८०३५	१५०१५९	१५१९६३
	१९८३-८४	१२९२३६	७१७९	१३६४१५	१५१८१८
	१९८४-८५	१२५७२२	८२६४	१३३९८६	१४०८०८
१. भांडारा	१९८०-८१	३०६७१	५२२०	३५९६१	३९८११
	१९८१-८२	८२८२	५७७	८८५९	९१०४
	१९८२-८३	५४६०	४९३	५९५३	६०३०
	१९८३-८४	५२८८	२१५	५५०३	५६८८
	१९८४-८५	५३५३	४५७	५८१०	६०४७
२. तुमसर	१९८०-८१	-	-	-	-
	१९८१-८२	१२८८३	८०३	१३६८६	१४४३८
	१९८२-८३	१०२३१	९५०	१११८२	११२८२
	१९८३-८४	८७२६	१३०२	१००२८	१०५३९
	१९८४-८५	८५६६	१३१०	९८७६	१०५८३
३. पवनी	१९८०-८१	-	-	-	-
	१९८१-८२	३८६०	१२८५	५१४५	६९२२
	१९८२-८३	३०२४	२६७१	५६९५	५७५१
	१९८३-८४	२३७२	९८८	३३६०	४८८८
	१९८४-८५	३०१२	१६८०	४६९२	६४०३
४. मोहाडी	१९८०-८१	-	-	-	-
	१९८१-८२	८४५७	१२११	९६६८	१०५५०
	१९८२-८३	७१८३	१०००	८१८३	८१८३
	१९८३-८४	९०८८	१६३४	१०७२२	११६६७
	१९८४-८५	८०२०	१६२२	९६४२	९६४२

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ३.४ [पुढे चालू]

१	२	३	४	५	६
५. गोंदिया	१२८०-८१	४२७३४	१२००	५०२३४	६४०१०
	१२८१-८२	१५६०८	२६२	१५८७०	१६६०८
	१२८२-८३	१६६०८	२६२	१६८७०	१७१८८
	१२८३-८४	१८०६२	५२२	१८६६१	१८२६४
	१२८४-८५	१४८२८	५१०	१५४०८	१५७६२
६. आमगांव	१२८०-८१	-	-	-	-
	१२८१-८२	७५४१	१००	७६४१	७२१२
	१२८२-८३	८०२२	२८	८१२०	८४११
	१२८३-८४	११०६५	१४८	११२१३	११३१०
	१२८४-८५	८५६७	१३२	८६२२	८७७२
७. सालिकसा	१२८०-८१	-	-	-	-
	१२८१-८२	७५६१	४५	७६०६	२२३८
	१२८२-८३	७४०२	६४	७४७४	७६१२
	१२८३-८४	६८२६	४२	६८३८	८२७०
	१२८४-८५	७२६३	७२	७३३५	८०१८
८. गोरगांव	१२८०-८१	-	-	-	-
	१२८१-८२	१०३८१	१४८	१०५२२	१०२४१
	१२८२-८३	१०३८१	१४८	१०५२२	१०६२४
	१२८३-८४	५०२३	११५	५२०८	५३७४
	१२८४-८५	७४३७	८८	७५२५	७६७२
९. तिरोडा	१२८०-८१	-	-	-	-
	१२८१-८२	३८५०	१५०	४०००	५४७१
	१२८२-८३	१२६५७	८३१	२०४८८	२०५४३
	१२८३-८४	२०१०६	४६६	२०५७२	२१८२५
	१२८४-८५	१८६२८	६४७	१२३४५	१२८६१
१०. साकोली	१२८०-८१	५३५८६	२०४३	५५६२२	६१५७२
	१२८१-८२	१५५२८	५३८	१६१३६	१६७४८
	१२८२-८३	१५३४२	६४७	१५२८२	१६१२७
	१२८३-८४	१४५१६	३१७	१४८३३	१५५५०
	१२८४-८५	१३७३४	३०८	१४०४२	१४८००

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ३.४ [पुढे चालू]

१	२	३	४	५	६
११. लाखांदूर	१९८०-८१	-	-	-	-
	१९८१-८२	५२५३	६४९	५९०२	८२४७
	१९८२-८३	५४४६	६२०	६०६६	८३१०
	१९८३-८४	४७१३	५७६	५२८९	७२९९
	१९८४-८५	५१७६	७५१	५९२७	७१२३
१२. देवरी	१९८०-८१	-	-	-	-
	१९८१-८२	१२२९६	१९८	१२४९४	१४४७१
	१९८२-८३	१३३७२	१३२	१३५०४	१३६०९
	१९८३-८४	११८८९	२९७	१२१८६	१३१७७
	१९८४-८५	११९२७	२२२	१२१४९	१२५६२
१३. अर्जुनी मोरगांव	१९८०-८१	-	-	-	-
	१९८१-८२	१५७३८	४४८	१६१८६	२०७०५
	१९८२-८३	१९९१८	११८	२००३६	२०२९३
	१९८३-८४	११३५२	४८०	११८३२	१६५६७
	१९८४-८५	१३०७१	४६५	१३५३६	१३५४२

टीप :- १] १९८०-८१ वर्षाची माहिती पूर्ण सुधारित आहे. -

२] १९८०-८१ वर्षाची स्तंभा ३ ते ६ मधिल पूर्ण सुधारित माहिती नवीन तालुकावार उपलब्ध नसल्यामुळे ती पूर्वीच्या संबंधीत तालुक्यांच्या माहितीत समाविष्ट आहे.

३] १९८१-८२ ते १९८४-८५ वर्षांची माहिती अस्थाई आहे.

आधार:- १] कुषी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

२] जिल्हा निरिक्षक, भुमी अभिलेखा, भंडारा

निरनिराळ्या पिकाखालील ओलीताचे तालुकावार क्षेत्र

जिल्हा : भांडारा

[क्षेत्राफळ - हेक्टर मध्ये]

जिल्हा/ तालुका	वर्ष	भात	गहू	खारीप ज्वारी	रब्बी ज्वारी	एकण ज्वारी	इतर तुण धान्ये	एकण धान्ये	हरभारा	मुग	इतर कड धान्ये	एकण कडधान्ये	ऊस	मिरची	एकण मसाल्याचे पदार्थ
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
जिल्हा जेरीज	१९८०-८१	१५१२२३	७५८३	-	११७	११७	-	१५८२२३	-	१२४	६५	१८२	५२१	-	२४९२
	१९८१-८२	१३२५३८	५८३०	-	७८	७८	१३	१४५४५२	१	१२२	८१	२११	७६२	२०३४	२४४८
	१९८२-८३	१४०१०७	४४७०	-	४४	४४	३२	१४४६६०	१	१०२	३५	१३८	१०९८	२०४८	२५७२
	१९८३-८४	१४१८४३	३४७८	-	३३	३३	४३	१४५३२७	३	११३	५३	१६८	७६३	२०४८	२४००
	१९८४-८५	१३१४६२	३१४६	-	३५	३५	-	१३४६४३	१	१०९	५०	१६०	५२३	१९४३	२२१०
१. भांडारा	१९८०-८१	३३३२२	३६२५	-	२४	२४	-	३७०४१	-	७२	२१	२३	२२	-	६२३
	१९८१-८२	८४७८	२९८	-	३७	३७	-	८८१३	-	१८	-	१८	२	८१	११२
	१९८२-८३	५४३६	२५६	-	७	७	-	५६२२	-	२	१	१०	७	७२	२८
	१९८३-८४	५०४३	२९६	-	१	१	-	५३४०	-	२	-	२	३	७०	११६
	१९८४-८५	५६३४	२८५	-	-	-	-	५२१२	-	१३	-	१३	१	६२	११३
२. तुमसर	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	॥
	१९८१-८२	१२८३५	५४७	-	२	२	-	१३३८४	-	१६	४३	५२	१२४	२०३	२४२
	१९८२-८३	२८१३	३५२	-	-	-	-	१०१६५	-	३	१५	१८	१२६	१२७	२२७
	१९८३-८४	२०२२	३३८	-	-	-	२२	२४५२	१	२	२	१२	१५३	२१२	२२५
	१९८४-८५	२१३०	३४६	-	-	-	-	२४७६	-	४	१२	२३	१३०	१२१	२४८

[पुढे चालू]

तालिका क्रमांक ३.५ [पुटे चालू]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
३. पवनी	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	५१९९	८९७	-	२१	२१	-	६११७	-	१७	-	१७	२९	८३	१२२
	१९८२-८३	३७४३	१११०	-	३७	३७	-	४८९०	-	४८	-	४८	६३	७४	१०३
	१९८३-८४	३२४७	८३१	-	३१	३१	-	४१०२	-	२८	-	२८	५३	५४	७८
	१९८४-८५	७५८२	९३६	-	३४	३४	-	५५५२	-	३६	-	३६	२३	५०	७५
४. मोहाडी	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	९४१६	६६४	-	-	-	-	१००८०	-	३२	-	३२	२३	५४	७०
	१९८२-८३	७७७९	५४३	-	-	-	-	७८२२	-	१५	५	३०	५३	७३	८७
	१९८३-८४	१०६३७	६५७	-	-	-	-	११२९४	१	१९	-	३०	३६	८३	९४
	१९८४-८५	८५२९	५१२	-	-	-	-	९०६१	१	१७	७	२२	३३	७८	१०१
५. गोंदिया	१९८०-८१	६१००५	१८६१	-	३७	३७	-	६२९०३	-	-	४४	४४	१२४	-	४५२
	१९८१-८२	१५९०८	३५७	-	-	-	-	१६२६५	-	-	२६	२६	८०	१०९	१५१
	१९८२-८३	१६२६९	१११	-	-	-	-	१६३८०	-	-	१	-	१०७	९१	३२७
	१९८३-८४	१८३६२	१३१	-	-	-	-	१८४९६	-	२	२७	२९	७४	७३	१५०
	१९८४-८५	१५३१८	१४५	-	-	-	-	१५३२३	-	१७	१५	३२	९७	७५	१४१
६. आमगाँव	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	७७०९	५०	-	-	-	-	७७५९	-	-	-	-	८	२३	५४
	१९८२-८३	८२०६	३०	-	-	-	-	८२३६	-	५	-	५	११	२५	५२
	१९८३-८४	१११२८	१७	-	-	-	-	१११४५	-	-	-	-	१०	२८	३८
	१९८४-८५	८६१६	१०	-	-	-	-	८६२६	-	-	-	-	९	२५	४२

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
७. सालेकता	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	९७७०	२९	-	-	-	-	९७९९	-	-	-	-	६	३१	४३
	१९८२-८३	७४२९	३०	-	-	-	-	७४५९	-	-	-	-	५	३३	४३
	१९८३-८४	८७६२	२२	-	-	-	-	८७८४	१	२०	-	२१	७	२७	४६
	१९८४-८५	७८४६	३०	-	-	-	-	७८७६	-	-	-	-	८	३६	-
८. गोरगांव	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	१०७०५	६०	-	-	-	-	१०७६५	१	४	१	६	८	१८	३८
	१९८२-८३	१०३८८	६०	-	-	-	-	१०४४८	१	४	१	६	८	१९	३८
	१९८३-८४	५१५६	४३	-	-	-	-	५१९९	-	१	-	१	८	२१	४४
	१९८४-८५	७४४३	५४	-	-	-	-	७४९७	-	१	-	१	७	२०	४४
९. तिरोडा	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	४८३६	२९३	-	-	-	-	५१२९	-	-	-	-	९	८९	१३८
	१९८२-८३	२००६३	१६५	-	-	-	-	२०२२८	-	२	-	२	१२	६१	९२
	१९८३-८४	२१४५०	१२०	-	-	-	-	२१५७०	-	-	१	१	१६	५७	९४
	१९८४-८५	१९४६४	१३९	-	-	-	-	१९६०३	-	३	३	६	१५	८५	१३१
१०. साकोली	१९८०-८१	५६८९६	२०९७	-	५६	५६	-	५९०४९	-	५२	-	५२	३७५	-	१४१७
	१९८१-८२	१५४४८	५०८	-	-	-	-	१५९५६	-	२	६	८	२२५	२९३	३१५
	१९८२-८३	१४९३३	३३६	-	-	-	२५	१५२९४	-	८	९	१७	२५९	२९५	३२७
	१९८३-८४	१४३८५	३४४	-	-	-	-	१४७२९	-	६	९	१५	१९९	३१५	३४४
	१९८४-८५	१३८३६	२३६	-	-	-	-	१४०७२	-	४	५	९	१२४	२९२	३२०

तक्ता क्रमांक ३.५ [पुढे चालू]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
११. लाखांदूर	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	७३२३	३२२	-	१८	१८	-	७७४०	-	२०	३	२३	४	२२२	२५२
	१९८२-८३	५०१८	७४२	-	-	-	-	५७६७	-	-	-	-	७६	२१५	२५६
	१९८३-८४	६५८२	२८२	-	१	१	-	६८६५	-	२	१	३	२६	२१८	२५२
	१९८४-८५	६४०२	२०५	-	१	१	-	६६०८	-	१३	-	१३	१०	२०४	२४५
१२. देवरी	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	१३६५७	२०२	-	-	-	-	१३८५२	-	११	२	१३	१५५	२५२	२७७
	१९८२-८३	१२८४७	१४४	-	-	-	-	१२२२१	-	४	२	६	१६१	२६६	२७४
	१९८३-८४	१२६५६	२६	-	-	-	१४	१२७६६	-	४	-	४	२८	२२२	२१५
	१९८४-८५	१२१६१	५२	-	-	-	-	१२२२०	-	१	-	१	८६	१२६	२१४
१३. अर्जुनी मोरगांव	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	१८१८४	१५२६	-	-	१३	-	१९७२३	-	२	-	२	८२	६६२	६२०
	१९८२-८३	१८६८३	५८४	-	-	१४	-	१९२८१	-	४	१	५	१४०	६२०	६५५
	१९८३-८४	१५३४३	३००	-	-	-	-	१५६४३	-	२	६	८	८०	६६१	६२७
	१९८४-८५	१२६०१	१२२	-	-	-	-	१२८००	-	-	४	४	५०	६२२	५३६

जिल्हा/ तालुका	वर्ष	बटाटे	एकूण फळे वृक्षाची पाला	एकूण खीटा पिके	एकूण तुते पिके	भुईमूंग	इतर गळीताची पिके	एकूण गळीताची धान्ये	चा-याची पिके	एकूण अखादर पिके	एकूण ओलीता खीलील दोत्रा
१	२	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६
जिल्हा वेरोज	१९८०-८१	-	३८०३	१६५३८२	-	१	४	५	४	११	१६५३९३
	१९८१-८२	२०८	३१३९	१५२०१९	-	७	१५	२२	-	४३	१५२०६२
	१९८२-८३	२१८	३४०७	१५६८८२	-	५२	११	६३	-	८१	१५१२६३
	१९८३-८४	१९२	२९५३	१५१६८०	-	९९	१८	११७	-	१३८	१५१८१८
	१९८४-८५	१८५	२८९५	१४०५०४	-	२७२	४	२७७	२७	३०४	१४०८०८
१. मांडार	१९८०-८१	-	१८९१	३९८०४	-	१	२	३	२	७	३९८११
	१९८१-८२	१४	१५१	९१०३	-	-	१	१	-	१	९१०४
	१९८२-८३	४	२१३	६०२७	-	-	३	३	-	३	६०३०
	१९८३-८४	४	२१७	५६८५	-	-	३	३	-	३	५६८८
	१९८४-८५	-	-	६०४६	-	-	१	१	-	१	६०४७
२. तुमसर	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	१०७	६२६	१४४३५	-	-	३	३	-	३	१४४३८
	१९८२-८३	१०५	६७०	११२७६	-	७	२	६	-	६	११२८२
	१९८३-८४	१११	६६२	१०५२५	-	१३	-	१३	-	१४	१०५३९
	१९८४-८५	९४	६७४	१०५५१	-	३२	-	३२	-	३२	१०५८३

१	२	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६
३. पवनी	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	१	६२९	६२१४	-	१	-	१	-	८	६२२२
	१९८२-८३	२	६२८	५७३२	-	१४	-	१४	-	१९	५७५१
	१९८३-८४	२	५८१	४८४९	-	२९	-	२९	-	३९	४८८८
	१९८४-८५	२	५६४	६२५०	-	१२६	-	१२६	२७	१५३	६४०३
४. गोहाडी	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	५४	३४२	१०५४७	-	३	-	३	-	३	१०५५०
	१९८२-८३	४१	१९१	८१७३	-	-	-	-	-	१०	८१८३
	१९८३-८४	३८	२०१	११६५५	-	४	२	१२	-	१२	११६६७
	१९८४-८५	४५	३९६	९६१३	-	२९	-	२९	-	२९	९६४२
५. गोंदिया	१९८०-८१	-	४४२	६४०१०	-	-	-	-	-	-	६४०१०
	१९८१-८२	१७	८६	१६६०८	-	-	-	-	-	-	१६६०८
	१९८२-८३	२०	३७०	१७१७५	-	२	१	३	-	३	१७१८८
	१९८३-८४	२०	२१४	१८९६१	-	-	२	२	-	३	१८९६४
	१९८४-८५	८	१६४	१५७६७	-	२	-	२	-	२	१५७६९
६. आमगांव	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	३	९८	७९१९	-	-	-	-	-	-	७९१९
	१९८२-८३	२९	१०७	८४११	-	-	-	-	-	-	८४११
	१९८३-८४	५	११०	११३०३	-	-	-	-	-	७	११३१०
	१९८४-८५	४	१००	८७७७	-	२	-	२	-	२	८७७९

१	२	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६
७. सालिकसा	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	१	८८	२९३६	-	-	-	-	-	२	१९३८
	१९८२-८३	५	१०४	७६११	-	-	-	-	-	१	७६१२
	१९८३-८४	७	१०५	८२६३	-	७	-	७	-	७	८२७०
	१९८४-८५	८	१२७	८०११	-	७	-	७	-	७	८०१८
८. गोरगांव	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	६	१२३	१०२४०	-	-	-	-	-	१	१०२४१
	१९८२-८३	८	१२३	१०६२३	-	-	-	-	-	१	१०६२४
	१९८३-८४	३	११८	५३७०	-	१	३	४	-	४	५३७४
	१९८४-८५	१०	१२९	७६७८	-	१	-	१	-	१	७६७९
९. तिरोडा	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	३	१९५	५४७१	-	-	-	-	-	-	५४७१
	१९८२-८३	३	२०८	२०५४२	-	१	-	१	-	१	२०५४३
	१९८३-८४	१	१४४	२१८२५	-	-	-	-	-	-	२१८२५
	१९८४-८५	३	१०४	१९८५९	-	२	-	२	-	२	१९८६१
१०. साकोली	१९८०-८१	-	६७०	६१५६८	-	७	२	२	२	४	६१५७२
	१९८१-८२	-	२३१	१६७३५	-	१	-	५	-	१३	१६७४८
	१९८२-८३	-	२२३	१६१२०	-	१	-	६	-	७	१६१२७
	१९८३-८४	-	२४२	१५५२९	-	१७	-	२०	-	२१	१५५५०
	१९८४-८५	६	२४६	१४७७१	-	२७	-	२९	-	२९	१४८००

तक्ता क्रमांक ३.५ [पुढे घालू]

१	२	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५	२६
११. लाखांदूर	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	-	२१४	८२४०	-	-	७	७	-	७	८२४७
	१९८२-८३	-	२११	६३१०	-	-	-	-	-	-	६३१०
	१९८३-८४	-	१३३	७२८६	-	१३	-	१३	-	१३	७२९९
	१९८४-८५	५	२२१	७०९७	-	२५	१	२६	-	२६	७१२३
१२. देवरी	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	१	१६४	१४४६८	-	३	-	३	-	३	१४४७१
	१९८२-८३	१	१७५	१३६०७	-	२	-	२	-	२	१३६०९
	१९८३-८४	-	९२	१३१७५	-	२	-	२	-	२	१३१७७
	१९८४-८५	-	४०	१२५६१	-	१	-	१	-	१	१२५६२
१३. अर्जुनी मोरगांव	१९८०-८१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	१९८१-८२	-	१९२	२०७०३	-	-	२	२	-	२	२०७०५
	१९८२-८३	-	१८४	२०२६५	-	२८	-	२८	-	२८	२०२९३
	१९८३-८४	१	१२६	१६५५४	-	१३	-	१३	-	१३	१६५६७
	१९८४-८५	-	१३३	१३५२३	-	१९	-	१९	-	१९	१३५४३

टीप :- १] १९८०-८१ वर्षाची माहिती पूर्ण सुधारित आहे.

२] १९८०-८१ वर्षाची स्तंभा ३ ते २६ मधील पूर्ण सुधारित माहिती नवीन तालुकावार उपलब्ध नसल्यामुळे ती पूर्वीच्या संदर्भात तालुक्यांच्या माहितीत समाविष्ट आहे.

३] १९८१-८२ ते १९८४-८५ वर्षाची माहिती अस्थायी आहे.

आधार :- १] कृषी संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

२] जिल्हा निरीक्षक, भुमी अभिलेखा, भंडारा

तालुकावार सिंचन विहिरी व इतर विहिरी

जिल्हा : भांडारा

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	विहिरींची एकूण संख्या					वापरात असलेल्या विहिरीवर बसविलेले				
							विजेचे पंप				
		१९८०-८१	१९८१-८२	१९८२-८३	१९८३-८४	१९८४-८५	१९८०-८१	१९८१-८२	१९८२-८३	१९८३-८४	१९८४-८५
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
	जिल्हा वेरीज	३००४५	२२३११	२५४५४	२५७९८	२४३८१	३३०७	३६९८	४२२३	४३८३	४५५०
१.	भांडारा	२४५५	१४९१	१६१५	१६१९	१६३४	२१०९	२८२	२९०	३००	३१६
२.	तुमसर	-	३१८३	३८५२	२२३२	२४४३	-	५४७	११७७	५८९	५९६
३.	पतनी	-	२३३०	१९८०	२४५७	२६७६	-	१०४५	५८२	११२८	११४९
४.	मोहाडी	-	१५०५	१६४८	१३५४	१३६४	-	३६१	६३७	६२५	६३५
५.	गोंदिया	१२६८१	३२८३	३२८३	३४४१	३५०१	४४१	२५५	२५५	१५९	१७४
६.	आमगांव	-	१८९१	१६७९	१४२२	१४८५	-	३०	३१०	५०	५०
७.	सालेकसा	-	५१२	७०१	६९८	६८४	-	३९	४७	-	१२
८.	गोरेगांव	-	३१९३	३१९३	३१९३	२७९५	-	१५६	१५६	१५६	१५६
९.	तिरोडा	-	-	२६७९	३८०२	३०२४	-	-	२३	३१५	४४०
१०.	साकोली	७२०९	१६६०	१२९७	१९२४	२१४३	७५७	३२२	१७२	२६४	३४१
११.	लाखांदूर	-	११३०	५५४	६९४	१२१२	-	४७३	१६	५५६	४९३
१२.	देवरी	-	१३९२	१५३१	१८७०	६४६	-	१७२	१५५	१४५	९२
१३.	अर्जुनी मोरगांव	-	१२४१	१४४२	१०९२	७७४	-	१६	४०३	९६	९६

अ. क्र. जिल्हा/ तालुका	वापरात असलेल्या विहिरीवर बसविलेले, डिझेल पंप					वापरात नसलेल्या सिंचन विहिरींची संख्या				
	१९८०-८१	१९८१-८२	१९८२-८३	१९८३-८४	१९८४-८५	१९८०-८१	१९८१-८२	१९८२-८३	१९८३-८४	१९८४-८५
१. २	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२
जिल्हा वेरीज	८२९	९१८	१०६८	८६७	९९१	३७८३	२४४०	२८३७	२९६१	२४१५
१. भांडारा	२४५	३६	३८	४०	४०	१६५२	३६७	३५५	३३३	३३१
२. तुमसर	-	१४१	१५१	८३	४१	उ. ना.	५४०	५४०	३५०	३५०
३. पवनी	-	१५६	१७४	-	१८१	उ. ना.	४१४	४६०	५६५	५८०
४. मोहाडी	-	-	-	-	-	उ. ना.	४६८	५३९	३७१	३७१
५. गोंदिया	३१०	२२२	२२२	१९३	१९५	१२३३	१७१	१७१	७८	७१
६. आमगांव	-	४१	४७	५०	५०	उ. ना.	१७७	१७७	१७७	१७०
७. झालेकसा	-	३०	४५	-	-	उ. ना.	-	-	२२	२२
८. गोरगांव	-	-	-	-	५६	उ. ना.	८	८	८	४१
९. तिरोडा	-	-	७१	२४	१७५	उ. ना.	-	२०८	४३७	१४९
१०. साकोली	२७४	५०	११८	९७	२०२	८९८	१५४	८४	१२३	१४८
११. लाखांदूर	-	१००	५९	४७	-	उ. ना.	५०	७२	९४	१०७
१२. देवरी	-	१२३	१२४	२५०	८१	उ. ना.	८६	१२१	१२६	१९
१३. अर्जुनी मोरगांव	-	१९	१९	८६	-	उ. ना.	५	१०२	७७	५६

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	यशास्वी कुप नलिकांची संख्या					तसकिलेल्या हात पंपांची संख्या					इतर विहिरींची संख्या				
		१९८०-८१	१९८१-८२	१९८२-८३	१९८३-८४	१९८४-८५	१९८०-८१	१९८१-८२	१९८२-८३	१९८३-८४	१९८४-८५	१९८०-८१	१९८१-८२	१९८२-८३	१९८३-८४	१९८४-८५
१	२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७
	जिल्हा बेरीज	३४९	५१४	२४५	४०६	४०१	३१२	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	१५२१५	१४७४१	१७०५९	१७३८१	१६४२५
१.	भांडारा	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	-	-	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	३९९३	८०६	९३२	९४६	९४७
२.	तुमतर	उ. ना.	-	-	-	-	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	१९५५	१९८४	१२१०	१४५६	
३.	पक्की	उ. ना.	२७	२७	३१	३६	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	६८८	७३७	७३३	७६६	
४.	मोहाडी	उ. ना.	२५	१८	३९	३९	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	६५१	४५४	३१९	३५८	
५.	गोंदिया	उ. ना.	१	१	-	-	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	८०२६	२६३४	२६३४	३०११	३०६१
६.	आमगाव	उ. ना.	१७	१९	१९	१९	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	११२६	११२६	११२६	१२१५	
७.	तालेकसा	उ. ना.	-	-	-	-	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	४४३	४८७	६७६	६५०	
८.	गोरेंगाव	उ. ना.	-	-	-	७१	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	३०२९	३०२९	३०२९	२५४२	
९.	तिरोडा	उ. ना.	-	२७	६८	-	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	-	२३५०	२९५८	२२९०	
१०.	साकोली	उ. ना.	३३	१०	१५	६	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	३१९६	११०१	९१३	१४२५	१४५२
११.	लाखांदर	उ. ना.	-	-	-	-	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	५०७	४०७	-	६१२	
१२.	देवरी	उ. ना.	१०४	११९	१८७	१६९	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	९०७	१०१२	११६२	४५४	
१३.	अर्जुनी मोर.	उ. ना.	३०७	२४	४७	६१	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	८९४	८९४	७८६	६२२	

टीप :- १] उ. ना. = उपलब्ध नाही
 २] १९८०-८१ वर्षाची माहिती पूर्ण सुधारित आहे.
 ३] १९८०-८१ वर्षाची स्तंभ क्र. ३, ८, १३, १८ मधील माहिती नवीन तालुकावार उपलब्ध नसल्यामुळे ती पुर्वीच्या संबंधित तालुक्यांच्या माहितीत समाविष्ट आहे.
 ४] स्तंभ क्र. २३, २८, ते ३३ मधील १९८०-८१ वर्षाची माहिती पुढत जिल्हयासाठी उपलब्ध आहे.
 ५] १९८१-८२ ते ८४-८५ वर्षाची माहिती अस्थायी स्वस्माची आहे.

आधार :- १] कृषी संचालनालय महाराष्ट्र राज्य पुणे.
 २] जिल्हा निरीक्षक भुमी अभिलेखा भांडारा

विहिरीखोरीज लघु पाटबंधा-यांचो कामे [१९८४-८५ या वर्षाकरिता]
जिल्हा : भंडारा

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	उपयोगात नसलेली कामे				उपयोगात असलेली कामे				ओलीता खालील निव्वळ क्षेत्रा [हेक्टर]				वापरातील कामाचे लाभ क्षेत्रा [हेक्टर]			
		जि. प.	राज्य	खाजगी व सहकारी	स्कूण	जि. प.	राज्य	खाजगी व सहकारी	स्कूण	जि. प.	राज्य	खाजगी व सहकारी	स्कूण	जि. प.	राज्य	खाजगी व सहकारी	स्कूण
१	जिल्हा बेरिज	-	-	-	-	३५७८	१०५	-	३६८३	४०४९९	२४६०६	-	६५१०५	४००४२	३३१७६	-	७३२१८
	तालुके																
१.	भंडारा	-	-	-	-	१३३	५	-	१३८	२२४९	२१००	-	४३४९	२२४३	२०३३	-	४२७६
२.	पवनी	-	-	-	-	२३३	९	-	२३३	२३५८	२६४	-	२६२२	२३६४	३३३	-	२५९६
३.	मोहाडी	-	-	-	-	१०९	६	-	११५	२५३४	१४६६	-	३९२०	२३९८	१४३७	-	३८३५
४.	तुमसर	-	-	-	-	४१६	५	-	४२१	४१७५	९७७	-	५१३२	४११५	१०३१	-	५१३६
५.	तिरोडा	-	-	-	-	११५	५	-	१२०	२८५८	३१९९	-	५०५७	२८५८	२६२९	-	५४८७
६.	गोदिया	-	-	-	-	२३१	८	-	२३९	३३२९	१५१०	-	४८३९	३३३४	२०७५	-	५४०९
७.	आभागांव	-	-	-	-	१५३	-	-	१५३	१९३१	-	-	१९३१	१९३१	-	-	१९३१
८.	सालेक्ता	-	-	-	-	९१७	२	-	९१९	३३४२	४४४	-	३७८६	३३४२	५१३	-	३८५५
९.	गोरेगांव	-	-	-	-	२३७	५	-	२३२	३४८०	८६२	-	४३४२	३४५६	१२३७	-	४६२३
१०.	देवरी	-	-	-	-	१४१	२१	-	१६२	२४७२	३८०८	-	६२८०	२३७६	४६५१	-	७०२७
११.	अ/मोरगांव	-	-	-	-	४५३	२२	-	४७५	४२४७	६१८४	-	१०४३१	४२४७	११०५७	-	१५३०४
१२.	लाखांदर	-	-	-	-	१३५	४	-	१३९	३४३५	६०४	-	४०३९	३४५४	१०२२	-	४४५७
१३.	साकोली	-	-	-	-	३२६	२१	-	३४७	४०९९	४२१८	-	८३१७	४०४३	५१६९	-	९२१२

आधार : १] कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे जि. प. भंडारा
२] कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे विभाग [राज्य], भंडारा
३] कार्यकारी अभियंता, भंडारा पाटबंधारे विभाग, [राज्य], गोदिया
४] जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, भंडारा

[पुढे चालू]

विहिरी खोरीज लघुपाटबंधा-यांची कामे [१९८५-८६ या वर्षाकरिता]

जिल्हा : भांडारा

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	उपयोगात नसलेली कामे				उपयोगात असलेली कामे				ओलीताखालील निष्पन्न क्षेत्र [हेक्टर]				वापरातील काभाचे लाभ क्षेत्र [हेक्टर]			
		जि. प.	राज्य	खाजगी व सहकारी	एकूण	जि. प.	राज्य	खाजगी व सहकारी	एकूण	जि. प.	राज्य	खाजगी व सहकारी	एकूण	जि. प.	राज्य	खाजगी व सहकारी	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
	जिल्हा बेरीज	-	-	-	-	३५२०	११०	-	३७००	४१३५३	२५६११	-	६६९६४	४०४२६	३४४११	-	७४८३७
	तालुके																
१.	भांडारा	-	-	-	-	१३४	६	-	१४०	२२८१	२१२८	-	४४०९	२२५३	२२०४	-	४४५६
२.	पवनी	-	-	-	-	२२३	१	-	२२४	२४५८	२६१	-	२७१९	२२८५	३३२	-	२६१७
३.	मोहाडी	-	-	-	-	११५	७	-	१२२	२९१३	१५७८	-	४४९१	२६८८	१८१६	-	४५०४
४.	तुमसर	-	-	-	-	४१६	६	-	४२२	४१७५	९४५	-	५१२०	४११५	११७०	-	५२८५
५.	तिरोडा	-	-	-	-	११६	५	-	१२१	२९३३	२१६९	-	५१०२	२८५८	२६२९	-	५४८७
६.	गोंदिया	-	-	-	-	२३१	८	-	२३९	३३२९	१६९५	-	५०२४	३३३४	३०७५	-	५४०९
७.	आमगाव	-	-	-	-	१५३	-	-	१५३	१९३१	-	-	१९३१	१९३१	-	-	१९३१
८.	मालेकता	-	-	-	-	९१७	२	-	९१९	३३४२	४४५	-	३७८७	३३४२	५१३	-	३८५५
९.	गोरेगांव	-	-	-	-	२२७	५	-	२३२	३४८०	१०८२	-	४५६२	३४५६	१२३७	-	४६९३
१०.	देवरी	-	-	-	-	१४२	२१	-	१६३	२५४४	३७०८	-	६२५२	२३७६	४६५१	-	७०२७
११.	अ/मोरेगांव	-	-	-	-	४५३	२२	-	४७५	४२४७	७७६२	-	१२००९	४२४७	११०५७	-	१५३०४
१२.	लाखांदर	-	-	-	-	१३६	५	-	१४१	३५३५	६८५	-	४२२०	३५००	११६०	-	४६६०
१३.	ताकोली	-	-	-	-	३२७	२२	-	३४९	४१८५	३१४६	-	७३३१	४११२	५५६७	-	९६७९

आधार : १] कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे विभाग, जि.प., भांडारा
 २] कार्यकारी अभियंता, लघुपाटबंधारे विभाग, भांडारा
 ३] कार्यकारी अभियंता, भांडारा पाटबंधारे विभाग, गोंदिया
 ४] जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, भांडारा

मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प [३० जून १९८६ चे]
जिल्हा : भंडारा

अ. क्र.	बाब	मोठे प्रकल्प			
१	२	३			
१.	प्रकल्पाचे नांव	१] इटियाडोह प्रकल्प	२] बाघा प्रकल्प आंतर राज्यीय प्रकल्प	३] बावनथाडी प्रकल्प	४] कालीसरार प्रकल्प
२.	प्रकल्पाचे स्थान	साकोली तालुक्यातील गोठागाव खोडया-जवळ भादवी नदीवर	१] तिरपूर धारणा तिरपूर	२] पुजारिटोला उन्नेयी बंधारा पुजारी टोला	भंडारा तालुक्यातील सितकसा खोडयाजवळ
३.	अ] काम पूर्ण होण्याचे वर्ष	१९७४-७५	१९७७-७८	१९७७-७८	निश्चित नाही
	ब] अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे वर्ष	पूर्ण झाले	पूर्ण झाले	पूर्ण झाले	निश्चित नाही
	क] प्रकल्पाचा खर्च [लाखा स्मयात]	८०४-६३	१३३१-००	२३९१-३०२	५८८-७८
४.	धारणा				
	अ] मंजूर झालेली उंची [मीटरमध्ये]	२९. ८७	२४. २०१	१९. २०३	२०. १५
	ब] पूर्ण झालेली उंची [मीटर मध्ये]	२९. ८७	२४. २०१	१९. २०३	२५. ३० मी. धारणाचे काम पूर्ण झाले असले तरी दरवाजे बसविण्याचे व जलकुडाचे काम चालू आहे.

१	२	३		४	५
५.	कालवा	१] इटियाडोह प्रकल्प	२] बाधा प्रकल्प	३] बावनधाडी प्रकल्प	४] कालीसार प्रकल्प
	अ] स्कूण. लांबी [कि.मी.]	१२०.५१	१०७.९	२६.६० कि.मी. महाराष्ट्र ७९.०० कि.मी. मध्यप्रदेश	बाधा धारणाचे पुर धारण असल्यामुळे स्वतंत्र कालवा नाही
	व] पूर्ण लांबी [कि.मी.]	१२०.५१	१०७.९	१२५.६० कि.मी.	-
६.	कमाल क्षमता [दशलक्ष घनमिटर]	२८८.८६	२०३.९१	६५.०९	४०४.८८
७.	प्रत्यक्ष साठा क्षमता [द. ल. घ. मी.] [३१.३.८६ रोजीचा]	१११.६४	११.५५	१७.०९	धारण अपूर्ण आहे आहे.
८.	स्कूण लाभ क्षेत्र [हेक्टर]	६०७३०	महाराष्ट्र राज्याच्या वाट्यास ४१७००	१७७ हेक्टर महाराष्ट्र १८६ हेक्टर मध्यप्रदेश	३५२२ हेक्टर महाराष्ट्र ११७४ हेक्टर मध्यप्रदेश
९.	लाभ क्षेत्राखालील लाग- वडीलायक क्षेत्र [हेक्टर]	३२५१६	२५२५९ हेक्टर	-	-
१०.	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलीता खाली येणारे क्षेत्र [हेक्टर]	२६३१५	२४६२६ हेक्टर	१७७ हेक्टर महाराष्ट्र १८६ हेक्टर मध्यप्रदेश	३५२२ हेक्टर महाराष्ट्र ११७४ हेक्टर मध्यप्रदेश
११.	सध्या [८५-८६] ओलीताखाली येणारे क्षेत्र [हेक्टर]	-	-	प्रकल्प अपूर्ण आहे	प्रकल्प अपूर्ण आहे.
	अ] बारमाही	-	-	-	-
	ब] हंगामी	१४५६९ हेक्टर [खारीप] ४००० हेक्टर [उन्हाळी]	२१३१२ हेक्टर [खारीप] ४०००० हेक्टर [उन्हाळी]	-	-

अ. क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प								
१	२	३								
१.	प्रकल्पाचे नांव	१] बंधोडा तलाव प्रकल्प	२] सोरना तलाव प्रकल्प	३] चांदपर तलाव प्रकल्प	४] चोरखामारा तलाव प्रकल्प	५] बोदल कसा प्रकल्प	६] मानगड तलाव प्रकल्प	७] संगामपुर तलाव प्रकल्प	८] तुलवंद तलाव प्रकल्प	९] बटेपार बोधोली तलाव प्रकल्प
२.	प्रकल्पाचे स्थान	भांडारा तालुक्यातील तुमसर जवळ बंधोड्यात	भांडारा तालुक्यातील आंधाळगाव जवळ सोरनात	भांडारा तालुक्यातील सिहोरा गावाजवळ चांदपरत	गोंदिया तालुक्यातील चोरखामारात	गोंदिया तालुक्यातील मुकळीया गावाजवळ बोदल कसात	गोंदिया तालुक्यातील साले कसात	गोंदिया तालुक्यातील गंगाझारीत	साकोली तालुक्यातील राज्य महामार्गावरील मुरदोलीत	भांडारा तालुक्यातील देऊळगाव खोड्यात
३.	अ] काम पूर्ण होण्याचे वर्ष	१९७४	१९७४	१९७५	१९२५	१९२५	१९७०	१९६२	१९७७	१९८२
	ब] अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे संभाव्य खर्च	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	क] प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च [लाखा स्मयात]	४६.७०	३७.०५	६.८५	९.६२	७.२८	४४.३८	२१.००	१४३.३८	८८.२०
४.	घ. धारण									
	अ] मंजर झालेली उंची [मीटर मध्ये]	१५.३५	१४.३३	१९.००	२०.००	१९.४०	१७.००	१४.१८	२२.६२	२०.७०
	ब] पूर्ण झालेली उंची [मीटर मध्ये]	१५.३५	१४.३३	१९.००	२०.००	१९.४०	१५.००	१४.१८	२२.६२	२०.७०

१	२	३ [मध्यम प्रकल्प पुढे चालू]								
		१] बघोडा तलाव प्रकल्प	२] सोरना तलाव प्रकल्प	३] चांदपूर तलाव प्रकल्प	४] चारखामारी तलाव प्रकल्प	बोदलकस तलाव प्रकल्प	मानागड तलाव प्रकल्प	संगामपूर तलाव प्रकल्प	चुलबंद तलाव प्रकल्प	बिटेपार बोथली तलाव प्रकल्प
५.	कालवा									
	अ] एकूण लांबी [कि.मी.]	३६.००	२२.४०	११४.५६	१०६.४०	२७.००	३०.८०	२६.४०	५६.००	१८.००
	ब] पूर्ण लांबी [कि.मी.]	३६.००	२२.४०	११४.५६	१०६.४०	२७.००	३०.८०	२६.४०	५६.००	१८.००
६.	कमाल क्षमता [द.ल.घा.मी.]	५.००	६.१७	३२.७७	२२.३१	१९.७२	५.२३	४.३३	१९.१०	४.१९
७.	प्रत्यक्षा साठा [द.ल.घा.मी.] [३१.३.१९८६ रोजीचा]	०.४२५	०.७८७	०.३५३	०.२६५	०.७४६	१.४४६	१.१५६	२.४८३	शून्य
८.	एकूण लाभ क्षेत्र	२६२५	१७०१	१४९३८	२४५५६	१९१३८	५८०८	२२७९	१८७१८	१८५३
९.	लाभ क्षेत्राखालील लाग- वडी लायक क्षेत्र [हेक्टर]	१८८७	१५५३	१२२७०	१३२४६	९८३९	३३९०	१९९४	३३७८	१२६६
१०.	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलीतासाठी येणारे क्षेत्र [हेक्टर]	१२६६	९३३	४८५६	४०४७	४०४७	१७००	६३९	२१६३	१०१२
११.	सध्या [८५-८६] ओलीता- खाली असलेले क्षेत्र [हेक्टर]									
	अ] बारमाही	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ब] हंगामी	१२६६	८६७	४४८४	३८०७	४७४९	९६९	७९९	२८४१	६३७

१	२	३ [मध्यम प्रकल्प पुढे चालू]					
१.	प्रकल्पाचे नांव	१० कालीमाटी टोला प्रकल्प	११ रेगपार प्रकल्प	१२ उमरझार प्रकल्प	१३ लेंदरचूहानाला प्रकल्प	१४ खोरबंदा प्रकल्प	१५ कटंगीनाला प्रकल्प
२.	प्रकल्पाचे स्थान	साकोली तालुक्यातील कालीमाटी टोला खोडयाजवळ	साकोली तालुक्यातील रेगपार खोडयात	भांडारा तालुक्यातील जाभाळी खोडयाजवळ	साकोली तालुक्यातील बाकी टोला जवळ	गोंदिया तालुक्यातील किडगीषार खोडयाजवळ	गोरगाव तहसीलीतील कटंगी गावाजवळ
३.	अ] काम पूर्ण होण्याचा वर्ष	जंगलाच्या वादा मुळे व नयेगाव राष्ट्रीय उद्यानामुळे हा प्रकल्प सध्या बंद आहे [अतिरिक्त मुख्य वनसंरक्षक नागपूर याचे पत्र क्र. १२/सलएनडी/नागपूर/१११/७९/३४८९/ऑफ १९८१-८२ दिनांक २५.११.१९८१ अन्वये]	१९८१	काम चालू आहे	जंगलाच्या वादा मुळे सध्या प्रकल्पाचे काम बंद आहे. [वनसंरक्षक नागपूर याचे पत्र क्रमांक कक्षा/१/६/२/जमीन/८१-८२/२३१/४४२३ दि. ११.३.१९८६]	१९१५	जंगलाच्या वादा मुळे प्रकल्पाचे काम बंद आहे.
	ब] अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे संभाव्य वर्ष	-	-	१९९०	-	-	१९९५ पर्यंत
	क] प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च [लाखा रकमयात]	१२४.५३	७०.८०	२०२.००	५१.०२	१२.८५	२२०.९०१
४.	घारणा						
	अ] मंजर झालेली उंची [मिटर मध्ये]	१५.८८	१७.१७	१७.३३	१४.६०	१८.१७	१३.६५
	ब] पूर्ण झालेली उंची	-	१७.१७	-	-	१८.१७	कामे प्राथमिक स्वरूपात आहेत

१	२	३ [मध्यम प्रकल्प पुढे चालू]					
		१०] कालीमाटी टोला प्रकल्प	११] रेंगेपार प्रकल्प	१२] उमरझारी प्रकल्प	१३] बदरचहा नाला प्रकल्प	१४] खोरबंदा प्रकल्प	१५] कटगी नाला प्रकल्प
५.	कालवा						
	अ] स्कूण लांबी [कि.मी.]	२५.५०	३१.००	१२.००	८.३३	१४५.२०	१३.००
	ब] पूर्ण लांबी [कि.मी.]	-	२१.००	-	-	१४५.२०	-
६.	कमाल क्षमता [द.ल.घा.मी.]	१३.२८	३.९१	६.१०	४.७६	१७.३५	११.१२
७.	प्रत्यक्षा साठा क्षमता [द.ल.घा.मी.] [३१.३.१९८६ रोजीचा]	-	०.०७७	जलकुडीचे काम झाले नसल्यामुळे साठा नाही	-	२.८७०	-
८.	स्कूण लाभ क्षेत्र [हेक्टर]	७४७१	२५००	२४७९	२४२४	१२४४६	३०३९
९.	लाभ क्षेत्राखालील जागवडीलायक क्षेत्र [हेक्टर]	३९०९	९६४	१९९५	१४५४	११२६७	२२७१
१०.	प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलीताखाली येणारे क्षेत्र [हेक्टर]	२७९४	७६५	१४७३	१०७०	३८४५	२२७१
११.	सध्या [८५-८६] ओलीताखाली असलेले क्षेत्र [हेक्टर]						
	अ] वारमाही	-	-	-	-	-	-
	ब] हंगामी	-	९२८	-	-	४९९४	-

आधार :- १] कार्यकारी अभियंता बाघा इटियाडोह पाटबंधारे विभाग, गोंदिया
 २] कार्यकारी अभियंता, बाघा व बावनथाडी विभाग, गोंदिया
 ३] कार्यकारी अभियंता, भंडारा पाटबंधारे विभाग, गोंदिया
 ४] कार्यकारी अभियंता, भंडारा मध्यम प्रकल्प विभाग, गोंदिया, गोंदिया

वहित धारणा जमिनींची संख्या व त्याचे क्षेत्राफळ, ओलीताखाली असलेल्या वहित धारणा जमिनी आणि ओलीताखालील निव्वळ क्षेत्र व वहितींच्या प्रकारानुसार आणि क्षेत्राफळ श्रेणीनुसार वहित धारणा जमिनींची संख्या
जिल्हा : भांडारा [क्षेत्राफळ हेक्टरमध्ये]

अ. क्र.	क्षेत्राफळ श्रेणी	वैयक्तीक धारणा		संयुक्त धारणा		संस्थांचे धारणा		स्कूण धारणा		पूर्ण पणे ओलीती	
		संख्या	क्षेत्राफळ	संख्या	क्षेत्राफळ	संख्या	क्षेत्राफळ	संख्या	क्षेत्राफळ	संख्या	क्षेत्राफळ
१.	०.५ पेक्षा कमी	५५५८५	१५५११	१५२३७	३८१४	१०६	२३	७१६२८	१२३४८	१२६२४	३८७१
२.	०.५ ते १.०	६६७१०	३४५४५	१०६०५	७८५०	३७	२५	५७३५२	४२४२०	८६४८	६३२८
३.	१.० ते २.०	५२०३८	७६५२४	१२०४३	१८६०४	३६	५२	६५११७	२४७८०	६०२७	७६०८
४.	२.० ते ३.०	२१७५२	५२६१५	६२३५	१४२७५	१५	३५	२८००२	६७६२५	२११३	४५४३
५.	३.० ते ४.०	१०१०३	३४७१२	३७३८	१२८३०	७	२३	१३८०	४७५६५	८४०	२७४२
६.	४.० ते ५.०	५५२३	२४५७५	२०२३	२३२२	६	२४	७६२२	३३२२८	४५२	१८२६
७.	५.० ते ६.०	३५६०	१२४७७	१३०४	७०४३	११	५२	४८७५	२६५७२	१२८	१०३२
८.	६.० ते ७.५	३११५	२०५७५	१०८७	७२५८	१६	१०५	४२१८	२७२३८	१२६	८१६
९.	७.५ ते १०.०	२३२०	२०००६	२२२	७२०८	८	६८	३२५७	२७२८२	८३	६८२
१०.	१०.० ते २०.०	१७८८	२२२३३	७४१	२४६२	१३	२००	२५४२	३२५२५	३०	३८७
११.	२०.० ते ३०.०	११३३	३१६२	१०५	२४२४	५	१२४	२४३	५७१०	२	३१
१२.	३०.० ते ४०.०	३१	१००८	१२	४०४	१	३४	४४	१४४६	१	३१
१३.	४०.० ते ५०.०	८	३६४	-	-	-	-	८	३६४	-	-
१४.	५०.० व अधिक	८	५३३	१	६८	-	-	२	६०१	१	४
	स्कूण सर्व श्रेणी	२०२६७४	३२६५४०	५५८३०	१०१६३२	२६१	७७२	२५८७६५	४२८२५१	३१२८५	२२२२२

अ. क्र.	क्षेत्राफळ श्रेणी	पूर्ण पणो जिरायत अंशात: ओलीती					संपूर्ण पणो मालकीचे			पूर्णपणो भाडेपट्टीने अंशात: मालकीचे व अंशात: भाडेपट्टीचे				
		संख्या	क्षेत्राफळ	संख्या	क्षेत्राफळ	ओलीती	संख्या	क्षेत्राफळ	संख्या	क्षेत्राफळ	संख्या	मालकीचे क्षेत्राफळ	भाडेपट्टीचे क्षेत्राफळ	एकूण क्षेत्राफळ
१.	२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५
१.	०.५ पेक्षा कमी	४५४५०	९३२१	१३४८४	५०४४	३२८६	७१४७६	१९३००	८९	२८	६३	८	१२	२०
२.	०.५ ते १.०	३३०८३	२१८०७	१५६२१	११९०४	८९६९	५७२१९	४२३२१	५०	३९	८३	२८	३२	६०
३.	१.० ते २.०	३५८४१	४२९१२	२३१७९	३३०२५	२३५००	६४२६७	९४५५६	३६	५४	११४	११७	५३	१७०
४.	२.० ते ३.०	१३३१७	२८५०६	१२५७२	२९३२९	१८५५६	२७९२२	६७४२५	२९	७१	५१	९८	३१	१२९
५.	३.० ते ४.०	५८१५	१७४६५	७१९३	२३९६२	१३७५६	१३८०२	४७४०५	३	१०	४३	९२	५१	१५०
६.	४.० ते ५.०	३१३९	११४५६	४०३१	१७८८२	९७७९	७५८७	३३८४५	-	-	३५	११२	४१	१५३
७.	५.० ते ६.०	१९१६	८७४३	२७६१	१४६२४	८०६५	४८६१	२६५०२	१	५	१३	५९	१३	७२
८.	६.० ते ७.५	१५४७	८२२३	२५४५	१६५०८	८७२७	४१९३	२७७७४	-	-	२५	१२३	४१	१६४
९.	७.५ ते १०.०	११६४	७२६४	२०१०	१६३२३	७८२८	३२४८	२७९०२	१	९	८	४०	३१	७१
१०.	१०.० ते २०.०	८१२	७०१०	१७००	२११०४	९३००	२५३३	३२४७३	-	-	९	७९	४३	१२२
११.	२०.० ते ३०.०	४०	६८३	२०१	४०१६	१८१४	२४३	५७१०	-	-	-	-	-	-
१२.	३०.० ते ४०.०	८	१५४	३५	९७०	४०४	४४	१४४६	-	-	-	-	-	-
१३.	४०.० ते ५०.०	२	६५	६	२२२	७९	८	३६४	-	-	-	-	-	-
१४.	५०.० व अधिक	३	८०	५	२७७	९७	९	६०१	-	-	-	-	-	-
एकूण सर्व श्रेणी		१४२१३७	१६४३८९	८५३४३	१९५१९०	११४९२०	२५८११२	४२७६२४	२०९	२१६	४४४	७६३	३४८	११११

टीप :- माहिती अस्थायी आहे.

आधार :- कुडी गणना १९८०-८१

तक्ता क्रमांक ३.१०

[६७]

तालुकावार कृषि विषयक अवजारे-१९८२

जिल्हा : भंडारा

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	नागरांची संख्या		गाडयांची संख्या	उसाचे चरक		ओलीतासाठी तिलावर चालणारे पंप	ओलीतासाठी विधूत पंप	ट्रॅक्टर्स	तेलधाणी	
		लाकडी	लोखांडी		शक्तीवर चालणारे	बेलांच्या मदतीने चालणारे				५ किलो व त्यापेक्षा अधिक	५ किलो व त्यापेक्षा कमी
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
	तालुके										
१.	भंडारा	८३७६	७५५	५१०२	-	२९	१७८	३९६	४२	२	-
२.	पवनी	९६०३	१०९	६७२३	१	६	१३७	८८१	१९	२	-
३.	तुमसर	११४६८	३३३	७५४४	२०	२	२३९	६९७	२८	४	-
४.	मोहाडी	९५५१	२०२	६११२	१	६८	२६३	८५३	२०	-	२
५.	गोंदिस	१६३७६	१४६७	१०९४५	-	३	५६	४५	४	-	-
६.	गोरेगांव	१३३१८	१०५४	८१६४	-	२	१०४	८८	११	-	-
७.	सालेकता	७२२५	११६२	५२२०	-	-	३९	३२	१४	-	३
८.	आमगांव	८७७४	४४२	५६१२	-	१	८८	१०६	१६	-	-
९.	तिरोडा	१५०२३	८९१	१११७५	३	२	१५७	२३४	२१	८	-
१०.	साकोली	१४९५२	४५६	९८६१	५	१४२	५१०	४०५	५७	२५	-
११.	देवरी	१४६८२	४७३	७१४०	१	५९	२३२	१३१	२९	-	३
१२.	लाखादर	८९५९	२२९	६०२९	१	१२	१२९	४४९	३६	३	४
१३.	मोरगावे अर्जुनी	१८९१३	४२	८७१८	३	३०	२८३	३२३	१३६	४	-
	जिल्हा बेरीज	१५७२२०	७६९४	९८६४५	३४	३५६	२४२५	४६२९	४३३	४८	११

आधार :- पशुगणना, १९८२

दुष्काळ, टंचाई, टंचाई सद्दृश्य परिस्थितीची माहिती [१९८५-८६ या वर्षाकरीता]

जिल्हा : भंडारा

अ. क्र.	बाब.	जिल्ह्याची स्कूण	ता लु के												
			भंडा रा	पवनी	मोहाडी	तुम सर	गोंदिया	गोरे गाव	लाले कसा	आम गाव	तिरोडा	साकोली	देवरी	लाखा दूर	मोर्गाव अजुनी
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
अ]	दुष्काळ व तीव्र टंचाई														
१]	तालुक्यातील स्कूण गावांची संख्या	१७९७	१६३	१५६	११६	१४९	१३३	११०	१०६	६२	१३६	१३९	१९७	१०३	२२७
२]	ग्रस्त गावांची संख्या	२२	-	-	-	-	-	१०	-	-	३	-	९	-	-
३]	ग्रस्त लोकसंख्या	२५००	-	-	-	-	-	उ. ना.	-	-	उ. ना.	-	उ. ना.	-	-
४]	जमीन महसुला मध्ये पूर्ण निलंबन दिलेल्या गावांची संख्या	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५]	अदाजित हानी [हजारात]	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
६]	अ] पीक न येणे	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	ब] पशुधान, मालमत्ता इ. ची हाणी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
७]	मदतीची हाती घेत- लेली कामे	उ. ना.	-	-	-	-	-	उ. ना.	-	-	उ. ना.	-	उ. ना.	-	-
८]	कामावर घेतलेल्यांची संख्या	उ. ना.	-	-	-	-	-	उ. ना.	-	-	उ. ना.	-	उ. ना.	-	-
९]	केलेला खर्च [हजारात]	उ. ना.	-	-	-	-	-	उ. ना.	-	-	उ. ना.	-	उ. ना.	-	-
१०]	शेतजमीन अधिनियमा खाली दिलेल्या तगा इवी रक्कम [हजारात]	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

[पुढे चालू]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
ब) अवर्षाण सद्दुश्य परिस्थाती															
१) ग्रस्त गावांची संख्या		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२) ग्रस्त लोकसंख्या		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३) जमीन महसूल मध्ये पूर्ण निलंबन दिलेल्या गावांची संख्या		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४) अंदाजित हाणी [हजारांत]		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५) अ) पीक न येणे		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ब) पशूधान, मालमत्ता इ. ची हाणी		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
६) मदतीची हाणी घेतलेली कामे		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
७) कामावर घेतलेल्यांची संख्या		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
८) केलेला खर्च [हजारांत]		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
९) शेतजमीन अधिनियम खाली दिलेल्या तरगाईची रक्कम [हजारांत]		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

तक्ता क्रमांक ३.११ [पुढे चालू]

[७०]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
क) पुर															
१] ग्रस्त गावांची संख्या	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२] ग्रस्त लोकसंख्या	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३] जमीन महसूलामध्ये पूर्ण निलंबन दिलेल्या गावांची संख्या	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४] अंदाजित हानी [हजारांत]	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५] अ) पीक न येणे	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ब) पशूधन, मालमत्ता इ. ची हानी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
६] मदतीची हाती घेतलेली कामे	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
७] कामावर घेतलेल्यांची संख्या	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
८] केलेला खर्च [हजारांत]	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
९] शेतजमीन अधिनियमा खाली दिलेल्या तराईची रक्कम [हजारांत]	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

टीप :- उ. ना. = उपलब्ध नाही

तालुक्यातील दिलेली एकूण गावांची संख्या ही राजस्वाची खोडी आहेत
 आधार:- जिल्हाधिकारी याचे कार्यालय, भंडारा

तक्ता क्रमांक ३. १२

टंचाईच्या पूर्वतिहासानुसार कठीण व इतर टंचाईग्रस्त भाग ठरविण्याबाबत माहिती

जिल्हा : भंडारा

वर्ष १९८५-८६ करीता

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	मंडळ	मंडळातील गावांची संख्या	ग्रस्त गावांची संख्या
१	२	३	४	५
	<u>जिल्हा परिषद</u>	३	१७१७	२२
	तालुके			
१.	भंडारा	१	१६३	—
२.	पवनी		१५६	—
३.	मोहाडी		११६	—
४.	तुमसर		१४९	—
५.	गोंदिया	१	१३३	—
६.	गोरेगांव		११०	१०
७.	सालेकसा		१०६	—
८.	आमगांव		६२	—
९.	तिरोडा		१३६	३
१०.	साकोली	१	१३९	—
११.	देवरी		१९७	९
१२.	लाखांदूर		१०३	—
१३.	मोर/अर्जुनी		२२७	—

टीप = मंडळे पुर्वीच्या तालुक्या प्रमाणे म्हणजे नवीन तालुके होण्याआधी ज्ञाती होती त्याप्रमाणेच आहेत. त्यांत काहीच बदल नाही.
आधार= जिल्हाधिकारी याचे कार्यालय, भंडारा

तत्का क्रमांक ४.१

तालुकावार पशुधन [१९८२ च्या गणनेप्रमाणे]

जिल्हा : भंडारा

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	विदेशी/संकरित गायी व बैल								
		अडीच वर्षांवरील बैल			अडीच वर्षांवरील गायी				विदेशी/संकरित अडीच वर्षापर्यंतची वासई	एकूण विदेशी/संकरित गायी/बैल
		खाची केलेली	खाची न केलेली	एकूण बैल	दुभत्या	एकदाही न व्यालेल्या व आटलेल्या	इतर	एकूण गायी		
३	४	५	६	७	८	९	१०	११		
	तालुके									
१.	भंडारा	१११	३३	१४४	१२५	१५१	-	३४६	७७४	१२६४
२.	घवनी	६१	७१	१३२	१०१	१२२	१६	२४६	४१४	७२२
३.	तुमसर	८८	१७	१०५	३	७१	२४	१३८	२७०	५५३
४.	मोहाडी	३४३	८१	४२४	३२६	२४४	२	६७२	२६३	२०३६
५.	गोंदिया	५	३	८	६१	४०	६	१०७	१३१	२४६
६.	गोरगांव	३८	१६	५४	७७	२३	-	१००	१२४	२७८
७.	सालेकटा	-	२०	२०	१६	१६	१	३६	७४	१३०
८.	आमगांव	२२	१९	३६	२३	५१	१२	१५६	१६२	३५४
९.	तिरोडा	१०	११	२१	३४	३३	२	७६	१०५	२०२
१०.	नाकोली	५२	७८	१३७	१७४	१८७	१७	३७८	२५७	१४७२
११.	देवरी	३	७	२	४३	१२	०	७१	१६८	२४८
१२.	लाखांदर	३५	३८	७३	२२	३७	५	६७	१६६	३०३
१३.	मोरगांव अर्जुनी	३६	३७	७३	३५	२३	१	५२	२२५	३५७
	जिल्हा बेरीज	८१०	४२६	१२३६	१३३३	१०२४	१०२	२४६६	४५३३	८२३५

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ४.१ [पुढे चालू]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	देशी गायी व बैल										तीन वर्षा खालील देशी वासर	एकूण देशी गायी व बैल	विदेशी संक्रित व देशी एकूण गायी व बैल
		तीन वर्षावरील बैल					तीन वर्षावरील गायी							
१	२	केवळ पैदाशी करीता वापरलेले वळ, डौल	पैदाशी करीता व कामा करीता उपयोगात आणलेले बैल	केवळ कामा करीता वापरलेले बैल	इतर बैल	एकूण तीन वर्षावरील बैल	दुधात्या आटलेल्या व एकदाही न व्यालेल्या	फक्त कामा साठी	इतर गायी	एकूण गायी	२२	२३	२४	
	तालुका													
	१. भांडारा	४०	८४	१६७७८	१३५	१७०३७	५६६८	२२८७	८	३०	१४२२३	१४१६६	४६१२६	७४६०
	२. पवनी	४६	१३७	१८०१३	२१३	१८३२२	४४०४	१०२६८	१४१	५८	१४८७१	१३२५४	४७२२४	४८०१६
	३. तुमसर	१२२	१७७	२२०२२	१२२	२२४५०	६८३५	२३४७	४०	२७	१६३१२	११०६	४२८२२	५०३८२
	४. मोहाडी	७४	२७१	१८५४७	२२७	१२११२	५३७२	७७१५	१०२	६८	१३२७४	१३३८१	४५७६४	४०८००
	५. गोंदिया	७३	४६३	२५४५२	२३८	२६२३२	१००६	२५७२	१७७	२१८	१७२८०	१४२६०	५२१७२	५२४१८
	६. गोरगांव	११	१२७	२२३२२	४३०	२२२६७	५८५२	७४५५	२२१	८६	१३६१४	८७२१	४५३७२	४५६५०
	७. सालेकसा	२५	७	१५७६७	१११	१५२१०	५४८४	५२४७	-	-	११४३१	१०४२५	३७८३६	३७२६६
	८. आमगांव	५०	३२	२२५७८	२५	२२६८५	३०७६	४५१८	१५	३०	७६३२	७२४०	३७५६४	३७२१८
	९. तिरोडा	१५५	२०४६	२४४२४	५०२	२७१२७	६२२१	११७२६	३३२	१४८	१२०२७	१३१४१	५२२२५	५२४२७
	१०. साकोली	८७	४३	२७३६५	११८	२७६१३	४८२१	१४३१५	२	६२	१२२०७	१३७७६	६०५२६	६२०६८
	११. देवरी	२०१	१५८	२६१५१	४३३	२६२४३	८७८७	१२८२०	५१	५०	२१७७८	१२८०८	६८५२२	६८७७७
	१२. लाखांदूर	१०२	३१६	१७७८२	१२४	१८४०१	४२३७	७८१२	४११	६०	१२५२०	११२४२	४६१७०	४२४७३
	१३. मो. अर्जुनी	२२३	२३५	३६६७३	४६६	३७६६७	८१८५	१५४६३	१२	१५७	२३८१७	२०६८६	८२१७०	८२५२७
	जिल्हा बेरी	१२७८	४१५६	२२३८२५	३२२१	३०२५५०	७७६४८	१२६३२२	१४१२	१०७१	२०६४६०	१७२७०७	६८१७१७	६८२२५२

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	म्हशी व रेडे													एकूण गोजातीय
		तिन वर्षावरील रेडे					तीन वर्षावरील म्हशी					रेडके [तिन वर्षा व त्याह्या लील	एकूण म्हशी व रेडे		
		केवळ पैदाशी साठी ठेवलेले	पैदाशी साठी व कामा साठी ठेवलेले	फक्त कामा साठी	इतर	एकूण रेडे	पैदाशी साठी		फक्त कामा साठी	इतर	एकूण म्हशी				
					दुभात्या	आढलेल्या व न व्यालेल्या									
१	२	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	
	तालुके														
१.	भांडारा	५६	३०	१३२	१६	२४१	३०२८	२५७२	४	६	५६८७	२२६४	२१२२	५६६५२	
२.	पवनी	४८	१२	६४	८	१३२	१७१४	२०२५	५६	१६	३८८१	२४३४	६४५४	५४४७०	
३.	तुमसर	५२	४२	१२२८	१७	१३५३	३२५६	२४२७	१६	१८	६४८७	३३४८	१११८८	६१५७०	
४.	मोहाडी	२४	३२	१४५	१३	२८४	३२६०	२६५०	३८	१४	५२६२	३५८४	८०३०	५७६३०	
५.	गोंदिया	६७	१०१	४८७५	४०	५०८३	३८३८	२४५४	४८	४३	६३८३	३८४०	१५३०६	७४७२४	
६.	गोरेगांव	३४	१२४	४८६५	२३२	५२५५	१४२७	१०००	६०	१	२४८८	१४२६	२२३२	५४८८२	
७.	सालेकसा	२२	४५	४२८८	७७	५१३२	५७६	५५६	२१	१०	११६३	११४२	७४४४	४५४१०	
८.	आमगांव	१२	३५	४१८२	६	४२३५	७३५	६६६	१३	६	१४२०	११२०	६७७५	४४६२३	
९.	तिरोडा	१०२	२१७	१६५२	४४	२०१५	३८२०	३२२४	१०	४८	७३४२	४०८३	१३४४०	७२२३७	
१०.	साकोली	१५८	१२३	१५५०	१२	१८५०	३३३३	४२३४	३	१३	७५८३	५२०६	१४६३२	७६७०७	
११.	देवरी	३१	१२२	८७२४	२६	८८२०	११३४	१०८८	१	५	२२२८	१७२७	१२७७५	८१५५२	
१२.	लाखांदूर	४२	२१	२७४	१५	३५२	१२४८	१२४२	७२	३८	३३०७	१६२०	५३५६	४७८२२	
१३.	मोरगांव अर्जुनी	८०	६८	४१८२	५५	४३८५	१५०२	१६२१	४	२४	३२२१	२२२१	२८२७	२२३५४	
	जिल्हा बेरीज	८१२	१०६३	३६६३८	६३८	३२१५८	२२७११	२६७५३	४४६	२४२	५७१५२	३५१५५	१३१४६५	८२१४१७	

तक्ता क्रमांक ४.१ [पुढे चालू]

[७५]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	मेंढया	बक-या	घोडे व शिंगरे	इतर पशुधान	एकूण पशुधान	एकूण कोवड्या	एकूण कुकूटादी पक्षी
१	२	३८	३२	४०	४१	४२	४३	४४
	तालुके							
१.	भांडारा	३८१	२५३००	३६	२७६८	८५१३७	४४१२३	४४३०३
२.	पवनी	१७१६	१२६०६	४३	२७२३	७८५५८	५०४२४	५१४४२
३.	तुमतर	२३	१८६२२	१	२५४८	८२७६४	३६६६१	३७०३२
४.	मोहाडी	१४०	१२४२२	२१	२८८८	८०१०१	२८६५०	२८२८५
५.	गोंदिया	१४२	२४६७०	१४	४३८२	१०३२३२	४३२७४	४३७५३
६.	गोरेगांव	२	१२७८८	४	२१२२	६२८१२	२५५७५	२५८४५
७.	सालेकसा	२२	११७७३	१६	२८२२	६००५०	३०१५४	३०३२५
८.	आमगांव	४७	७६७०	१२	१४१४	५३८३६	१२२७८	२०६२१
९.	तिरोडा	१३	२०८५३	१६	२६०६	२६४२५	४४८५८	४५८४१
१०.	साकोली	८	२१३२६	७	३८२१	१०१८६२	७१४००	७२२१७
११.	देवरी	३२	१८८२२	८	३७८२	१०४२१०	६१५२१	६३०४६
१२.	लाखांदूर	१४६५	१४८८६	८	१५५४	६५७४२	३६६२४	३७३२४
१३.	मोरगांव अर्जुनी	१६२	१७७००	२	६२२४	११६४४२	७६३१०	७७४५२
	जिल्हा बेरीज	४१६०	२३३४४५	११८	३२६७५	१०२८८८५	५६२७६२	५७८३२६

अधार :- पशुगणना, १९८२

तक्ता क्रमांक ४.२

[७६]

तालुकावार पशुवैधाकीय आकडेवारी [१९८५-८६ वर्षाकरीता]
जिल्हा : भंडारा

अ. क्र.	तालुका	पशुवैधाकीय					उपचार केलेल्या जनावरांची संख्या					खाच्यी केलेल्या जनावरांची संख्या	कृत्रिम गर्भाधारणा		
		इस्पितळे	दवाखाने	मदत केंद्रे	फिरती पशु वैधाकीय पथके	डॉक्टर पर्य वेक्षक	इस्पितळे	दवाखाने	मदत केंद्रे	फिरती पशु वैधाकीय पथके	एकूण		केंद्रे	गर्भाधारणा केलेली जनावरे	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
	जिल्हा बेरीज	१	१८	१२४	१	७५	८९	१३३६५	६५७२२	२३०४६७	२८०२	३१२३५६	३३२००	११७	१३१३२
	तालुके														
२	भंडारा	१	१	३०	-	१९	२६	१३३६५	४२१०	४७१३१	-	६४७०६	६४७९	३२	४७७५
३	पवनी	-	२	४	-	२	४	-	८४२२	१०५६६	-	१८९८८	८५२	४	६८७
४	मोहाडी	-	२	५	-	२	५	-	५६५७	२१३९२	-	२७०४९	८२६	५	६४७
५	तुमसर	-	१	४	-	१	४	-	३१२५	७९९८	-	१११२३	५२९	४	१६३
६	तिरोडा	-	१	१८	-	१३	७	-	२९६७	२३७८९	-	२६७५६	३२६६	१५	११५८
७	गोंदिया	-	१	१५	-	१३	४	-	४१४०	३००३५	-	३४१७५	६८८३	१६	१२३१
८	आमगांव	-	१	३	-	१	३	-	३७६४	८९८१	-	१२७४५	१०६३	३	३९०
९	सालेकसा	-	२	४	-	२	४	-	४१७२	७९७३	-	१२१४५	८६५	२	६७
१०	गोरेगांव	-	१	३	-	१	३	-	१२४२	६८४२	-	८०८४	१७२२	२	१५४
११	देवरी	-	१	१५	-	३	१६	-	२३०१	१५८२५	-	१८१२६	३५१५	११	१२५९
१२	साकोली	-	२	१४	-	१४	३	-	१३१८६	१९९२१	-	३३१०७	३१५२	१४	२१७९
१३	लाखांदूर	-	१	४	१	२	५	-	३४२१	१०२५१	२८०२	१६४७४	२५४०	६	३३४
१४	अ/मोरेगांव	-	२	५	-	२	५	-	९११५	१९७६३	-	२८८७८	१५०८	३	१०१

आधार :- १] जिल्हा पशुसंवर्धन उपसंचालक, भंडारा
२] जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, भंडारा
३] सहाय्यक संचालक, कृत्रिम रेतन केंद्र, भंडारा

तक्ता क्रमांक ४.४

मान्यता प्राप्त पशुवधा गृहे आणि प्रत्येक पशुवधा गृहांत कत्तल केलेल्या पशुंची संख्या [वर्षा १९८५-८६ करिता]

जिल्हा : भंडारा

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	पशुवधा गृहांची संख्या	एकूण कत्तल केलेली जनावरे							
			गायी/बैल	म्हशी/रेड	मेंढ्या	शोळ्या	डुकरे	इतर	एकूण	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	
	जिल्हा बेरीज	५	-	-	२६	१५८१३	-	-	-	१५८३९
	तालुके									
१.	भंडारा	१	-	-	-	३०२७	-	-	-	३०२७
२.	पवनी	१	-	-	२	१९९२	-	-	-	१९९४
३.	तुमसर	१	-	-	२०	४६३०	-	-	-	४६५०
४.	मोहाडी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५.	गोंदिया	१	-	-	४	५१८३	-	-	-	५१८७
६.	तिरोडा	१	-	-	-	१६८१	-	-	-	१६८१
७.	सालेकसा	-	-	-	-	-	-	-	-	-
८.	आमगांव	-	-	-	-	-	-	-	-	-
९.	गोरेगांव	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१०.	साकोली	-	-	-	-	-	-	-	-	-
११.	देवरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१२.	मो/अर्जुनी	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१३.	लाखांदूर	-	-	-	-	-	-	-	-	-

आधार :- जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी,
जिल्हा परिषद, भंडारा

तक्ता क्रमांक ४.५

जिल्हयांतलील वनक्षेत्रा [१९८५-८६ या वर्गाकरिता]

जिल्हा : भंडारा

[क्षेत्र चौ. कि.मी.]

विभाग	राखाव	सुरक्षित	अवर्गीकृत	एकूण
१	२	३	४	५
१] एकूण	२४२७.७४	१०२७.०३	११०५.८९	४५६०.६६
२] महसुली	-	-	११०५.८९	११०५.८९
३] वन	२४२७.७४	१०२७.०३	-	३४५४.७७

आधार :- व. सांख्यिकी, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

तक्ता क्रमांक ४. ६

जिल्ह्यांतील मुख्य व गौण वन उत्पादने [१९८५-८६ वर्षाकरीता]

जिल्हा : भंडारा

अ. क्र.	वन उत्पादन	उत्पादन हजार घन मिटर	मुल्य हजार रूपात
१.	इमारतीचे लाकूड	१२	१६३८९
२.	जळाऊ लाकूड	७१	६८४७
३.	चंदन	-	-
४.	गौण वन उत्पादने [किंमत]		
	अ] बांबू	-	२१६३
	ब] गवत	-	७८
	क] बिडी पाने	-	२१९४७
	ड] डी	-	१६९
	इ] इतर		
	१] आमला पाने	-	-
	२] मोहाची फळे	-	-
	३] खाणी व खानिजे	-	१
	४] हिरडा	-	-
	५] आंबा	-	-
	६] लाखा	-	६
	एकूण गौण वन उत्पादने	-	२४३६७
५.	एकूण किंमत	-	४७६००

आधार : विभागीय वन अधिकाारी, वन विभाग, भंडारा व गोंदिया

[३]

जिल्हयातील भूजल मत्त व्यवसाय १९८५-८६ या वर्षाकरिता
जिल्हा : भंडारा

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	नदीची लांबी [कि. मी.]	मत्तव्यवसायासाठी अनुकूल क्षेत्रा, तळी, तरोवर, व जलाशय यांचे एकूण क्षेत्र [हेक्टर]	मत्तव्यवसायासाठी आणलेले एकूण क्षेत्र [हेक्टर]	भूजल मत्तस्य उत्पादन [मि. टन]	पकडलेल्या माशांची उत्पादकाला मिळालेली किंमत [समये लाखात]	मत्तव्यवसाय क्षेत्रासाठी वापरलेले मत्तबीज [समये लाखात]
१	२	३	४	५	६	७	८
	जिल्हा वेरीज तालुके	४५०	३५२९६	३०७४४	३१००.९०	३१०.०७	२२१.०५
१.	भंडारा	—	१६३५	१२२७	१८४.५०	१८.४५	१२.३०
२.	पवनी	—	१४००	११३८	१२३.००	१२.३०	८.२०
३.	तुमसर	—	४१००	३८७५	२४५.००	२४.५०	१५.६०
४.	मोहाडी	—	२९००	२५९०	३०६.००	३०.६०	२०.४०
५.	साकोली	—	३५००	३०००	६०४.५०	६०.४५	४०.३०
६.	देवरी	—	३८७०	३२२०	४६३.५०	४६.३५	३०.९०
७.	लाखादर	—	१७००	१४२०	१२१.५०	१२.१५	८.१०
८.	मार/अजिनी	—	९३००	८१००	६०१.६५	६०.१६	४०.११
९.	गोंदिया	—	१६७१	१४९५	१९६.००	१९.६०	१९.६०
१०.	तिरोडा	—	१७९२	१६४९	९३.२५	९.३२	९.३३
११.	गोरेगाव	—	५९९	४२७	८२.७५	८.२७	८.३८
१२.	आसगाव	—	३२२	२५४	२०.५०	२.०५	२.०५
१३.	सालेकसा	—	२५०७	२३४९	५८.७५	५.८७	५.८८

टीप - "नदीची लांबी" तालुकावार अशी उपलब्ध नाही. ती जिल्हयाकरिता एकूण देण्यात आलेली आहे.

आधार- १) जिल्हा मत्त व्यवसाय विकास अधिकारी, भंडारा
२) मत्त व्यवसाय विकास अधिकारी, गोंदिया

कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या [१९८४-व १९८५ वर्षाकरिता]

जिल्हा : भांडारा

अ. क्र.	उद्योग गट व त्यांचा सकेतांक	वर्ष	संख्या			स्तंभ ६ मधील कामगार			काम केलेल्या प्रम दिनांची संख्या	संख्या	
			नोंदणी झालेले कारखाने	बंद कारखाने	प्रपत्रो पाठविणारे चाल कारखाने	एकूण	पुरुष	स्त्रिया		प्रपत्रो न पाठविणारे चाल कारखाने	स्तंभ ११ मधील कारखान्यातील कामगार
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१.	२०१ दुग्धा पदार्थांचे उत्पादन	१९८४	१	-	१	४४	४४	-	१६०६०	-	-
		१९८५	१	-	१	६०	६०	-	२१९००	-	-
२.	२०४ धान्य गिरण्या पासून मिळणारे उत्पादन	१९८४	२४६	१३	१९५	१००१	८८८	११३	२५३१५३	३८	१७९
		१९८५	२४६	५	२०३	१०२६	९४५	८१	२७३८९२	३८	१४२
३.	२०७ साखार, गुळ व खांडसरी चे उत्पादन	१९८४	१	१	-	-	-	-	-	-	-
		१९८५	१	१	-	-	-	-	-	-	-
४.	२११ इतर खाधा तेल, वनस्पती तेल राईचे तेल, भूर्डमुंग चे तेल इत्यादी उत्पादन करणे	१९८४	२	-	-	-	-	-	-	२	१७
		१९८५	६	-	६	३०	३०	-	८१५२	-	-
५.	२१९ ज्याचे कुठेहि वर्गीकरण झाले नाही अशा अन्न पदार्थांचे उत्पादन	१९८४	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		१९८५	१	-	१	७	७	-	१९६०	-	-
६.	२४५ रेशमी कापडांची कताई, विनाई आणि पूर्णात्व करणे	१९८४	१	१	-	-	-	-	-	-	-
		१९८५	-	-	-	-	-	-	-	-	-

तबला क्रमांक ५.१ [पुढे चालू]

[८३]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
७०.	२७० विनर, प्लाय वुड व तत्सम इतर उत्पादने	१९८४ १९८५	१ -	- -	१ -	२३ -	२२ -	१ -	७०३८ -	- -	- -
८०.	२७१ लाकूड चिरणो प्लाय उड व्यतिरिक्त	१९८४ १९८५	७१ ७६	३ २	५१ ५६	२२० २३७	२२० २३७	- -	६२५७३ ६४१५३	१७ १८	५४ ४४
९०.	२८० लगदा, कागद पुष्ठा आणि वृत्तपत्राचा कागद	१९८४ १९८५	४ ४	२ २	२ १	४१२ २५९	४१२ २५९	- -	१५०४७६ ९४५५९	- १	- २००
१००.	२८१ कागदाचे डबे, वेष्टने व कागदी पुष्ठा तयार करणे	१९८४ १९८५	- १	- -	- १	- १३	- १३	- -	- ३७७०	- -	- -
११०.	३८९ मुद्रणा, प्रकाशन ह्या संबंधी कार्य की ज्यांचे इतरत्रा वर्गीकरण झाले नाही जसे, पाकीट मुद्रणा, चित्रा, पोस्ट कार्ड इ.	१९८४ १९८५	१ १	- -	- १	- १७०	- ७०	- -	- ५०३३७	१ -	९ -
१२०.	२९० कातडी कमविणो व चामड्या च्या वस्तु तयार करणे	१९८४ १९८५	१ १	- -	१ १	२४ २०	१५ १४	९ ६	७०५६ ५२२१	- -	- -
१३०.	३०१ प्लास्टीक व रबरी पादत्राणि तयार करणे	१९८४ १९८५	- १	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- १	- १०
१४०.	३०२ इतरत्रा विवरणा न केलेल्या रबरच्या वस्तु तयार करणे	१९८४ १९८५	- १	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- १	- १५

[पुढे चालू]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१५.	३०३ धारधुती वाराच्या वस्तु सोडून इतरत्रा वितरण न झालेल्या प्लास्टीक वस्तुचे उत्पादन	१९८४	१	-	१	२	५	४	२७३६	-	-
		१९८५	१	-	१	२	५	४	२७२६	-	-
१६.	३१० अॅसीड अल्कली व त्याचे क्षार तयार करणे	१९८४	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		१९८५	२	-	१	१८	१८	-	५०४०	१	१०
१७.	३१४ अत्तरे, सुंगधी लोखाने, हेअर ड्रेसिंग द्रव्ये, टूथ पेस्ट शाम्पू आणि क्षार सौंदर्य प्रसाधने तयार करणे	१९८४	१	-	१	२६	१४	१२	७८००	-	-
		१९८५	१	-	१	३४	२४	१०	१००४९	-	-
१८.	३१५ खाद्या तेलाचे उत्पादन	१९८४	१	-	१	२८	२८	-	१३२१६	-	-
		१९८५	१	-	१	७०	७०	-	६०६०	-	-
१९.	३१९ फोटो रसायने, संवेदनशील फिल्म तसेच कागदाचे उत्पादन	१९८४	४	१	३	३१	१५	१६	८५२९	१	१०
		१९८५	४	-	३	३८	१८	२०	१००२२	१	१२
२०.	३२० बांधकामास उपयुक्त मसतीचे उत्पादन	१९८४	५	-	३	६८	३८	३०	१४०७६	१	५
		१९८५	६	१	४	८५	५१	३४	१६६५४	१	३५
२१.	३२८ अॅस्बोस्टॉस सिमेंट व इतर सिमेंटचे उत्पादन	१९८४	१	-	१	४०३	३२९	४	१२६१३९	-	-
		१९८५	१	-	१	३२५	३२२	३	२८३१३	-	-
२२.	३३२ लोखंड व मिश्र धातुंच्या वस्तुचे उत्पादन	१९८४	२	-	२	७४१	६७६	६५	२३१२३३	-	-
		१९८५	२	-	२	४२१	४६३	२८	१५३५८०	-	-
२३.	३३५ अल्युमिनिअमचे उत्पादन	१९८४	१	-	१	५६	४६	१०	१७०८०	-	-
		१९८५	१	-	१	६०	५०	१०	१८३६०	-	-

[दि. ना.]

[दि. ना.]

		क्रमांक ५-१ [पुढे चालू]		[२५]									
क्रमांक	विवरण	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
२४.	३३२ लोहा व्यक्तिरिक्त इतर धातुचे उत्पादन	१९८४	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
		१९८५	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
२५.	३५५ धातुची भाडी तयार करणे	१९८४	३५	२	३२	२७९	२६८	३	६५९७४	१	१०		
		१९८५	३२	६	३२	२९१	२८९	२	६५१२५	१	१८		
२६.	३५९ ट्रिबल यंत्र स्वयंचलीत यंत्रे	१९८४	३	१	१	१	१	१	२६७३	१	१२		
	धुण्याची यंत्रे इत्यादी स्वयंचलीत यंत्रे	१९८५	३	१	१	१	१	१	२९२९	१			
	मोडया व ये उत्पादन दुरुस्ती व सुटे												
	भाग तयार करणे												
२७.	३७४ मोटार गाड्या व त्यांचे सुटे भाग	१९८४	१	१	१	१	१	१	३०००				
	तयार करणे	१९८५	१	१	१	१	१	१	३०००				
२८.	३८४ नाणी तयार करणे	१९८४											
		१९८५											
२९.	६८४ मटोल पप	१९८४											
		१९८५	७८		७८	२०	२०		६९९६				
३०.	३९३ मोटार वाहने व मोटार सायकलीची	१९८४	५		५	२३७	२३७		७८९३				
	दुरुस्ती	१९८५	५		५	२४८	२४८		८०८२०				
३१.	३९९ इतर वनीकृत व केलेले वनीकृत उद्योग	१९८४	१		१	१	१		२७४५				
		१९८५	१		१	१	१		२७४५				
	जिल्हा वेरीज	१९८४	३८९	२५	३०२	३५९	३४३७	२६७	१०७२२५५०	६२	२९६		
		१९८५	४१७	१७	३३६	३५९	३४५०	२०७	१०९६७७१	६४	४८७		

आधार :- निरीक्षक, कारखाने महाराष्ट्र संस्थे, मुंबई

चालू कारखान्याचे कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण [१९८४ व ८५ कशिता]

जिल्हा: भांडारा

अ. क्र.	प्रमुख उद्योग समूह व त्यांचे सकेतांक	वर्ष	१० कामगारापेक्षा कमी		१० ते १९ कामगार		२० ते ४९ कामगार		५० ते ९९ कामगार		१०० ते ४९९ कामगार	
			अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
१.	२० खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	१९८४	२१४	९५६	१९८५	२२२	१९८४	४४६	१९८५	६०९	१९८४	१२५५
		१९८५	२२८	१००४	१९८४	१३	१६४	—	—	—	—	—
२.	२१ खाद्य तेल व वनस्पती तूप तयार करणे	१९८४	१	२५	१९८५	१२	—	—	—	—	—	—
		१९८५	६	२५	१९८४	१२	—	—	—	—	—	—
३.	२७ लाकूड, लाकडाच्या वस्तु, फर्निचर तयार करणे	१९८४	६८	२७४	१९८५	—	—	—	—	—	—	—
		१९८५	७४	२८१	१९८४	—	—	—	—	—	—	—
४.	२८ कागद, कागदाच्या वस्तु मुद्रण व प्रकाशन व संबधीत वस्तु तयार करणे	१९८४	१	१२	१९८५	—	—	—	—	—	—	—
		१९८५	—	—	१९८४	—	—	—	—	—	—	—
५.	२९ कातडी वस्तु व केसाळ कातड्यांच्या वस्तु तयार करणे	१९८४	—	—	१९८५	—	—	—	—	—	—	—
		१९८५	—	—	१९८४	—	—	—	—	—	—	—
६.	३० रबर, प्लास्टीक, पेट्रोलिअम व कोळसा जन्य पदार्थांचे उत्पादन	१९८४	१	१२	१९८५	१	—	—	—	—	—	—
		१९८५	१	९	१९८४	—	—	—	—	—	—	—
७.	३१ रसायने, व रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन [पेट्रोल व कोळसा जन्य पदार्था सोडून]	१९८४	—	—	१९८५	—	—	—	—	—	—	—
		१९८५	१	८	१९८४	—	—	—	—	—	—	—

[पुढे चालू]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
८.	३२ अढाधा खानिज पदार्थांचे उत्पादन	१९८४	१	५	२	२८	१	४०	-	-	१	४०३
		१९८५	-	-	२	२९	३	९१	-	-	१	३९५
९.	३३ मुलभूत धातू व मिश्र धातूंचे उत्पादन	१९८४	१	६	-	-	-	-	१	५६	१	१९१
		१९८५	१	६	-	-	-	-	१	६०	२	४९१
१०.	३४ यंत्रा व परिवहन सामग्री सोडून इतर धातू व सुटे भाग तयार करणे	१९८४	१९	११३	११	१२४	२	४४	-	-	-	-
		१९८५	१७	१०३	१५	१६२	१	२४	-	-	-	-
११.	३५ विद्युत उपकरणे सोडून यंत्रा सामग्री, यांत्रिक अवजारे व सुटे भाग तयार करणे	१९८४	१	९	१	१२	-	-	-	-	-	-
		१९८५	१	८	१	९	१	२४	-	-	-	-
१२.	३७ पस्किण सामग्री आणि सुट्या भागांचे उत्पादन	१९८४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		१९८५	-	-	१	१०	-	-	-	-	-	-
१३.	३८ इतर [उत्पादक] उद्योग धंदे	१९८४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		१९८५	१	१	-	-	-	-	-	-	-	-
१४.	६८ किरकोळ व्यापार	१९८४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		१९८५	७	२०	-	-	-	-	-	-	-	-
१५.	९७ दुरुस्ती व सेवा	१९८४	-	-	१	१५	४	११९	-	-	१	११८
		१९८५	१	९	-	-	४	१४९	१	९९	-	-
	जिल्हा वेरीज	१९८४	३०७	१३८८	३८	४५४	११	३२०	३	२५०	४	१०२८
		१९८५	३३८	१४७४	४१	५२४	११	३४२	४	२८९	६	१५१५

अ. क्र.	प्रमुखा उद्योग समूह व त्याचे संकेतांक	वर्ष	५०० ते १९९९ कामगार		१००० ते ४९९९ कामगार		५००० व त्याहून अधिक		रु.	
			अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
१	२	३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१
१.	२० खाद्य पदार्थांचि उत्पादन	१९८४	-	-	-	-	-	-	२३४	१२२४
		१९८५	-	-	-	-	-	-	२४२	१२२८
२.	२१ खाद्य तेल व वनस्पती तूप तयार करणे	१९८४	-	-	-	-	-	-	२	१७
		१९८५	-	-	-	-	-	-	७	३७
३.	२७ लाकड, लाकडाच्या वस्तु, फर्निचर तयार करणे	१९८४	-	-	-	-	-	-	६९	२९७
		१९८५	-	-	-	-	-	-	७४	२८१
४.	२८ कागद, कागदाच्या वस्तु, मुद्रणा व प्रकाशन संबंधीत वस्तु तयार करणे	१९८४	-	-	-	-	-	-	३	४२१
		१९८५	-	-	-	-	-	-	४	६४२
५.	२९ कातडी वस्तु व गैरगड कातड्यांच्या वस्तु तयार करणे	१९८४	-	-	-	-	-	-	१	२४
		१९८५	-	-	-	-	-	-	१	२०
६.	३० रबर, प्लास्टीक, पेट्रोलिअम व कोळसा जन्य पदार्थांचि उत्पादन	१९८४	-	-	-	-	-	-	१	९
		१९८५	-	-	-	-	-	-	३	३४
७.	३१ रसायने, रासायनिक पदार्थांचि उत्पादन [कोळसा व पेट्रोल जन्य पदार्था सोडून]	१९८४	-	-	-	-	-	-	५	१६५
		१९८५	-	-	-	-	-	-	८	१८२

१	२	३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१
८.	३२ अखाधा खानिज पदार्थांचे उत्पादन	१९८४	-	-	-	-	-	-	५	४७६
		१९८५	-	-	-	-	-	-	६	५१५
९.	३३ मुलभूत धातू व मिश्र धातूंचे उत्पादन	१९८४	१	५५०	-	-	-	-	४	८०३
		१९८५	-	-	-	-	-	-	४	५५७
१०.	३४ यंत्रा व परिवहन सामुग्री सोडून इतर धातूंच्या व सुटे भाग तयार करणे	१९८४	-	१	-	-	-	-	३२	३८१
		१९८५	-	-	-	-	-	-	३३३	३०९
११.	३५ विद्युत उपकरणे सोडून यंत्रसामुग्री यांत्रिक अवजारे व सुटे भाग तयार करणे	१९८४	-	-	-	-	-	-	२	२१
		१९८५	-	-	-	-	-	-	३	५१
१२.	३७ परिवहन सामुग्री आणि सुट्या भागांचे उत्पादन करणे	१९८४	-	-	-	-	-	-	-	-
		१९८५	-	-	-	-	-	-	१	१०
१३.	३८ इतर [उत्पादक] उद्योग धांदे	१९८४	-	-	-	-	-	-	-	-
		१९८५	-	-	-	-	-	-	१	१
१४.	६८ किरकोळ व्यापार	१९८४	-	-	-	-	-	-	-	-
		१९८५	-	-	-	-	-	-	७	२०
१५.	९७ दुरुस्ती व सेवा	१९८४	-	-	-	-	-	-	६	२५२
		१९८५	-	-	-	-	-	-	६	२५७
	जिल्हा वेरीज	१९८४	१	५५०	-	-	-	-	३६४	३९९०
		१९८५	-	-	-	-	-	-	४००	४१४४

टीप :- अ = कारखान्यांची संख्या व = कामगारांची संख्या
 आधार:- मुख्य निरीक्षक, कारखाने, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

कामांच्या दिवसांच्या संख्येनुसार कारखान्याचे वर्गीकरण [१९८४ व १९८५ वर्षांकरिता]

जिल्हा : भांडारा

अ. क्र.	प्रमुखा उद्योग गट व त्यांचे संकेतांक	वर्ष	दिवसांची संख्या अनुल्लेखीत		६० किंवा त्याहून कमी		६१ ते १२० दिवस		१२१ ते १८० दिवस		१८१ ते २४० दिवस		२४१ ते ३०० दिवस		३०१ हून अधिक दिवस		एकूण	
			अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९
१०	२० खाद्य पदार्थांचे उत्पादन	१९८४	-	-	४	११	६	३०	१७	७५	४४	२३३	८१	४३०	४४	२६६	१९६	१०४५
		१९८५	-	-	३	१७	७	२६	१५	६८	४२	२१०	९८	५११	३९	२५४	२०४	१०८६
२०	२१ खाद्य तेल व वनस्पती तूप तयार करणे	१९८४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		१९८५	-	-	-	-	१	३	-	-	१	१२	५	२२	-	-	७	३७
३०	२५ लाकडाच्या वस्तु, फर्निचर तयार करणे	१९८४	-	-	-	-	-	-	-	१०	३५	२४	१०४	१८	१०४	५२	२४३	
		१९८५	-	-	-	-	१	२	२	९	७	२९	३३	१३३	१३	६४	५६	२३७
४०	२८ कागद, कागदाच्या वस्तु मुद्रण व प्रकाशन व संबधीत वस्तु तयार करणे	१९८४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२	४१२	२	४१२	
		१९८५	-	-	-	-	-	-	-	१	१७०	१	१३	१	२५९	३	४४२	
५०	२२ कातडी वस्तु व केसाळ कातडीच्या वस्तु तयार करणे	१९८४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	२४	-	-	१	२४
		१९८५	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	२०	१	२०
६०	३० रबर प्लाॅस्टिक, पेट्रोलिअम व कोळसा जन्य पदार्थांचे उत्पादन	१९८४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	९	१	९
		१९८५	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	९	१	९
७०	३१ रसायने व रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन [पेट्रोल व कोळसाजन्य पदार्था सोडून]	१९८४	-	-	-	-	-	-	१	९८	-	-	३	५७	-	-	४	१५५
		१९८५	-	-	-	-	१	७०	-	-	१	८	४	८२	-	-	६	१६०

[पुढे चालू]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९
८.	३२ अखाधा खानिज पदाथाचे उत्पादन	१९८४	-	-	-	-	-	-	१	१८	१	४०	-	-	२	४१३	४	४७१
		१९८५	-	-	-	-	-	-	३	३८	१	३६	१	३२५	१	११	५	४८०
९.	३३ मूलभूत धातु व मीश्र धातुचे उत्पादन	१९८४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	६	३	७२७	९	८०३
		१९८५	-	-	-	-	-	-	-	-	१	६	-	-	३	५५१	४	५५७
१०.	३४ यंत्रो व परिवहन सामग्री सोडून इतर धातु व सुटेभाग तयार करणे	१९८४	-	-	-	-	३	१६	७	२५	१०	१०५	६	४६	८	७२	३१	२७१
		१९८५	-	-	-	-	२	११	-	-	१५	१५७	११	११	४	३५	३२	२९५
११.	३५ विद्युत उपकरणो सोडून यंत्रा सामग्री यांत्रिक अवजारे व सुटे भाग तयार करणे	१९८४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	९	-	-	१	९
		१९८५	-	-	-	-	-	-	१	१९	-	-	१	८	१	३४	३	५१
१२.	३७ परिवहन सामग्री आणि सुट्या भागाचे उत्पादन	१९८४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		१९८५	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	१०	-	-	१	१०
१३.	६८ किरकोळ व्यापार	१९८४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		१९८५	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	७	२०	७	२०
१४.	९७ दुरुस्ती व सेवा	१९८४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	६	२५२	६	२५२
		१९८५	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	६	२५७	६	२५७
	जिल्हा वेरीज	१९८४	-	-	४	११	९	४६	२३	२१६	६५	४१३	११७	६७६	८४	२३३२	३०२	३६९४
		१९८५	-	-	३	१७	१२	११२	२०	१३४	६२	६२५	१५५	१२६५	७७	१५०४	३३६	३६५७

टीप :- अ]-कारखान्यांची संख्या
ब]-कामगारांची संख्या

आधार :- मुख्य निरिक्षक, कारखाने, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

उद्योगाच्या महत्वाच्या बाबींची आकडेवारी
जिल्हा: भंडारा [वार्षिक उद्योग पहाणी] [समये हजारात]

अ. क्र.	उद्योगाचा सकेतांक	उद्योगाचे वर्णन	वर्ष	स्थिर भांडवल	खोळते भांडवल	सर्व कामगारांची संख्या	सर्व कामगारांची चारी	कामगारांचे वेतन	प्रत्यक्षा वेतन	एकूण उत्पादन	एकूण निवीष्टी	उत्पादनां मुळे मूल्य वृद्धि
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
१.	२० व २१	खाद्या पदार्थांचे उत्पादन	१९८३-८४	२६८२६	६३१९	८४०	१०२५	३६४५	४८२४	१७२८२५	१८२६६३	[-] १२७२४
			१९८४-८५	१००५७	३५०६	४२७	६४२	१३६४	२१६७	७४५३५	६२५४६	३४७१
२.	२२	पेये, तंबाखू व तंबाखुचे उत्पादन	१९८३-८४	३७५२	४१८७६	२६०१	३१६०	६४५८	१०५०५	२१५७२०	१९१४०२	२४०४०
			१९८४-८५	१५८२	५३१५४	१८५८	२३२३	५२२७	१२५०३	३२३५५२	२९११७०	३२१३८
३.	२७	लाकड व लाकडाच्या वस्तु तयार करणे	१९८३-८४	-	-	-	-	-	-	-	-	-
			१९८४-८५	४८५८	३६८२	३५	५५	१६०	३८३	७८२३	५५८५	१६५८
४.	२८	कागद, कागदाच्या वस्तु मुद्रणा व प्रकाशन संबंधी वस्तु तयार करणे	१९८३-८४	१४३५४०	६१५०	३२४	५२२	२२१४	५०६३	७५०३६	६४१०८	६०७८
			१९८४-८५	१४३८०१	१४६१६	५७५	७४६	३७५५	७०३१	१३३४२८	१०६४०६	१९७२५
५.	३१	रसायने व रासायनीक पदार्थांचे उत्पादन [पेट्रोल व कोळसा जन्य पदार्थां सोडून]	१९८३-८४	११५२४	२०७२	१०७	१५७	१२५	५०८	७२८०	६५०५	३३२
			१९८४-८५	२७९	१२५६	७६	१००	१५४	३६८	१२४२०	११३७२	२८४
६.	३२	अखाद्या खानिज पदार्थांचे उत्पादन	१९८३-८४	८३७४	१५६३	३८२	४६८	१२२८	२१२२	३२५४७	२२५१५	८६७७
			१९८४-८५	१२६१२	[-] १२६६	४७०	५४१	२१६१	३५१२	६२३१८	४५७२५	१५५०६
७.	३३	मूलभूत धातु व मिश्र धातुचे उत्पादन	१९८३-८४	६१२२८	१३८१६७	७०६	२१५	३६२८	७२५२	१७८७२३	१७७५८३	[-] १४४५६
			१९८४-८५	५६२२६	१८१७१८	७७६	१०८२	४११५	७३३७	२०८५१५	१६०६४८	२७३३४

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ५.४ [पुढे चालू]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
८.	३४	यंत्रा व परिवहन सामग्री सोडून इतर धातु व सुटे भाग तयार करणे	१९८३-८४	५९२३	१५४९४	३१०	३९८	११३५	१३८६	२२०९६	१७४०५	३९३६
			१९८४-८५	४९६४	१०१९९	१९६	२२४	७१८	८७६	१३९०५	१०५१७	२५१०
९.	२७	दुरुस्ती सेवा	१९८३-८४	४६१	७६	२३०	२६३	२९४४	३७४३	१२४७९	८३०९	४११८
			१९८४-८५	२६४५	३०३	२४३	२७४	३१९७	४०१९	१११८७	६६७१	४३५३
१०.	-	इतर	१९८३-८४	१२९४	३९१	५२	७०	१५१	२०५	१४४१	१०२५	२८८
			१९८४-८५	४६८१	६६५	६०	९६	३३४	५६८	३०११	२३२१	५०
		जिल्हा घेरीज	१९८३-८४	२४६२२३	२०९२९५	५२१६	६६०२	२००१७	३२९५१	६२०६२७	५५८३९८	३६४९१
			१९८४-८५	२५९३२७	२७०६४७	५१२९	६५४३	२३४६७	४१४९९	९४९१३१	८२३०८५	९१४३५

टीप :- १] आकडे अस्थायी आहेत.

२] आकडे संक्षिप्ततातल्यामुळे सर्व बॅरजा जुळतीलच असे नाही.

३] आकडे घेरीज क्षेत्रातील सर्व कारखान्यांची माहिती व गैर गणना क्षेत्रातील अंदाजे माहितीवर आधारित आहेत.

४] तीन वेळा कमी कारखाने असलेल्या उद्योगांची माहिती "इतर" या उद्योग गटात अंतर्भूत केली आहे.

५] ज्या एकीकृत पत्राकातील आकडे दोन किंवा जास्त जिल्ह्यातील आहेत ती एकीकृत पत्राके हा तक्ता तयार करतांना विचारात घेतली नाहीत.

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

तक्ता क्रमांक ५. ५

रोजगार विनिमय केंद्रातील आकडेवारी

जिल्हा : भंडारा

वर्ष : १९८५-८६

अ. क्र.	बाबी	वर्ष १९८५-८६
१	२	३
१.	जाहिर केलेल्या रिकाम्या जागांची संख्या	१०७३
२.	सेवा योजनाचा उपयोग करणारे मालक	१४०
३.	पटावरील अर्जदारांची संख्या	७३०७०
४.	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	
अ.	खाजगी क्षेत्र	८
ब.	सार्वजनिक क्षेत्र	७११
५.	नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या	
अ.	अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमाती	२६०
ब.	इतर	४५९
क.	स्कूण	७१९
६.	राष्ट्रीय वर्गीकरणानुसार व्यवसाय	
१.	व्यावसायिक तांत्रिक आणि संबधीत कामगार	
अ.	नोंदणी केलेले	२६९
ब.	नोकरी दिलेले	२१६
२.	प्रशासकीय शास्त्रीय आणि व्यवस्थापकिय कामगार	
अ.	नोंदणी केलेले	-
ब.	नोकरी दिलेले	-
३.	लेखनीय व तत्संबंधीचे कामगार	
अ.	नोंदणी केलेले	२५७
ब.	नोकरी दिलेले	९४
४.	चिक्की कामगार	
अ.	नोंदणी केलेले	-
ब.	नोकरी दिलेले	-
५.	शेतकरी, मत्स्यव्यवसाय, शिकारी संबधीत कामगार	
अ.	नोंदणी केलेले	११३
ब.	नोकरी दिलेले	१०९
६.	छाणा कामगार	
अ.	नोंदणी केलेले	-
ब.	नोकरी दिलेले	-
७.	वाहतूक व दळणवळण व्यवसायातील कामगार	
अ.	नोंदणी केलेले	३७०
ब.	नोकरी दिलेले	४०

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ५.५ [पुढे चालू]

अ. क्र.	बाबी	वर्ष १९८५-८६
१	२	३
८	क्राफ्टसमन उत्पादन प्रक्रिया कामगार इतर ठिकाणी वर्गीकरण न झालेले कामगार	
	अ. नोंदणी केलेले	-
	ब. नोकरी दिलेले	-
९.	सेवा खोळ व तत्सम कामगार	
	अ. नोंदणी केलेले	-
	ब. नोकरी दिलेले	-
१०.	इतर ठिकाणी वर्गीकरण न केलेले कामगार	
	अ. नोंदणी केलेले	१२३६०
	ब. नोकरी दिलेले	२६०
११.	एकूण	
	अ. नोंदणी केलेले	१३३६९
	ब. नोकरी दिलेले	७१९

आधार : जिल्हा सेवायोजन अधिकारी, भंडारा

तक्ता क्रमांक ५. ६

[२६]

व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम १९८५-८६ या वर्षाकरिता
जिल्हा : भंडारा

अ. क्र.	बाब	परिमाण	१९८५-८६
१	१	३	४
१.	सेवायोजन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन केंद्र		
	१] वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तीशा: अगर गटा मध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या	संख्या	४५६४
	२] सेवायोजन केंद्रांमध्ये घेण्यात आलेल्या गटाशी चर्चा	संख्या	७६
	३] मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरी वर प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारी साठी दिलेल्यांची संख्या	संख्या	१४२४
२.	विश्व विद्यालयीन सेवायोजन माहिती मार्गदर्शन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन		
	१] वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तीशा: अगर गटामध्ये सल्ला दिलेल्यांची संख्या	संख्या	-
	२] सेवायोजन केंद्रांमध्ये घेण्यात आलेल्या गटाशी चर्चा	संख्या	-
	३] मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरीवर प्रशिक्षणासाठी/उमेदवारी साठी दिलेल्यांची संख्या	संख्या	-

आधार : जिल्हा सेवा योजन अधिकारी, भंडारा

तक्ता क्रमांक ५.७

रोजगार हमी योजनेखाली घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार व खर्च

जिल्हा : भांडारा

वर्षा १९८५-८६

अ. क्र.	महिना	खर्च [रुपये लाखांत]		मनुष्य दिवस	रोजगार हमी योजने खालील [चालू] कामांची संख्या
		प्रत्यक्षा	संचित		
१	२	३	४	५	६
१.	एप्रिल ८५	१४९. ८९	१४९. ८९	१८४९७२०	९८५
२.	मे ८५	३१०. ५८	४६०. ४७	१८०५९८०	१०३७
३.	जून ८५	३९४. ९१	८५५. ३८	१५२६२००	१००५
४.	जुलै ८५	२४५. १८	११००. ५६	२६४६५८०	९५८
५.	ऑगस्ट ८५	९४. २०	११९४. ७६	५४७६२०	७४६
६.	सप्टेंबर ८५	७१. ४७	१२६६. २३	३७७९२०	६४०
७.	ऑक्टोबर ८५	४८. ७४	१३१४. ९७	२०८२४०	५३९
८.	नोव्हेंबर ८५	६५. ४३	१३८०. ४०	२९९६८०	७२३
९.	डिसेंबर ८५	८२. २३	१४६२. ६३	३९११४०	९०७
१०.	जानेवारी ८६	५७. ४९	१५२०. १२	३५८१४०	८६६
११.	फेब्रुवारी ८६	५२. ६८	१५७२. ८०	४६४३४०	८९७
१२.	मार्च ८६	२२५. ३१	१७९८. ११	५५९७८०	२१३१

आधार : जिल्हाधिकारी [रोजगार हमी योजना शाखा]

भांडारा याचे कार्यालय.

तक्ता क्रमांक. ५. ८

निरनिराख्या उद्योगातील रोजगार [३१ मार्च ८६ ला संपणा-या वर्गाकरिता]
जिल्हा : भंडारा

अ. क्र.	उद्योगाचे नांव	राष्ट्रीय उद्योग संकेतांक	माहिती देणा-या आस्था-पनाची संख्या	कर्मचारी वर्गाची संख्या			
				शासकीय	शासकीय	खाजगी	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८
१.	कृषी	०० ते ०६	१८	१५७४	२५२	४५४	२२८०
२.	खाणकाम	१० - १९	६	-	२८४४	८०	२९२४
३.	वस्तुनिर्माण	२० - ३८	३७	४८६५	-	११४१	६००६
४.	बीज निर्मिती व भंडार	४० - ४२	३	१६७	१३१०	२०९८	३५७५
५.	बांधकाम	५० - ५१	१४	१८३५	५२७	-	२३६२
६.	घाऊक व किरकोळ व्यापार व होटल व्यवसाय	६० - ६२	९	-	२२	५७	७९
७.	परिवहन, गुदामे आणि दळणावळण	७० - ७५	४	८	१४४८	-	१४५६
८.	वित्त पुरवठा वीमा, स्थावर मालमत्ता आणि व्यापार विषयक सेवा	८० - ८३	७८	१२	१०४१	७१२	१७५२
९.	सामुहीक, सामाजिक आणि व्यक्तीगत सेवा	९० - ९६	१५१	६०६६	१४८६४	३१०१	२४०३१
	एकूण	-	३२०	१४५२७	२२३०८	७६५०	४४४८५

आधार : जिल्हा सेवायोजन अधिकारी, भंडारा

विधुतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या
३१ मार्च १९८६ अखेर.
जिल्हा : भंडारा

अनुक्रमांक	यंत्रणा	जिल्ह्यातील संख्या		विधुतीकरण झालेली गावे		विधुतीकरण झालेली शहरे		एकूण विधुतीकरण	
		गावे	शहरे	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१.	महाराष्ट्र राज्य-विधुत मंडळ	१७७४	७	१३५१	१२७३७७४	७	२४०७५४	१३५८	१५१४५२८
२.	खाजगी कंपन्या	-	-	-	-	-	-	-	-
	जिल्हा क्षेत्रीय	१७७४	७	१३५१	१२७३७७४	७	२४०७५४	१३५८	१५१४५२८

आधार : कार्यकारी अभियंता [कुती व परिरक्षण विभाग] महाराष्ट्र राज्य विधुत मंडळ, भंडारा

टीप : रकाना क्रमांक ३, ४ व ७ मधील माहिती १९८१ च्या जनगणना प्रकाशना प्रमाणे आहे. तसेच रकाना क्रमांक ६ मधील लोकसंख्येची माहिती १९७१ च्या जनगणने प्रमाणे देण्यात आलेली आहे.

तक्ता क्रमांक ५.१०

[१००]

विजेचा वापर १९८५-८६ या वर्षाकरिता

जिल्हा : भंडारा

[हजार किलोवॅट तासामध्ये]

अ. क्र.	निर्मातीचा प्रकार	विजेच्या वापराचा प्रकार							संवंधानाची [कुनेकानाची] संख्या
		घारघुती	व्यापारी कासाठी व लघु शक्तीसाठी वीज	औद्योगिक	सार्वजनिक दिवाबत्ती	कृषी	इतर	एकूण	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१.	धार्मिक	२७७५७	७०८१	१७२०५	२३८८	२७५२	३२९	५७५१२	११६००४
२.	हॉयड्रो	-	-	-	-	-	-	-	-
३.	इतर	-	-	-	-	-	-	-	-
४.	एकूण	२७७५७	७०८१	१७२०५	२३८८	२७५२	३२९	५७५१२	११६००४

आधार :- कार्यकारी अभियंता [ओ अॅण्ड एम], महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ
भंडारा व गोंदिया.

तक्ता क्रमांक ५. ११

आर्थिक गणना १९८०

बिगर कृषि आस्थापना

आस्थापना व स्वकार्यरत उद्योगासह

जिल्हा : भंडारा

बाब	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१	२	३	४
[एक] सर्वप्रकारच्या आस्थापना एकरा			
१.१ आस्थापनाची संख्या	५६२०१	१६५९०	७२७९१
१.२ मालकीच्या प्रकारानुसार संख्या			
अ] सहकारी	५३५	१४७	६८२
ब] सार्वजनिक	२४४३	६३०	३०७३
क] खाजगी	५३२२३	१५८१३	६९०३६
१.३ मालकीच्या विशेषा सामाजिक गट [एकूण संख्येशी टक्केवारी]			
अ] अनुसूचित जाती	३५.२३	३७.५४	३९.५६
ब] अनुसूचित जमाती	१२.५६	१३.०१	१२.६९
१.४ जागेविरहित कार्यन्वित असलेल्या संस्थांची एकूण संख्येशी टक्केवारी	२२.९०	२५.९६	२३.२६
१.५ शक्तीवर चालणा-या संस्थांची एकूण संख्येशी टक्केवारी	३०.४०	३१.६२	३१.२३
[दोन] सर्वसाधारणपणे काम करणा-या कामगारांची संख्या			
अ] एकूण कामगार	१२९८६२	५११११	१८०९७३
ब] वेतनावर काम करणारे कामगार	४१०९७	२६०७४	६७१७१
क] वेतनावरील कामगारांची एकूण कामगारांशी टक्केवारी	३१.६४	५१.०१	३७.११
ड] कामगारांची प्रतिस्थापना सरासरी संख्या	९	१०	१०

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

तक्ता क्रमांक ५-१२

आर्थिक वर्ष १९८०

प्रमुखा उद्योग गटानुसार शिगर कृषा आस्थापनांची संख्या व
सर्वसाधारण पणे नेहमी काम करण्या-या कामगारांची संख्या
जिल्हा : भांडारा

अ. क्र.	बाब	ग्रामीण	नागरी	एकूण
		आस्थापना	आस्थापना	आस्थापना
		[कामगार]	[कामगार]	[कामगार]
१	२	३	४	५
१.	खाणा काम	६२ [२५५४]	३ [२८]	२५ [२५८२]
२.	उत्पादन व दुरुस्ती सेवा	३८१४७ [८९१६१]	८६०८ [२२८८६]	४७३५५ [११२०५७]
३.	वीज, गॅस व पाणी	३१ [२६७]	३ [१०६]	३४ [३७३]
४.	बांधकाम	१५० [२८२]	१०९ [५३१]	२५९ [८१४]
५.	घाऊक व किरकोळ व्यापार	११९८ [३१५६]	४४९० [८२१८]	१३६८८ [२१३७४]
६.	निवासगृहे व उपहारगृहे	१४१३ [२३८२]	६०१ [१०७]	२०१७ [४०९०]
७.	वाहतूक	१३२ [४८८]	४४० [१८८८]	६०२ [२३७६]
८.	साठ्याक व वधार	१४३ [६९४]	१५७ [३५२]	३०० [१०४६]
९.	दत्तवावळण	१२१ [२९७]	२४ [४३३]	१४५ [७३०]
१०.	अर्धा पुरवठा, विमा, मालमत्ता व धार्मिक सेवा	४७५ [१०४५]	४८० [१८३४]	९२५ [२८७९]
११.	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	५६८५ [१९४३६]	१६७७ [१३२२८]	७३६२ [३२६६४]
१२.	इतर	१ [१]	० [०]	१ [१]
१३.	सर्वा प्रमुखा उद्योगगट	५६२०१ [१२२८५२]	१६५९० [५६१११]	७२७९१ [१८०९६३]

टीप :- कंसातील आकडे कामगारांची संख्या दर्शवितात.
आधार :- अर्धा व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

[१०२]

तक्ता क्रमांक ५. १३

आर्थिक गणना १९८०

महत्त्वाच्या उद्योगदालुमार बिगर कृषी आस्थापनांची संख्या
जिल्हा : भंडारा

अ. क्र.	उद्योगगट	उद्योग गट संकेतांक	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१	२	३	४	५	६
१.	उत्पादन व दुरुस्ती सेवा	II व III	३८७४७	८६०८	४७३५५
२.	घाऊ व किराई व्यापार	VI [अ]	९१९८	४४९०	१३६८८
३.	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	LX	५६८५	१६७७	७३६२
४.	निवासगृहे व उपहारगृहे	VI [बी]	१४९६	६०१	२०९७
५.	अर्था पुरवठा, विभा, मालमत्ता, व धातुविषयक सेवा	VIII	४४५	४८०	९२५
६.	वाहतूक	VII [अ]	१६२	४४०	६०२
७.	साठवणूक व वखार	VII [बी]	१४३	१५७	३००
८.	बांधाकाम	V	१५०	१०७	२५७
९.	दळणावळण	VII [सी]	१२१	२४	१४५
१०.	वीज, गॅस व पाणी	IV	३१	३	३४
११.	खाणाकाम	I	२२	३	२५
१२.	इतर	X	१	०	१
१३.	सर्व प्रमुखा उद्योग गट		५६२०१	१६५९०	७२७९१

आधार : अर्था व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक ५. १४

अर्थिक गणना १९८०

महत्वाच्या उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापनांतील कामगारांची संख्या
जिल्हा : भांडारा

अ. क्र.	उद्योगगट	उद्योग गट संकेतांक	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१	२	३	४	५	६
१.	उत्पादन व दुरुस्ती सेवा	II व III	८९१६१	२२८८६	११२०४७
२.	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	IX	१९४३३	१३२२८	३२६६१
३.	धाऊक व किरकोळ व्यापार	VI [अ]	१३१५६	८२१८	२१३७४
४.	निवासगृहे व उपहारगृहे	VI [बी]	२४८३	१६०७	४०९०
५.	अर्धा पुरवठा, विमा, मालमत्ता व धातुविषयक सेवा	VIII	१०४५	१८३४	२८७९
६.	खाणकाम	I	२५५४	२८	२५८२
७.	वाहतूक	VII [अ]	४८८	१८८८	२३७६
८.	साठवणूक व वखार.	VII [बी]	६२४	३५२	१०४६
९.	बांधकाम	V	२८३	५३१	८१४
१०.	दळणावळणा	VII [सी]	२९७	४३३	७३०
११.	दीज, गॅस व पाणी	IV	२६७	१०६	३७३
१२.	इतर	X	१	०	१
१३.	सर्व प्रमुखा उद्योगगट	-	१२९८६२	५११११	१८०९७३

आधार : अर्धा व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक ५० १५

[१०५]

आर्थिक गणना १९८६

बिगर कृषी सहकारी आस्थापना [सर्व उद्योग गट एकरा]

जिल्हा : भंडारा

अ. क्र.	बाब	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१	२	३	४	५
१	सहकारी औद्योगिक संस्थांची संख्या	५३५	१४७	६८२
२	विजेवर चालणा-या संस्थांची एकूण संस्थांशी टक्केवारी	६.९२	४.७६	६.४५
३	सहकारी औद्योगिक आस्थापनात सर्वसाधारणपणे काम करणारे कामगार			
	अ] एकूण संस्था	५३५	१४७	६८२
	ब] प्रती आस्थापना कामगारांची संख्या	८	८	८

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक ५-१६

आर्थिक गणना १९८०

प्रमुख उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या
जिल्हा : भंडारा

अ. क्र.	उद्योग गट	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार	आस्थापना	रोजगार
१	२	३	४	५	६	७	८
१	खाणकाम	१	१८९३	०	०	१	१८९३
२	उत्पादन व दुस्ती सेवा	१६८	१३४६	१३	२२३	१८१	१५६९
३	बीज, गैस व पाणी	०	०	०	०	०	०
४	बांधकाम	०	०	०	०	०	०
५	घाऊस व किरकोळ व्यापार	९१	२३१	२४	६२	११५	२९३
६	निवासगृहे व उपहारगृहे	०	०	५	१०	५	१०
७	वाहतूक	६	४	१	४	७	१०
८	साठवणूक व वखार	२१	३६	५	३४	२६	७०
९	दळणावळण	३	६	१	१३	४	१९
१०	अर्थ पुरवठा, विमा, मालमत्ता व घारे विषयक सेवा	९०	२९९	३४	३००	१२४	५९९
११	सामुहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा	१५५	६११	६४	६००	२१९	१२११
१२	इतर	०	०	०	०	०	०
१३	सर्व प्रमुख उद्योगगट	५३५	४४२८	१४७	१२४६	६८२	५६७४

टीप : सहकारी उद्योग या सहकारी संस्था आहे. कारण सहकार प्रकाराखाली स्वयंकार्यरत उद्योग नाहीत.

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक ५. १७

आर्थिक गणना १९८०

उत्पादन व दुरुस्ती सेवा या गटातील संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम
करणा-या कामगारांची आकारमान गटीनुसार संख्या

जिल्हा : भांडारा

रोजगाराचा आकार- मान गट [संख्या]	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्थापनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तिची संख्या	आस्था- पनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तिची संख्या	आस्था- पनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तिची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
१ - २	७१९	१३४९	२१२	४०९	९३१	१७५८
३	२३६	७०८	१६९	५०७	७७६	१२१५
४	२०४	८१६	९८	३९२	३०२	१२०८
५	१२६	६३०	९०	४५०	२१६	१०८०
६ - ९	२२२	१५४९	१४३	१०२४	३६५	२५७३
१० - १९	१०२	१२८३	७६	९९४	१७८	२२७७
२० - ४९	१३४	४३६०	४६	१४०७	१८०	४७६७
५० त्यापेक्षा जास्त	११४	२७१०	३१	३०८९	१४५	१२७९९
सर्व आकारमान गट	१८५७	२०४०५	८६५	८२७२	२७२२	२८६७७

आधार : अर्था व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक ५. १८

आर्थिक गणना १९८०/

घाऊक व किरकोळ व्यापार संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या

जिल्हा : भंडारा

रौजगारांचा आकारमान गट [संख्या]	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्था-पनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्था-पनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्था-पनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
१ - २	७३४	१३५१	४३०	८२९	११६४	२१८०
३	२०१	६०३	२६४	७९२	६९५	१३९५
४	७४	२२६	१४३	५७२	२१७	८६८
५	४०	२००	६६	३३०	१०६	५३०
६ - ९	१९	१३०	८५	५५४	१०३	६८४
१० - १९	६	७९	१६	१७९	२२	२५८
२० - ४९	२	६७	५	१३०	७	१९७
५० त्यापेक्षा जास्त	२	१५५	३	१७५	५	३३०
सर्व आकारमान गट	१०७८	२८८१	१०११	३५६१	२०८९	६४४२

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक ५-१२

आर्थिक गणना १९८०

सामुहिक, सामाजिक, व व्यक्तिगत सेवा संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या

जिल्हा : भंडारा

रोजगाराचा आकारमान गट [संख्या]	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्था-पनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्था-पनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्था-पनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
१ - २	१५१३	२३११	२४४	४१५	१७५७	२७२६
३	२२७	६८१	८८	२६४	३१५	९४५
४	१८०	७२०	५९	२३६	२३९	९५६
५	१००	५००	४५	२२५	१४५	७२५
६ - ९	२६३	१२५२	१२६	९१९	३८९	२८७१
१० - १९	१५८	२०६३	१३६	१९१२	२९४	३९७५
२० - ४९	६२	१६६४	१०८	३५१३	१७०	५१७७
५० त्यापेक्षा जास्त	१५	५७९३	४६	४६१६	६१	१०४०९
सर्व आकारमान गट	२५१८	१५६८४	८५२	१२१००	३३७०	२७७८४

आधार : अर्धा व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक ५. २०

आर्थिक गणना १९८०

सर्व उद्योगगट मिळून एकत्रा संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या

जिल्हा : भंडारा

रोजगाराचा आकारमान गट [संख्या]	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्था-पनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्था-पनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्था-पनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
१ - २	३४६१	५८३९	११८९	२१५२	४६५०	७९९१
३	८०१	२४०३	६३७	१९११	१४३८	४३१४
४	५११	२०४४	३९२	१५६८	२०३	३६१२
५	३०४	१५२०	२५१	१२५५	५५५	२७७५
६ - ९	५७०	४०९७	४४०	३११२	१०१०	७२०९
१०- १९	३०३	३९०९	२९४	३९२८	५९७	७८३७
२०- ४९	२०८	६३७७	१८९	५९८६	३९७	१२३६३
५० त्यापेक्षा जास्त	१४०	१८७७९	९२	९५२८	२३२	२८३०७
सर्व आकारमान गट	६२९८	४४९६८	३४८४	२९४४०	९७८२	७४४०८

आधार : अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक ६.१

विविध पतसंस्था सहकारी संस्था [३०.६.१९८६ ला संपणा-या वर्षाकरीता]

जिल्हा : भंडारा

अनु. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संख्या
१	सहकारी पतसंस्था	७९४
२	सहकारी बिगर पतसंस्था	८८४
३	कृषि पतसंस्था	
	१ जिल्हामध्यवर्ती सहकारी बँका	१
	२ जिल्हा ना-विकास बँका	-
	३ प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था	६७२
	४ इतर	
	अ] धान्य बँका	४
	ब] आदिवासी पतसंस्था	१०
	क] शेतकरी सेवा संस्था	२
	बिगर शोती पतसंस्था	
	१] औद्योगिक सहकारी बँका	-
	२] नागरी बँका व नागरी पतपेढ्या	२
	३] वेतन धारकांची संस्था	१०३
	४] गिरणी व कारखाने कामगार संस्था	-
	५] थ्रीप्ट आणि पत संस्था	-
	६] भांगी	-
	७] इतर	-
	कृषि बिगर पत संस्था	
	१] कृषि पणन	१२
	२] कृषि उत्पादन व प्रक्रिया	-
	३] मत्स्य व्यवसाय	१७३
	४] पशु त्वर्धन संस्था	१

[१९९१]

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ६.१ [पुढे चालू]

१	२	३
	५] सिंचन संस्था	४०
	६] सामुदायिक सहकारी संस्था	१
	७] कृषि प्रक्रिया	
	अ] कुकूटपालन	१
	ब] पीक संरक्षण	—
	क] दुग्धा व्यवसाय	१८५
	८] इतर	
	अ] वराहपालण सहकारी संस्था	३
	ब] भात गिरणी [वन प्रक्रिया संस्था व कुकूस तेल कारखाना धास्त]	२७
	क] फलोधान [साखर कारखाना]	१
४	बिगर कृषि बिगर पत संस्था	
	१] हातमाग कामगार	—
	२] विणकर	३४
	३] इतर औद्योगिक	६५
	४] ग्राहक भांडार	३६
	५] घर बांधणी	१२३
	६] देखरेखा संस्था	१
	७] इतर	
	अ] महिला संस्था	१४
	ब] औद्योगिक वसाहत	१
	क] वन	३३
	ड] वाहतक	८
	इ] छपाई प्रक्रिया	—
	प] प्रसिध्दी	—
	फ] रुग्णालये	—
	ग] कामगार कंत्राट	१२२
	ह] जिल्हा व विभागिय सहकारी मंडळ	१
	ज] संधा	२
	एकूण सहकारी संस्थांची संख्या	१६७८

टीप : १] वरील अनुक्रमांक ३ [दोन] समोर या जिल्ह्यात फक्त भा-विकास बँकेच्या शाखा आहेत. मात्र भा-विकास बँक, महाराष्ट्र राज्य स्तरावर आहे. २] वरील अनुक्रमांक ८ [ब] समोर वन प्रक्रिया संस्था व कुकूस तेल कारखाना हे प्रक्रियेच्या प्रकारात मोडत असल्यामुळे त्यांचा भातगिरणी या सदराखाली समावेश करण्यात आलेला आहे.

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, भांडारा

[२०२१]

तक्ता क्रमांक ६.२

जिल्ह्यातील विविध प्रकारच्या पतपेढ्या बाबत निवडक माहिती [३०.६.८६ ला
संपणा-या वर्षाकरिता]

जिल्हा : भंडारा [समये हजारात]

अनुक्रमांक	बाब	तपशिल
१	२	३
१	एकूण सहकारी संस्थांची संख्या	१६७८
२	एकूण सभासदांची संख्या [प्रत्यक्षा]	३५४२१४
३	भारणा झालेले भाग भांडवल	१०१८९०
४	त्यापैकी	
	अ] शासकीय	१७५२९
	ब] स्वतःचा निधी	१६२१७
५	ठेवी	२१७२४२
६	खोबते भांडवल	७१४२७०
७	निव्वळ दिलेले कर्ज	२८४५९०
८	नफा	
	१] सहकारी संस्थांची संख्या	९५४
	२] रक्कम	९७७५
९	तोटा	
	१] सहकारी संस्थांची संख्या	५२९
	२] रक्कम	८९२३
१०	नफा किंवा तोटा नसलेल्या सहकारी संस्था	१२५

आधार : जिल्हा उप-निबंधक, सहकारी संस्था, भंडारा

३०. ६. १९८६ ला संपणा-या वर्जातील सहकारी बँकांचे कार्य

जिल्हा : भांडारा

[समये हजारांत]

अ. क्र.	नाव	शाखांची संख्या	सभासद		भाग भांडवल	राखीव व इतर निधी	ठेवी	खोदले भांडवल	दिलेले कर्ज		
			संस्था	वैयक्तिक					अल्प मुदतीचे		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	निव्वळ रोखा पतीवर	देयकातील कसर	कर्ज
१.	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक मर्यादित, भांडारा	३९	१२००	१०७	१४०६४	१११८९	१६२५२६	२२३७०८	८२८२६	-	५०४९४

तक्ता क्रमांक ६.३ [पुढे चालू]

दिलेले कर्ज त्यापैकी			येणे कर्ज			धाकलेले कर्ज		
अल्प मुदतीचे हंगाची शोती कामासाठी	मध्यम मुदतीचे	दिर्घ मुदतीचे	अल्प मुदतीचे [रोखापत व देयकातील कसर यासह]	मध्यम मुदतीचे	दिर्घ मुदतीचे	अल्प मुदतीचे [रोखापत व देयकातील कसर यासह]	मध्यम मुदतीचे	दिर्घ मुदतीचे
१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१
३९५१०	७३२२	१०३	८६१३३	४५८२६	१६४३	३००३९	११६४३	-

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, भांडारा

प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य [३०. ६. १९८६ या दिवशी संपणा-या वर्जाकरिता]

जिल्हा : भंडारा

[रुपये हजारांत]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	सहकारी संस्थांची संख्या	सकूण खीते दारांची संख्या	सकूण सभासद				भाग भांडवल	त्यापैकी शासकीय	राखीव व इतर निधी	कर्ज	खोळते भांडवल
				सकूण	लहान	मोठा	इतर					
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	जिल्हा बेरिज	६८४	२४७०४४	२०१३७१	१०८३४८	८२६२८	१०३९५	२५२७०	१८२१	२६५६	२२४३२	१३१४९८
	तालुका											
१	भंडारा	६९	२०५३८	१३११५	७७४०	५३७५	-	१५६८	८	२८२	६०७८	७३३०
२	पवनी	५१	१८१६७	१४३१७	८९८४	५३३३	-	१६३७	७०	१०७६	५३१४	९३४९
३	मोहाडी	५१	१३२८५	१३२५८	४६५५	७४१३	११९०	१६०३	१२	२१०	११०५८	९५३७
४	तुमसर	६५	२०००४	१४०८९	९२४१	४४७५	३७३	१९३१	२२५	१०६०	९१३५	१३६१२
५	गोंदिया	५०	२६८२४	१७२९३	९८६४	५७३२	१६९७	२५८३	३३६	११५२	८१८७	१३६२४
६	तिरोडा	७१	१५२९०	१६३५१	६७७८	८५२६	९७७	१७७७	४८	४०४	५४८९	८५११
७	आमगांव	४०	११३६२	९७९५	६२२६	३५६९	-	८१७	६८	१४६	३४२२	४९१९
८	गोरगाव	६२	२१५६५	१४८७०	७८८९	६७५८	२२३	१४२९	२३	१०७९	३५७३	६७०६
९	सालेकसा	२५	२०८८९	१०९३३	६१३३	४१६६	६३४	१०४७	१०९	२१३	४२९३	४५९९
१०	साकोली	७२	२०४६३	२२३२२	९४३४	१०९७६	१९१२	२६२२	२४०	९६३	८४१३	१३४२४
११	देवरी	२१	२०६२९	१९२३३	९४६१	७७८५	१९८७	२७३३	४११	८६३	१०४७३	१३२५२
१२	मोर/अर्जुनी	४७	२०९४७	२१५२२	१४३८४	५७३६	१४०२	३२५९	१२०	१७६१	११३४०	१७६९४
१३	लाखांडूर	६०	१७०८१	१४२७३	७५५९	६७१४	-	१९६४	१५१	४४७	५४५७	८९४१

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ६. ४ [पुढे चालू]

[११६]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	दिलेले रकूणा कर्ज		येणो कर्ज		कर्जाची रकूणा थाकबाकी		थाकबाकी पैकी			
		[अल्प, मध्यम, दीर्घ]		[अल्प, मध्यम, दीर्घ]		[अल्प, मध्यम, दीर्घ]		तीन वर्षांपेक्षा कमी		तीन वर्षांपेक्षा अधिक	
		रकूणांची संख्या	रक्कम	रक्कम येणो असलेल्या संभासदांची संख्या	रक्कम	थाकबाकीदारांची संख्या	रक्कम	थाकबाकी दारांची संख्या	रक्कम	थाकबाकी दारांची संख्या	रक्कम
१	२	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३
	जिल्हा बेरीज	५४०६२	५३२३९	८७४५३	९१५१३	५२८९७	४५९२३	१००२१	९८९१	१८५६१	१३८१२
	तालुका										
१	भांडारा	४२१०	३३४६	५३०८	५२३९	२१००	१७५०	३०४	३३३	४८०	९७७
२	पवनी	३८५६	४३४०	४५४४	७६६०	३५५९	३१९३	७२४	५५२	६७३	७४४
३	मोहाडी	३५४४	३५६३	६३५४	९१८२	३४१०	३१९२	४२०	५८१	१०१२	८१३
४	तुमसर	३३६०	२४८०	६३७१	७७१६	४८९६	५१३९	६६३	७८७	३३५०	२६८४
५	गोदिया	३७३७	७१३९	८१८७	१०१३४	७०६२	५०८१	१४१०	१४१६	३३४२	१२६९
६	तिरोडा	४१७२	३१४७	७६३५	६१४७	४६६९	३३४६	८३३	७५१	१६००	८४०
७	आमगाव	१६६२	१४८६	२८६८	२७५०	३०२८	१७७८	३१८	३२९	८८०	१०४७
८	गोरेगाव	२१८५	२५३०	४४१८	४१२०	३७६१	४४०७	१६१७	१२३१	३६५	१७३
९	सालेकसा	१९१९	१४४०	३९८५	३२७५	३०६१	१५५१	३७५	१९०	१६८४	६८२
१०	सोकोली	९६८२	५७९५	१२७१३	१०७५०	५३१८	५००६	८३७	९१८	१६७८	१८२८
११	देवरी	४०८१	४२८५	७६९९	६९०३	४४९५	३८००	६२१	७८२	१८७१	१७५१
१२	मोर/अर्जनी	८३९८	८४९९	१०६८९	१११४५	६३२२	५२४०	१३०५	१५५४	३१४६	१४०२
१३	लाखादर	३३५६	५१८९	६६८२	६४९३	३२१६	२४४०	५९६	४६७	५८०	३०२

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, भांडारा

प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थामार्फत दिलेली पीक कर्जे [३०.६.८६ ला संपणा-या वर्षाकरिता]
जिल्हा : भांडारा [समये हजारांत]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	एकूण	अन्न धान्ये									
			गहू	भात	ज्वारीवर्गीय धान्ये [ज्वारी, बाजरी, माका इत्यादी]	डाळी	इतर	कापूस	गळीताची उत धान्ये	उस	तांग व मेस्टा	इतर
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	जिल्हा वेरीज तालुके	४१०५३ ११	८५	४०९६८	-	-	-	-	-	-	-	-
१	भांडारा	३०४५	-	३०४५	-	-	-	-	-	-	-	-
२	पवनी	३९२३	८५	३८३८	-	-	-	-	-	-	-	-
३	मोहाडी	२६२०	-	२६२०	-	-	-	-	-	-	-	-
४	तुमसर	१९३३	-	१९३३	-	-	-	-	-	-	-	-
५	तिरोडा	२८७८	-	२८७८	-	-	-	-	-	-	-	-
६	गोरेगांव	२१६५	-	२१६५	-	-	-	-	-	-	-	-
७	गोंदिया	५००५	-	५००५	-	-	-	-	-	-	-	-
८	आमगांव	१२६१	-	१२६१	-	-	-	-	-	-	-	-
९	मालेकसा	९१४	-	९१४	-	-	-	-	-	-	-	-
१०	देवरी	१५०९	-	१५०९	-	-	-	-	-	-	-	-
११	साकोली	४९७६	-	४९७६	-	-	-	-	-	-	-	-
१२	मोर/अर्जुनी	६२८१	-	६२८१	-	-	-	-	-	-	-	-
१३	लाखांदूर	४५४३	-	४५४३	-	-	-	-	-	-	-	-

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, भांडारा

जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा-सहकारी संस्थामार्फत दिलेली पीके कर्जे [३०.६.८६ ला संपणा-या वर्षाकरिता]

जिल्हा : भंडारा

[समये हजारात]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	एकूण	अन्नधान्ये									
			गहू	भात	ज्वारी वर्गीय धान्ये [ज्वारी बाजरी मका इत्यादी]	डाळी	इतर	कापूस	गळीताची धान्ये	उस	ताग व मेस्ता	इतर
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	जिल्हा बेरीज	७२१	-	७२१	-	-	-	-	-	-	-	-
१	तालुके											
२	भंडारा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३	पवनी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४	मोहाडी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५	तुमसर	१७७	-	१७७	-	-	-	-	-	-	-	-
६	तिरोडा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
७	गोरेगांव	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
८	गोंदिया	५४४	-	५४४	-	-	-	-	-	-	-	-
९	आमगांव	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१०	सालेकसा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
११	देवरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१२	साकोली	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१३	मोर/अर्जुनी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१४	लाखांदूर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

टीप : वरील दोनच तालुक्यातील संस्थामार्फत पीके कर्जे दिलेली आहेत.

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, भंडारा

जिल्हयातील आदिवासी सहकारी संस्थामार्फत दिलेली पीक कर्जे [३०.६.८६ ला संपणा-या वर्षाकरिता]
जिल्हा : भांडारा [समये हजारांत]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	एकूण	अन्न धान्ये									
			गहू	भात	ज्वारी वर्गीय धान्ये [ज्वारी] बाजरी, मका]	डाळी	इतर	कापूस	गळीताची धान्ये	उस	ताग व मेस्टा	इतर
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	जिल्हा बेरीज	२६८६	-	२६८६	-	-	-	-	-	-	-	-
१	भांडारा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२	पवनी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३	मोहाडी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४	तुमसर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५	तिरोडा	११	-	११	-	-	-	-	-	-	-	-
६	गोरेगांव	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
७	गोंदिया	३७	-	३७	-	-	-	-	-	-	-	-
८	आमगांव	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
९	सालेकसा	४३६	-	४३६	-	-	-	-	-	-	-	-
१०	देवरी	९६२	-	९६२	-	-	-	-	-	-	-	-
११	साकोली	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१२	मोर./अर्जुनी	१२४०	-	१२४०	-	-	-	-	-	-	-	-
१३	लाखादुर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, भांडारा

जिल्हा आणि प्राथमिक पणान संस्थांचे कार्य [३०. ६. ८६ ला संपणा-या वर्षाकरिता]

जिल्हा : भंडारा

[समये हजारात]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	संस्थांची संख्या	सभासदांची संख्या	खोळते भांडवल	खारेदीची किंमत			विक्रीची किंमत		
					कृषी उत्पादन	शेतीच्या गरजेच्या वस्तू	उपभोग्य वस्तू	स्वतःच्या मालकीचे	अडत्या म्हणून	सकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
	जिल्हा बेरीज	१२	२७५२	१२१२६	-	२५४६६	४०४०१	६६६३२	-	६६६३२
१	तालुका भंडारा	२	५६७	४०१०	-	४२०८	१३२००	१२१८२	-	१२१८२
२	पवनी	१	२८५	१८२७	-	२६२१	२८६०	५०१०	-	५०१०
३	मोहाडी	१	३६८	२५८२	-	२८२८	३२६८	५८४२	-	५८४२
४	तुमसर	१	१२०८	२१३०	-	१६८७	४६२५	६५८३	-	६५८३
५	तिरोडा	-	-	-	-	-	-	-	-	-
६	गोरेगांव	१	१८०	२५०	-	७८१	-	२१०	-	२१०
७	गोंदिया	१	१०७२	११०६	-	-	-	-	-	-
८	आमगांव	१	८२५	१६६४	-	२१६६	४२८१	७२३०	-	७२३०
९	सालेकसा	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१०	देवरी	१	४३७	२७४	-	८४१	१४२	११७५	-	११७५
११	साकोली	१	८२७	१७८२	-	२४०४	४७३७	५२०८	-	५२०८
१२	लाखांदूर	१	११२४	१५४०	-	३८२८	१२७२	६५०६	-	६५०६
१३	मोर./अर्जुनी	१	१३२६	१२५४	-	३८२२	३३०२	८२८६	-	८२८६

[पुढे चालू]

तकता क्रमांक ६.६ [पुढे चालू]

[१२२]

जिल्हा : भांडारा

[समये हजारात]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	कृषी उत्पन्नाची विक्री अडते व मालक म्हणून										शोतीला आवश्यक वस्तुची विक्री अडते व मालक म्हणून			उपभोग्य वस्तुची एकूण विक्री
		भात व तांदूळ	गहू	इतर अन्न धान्ये	कापूस	गळीताची धान्ये	डाळी	इतर	एकूण	छाते	वियाणे	कृषि अवजारे	इतर	एकूण	
१	२	१३	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४	२५
	जिल्हा बेरीज	-	-	-	-	-	-	-	-	२६६३२	-	३५६	२६८०	२९९६८	३७२२२
	तालुका														
१	भांडारा	-	-	-	-	-	-	-	-	४२४७	-	३१७	२७	४५२१	१४५२१
२	पवनी	-	-	-	-	-	-	-	-	१२७०	-	-	-	१२७०	३०४०
३	मोहाडी	-	-	-	-	-	-	-	-	२३३१	-	-	३२३	२६५४	३१२५
४	तुमसर	-	-	-	-	-	-	-	-	१३८८	-	-	३४८	१७३६	४८४७
५	तिरोडा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
६	गोरेगांव	-	-	-	-	-	-	-	-	९१०	-	-	-	९१०	-
७	गोंदिया	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
८	आमगांव	-	-	-	-	-	-	-	-	२७०३	-	-	-	२७०३	२५२७
९	सालेकता	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१०	देवरी	-	-	-	-	-	-	-	-	१०१४	-	-	-	१०१४	१६१
११	साकोली	-	-	-	-	-	-	-	-	२६१७	-	-	२१२०	४७३७	८१८
१२	लाखांदूर	-	-	-	-	-	-	-	-	४३४२	-	-	-	४३४२	२१५७
१३	मोर. / अर्जुनी	-	-	-	-	-	-	-	-	५१०३	-	३९	१६२	५३०४	६८८७

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, भांडारा

तक्ता क्रमांक ६.७

जिल्ह्यांतील बिगरशेती सहकारी पत संस्थांचे कार्य [३०.६.८६ ला संपणा-या वर्षाकरिता]

जिल्हा : भंडारा

[समये हजारांत]

अ. क्र.	प्रकार	संख्या	सभासद	भाग भांडवल [रु.]	राखीव व इतर निधी [रु.]	ठेवी [रु.]	खोळते भांडवल [रु.]	कर्ज			
								अग्रिम [रु.]	वसूल झालेली [रु.]	येणे [रु.]	धाकित [रु.]
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१	प्राथमिक सहकारी बँका नागरी बँका	२	१५००४	२५७३	१२२४	३५८२२	५०८३४	२४८१३	१४२८४	२२०८४	२५२८
२	कर्मचारी पतपेढी व इतर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१	इतर बिगर शेती नागरी बँका	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२	कर्मचारी पतपेढी	१०३	२५२६२	२३७७९	१२२४६.	१४२३७	२४२३७	६७५५४	४७८८२	८००२६	७२२७३
३	इतर [नागरी पतपेढी]	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

आधार : जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, भंडारा

तक्ता क्रमांक ६.८

जिल्ह्यांतील उत्पादक आस्थापना व सामाजिक सेवा सहकारी संस्थांची आढावा
[३०.६.८६ ला संपणा-चा वर्षा करिता]

जिल्हा : भंडारा

[रुपये हजारांत]

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्था	समाजद	भाग भांडवल [रुपये]	राखीव व इतर निधी [रुपये]	खोले भांडवल [रुपये]
१	२	३	४	५	६	७
१	उत्पादक आस्थापना					
	१] साखर कारखाने	१	११७६	८७१८	२३	—
	२] इतर कृषि प्रक्रिया संख्या	—	—	—	—	—
	३] विणकर संस्था	३४	३२४२	११२५	३५६	४४२४
	४] सूत गिरणी	—	—	—	—	—
	५] इतर औद्योगिक सह. संस्था	६५	१२०८५	३५८७	५२७	११२२८
	६] दुग्धा उत्पादक संस्था संघटना	१८५	१७६०५	५३९	४४२३	१४२२४
	७] मत्स्य व्यवसाय सह. संस्था	१७३	१२५७३	६६६	३२५	३३०७
	८] सहकारी शेत संस्था	१	१६	१	—	३२
	९] उपजा सिंचन सह. संस्था	४०	१४८२	४२	२३	२७२८
	१०] जंगल कामगार सह. संस्था	३३	५०५८	१४०	२११	६२७४५
	११] भात गिरणी	२७	१०७१३	३५८८	२०५४	१६०८२
	१२] इतर	५	१६०	११	—	१२
२	सामाजिक सेवा					
	१] ग्राहक भांडार	३६	२२७२४	८२२	५६२	४२३१
	२] गृह निर्माण सह. संस्था	१२३	४६७१	२०६	३३३	४६०१६
	३] कामगार कंत्राट सह. संस्था	१२२	७२३८	५४४	४४८	७२७५
	४] कृषि षणन	१२	२७५७	३४४८	३२२१	१२१२६
	५] महिला संस्था	१४	१३८५	६५१	७३	१३७८
	६] इतर	१३	१५२०	३४१	१२८	८४२

आधार : जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, भंडारा

तक्ता क्रमांक ६.२

जिल्ह्यांतील उत्पादक आस्थापना व सामाजिक सेवा सहकारी संस्था यांनी केलेले कार्य [३०.६.८६ रोजीची स्थिती]

जिल्हा: भांडारा

अ. क्र.	सहकारी संस्थांचे प्रकार	बाब	परिमाण	साध्य
१	२	३	४	५
१	साखार कारखाने	१] उसाचे गळीत अ] उसाचे वजण ब] उसाचे मूल्य २] साखारेचे उत्पन्न अ] साखारेचे वजन ब] साखारेचे मूल्य	- - - - - -	- - - - - -
२	प्राथमिक विणकर संस्था	१] चालू हातमाग २] खरेदी ३] उत्पादन ४] विक्री	नग रुपये लाखांत रुपये लाखांत रुपये लाखांत	७५० ४०.८६ ५७.७७ ७७.३५
३	सूत गिरण्या	१] घोटायांची संख्या २] तयार झालेला धागा	- -	- -
४	इतर औद्योगिक संस्था	१] खरेदी २] उत्पादन ३] विक्री	रुपये लाखांत रुपये लाखांत रुपये लाखांत	३.३१ ६.९९ ९.७६
५	दुग्धा व्यवसाय सहकारी संस्था व संघटना	१] खरेदी २] विक्री	रुपये लाखांत रुपये लाखांत	४५४.३५ ५१३.७२
६	मच्छिमारी [प्राथमिक व मधसवती]	१] पकडलेले मासे [मूल्य] २] विक्री [मूल्य]	रुपये लाखांत रुपये लाखांत	१४.२५ २१.६६
७	कृषि	१] कसलेली जमीन हेक्टर २] उत्पन्न	हेक्टर रुपये लाखांत	२२.४ ०.०४
८	उपसा सिंचन संस्था	१] ओलीता खोली हेक्टर आणलेली जमीन	हेक्टर हेक्टर	८०१
९	जंगल कामगार	१] दिलेल्या कुपांची संख्या २] गोळा केलेल्या वन उत्पादनाचे मूल्य	नग रुपये लाखांत	- ११७.१३
१०	घाऊक ग्राहक भांडार	१] खरेदी २] विक्री	रुपये लाखांत रुपये लाखांत	६६.५७ ७०.८८
११	प्राथमिक ग्राहक भांडार	१] खरेदी २] विक्री	रुपये लाखांत रुपये लाखांत	८१.३३ ७५.९३
१२	गृहनिर्माण संस्था	१] चालू वर्षात बांधिलेल्या घरांची गाळ्यांची संख्या	नग	७७
१३	कामगार कंत्राट संस्था	१] वर्षात केलेल्या कामाची संख्या २] केलेल्या कामाचे मूल्य ३] दिलेली मजुरी	नग रुपये लाखांत रुपये लाखांत	- ३५५.६४ १३२.५८

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, भांडारा

[११३]

तक्ता क्रमांक ६. १०

नियंत्रित बाजारपेठांची तालुकावार माहिती [३०. ६. ८६ ला संपणा-या वर्षाकरीता]

जिल्हा : भंडारा

[परिमाणु टनामध्ये व मूल्य हजार रुपयांत]

अ. क्र.	बाजार पेठेचा नाव	तालुका	बाजार पेठेचा प्रकार	वार्षिक आंक										
				१] भात		२] तांदूळ		३] ज्वारी		४] गहू		५] चना		
				परिमाणु	मूल्य	परिमाणु	मूल्य	परिमाणु	मूल्य	परिमाणु	मूल्य	परिमाणु	मूल्य	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	
१	कृषि उत्पन्न बाजार समिती भंडारा	भंडारा	कृ. उ. बर.	७. १	११	६३. ९	१८६	२०१. ७	२९०	१४२. ६	२२०	५९. ७	२५५	
२	"- तुमसर	तुमसर	"-"	१६६८७. ३	३११२७	५३३१. ०	१४७१७	१२०. ९	१८४	८९. ८	२०६	९७. ९	४०१	
३	"- पवनी	पवनी	"-"	९७५. ५	१७१६	-	-	३०. ०	४५	७७. ९	१६८	-	-	
४	"- तिरौडा	तिरौडा	"-"	१२९६८. ४	२३४४२	-	-	-	-	-	-	-	-	
५	"- गोंदिया	गोंदिया	"-"	४४२१४. ८	७२०७२	-	-	-	-	४. ४	१०	७. ५	२७	
६	"- आमगांव	आमगांव	"-"	६७३२. ४	११४३१	५. ३	१५	-	-	०. ७	१	०. ७	३	
७	"- लाखा मी	साकोली	"-"	४१०८. ८	६७६१	-	-	-	-	-	-	-	-	
८	"- मो. अर्जुनी	मो. अर्जुनी	"-"	१६३६८. ६	२८२९१	-	-	-	-	-	-	-	-	
९	"- लाखांदूर	लाखांदूर	"-"	६०११. ०	९०५०	१२३. ४	३४३	३४. १	४१	८२. १	१५३	-	-	
	एकूण जिल्हा बेरीज			१०८०७३. ९	१८३९०८	५५२३. ६	१५२६१	३८६. ७	५६०	३९७. ५	८५८	१६५. ८	६८६	

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ६. १० [पुढे चालू]

[१२६]
[परिमाण टनामध्ये व मूल्य हजार स्मयांत]

अ. क्र.	बाजार पेट्टे नांव	तालुका	बाजारपेट्टे प्रकार	वार्षिक आवक									
				६] उडीद		७] सुग		८] तूर		९] एकवस्त		१०] एकूण बेरीज	
				परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य	परिमाण	मूल्य
१	२	३	४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	२४
१	कृषि उत्पन्न बाजार समिती, भंडारा	भंडारा	कृ. उ. बा.	६.७	२८	१४.२	५२	१५५.०	५९२	८९.५	४८२	७४०.४	२३३६
२	"- तुमसर	तुमसर	"-	७३.८	२९५	९५.२	३६७	८६.०	२८६	८०.६	४१५	२२६६२.५	४७९९८
३	"- पवनी	पवनी	"-	-	-	-	-	१५३.४	५३८	-	-	१२३६.८	२४६७
४	"- तिरोडा	तिरोडा	"-	-	-	-	-	-	-	-	-	१२९६८.४	२३४४९
५	"- गोंदिया	गोंदिया	"-	३१.०	१३०	-	-	-	-	१.३	५	४४२५९.०	७२२४४
६	"- आमगांव	आमगांव	"-	-	-	-	-	-	-	-	-	६७३९.१	११४५०
७	"- लाखानी	साकोली	"-	-	-	-	-	-	-	-	-	४१०८.८	६७६१
८	"- मो. अर्जुनी	मो. अर्जुनी	"-	-	-	-	-	-	-	-	-	१६३६८.६	२८२९१
९	"- लाखांदूर	लाखांदूर	"-	३४.५	१२१	३३.३	११९	१३.५	४५	०.८	३	६३३२.७	९८७५
	एकूण जिल्हा बेरीज			१४६.०	५७४	१४२.७	५३८	४०७.९	१४६१	१४२.२	९०५	११५४१६.३	२०४७५१

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, भंडारा

तक्ता क्रमांक ६.११

नोंदणी केलेले सावकार व त्यांनी दिलेली कर्जे [३०.६.८६ ला संपणा-या वर्षाकरिता]
जिल्हा : भंडारा [समये हजारात]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	सावकारांची संख्या	व्यापा-यांना दिलेली कर्जे	व्यापा-या व्यतिरिक्त दिलेली कर्जे	एकूण
१	२	३	४	५	६
	जिल्हा वेरीज	२२०	२३८०	१५६००	१७९८०
१	तालुके भंडारा				
२	पवनी				
३	मोहाडी				
४	तुमसर				
५	तिरोडा				
६	गोरेगांव		उ. ना.		
७	गोंदिया				
८	आमगांव				
९	सालेकसा				
१०	देवरी				
११	सांकौली				
१२	मोर. अर्जुनी				
१३	लाखांदूर				

टीप : तालुका वार माहिती उपलब्ध नाही
आधार: जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, भंडारा

सार्वजनिक व अर्धसहाय्यीत संस्थासमर्पित उपलब्ध असलेल्या वैधानीय सुविधांची तालुकावार माहिती

१९८५ या वर्षाकरिता
जिल्हा - भंडारा

जिल्हा/ तालुका	संख्या							खाटांची संख्या			उपचार केलेले आंतर रुग्ण [हजारात संख्या]			उपचार केलेले बाह्य रुग्ण [संख्या हजारात]		
	रुग्णा लये	दवा खाने	प्रसूती गृह	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	डॉक्टर	वैधा	परिचा रिका	एकूण	स्त्रिया	मुले	पुरुषा	स्त्रिया	मुले	पुरुषा	स्त्रिया	मुले
	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
जिल्हा बरीज	११	१२४	४४	१८	१६२	८०	४४४	१८३	५३०	६६	७३	५१	३६	५३७	३८९	३१८
तालुका																
१ भंडारा	३	७	६	१	३८	७	९५	३८७	२०३	३६	५७	३७	११	१८०	६५	२९
२ मोहाडी	२	८	४	१	९	४	१२	६२	२४	१	१	१	१	१४	१४	१२
३ पवनी	२	११	२	१	९	९	१९	३४	२९	१	१	१	१	३०	१६	२२
४ तुमसर	४	५	५	२	१४	२	५०	८९	६४	१०	१	२	१	३०	२९	२२
५ साकोली	५	१४	२	१	१८	५	२७	३६	१९	१	१	१	१	३२	३०	२९
६ देवरी	६	१२	३	१	१२	५	२०	५०	३०	१	१	१	१	३२	२९	२६
७ अजुनी	७	१५	३	१	१२	८	३०	३३	२२	१	१	१	१	२३	२४	१०
८ मारगांव	८	१०	३	१	६	७	१५	३७	२४	१	१	१	१	२४	२०	१९
९ नाखादूर	९	१२	४	१	२८	९	१०६	२०७	१०५	२०	१५	१०	३४	१२०	१५७	११६
१० गोदिया	१०	६	१	१	८	४	२०	२९	१४	१	१	१	१	१६	९	१९
११ तिरोडा	११	१०	२	१	७	३	१९	१६	६	१	१	१	१	१९	१२	१३
१२ गोरगांव	१२	६	२	१	५	३	१८	९	६	१	१	१	१	५	३	३
१३ आमगाद	१३	८	२	१	६	६	१३	२२	१२	१	१	१	१	१२	७	५

आधारे : जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, भंडारा २] जिल्हा शाल्य चिकीत्सक, भंडारा
३] स्वास्था अधिकारी, रेल्वे दवाखाना, गोदिया ४] स्वास्था अधिकारी, सुतिकागृह, भंडारा

नोंदणी. केलेल्या जन्म व मृत्यूची संख्या १९८५ या वर्षाकरिता
जिल्हा : बेरीज

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	ग्रामीण नागरी एकूण	नोंदलेल्या जन्मांची संख्या			नोंदलेल्या मृत्यूंची संख्या			बालमृत्यूंची संख्या		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
	जिल्हा बेरीज	ग्रामीण नागरी एकूण	१४२१३ ४४०२ १८६१५	१३०१६ ३९०५ १६९२१	२७२२९ ८३०७ ३५५३६	६६०४ १५८४ ८१८८	५९०६ ९७५ ६८८१	१२५१० २५५२ १५०६२	१२२३ १५४ १३७७	११०८ १५१ १२५९	२३३१ ३०५ २६३६
१	तालुके भांडारा	ग्रामीण नागरी एकूण	११५४ १३५२ २५०६	१०५१ १२२८ २२७९	२२०५ २५८० ४७८५	४६६ ५५५ १०२१	४१७ ३५२ ७७६	८८३ २१४ १७९७	१०९ ७३ १८२	८५ ७२ १६४	१९४ १५२ ३४६
२	पवनी	ग्रामीण नागरी एकूण	९२३ २८१ १२०४	८१८ १७७ ९९५	१७४१ ४५८ २१९९	३९८ १०९ ५०७	३४९ ६१ ४१०	७४७ १७० ९१७	७८ ७ ८५	७४ ३ ७७	१५२ १० १६२
३	मोहाडी	ग्रामीण नागरी एकूण	८८० १९४ १०७४	८३४ १५९ ९९३	१७१४ ३५३ २०६७	४१८ ६५ ४८३	३८० ५९ ४३९	७९८ १२४ ९२२	८६ ४ ९०	६५ ४ ६९	१५१ ८ १५९
४	तुमसर	ग्रामीण नागरी एकूण	१०४३ ७०३ १७४६	८९७ ६३३ १५३०	१९४० १३३६ ३२७६	५६६ २६७ ८३३	४०८ १७३ ५८१	९७४ ४४० १४१४	७६ २७ १०३	७७ २१ ९८	१५३ ४८ २०१
५	गोंदिया	ग्रामीण नागरी ग्रामीण	१४६८ १६६८ ३१३६	१३७७ १५७२ २९४९	२८४५ ३२१७ ६०६२	८५८ ४९६ १३५४	८०५ २५७ १०६२	१६६३ ७५३ २४१६	१४६ ३८ १८४	१४८ ४० १८८	२९४ ७८ ३७२

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	
५	गोंदवा	ग्रामीण	१४६८	११७७	२८४५	८५८	१६५१	१६५१	१६५१	१६५१	१६५१	१६५१
		नागरी	२६३८	२५६२	३२१७	१२६	१६५१	१६५१	१६५१	१६५१	१६५१	१६५१
		एकूण	३१०६	२७३९	६०६२	९८४	३३०२	३३०२	३३०२	३३०२	३३०२	३३०२
६	तिरोडा	ग्रामीण	१२६५	११५१	२४१६	६५२	६०१	१२६०	१०२	१२१	२३०	
		नागरी	२०४	१५२	३६३	२२	६६	१५८	५	५	२	
		एकूण	१४६९	१३०३	२७७९	६७४	६६७	१४१८	१०७	१२६	२३२	
७	आमगांव	ग्रामीण	७५३	७१३	१४६६	३१०	३१४	६२४	७२	६४	१३६	
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		एकूण	७५३	७१३	१४६६	३१०	३१४	६२४	७२	६४	१३६	
८	गोरेगांव	ग्रामीण	१०७१	१०४०	२१११	६०२	५६२	११७१	८२	८०	१६२	
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		एकूण	१०७१	१०४०	२१११	६०२	५६२	११७१	८२	८०	१६२	
९	सालेकता	ग्रामीण	६३१	५८२	१२२०	२३२	२३५	४७४	६५	६१	१२६	
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		एकूण	६३१	५८२	१२२०	२३२	२३५	४७४	६५	६१	१२६	
१०	साकोली	ग्रामीण	१६८३	१५६८	३२५१	६८४	६१८	१३०२	१३८	११०	२४८	
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		एकूण	१६८३	१५६८	३२५१	६८४	६१८	१३०२	१३८	११०	२४८	
११	देवरी	ग्रामीण	१२०८	१०६१	२२६२	४५२	३६५	८१७	७७	६७	१४४	
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		एकूण	१२०८	१०६१	२२६२	४५२	३६५	८१७	७७	६७	१४४	
१२	मोर/अर्जुनी	ग्रामीण	१४१२	१३०२	२७२१	५४४	५००	१०४४	२३	२१	१८४	
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		एकूण	१४१२	१३०२	२७२१	५४४	५००	१०४४	२३	२१	१८४	
१३	लाखांदूर	ग्रामीण	७२२	६०८	१३३०	४०८	३४५	७५३	८५	६५	१५०	
		नागरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		एकूण	७२२	६०८	१३३०	४०८	३४५	७५३	८५	६५	१५०	

आधार : संचालक, आरोग्य सेवा संचालनालय, पूर्ण

तक्ता क्रमांक ७.३

विविध कारणानुसार मृत्यूंची संख्या १९८५ या वर्षाकरिता

जिल्हा : भंडारा

अ. क्र.	वर्ष	हिवताप	पटकी	देवी	झाय	न्युमोनिया	अमांश अति- सार गंद्दो	हृदय विकार	विषम ज्वर.	कर्क रोग	श्वसन क्रिये संबंधी रोग	आत्म हत्या	अपघात		इतर कारणे	एकूण मृत्यू
													रहदारी वाहतूक अपघात	इतर अपघात		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
१	१९८५	-	१२	-	५०१	२२०	२३४	३२३	१२६	१५२	६४६	२२	२९	३२५	१२४७९	१५०६९

आधार : संचालक, आरोग्य सेवा संचालनालय, पुणे

तक्ता क्रमांक ७. ४

पटकी प्रतीबंधक लस द्वीचणी विषयक आकडेवारी [१९८५ या वर्षाकरीता]

जिल्हा : भंडारा

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	ग्रामीण नागरी एकूण	पटकी लस टोचणी
१	२	३	४
	जिल्हा खेरीज	ग्रामीण	२१९५६५
		नागरी	७४६८५
		एकूण	२९४२५०
१	तालुका भंडारा	ग्रामीण	२५३१४
		नागरी	१७९२८
		एकूण	४३२४२
२	मोहाडी	ग्रामीण	१०७
		नागरी	-
		एकूण	११८०७
३	तुमसर	ग्रामीण	१६००२
		नागरी	१२६१८
		एकूण	२८६२०
४	पवनी	ग्रामीण	९२९६
		नागरी	५१६२
		एकूण	१४४५८
५	साकोली	ग्रामीण	११९६९
		नागरी	-
		एकूण	११९६९
६	लाखांदूर	ग्रामीण	१४४०९
		नागरी	-
		एकूण	१४४०९
७	अर्जुनी भारगांव	ग्रामीण	२५४०३
		नागरी	-
		एकूण	२५४०३

[१३२]

[५६ चालू]

तक्ता क्रमांक ७.४ [पुढे चालू]

१	२	३	४
८	देवरी	ग्रामीण	१९५०८
		नागरी	-
		एकूण	१९५०८
९	तिरोडा	ग्रामीण	२३११०
		नागरी	६४३८
		एकूण	२९५४८
१०	गोंदिया	ग्रामीण	१४६१६
		नागरी	३२५३९
		एकूण	४७१५५
११	आमगांव	ग्रामीण	१६२९०
		नागरी	-
		एकूण	१६२९०
१२	सालेकसा	ग्रामीण	२१२९२
		नागरी	-
		एकूण	२१२९२
१३	गोरेगांव	ग्रामीण	१०५४९
		नागरी	-
		एकूण	१०५४९

आधार : जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद,
भंडारा

तक्ता क्रमांक ७.५

जिल्ह्यातील कुटूंब नियोजन केंद्रांची संख्या [३१.३.१९८६ रोजीची]

जिल्हा : भांडारा

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	ग्रामीण नागरी एकूण	३१ मार्च ८६ रोजी असलेल्या केंद्रांची संख्या	निर्बिज करण केल्यांची संख्या			ल. ग. व. व. सी. डी.	जनन दाम- जोड- प्याची संख्या
				पुरुषा नस- बंदी	स्त्री नसबंदी	एकूण		
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१	जिल्हा बेरीज	ग्रामीण	१९	५७३४	५१५५	१०८८९	१०८८१	२४९७३०
		नागरी	६	४७६	१६५२	२१२८	१०९८	१०९१९
		एकूण	२५	६२१०	६८०७	१३०१७	११९७९	२६०६४९
१	तालुके भांडारा	ग्रामीण	१	३८७	४०४	७९१	९०९	१६९८३
		नागरी	१	७८	५३८	६१६	२९८	२७५२
		एकूण	२	४६५	९४२	१४०७	१२०७	१९७३५
२	मोहाडी	ग्रामीण	१	५३७	२९०	८२७	७७६	१६१०७
		नागरी	—	—	—	—	—	—
		एकूण	१	५३७	२९०	८२७	७७६	१६१०७
३	तुमसर	ग्रामीण	२	५६१	३८९	९५०	८९६	२१२९२
		नागरी	१	८३	३२६	३०९	१७३	२६३८
		एकूण	३	६४४	६१५	१२५९	१०६९	२३९३०
४	पवनी	ग्रामीण	१	२९४	२९३	५८७	३८९	१६०५०
		नागरी	१	५८	८१	१३९	७०	११८९
		एकूण	२	३५२	३७४	७२६	४५९	१७२३९
५	साकोली	ग्रामीण	२	६५४	५५७	१२११	८३७	२४०००
		नागरी	—	—	—	—	—	—
		एकूण	२	६५४	५५७	१२११	८३७	२४०००
६	लाखांदूर	ग्रामीण	१	२८८	३२९	६१७	५७५	१६३३८
		नागरी	—	—	—	—	—	—
		एकूण	१	२८८	३२९	६१७	५७५	१६३३८
७	मार/अर्जुनी	ग्रामीण	२	४६३	८०१	१२६४	१४३२	२५२५३
		नागरी	—	—	—	—	—	—
		एकूण	२	४६३	८०१	१२६४	१४३२	२५२५३

[पुढे चालू]

[१३७]

तक्ता क्रमांक ७.५ [पुढे चालू]

१	२	३	४	५	६	७	८	९
८	देवरी	ग्रामीण	२	६८२	३७२	१०५४	१३४१	१८३०२
		नागरी	-	-	-	-	-	-
		एकूण	२	६८२	३७२	१०५४	१३४१	१८३०२
९	तिरोडा	ग्रामीण	१	२१३	३९२	६०५	१०४७	२११३०
		नागरी	१	३९	७४	११३	७१	१८१६
		एकूण	२	२५२	४६६	७१८	१११८	२२९४६
१०	गोंदिया	ग्रामीण	२	४६३	४७२	९३५	६८	२६५१२
		नागरी	२	२१८	७३३	९५१	४८	२५२४
		एकूण	४	६८१	१२०५	१८८६	१०९८	२९०३६
११	आमगांव	ग्रामीण	१	३३८	१८५	५२३	४३९	१४७४९
		नागरी	-	-	-	-	-	-
		एकूण	१	३३८	१८५	५२३	४३९	१४७४९
१२	सालेकसा	ग्रामीण	२	३२७	४३३	७६०	६८७	१३३४१
		नागरी	-	-	-	-	-	-
		एकूण	२	३२७	४३३	७६०	६८७	१३३४१
१३	गोरेगांव	ग्रामीण	१	५२७	२३८	७६५	४४८	१९६७३
		नागरी	-	-	-	-	-	-
		एकूण	१	५२७	२३८	७६५	४४८	१९६७३

टीप :- या तक्त्यात स्तंभा क्रमांक १ मधील ग्रामीण केंद्राकरिता माहिती जिल्हा परिषदे कडून व नागरी केंद्राकरिता माहिती कुटूंब कल्याण केंद्र, सामान्य रुग्णालय, भंडारा येथून प्राप्त केलेली आहे.

आधार: जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, भंडारा

तक्ता क्रमांक ८.१

१९८१ च्या जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता

जिल्हा : भांडारा

[आकडे हजारात]

अनु. क्र.	जिल्हा/तालुका	एकूण ग्रामीण नागरी	साक्षरांची संख्या हजारात			साक्षरतेची टक्केवारी		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९
	जिल्हा बेरीज	एकूण	६३६	२७१	८०७	५८.३१	२९.४९	४३.९२
		ग्रामीण	४४६	२१०	६५६	५५.२३	२६.२५	४१.०७
		नागरी	१९०	६१	१५१	७३.७५	५१.४७	६२.८३
१	तालुके भांडारा	एकूण	१७६	९५	२७१	५९.२८	३२.१२	४५.७८
		ग्रामीण	१३०	६४	१९४	५५.३६	२७.२४	४१.३३
		नागरी	४६	३१	७७	७४.१०	५१.२३	६२.८९
२	गोंदिया	एकूण	२०९	१०९	३१८	५९.७१	३०.८८	४५.२५
		ग्रामीण	१६५	७९	२४४	५६.८५	२६.७६	४१.६९
		नागरी	४४	३०	७४	७३.३८	५१.७२	६२.७६
३	साकोली	एकूण	१५१	६७	२१८	५५.४६	२४.८४	४०.१९
		ग्रामीण	१५१	६७	२१८	५५.४६	२४.८४	४०.१९
		नागरी	—	—	—	—	—	—

टीप :- १) आकडे पूर्णांकात केल्यामुळे बेरजा जुळणार नाहीत

२) तक्त्यात दर्शविलेले तालुके तालुक्यांच्या पुनर्रचने पूर्वीच्या स्थितीनुसार आहेत

आधार :- १९८१ जनगणना एकांशान

शैक्षणिक संस्था व शिक्षकांची संख्या १९८५-८६

अ.क्र.	शैक्षणिक संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	शिक्षक	
			एकूण	प्रीशिक्षित
१	२	३	४ [अ]	४ [ब]
[अ]	पूर्व प्राथमिक शाळा	५	६ [९]	९ [९]
[ब]	प्राथमिक शाळा			
	१] एक शिक्षकी शाळा-	३८३	३८५ [३७]	३२६ [३१]
	२] कनिष्ठ प्राथमिक शाळा	८३९	३०६८ [८३०]	२७८६ [७१२]
	३] उच्च प्राथमिक शाळा	४०९	३२०७ [५७४]	२९८८ [५०६]
	एकूण [१/२/३]	१६३१	६६६० [१४४१]	६१०० [१२३९]
[क]	माध्यमिक शाळा	२२७	२२१५ [३३२]	१७९३ [३०४]
[ड]	उच्च माध्यमिक शाळा	८२	१९७२ [३२३]	१७५५ [३०२]
[इ]	सामान्य शिक्षणाची महाविद्यालये [कला/शास्त्रा/वाणिज्य]	१०	२९२ [५७]	-
	एकूण	१९५५	१११४८ [२१६२]	९६५७ [१८५४]

टीप :- स्तंभ ४ [अ]-व [ब] मधील कंसातील आकडे रिक्त शिक्षकांची संख्या दर्शवितात.
आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पूर्ण - १

तक्ता क्रमांक ८.३

पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांची स्तर निहाय संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी ३०-९-१९८५ रोजीची
जिल्हा : सांगर

अ.क्र.	शैक्षणिक स्तर	संस्थोतील विद्यार्थ्यांची संख्या									
		पूर्व प्राथमिक		प्राथमिक		माध्यमिक		सामान्य शिक्षणाची महाविद्यालये		एकूण	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१.	पूर्व प्राथमिक	५१६	२७०	३६५६	१७४६	—	—	—	—	४१७२	२०१६
२.	इयत्ता १ ते ४	—	—	२३८०३८	११२७९७	५२३	२४१	—	—	२३८५६१	११३०३८
३.	इयत्ता ५ ते ७	—	—	४२७६१	१७८४७	५६१६७	२३२९६	—	—	९८९२८	४१८४३
४.	इयत्ता ८ ते १०	—	—	—	—	६४३८५	२३२४८	—	—	६४३८५	२३२४८
५.	इयत्ता ११ ते १२	—	—	—	—	११२०५	३२७४	५८६६	१७९६	१७७७१	५०७०
६.	उच्च माध्यमिक नंतर	—	—	—	—	—	—	५६१३	१५९३	५६१३	१५९३
	एकूण	५१६	२७०	२८४४५५	१३२३९०	१३२९८०	५१४५२	११४७२	३३८९	४२९४३०	१८७५०८

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ८.३ [पुढे चालू]

अ. क्र.	शैक्षणिक स्तर	अनुसूचित जाती		अनुसूचित जमाती		इतर मागासवर्गीय		एकूण मागासवर्गीय	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
१	२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
१.	पूर्व प्राथमिक	७१०	२९६	६३५	३१३	१३६७	६९०	२७१२	१२९९
२.	इयत्ता १ ते ४	४३८०२	२१०९३	३८७१७	१६२८६	१०२९०९	४९४८९	१८५४२८	८७५६८
३.	इयत्ता ५ ते ७	२१३४५	९६५०	१०७९६	३८२७	४८४३०	२०४३९	८०५७१	३३९१६
४.	इयत्ता ८ ते १०	१५४८५	६२३६	५५८७	१६०५	३०७५१	११२२७	५१८२३	१९०६८
५.	इयत्ता ११ ते १२	५०८६	१५६६	१०९२	२४८	७९८०	१९२२	१४१५८	३७३६
६.	उच्च माध्यमिक नंतर	२८४९	८४८	५८७	१२७	४८७८	८८०	८३१४	१८५५
	एकूण	८९२७७	३९६८९	५७४१४	२३१०६	१९६३१५	८४६४७	३४३००६	१४७४४२

आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

तक्ता क्रमांक ८.४ [पुढे चालू]

अ. क्र.	संस्थेचे प्रकार	वर्ष	संस्थांची संख्या	वि धा र्था ची सं ख्या												एकूण शिक्षक	
				अनुसूचित जाती		अनुसूचित जमाती		इतर मागास		एकूण मागास		बिगर मागास		एकूण		एकूण	स्त्री शिक्षक
				एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
[क]	डी. सड	१९८४-८५	४	७५	३५	२७	१५	२१२	७५	३१४	१२५	९८	७८	४१२	२०३	३१	८
		१९८५-८६	२१	३३६	१४६	८१	३४	१२८४	४२१	१७०१	६०१	३८७	७०	२०८८	६७१	११९	२९
[ड]	जि. सी. डी	१९८४-८५															
		१९८५-८६							उ. ना.								

आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, पुणे.

तक्ता क्रमांक ८.५

आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्यांना मिळणारी मोफत शिक्षणाची सवलत

१९८५-८६ वर्षाकरिता

जिल्हा : भांडारा

ला भा धर्ती ची सं ख्या								प्रत्यक्षा खर्च
माध्यमिक	कनिष्ठ महाविद्यालये [११ वी व १२ वी]	उच्च शिक्षण	अभियांत्रिकी	वैधानीय	इतर महाविद्यालये	इतर संस्था	एकूण	[रु हजारात]
१	२	३	४	५	६	७	८	९
२००४३	७८२२	२१२०	-	-	-	१५७५	१०१६३०	११३१

आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

तक्ता क्रमांक ८.६

प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च १९८५-८६

जिल्हा : भंडारा

[रु. हजारात]

अ. क्र.	यंत्रणा	योजनेतर			योजनांतर्गत			एकूण		
		आवर्ती	बांधाकाम अनुदाना व्यतिरिक्त अनावर्ती	एकूण	आवर्ती	बांधाकाम अनुदाना व्यतिरिक्त अनावर्ती	एकूण	आवर्ती	बांधाकाम अनुदाना व्यतिरिक्त अनावर्ती	एकूण
१.	जिल्हा परिषद	२९३१२	-	२९३१२	६०७	-	६०७	२९९१९	-	२९९१९
२.	नगर परिषद	७६२३	-	७६२३	७	-	७	७६३०	-	७६३०
३.	कटक मंडळ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४.	महानगर पालिका	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५.	इतर खर्च बांधाकाम अनुदाना व्यतिरिक्त	११३४	-	११३४	१३६५	-	१३६५	२४९९	-	२४९९
	एकूण	१०८०६९	-	१०८०६९	११७९	-	११७९	११००४८	-	११००४८

टीप :- आवर्ती व अनावर्ती खर्च वेगवेगळा उपलब्ध न झाल्याने एकत्र दिला आहे.

आधार:- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

तक्ता क्रमांक ८७

जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन [कनिष्ठ विद्यालये] व तांत्रिक शाळा

[सातवी ते बारावी]

जिल्हा : भंडारा

अ. क्र.	बाब	प्रमाण	वर्ष १९८५-८६ करीता
१	२	३	४
१	शाळांची संख्या :- खाजगी - ६ शासकीय - ४ १०	ए. संख्या	१०
२	पटावरील विध्याध्याची संख्या अ] मुले ब] मुली	संख्या संख्या	१९४५ १३३
	एकूण [अ+ब]	संख्या	२०८१
३	एकूण खर्च स्मयांत	स्मये	१३ लक्षा ५२ हजार

आधार :- जिल्हा व्यवसायिक शिक्षण आणि प्रशिक्षण अधिकारी, भंडारा

तक्ता क्रमांक ८०८

जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण केंद्रे १९८५ - ८६ करीता

जिल्हा = भंडारा

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	प्रौढ शिक्षण केंद्राची संख्या
१	२	३
	जिल्हा बेरीज	७९०
	<u>तालुके</u>	
१	भंडारा	-
२	पवनी	३०
३	तुमसर	-
४	मोहाडी	-
५	गोंदिया	६०
६	गोरगांव	-
७	साशिकसा	१५०
८	आमगांव	-
९	तिरोडा	३०
१०	साकोली	-
११	लाखांडूर	९०
१२	मारगांव अर्जुनी	१८६
१३	देवरी	२४४

आधार :- जिल्हा प्रौढ शिक्षणाधिकारी, भंडारा

तक्ता क्रमांक ८.९

शिक्षाकारिता प्रशिक्षण संस्था १९८३-८४ वर्षाकरिता

जिल्हा : भांडारा

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संख्या
१	२	३	४
१.	<u>शिक्षाकारिता प्रशिक्षण संस्था</u>		
	अ] पदवी स्तर	संख्या	२
	ब] पदवी पूर्व स्तर	संख्या	४
	क] शालीय स्तर	संख्या	-
२.	<u>पटावरील संख्या</u>		
	अ] पदवी स्तर	संख्या	३०६
	ब] पदवी पूर्व स्तर	संख्या	४१३
	क] शालीय स्तर	संख्या	-
३.	<u>स्कूण खर्च</u>		
	अ] पदवी स्तर	स्मये	८८३२०८
	ब] पदवी पूर्व स्तर	स्मये	८४७०९४
	क] शालीय स्तर	स्मये	-

टीप :- १९८४-८५ व १९८५-८६ वर्षाची माहिती उपलब्ध नाही.

आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, पुणे.

तक्ता क्रमांक ९.१

रेल्वे मार्गाची लांबी [३१ मार्च, १९८६ या वर्षाकरिता]

जिल्हा : भांडारा

अ. क्र.	रेल्वे मार्ग	लांबी कि.मी. मध्ये ३१.३.१९८६ अखेर
१	२	३७
१	ब्रॉड गेज	
	१] स्केरी	२७
	२] हुहेरी	११६
	३] तीहेरी व अधिक	-
२]	मीटर गेज	-
३]	मॅट्रो गेज	११०
	एकूण रेल्वे मार्ग	२५३

आधार :- भारतीय रेल्वे, भांडारा

तक्ता क्रमांक ९.२

प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्यांची लांबी [३१ मार्च १९८६ या वर्षाअखेर]

जिल्हा : भंडारा [लांबी किलोमीटर मध्ये]

अनु. क्रमांक	वर्गीकरण	बिगर नगरपालिका हद्दीतील रस्ते			नगरपालिका हद्दीतील रस्ते
		सार्वजनिक बांधाकाम व धारबांधणी विभाग	जिल्हा परिषद	एकूण	
१	२	३	४	५	६
१]	प्रकारानुसार				
	१] राष्ट्रीय महामार्ग	१०१.८६	-	१०१.८६	-
	२] राज्य महामार्ग	३४१.०६	-	३४१.०६	-
	३] प्रमुख जिल्हा रस्ते	४१६.९१	१२५.७७	६१२.६८	-
	४] इतर जिल्हा रस्ते	१५२.५०	२५९.४६	४११.९६	-
	५] खोडयातील रस्ते [योजनांतर्गत]	२९.६८	१४३०.१४	१५२९.८२	-
	६] इतर [योजनेतर]	३७८.७४	११०३.००	१४८१.७४	२५९.१५
	७]				
	एकूण	१४९०.७५	२९८८.३७	४४७९.१२	२५९.१५
२]	पृष्ठभागांनुसार				
	१] सीमेंट कॉक्रीट				१७.२४
	२] डांबरी	५६०.०९	४९५.४६	१०५५.५५	४८.८७
	३] खाडीचे पक्के रस्ते	५३७.२७	६६७.६६	१२०४.९३	८२.४४
	४] इतर माल वापर्स तयार केलेले [मुरूम]	३५२.०४	११६८.२५	१५२०.२९	११०.६०
	५] इतर	४१.३५	११०३.००	११४४.३५	-
	एकूण	१४९०.७५	२९८८.३७	४४७९.१२	२५९.१५

x टीप :- अगोदरच वर्गीकृत रस्त्यात समाविष्ट असल्याचे नमूद केल्यामुळे लांबी कमी होऊ शकते.

आधार:- १] कार्यकारी अभियंता, रो.ह.यो. सार्वजनिक बांधाकाम विभाग, गोंडिपूर, गोंडिपूर

२] कार्यकारी अभियंता, सा. विभाग, भंडारा

३] सहाय्यक अभियंता, राष्ट्रीय महामार्ग, उपविभाग क्र. ५५, भंडारा

४] उपविभागीय अभियंता, राष्ट्रीय महामार्ग उपविभाग क्र. ५६, साकोली, जिल्हा भंडारा

५] कार्यकारी अभियंता, सा.बा. विभाग, जिल्हा परिषद, भंडारा

६] भंडारा जिल्ह्यातील सर्व नगरपालिका.

तक्ता क्रमांक १.३

वापरात असलेल्या मोटार वाहनांची संख्या [३१ मार्च १९८६ या वर्षाअखेर]

जिल्हा : भंडारा

अ. क्र.	बाबी	संख्या
१	२	३
१.	मोटार सायकल, स्कुटर्स इत्यादी	११७०९
२.	मोटारी/जिप्स	१५५६
३.	टॅक्सी कॅब्स	३२
४.	स्वयंचलित रीक्षा	६५
५.	स्टेट कॅरिजेस	
	१] डीझेलवर चालना-या	१७०
	२] पेट्रोलवर चालणा-या	-
६.	मालमोटारी	
	अ] खाजगी वाहने	
	१] डीझेलवर चालणा-या	२८१
	२] पेट्रोलवर चालणा-या	१६
	ब] सार्वजनिक वाहणे	
	१] डीझेलवर चालणा-या	९१२
	२] पेट्रोलवर चालणा-या	६
७.	रुग्णा वाहिका	१४
८.	शाळेच्या बसेस	४
९.	खाजगी सेवा देणारी वाहणे '[अनुदान]	१३
१०.	जोड वाहने [ट्रॅलर]	७७३
११.	टॅक्टर्स	७५४
१२.	इतर	१२
	एकूण	१६३१७

[१९८६]

आधार :- प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, नागपूर.

तक्ता क्रमांक १०४

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन मंडळाची [प्रवाशांची] वाहतूक आकडेवारी [१९८५-८६ या वर्षा करिता]
जिल्हा = भंडारा

क्रमांक	उपक्रमाचे नाव	वर्षा अखेरीस मार्गाची संख्या	मार्गाची सकूण लांबी [कि. मी.]	मार्गाची सरासरी लांबी [कि. मी.]	वर्षातील अस्तित्वात असलेल्या बस गाड्यांची संख्या सरासरी	रस्त्यावर धावणाऱ्या बस गाड्यांची दैनिक संख्या	प्रवाशांची दैनिक सरासरी [लाखात]	वाहतूकी मुळे वर्षात मिळालेले उत्पन्न [सय हजारात]	दर प्रवाशा मागे मिळालेले सरासरी उत्पन्न [पैशांमध्ये]
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१०	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, भंडारा विभाग भंडारा	१८०	१४९५६	८३.४६	१८७	१५७	०.५८	६९११०	३२६

आधार :- महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ, भंडारा विभाग, भंडारा

तक्ता क्रमांक. २. ५

महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना [डिसेंबर १९८५]

जिल्हा : भांडारा

अ. क्र.	वाहतूक गणना सुरु झाल्याचा दिनांक	गणना स्थानाचे लांबी [कि.मी.]	स्थानाचे प्रकार	रस्त्याची रुंदी [मिटर]	जलद गती वाहने						मंदगती वाहने				सरासरी वाहन भार
					मोटर जिप्स व व्हॅन	बस गाड्या	माल मोटारी	मोटर सायकल व स्कूटर्स	स्कूण	जनावरा कडून ओढली जाणारी गाडी	सायकली	इतर रिक्शा	स्कूण		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
अ] राष्ट्रीय महामार्ग															
धुळे - स्वलाबाद - नागपूर रोड - राष्ट्रीय महामार्ग क्र. - ६															
१०	१५.१२.१९८५ ते २२.१२.१९८५	५०१/२	जवाहर नगर जवळ	डांबरी	२३ फुट	३७३	१५६	१३०७	३३६	२१७२	६०	५२२	५	५८७	१६१६६
		४८६/४	कारधा	डांबरी	२३ फुट	३७६	१२०	१३६८	३५४	२२१८	९६	२६०१	२२	२७१९	१५७१३
		४५१/२	साकोली	डांबरी	२३ फुट	४२१	७५	१७१५	२४९	२४६०	१८६	११३०	११८	१४३४	१८९३०
		४३४/०	कोहमारा	डांबरी	२३ फुट	१३९	५७	८८८	४०	११२४	३५	२१२	३	३३०	१०२८१
		४०३/०	शिरपुर [देवरी]	डांबरी	२३ फुट	३२३	४५	१४५२	२०२	२०२२	७२	१०७०	-	११४२	१६६६४
दरगणना स्थानकावरील सरासरी दैनिक वाहतूक भार [जिल्ह्याकरिता]															१५५५१
दरगणना स्थानकावरील वाहनांची सरासरी															३६००
दरगणना स्थानकावरील रस्त्यावरील सरासरी वाहतूक भार [दैनिक]															३१५९
															२०२३३

[पुढे चालू]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
					व] राज्य महामार्ग										
					१] बैतूल - नागपूर - पटगुडम रोड - राज्यमहामार्ग [क्र. ७ [ब]]										
		७३/६	निलज	डांबरी	१८ फुट	२१२	५६	६५५	१८०	११०३	२२५	८०७	-	१०३२	७२०७
		३७/४	जांब	डांबरी	१२ फुट	७२	४२	१९१	१६७	४७२	५०७	१३४३	२	१८५२	२५७७
		५४/०	खापा	डांबरी	१२ फुट	७५	१७	२९	१४०	३०१	४६१	११५७	१	१६१९	१५८३
		५४/४	खापा	डांबरी	१२ फुट	१२५	१	२०९	२९	४३४	२८२	२८५	-	१२६७	२२८६
		६०/२	देवाळी	डांबरी	१२ फुट	३२९	३९	४११	३६०	११३९	४०२	२५३४	२८	२९६४	४९३७
		८०/०	विहिरगांव	डांबरी	१२ फुट	२१२	२७	२८३	३६३	८८५	१०१७	२९६०	-	३९७७	४२९९
		८७/२	तिरोडा	डांबरी	१२ फुट	३३२	२७	२८१	५०५	११४५	७२२	३३९८	-	४१२०	४११६
			[सि. वी. नाका]												
		१०९/२	मुंडिपार	डांबरी	१८ फुट	२०६	४६	३०२	२२०	७७४	२५९	७३९	-	९९८	३८८४
			दरगणाना	स्थानावरील सरासरी दैनिक भार											३३८३
					३. निलज - पवनी - भंडारा - तुमसर - बालाधाट रोड राज्य महामार्ग क्र. ८७										
		५३/८	निलज	डांबरी	१२ फुट	४९	३६	१४१	४३	२६९	९०	५८१	-	६७१	१८७८
		४४/८	पवनी विश्रामगृह	डांबरी	१२ फुट	१२९	३७	१९४	११७	४७७	२४२	९५५	-	११९७	२९६८
		२३/६	अड्याळ	डांबरी	१२ फुट	८९	६०	२४६	१२६	५२१	२५९	६६२	१०	९३१	३२३०
		२/४	भंडारा	डांबरी	१२ फुट	८४५	१३८	४९६	९९७	२४७६	१९०	२४०९	११७	२७१६	८०९८

तक्ता क्रमांक ९.५ [पुढे चालू]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
		२०/४	मोहाडी	डांवरी	१२ फुट	१५५	८२	२१८	२१०	६६५	१४४	११६४	-	१३०८	३१०५
		२७/६	खापा	डांवरी	१२ फुट	१६३	७८	१७८	१२४	६१३	१२३	१३४८	२	१५४३	२८९०
		१/२	तुमसर	डांवरी	९ फुट	१०८	३१	७३	१५२	३७१	५२७	११३२	-	१६६६	१७०४
		२२/४	बपेरा	डांवरी	९ फुट	८१	२५	६२	१०४	२७२	५६०	७६०	-	१३२०	१५०३
			दर गणना स्थानावरील सरासरी दैनिक वाहतूक भार												
			४ तुमसर - सिलनी रोड - राज्य महामार्ग क्र. ८८												
		०/८	तुमसर	डांवरी	१२ फुट	१०४	४५	१६३	१८०	४२२	३८४	१३१२	-	१६२६	२४२७
		१८/२	तुमसर	डांवरी	१२ फुट	१०६	३३	१२४	१४८	४११	२३३	८६५	-	१०९८	२०३५
			दर गणना स्थानावरील सरासरी दैनिक भार												
			५ अर्जुनी - गोंदिया - बालाघाट राज्य सिमा रोड - राज्य महामार्ग क्र. ८९												
		३०/४	गौरेगांव	डांवरी	१८ फुट	१७८	५२	३८१	३७१	९८२	४८०	५३०६	७७	५८६३	४९५०
		४२/२	फुलचूर	डांवरी	१८ फुट	१७८	५८	४१८	४६६	११२०	३०६	३०४१	२५६	३६०३	५१७५
		४६/४	बीजानगर	डांवरी	१८ फुट	३२५	६०	३५०	४२२	११५७	२९६	५३९७	१५७	५८५०	५०५२
		६१/४	सातोना	डांवरी	१८ फुट	३०४	३६	४४८	२८५	१०७३	२२७	१४६०	-	१६८७	४२७२
			दरगणना स्थानावरील सरासरी दैनिक भार												
			प्रमुखा राज्य महामार्ग												
			५ सिंधापूरी - लाखांदूर रोड												
		३/२	भांडारा	डांवरी	९ फुट	३७	२७	२०२	७५	३४१	३२४	८६१	-	११८५	२६१४
		३०/२	लाखांदूर	डांवरी	१८ फुट	५०	३५	२५	५६	१६६	११२	२७६	-	३८८	१३७८
			दरगणना स्थानावरील सरासरी दैनिक भार												

आधार :- संशोधन अधिकारी [सांख्यिकी], सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक ९. ६

पोस्ट, तारघारे व दूरध्वनी सेवा, रेडियो व दूरदर्शन संघ यांची आकडेवारी
[१९८५-८६ या वर्षाकरिता]

जिल्हा : भांडारा

अ. क्र.	पोस्टांची संख्या	तारघारांची संख्या	पत्रापेट्यांची संख्या	पोस्टमनांची संख्या	दूरध्वनींची संख्या	पोस्टांची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	ग्रामीण रेडियो विभागाने बसविलेल्या सेवांची संख्या	शासनाने वाटप केलेल्या दूरदर्शन सेवांची संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१	३०२	६३	१८५८	६९	३०२६	२९४	-	१३३

टीप :- ग्रामीण रेडियो विभागातर्फे संघ बसविण्याची योजना दि. १.४.७६ पासून बंद झाल्यामुळे माहिती निरंक सांगण्यात आली.

आधार:- १] अधीक्षक, पोस्ट ऑफीसेस ग्रामीण विभाग, नागपूर.

२] विभागीय अभियंता, दूरभाष्य, नागपूर.

३] जिल्हा माहिती अधिकारी, भांडारा

४] विभागीय अभियंता, ग्रामीण ध्वनिक्षोपण, विभागीय कार्यालय, नागपूर.

II क्रमांक १०.१

स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च [१९८५-८६ या वर्षाकरिता]

जिल्हा : भांडारा

[रमये लाखांत]

अ. क्र.	ग्रामपंचायत				जिल्हा परिषद		नगरपालिका		
	संख्या	समाविष्ट असलेल्या खोड्यांची संख्या	एकूण उत्पन्न	एकूण खर्च	एकूण उत्पन्न	एकूण खर्च	संख्या	एकूण उत्पन्न	एकूण खर्च
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१	१०११	१७१७	१०८.५९	१०२.५३	३८१६.३५	३७४३.१६	५	५८३.३७	५७०.१५

आधार :- जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, भांडारा

ग्राम पंचायतींचे उत्पन्न व खर्च [१९८५ - ८६ या वर्षाकरिता]

जिल्हा : भांडारा

[सम्ये हजारात]

अ. क्र.	पंचायत समिती	ग्राम पंचायत व गट ग्राम-पंचायतींची संख्या	उत्पन्न							
			सहाय्यक अनुदाने		अंदादने	द्वेगगी कर	शुल्क	इतर	स्तंभा ४ ते १० ची बेरीज	
			शासकीय	इतर						
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
	जिल्हा स्तर	१०११	४२८८	१७७	-	६५	४१४४	२४	२१६१	१०८५९
१	पंचायत समिती गोंदिया	८९	४१६	२०	-	३	३३८	५	२८	८९०
२	तिरोडा	९३	३७१	-	-	५	२००	-	१८०	७५६
३	गोरेगांव	६५	४०८	१०	-	-	२२२	-	५२	६९२
४	आमगांव	४३	१९४	५०	-	४	११२	-	११४	४७४
५	सालेकता	५३	२९०	२५	-	-	१२४	-	५८	४९७
६	तुमसर	९४	३३६	-	-	-	४१२	-	३३०	१०७८
७	मोहाडी	७९	४०२	३	-	७	५०५	६	१०६	१०२९
८	भांडारा	७७	३३६	२१	-	६	३५३	-	१२५	८३१
९	पवनी	७३	४३०	३	-	५	२५०	-	३७१	८५९
१०	साकोली	८५	१७२	११	-	८	५००	-	३८६	१०७७
११	लाखांदूर	७१	२५२	२	-	४	३३१	५	९३	६८७
१२	देवरी	९४	३०७	२३	-	१५	४२३	-	२३	७९१
१३	अ/मोरगांव	९५	४९४	९	-	८	३८४	८	२९५	११९८

[पुढे चालू]

तक्ता क्र. १०.२[पुढे चालू]

[१५७]

[समये हजारत]

अ. क्र.	पंचायत समिती	खा ची								
		आरोग्य सेवा	सार्वजनिक बांधाकाम	सामाजिक आणि नैतिक तृधती	प्रशासन	समाज कल्याण	पशुधानाचकजमीन व संवर्धन	महसुलीची पत्तलिव देहाभाल	इतर	स्तंभा १२ ते १९ बेरीज
१	२	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
	जिल्हा एकूण पंचायत समिती	११६४	४२७६	८२६	२६४६	३५७	२	७२	२१०	१०२५३
१	गोंदिया	५७	३६३	७५	२०६	५३	-	-	११	७६५
२	तिरोडा	८९	३२६	५४	२४४	-	-	२	१२	७२७
३	गोरेगांव	६१	३७८	४०	१९१	-	-	१	३४	७०५
४	आमगांव	५४	२१२	६८	१११	-	-	-	२३	४६८
५	सालेकसा	७७	२१५	११	११३	२७	-	३३	-	४७६
६	तुमसर	७४	३८४	८३	३०२	७२	-	-	२२	९३७
७	मोहाडी	१६९	४७५	५७	२३१	४९	-	-	५९	१०४०
८	भंडारा	८१	३६०	८६	२१७	२३	-	१	४	७७२
९	पवनी	१०८	४४८	८९	१७८	२२	-	-	१७	८६२
१०	साकोली	७३	३९०	७९	१७९	७	-	३५	२	७६५
११	लाखादूर	६४	४२३	६१	१४३	२२	१	-	७	७३१
१२	देवरी	९६	४९९	४७	२०७	३३	-	-	११	८९३
१३	अ/मोरगांव	१६१	५०३	७६	३२४	४९	१	-	८	११२२

आधार :- उपमुख्य कार्यपालन अधिकारी[ग्रामपंचायत], जिल्हा परिषद, भंडारा

तक्ता क्रमांक १०.३

जिल्हा परिषदाचे बाबवार उत्पन्न व खर्च [१९८५-८६ या वर्षाकरिता]

जिल्हा : भंडारा [रु. हजारात]

अ. क्र.	लेखा शिर्षक	प्रत्यक्षा १९८५-८६	सुधारित १९८५-८६	अंदाज १९८६-८७
१	२	३	४	५
१	जमा			
	१] खानिर्मात उत्पन्न			
	अ] स्थानिक उपकर मुद्रांक शुल्कासह	१८८९	१३०७	१६६०
	ब] शिक्षण	२६५२५	२४७७२	२७५००
	क] कृषि	००६	८७	३
	ड] इमारती व दळणावळण	५७५	६८३	३२७
	इ] इतर	४९१६	५५२९	९०९४
	एकूण	३३९११	३२३७८	३५६५४
२	२] शासकीय अनुदाने			
	अ] सहेतुक अनुदान	१०२६८७	१२६५५३	१२१२७३
	ब] आस्थापना अनुदान	२६३८७	२२८४७	३०९०३
	क] योजनांतर्गत योजनांसाठी अनुदान	१८४६१	१७०२१	१९५५८
	ड] इतर (शासनास रक्कम परत)	-	-	-
	एकूण शासकीय अनुदाने	१४७५३५	१७३४२१	१७१७३४
३	३] कर्जे			
	अ] कर्जे व अग्रिम	-]१०२२१	[-]४०६९	१६०
	ब] ठेवी व अग्रिम	१७०९२	१८३७०	१६८००
	क] वित्त प्रेषण	१२३६७५	१४८२९०	१५००००
	४] आरंभीची शिल्लक	०११७५७	१५६७३	७२८७
	एकंदर जमा	३२३७४९	३८४०६३	३८१६३५

[पुढे चालू]

२५१

तक्ता क्रमांक १०.३ [पुढे चालू]

१	२	३	४	५
२०	<u>खर्च</u>			
	अ] कृषि	२३२७	३८३८	५५४
	ब] सामान्य प्रशासन	२१८८४	२७२६५	३०५२९
	क] शिक्षण	१०२६५०	१२२७६९	१२२८८९
	ड] वैधानिक	८५९	८५९	५७८
	इ] पशुसंबर्धन	२४६१	२९१७	२९७८
	फ] इमारती व दळणावळण	१११४६	१३५८९	१३०२६
	ग] समाज कल्याण	४२८७	४३०८	३९५६
	ह] सीधन	५१६९	६९४४	६७२९
	म] इतर	१६०००	२१८०४	२६११७
	एकूण [अ] ते [म]	१६६८५३	२०४२९३	२०७३५६
	<u>कर्ज</u>			
	अ] कर्ज व अग्रिम	१९१	१००	१६०
	ब] ठेवी व अग्रिम	१७१५७	२४२९३	१६८००
	क] वित्त प्रेषण	१२३८७५	१४८०९०	१५००००
	ड] इतर	-	-	-
	एकूण [खर्च + कर्ज]	३०८०७६	३७६७७६	३७४३१६
	अखोरची विाल्लक	१५६७३	७२८७	७३१९
	एकंदर [एकूण कर्ज-अखोरची विाल्लक]	३२३७४९	३८४०६३	३८१६३५

आधार :- मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद,
भांडारा

तक्ता क्रमांक १०.४

महानगर पालिका/नगरपालिकाचे उत्पन्न व खर्च [१९८५-८६ या वर्षाकरिता]

जिल्हा : भांडारा

[समये हजारात]

अ. क्र.	महानगर पालिका नगरपालिका चे नांव	उत्पन्न					नगरपालिकेच्या मालमत्ते पासून मिळालेला महसूल	इतर	एकूण	
		अनुदाने व वर्गणी		नगर पालिकाचे दर व कर						
		शासकीय इतर	जकात	धारे व जमीन यावरील कर	इतर कर	एकूण ५+६+७				
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
	सर्व नगरपालिकां करिता बेरीज	२३५५५	-	१६५६८	२८००	२१२४	२१४९२	७६२२	५६६१	५८३३७
	नगर पालिका:									
१	भांडारा	५२१४	-	३७१६	१०९३	७३३	५५४२	२३२२	७१५	१३७९३
२	पवनी	२६७७	-	५३४	१४६	१७९	८५९	३२	२०५	३७७३
३	तुमसर	४७२४	-	१७९२	४५४	४१४	२६६०	१४४	४७०	७९९८
४	तिरोडा	१६५६	-	९७१	२९१	२१६	१४७८	४६	३५९	३५३९
५	गोंदिया	९२८४	-	९५५५	८१६	५८२	१०९५३	५०८५	३९१२	२९२३४

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक १०.४ [पुढे चालू]

[१६१]

[समये हजारात]

अ. क्र.	महानगर पालिका नगर पालिकाचे नांव	खा र्च							
		सामान्य प्रशासन	कर वसुलीचा खर्च	सार्वजनिक सुरक्षा	सार्वजनिक आरोग्य व सोयी	सार्वजनिक बांधाकाम	शिक्षण	इतर	एकूण
१	२	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९
	नगरपालिकां करीता क्षेत्रीज	७२४०	४१६६	२५७०	९१०७	७३६३	१०६०५	१५९६४	५७०१५
	नगरपालिका								
१	भांडारा	४०९८	१८६	६१५	९१३	१७०८	१२२१	४१८३	१२९२४
२	पवनी	४४४	४७१	५७	४५५	८१	१७८९	३३७	३६३४
३	तुमसर	९०१	९०८	१९६	१४२०	४७७	१७८९	२०१२	७९७५
४	तिरोडा	३४४	७८०	१५०	१५२	३७१	८००	८१३	३४१०
५	गोंदिया	१४५३	१८२१	१५५२	५८९५	४४२६	५००६	८६१९	२९०७२

आधार :- भांडारा जिल्हयातील सर्व नगरपालिका.

तक्ता क्रमांक १०.५

महानगरपालिका/नगरपरिषद क्षेत्रांतील इमारतीची वापरानुसार संख्या व त्यापैकी निवासेतर उपयोग असणा-या इमारती अगर त्यांच्या भागामध्ये चालणा-या उद्योग/व्यवसाया संबंधी माहिती - १९८३-८४

जिल्हा : भंडारा

अ. क्र.	तपशिल	नगरपरिषद				
		गोंदिया	भंडारा	तुमसर	पवनी	तिरोडा
१	२	३	४	५	६	७
	<u>इमारतींच्या वापरानुसार संख्या</u>					
१	निवासी	९५६२	५८०८	४१७१	२६१८	२३५४
२	निवासेत्तर	२१९२	९१५	९१७	३६२	२३८
३	मीश्र	८४२	६६४	३७८	११७	१६६
४	एकूण	१२६१७	७३८७	५४६६	३१०४	२७५८
	<u>निवासेत्तर इमारती मध्ये चालणारे महत्वाचे उद्योग/व्यवसाय</u>					
१	पीठाची गिरणी	५७	२९	२८	९	१५
२	बेकरी	१०	५	१	-	१
३	वर्षाचा कारखाना	१०	२	१	-	१
४	भावाणकाम	२२२	५९	६३	३१	२९
५	घाँगड्या तयार करणे	-	-	-	-	-
६	बुरडकाम	३	-	१	-	-
७	प्रिंटींग प्रेस, बुक बाँडिंग, झोरोस्क सेंटर व टायपींग कामे	२९	१९	१८	३	४
८	साबण किंवा धुलाई पावडर कारखाना	१	-	-	-	-
९	टाईल्स, सिमेंट किंवा दगडी जाती बनविणे.	४	३	१	१	-
१०	लेथाकाम	१	-	-	-	-
११	सोनारकाम	४३	२१	३२	४	३
१२	गोरा विक्री	१	२	-	-	-
१३	डेअरी	१८	४	१	२	१
१४	पानपट्टी दुकान	४५	१४	१७	५	९
१५	धान्य व किराणा दुकान	५१६	१३७	२१४	५७	७३
१६	दारुचे दुकान	१९	६	३	१	४
१७	फॅड व भाजीपाला दुकान	१०६	-	१	१	-

[पुढे चालू]

[१६१]

तक्ता क्रमांक १०.५ [पुढे चालू]

१	२	३	४	५	६	७
१८	कापड दुकान	१५८	१४	७	१	१
१९	जनरल स्टोअर्स [कटलरी दुकान]	१०३	१४	१९	९	५
२०	औषधी दुकान	३३	४	७	४	७
२१	पेट्रोल पंप	२	२	३	-	१
२२	पुले व हार तसेच इतर सामान विक्री	२९	१	१	-	-
२३	मोटारी व मोटार सायकल विक्री	१६	४	३	-	-
२४	हॉटेल व लॉज	१३७	३३	३८	२६	१८
२५	वसतीगृह	५	५	३	३	३
२६	गोदाम	४९	५६	८४	१६	२०
२७	सायकली व गॅस बत्त्या भाड्याने देणे	६	२३	२९	८	१७
२८	वैधाकिय सेवा	२५	-	-	-	-
२९	गुरांचा दवाखाना	५	१	१	१	१
३०	दवाखाना	९३	३४	३०	९	१०
३१	सिनेमा, नाटयगृहे वगैरे	७	२	२	२	१
३२	वाचनालय, व्यायाम शाळा, इतर खोळांची केंद्रे [बँडपार्टी वगैरे]	२२	१३	१९	७	२
३३	फोटो स्टुडीओ	११	४	४७	१	३
३४	तगून	३८	८	१७	१०	९
३५	लॉन्जी	२८	७	११	३	३
३६	इलेक्ट्रीशियन	२८	-	-	-	-
	एकूण	१८८०	५३६	७०२	२१४	२४१

आधार :- अर्था व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

[१६४]

तक्ता क्रमांक ११०१

विविध विकास शिष्टाखालील झालेला योजनांतर्गत खर्च [१९८५-८६ या वर्षाकरिता]

जिल्हा : भंडारा

[रुपये बाखांत]

अनु. क्रमांक	विकास शिष्टा	१९८५-८६		
		राज्य क्षेत्र	स्थानिक क्षेत्र	एकूण
१	२	३	४	५
१	कृषि विज्ञान कार्यक्रम	७२.३१	२७.५७	९९.८८
२	सहकार व सामुहिक विकास	५.५३	-	५.५३
३	सिंचन व उर्जा	९५.२७	६०.७४	१५६.०१
४	उद्योग व खाणकाम	१५.६७	-	१५.६७
५	वाहतूक व दळणावळ	१९.९३	०.१३	२०.०६
६	सामाजिक सेवा	११९.७८	९२.४२	२१२.२०
७	संकीर्ण	१७५८.७१	-	१७५८.७१
	एकूण [सामान्य योजना]	२०८७.२०	१८०.८६	२२६८.०६

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, भंडारा

तक्ता क्रमांक ११०९

योजनाखालील महत्वाची भौतिक साधने [१९८५-८६ या वर्षाकरिता]

जिल्हा : भंडारा

अ. क्र.	विकासातील उपविभाग	बाब	परिमाण	भौतिक साधने
१	२	३	४	५
१	कृषी कार्यक्रम	१] सुधारित बियांचे वाटप	क्विंटल	३५०
		२] रासायनिक छाते	मेट्रिक टन	१८०
		३] पीक संरक्षण औषधाचे वाटप	किलो	१९५०
		४] पीक संरक्षण औषधे [साधाने]		
		अ] स्पेअर्स	संख्या	-
		ब] डस्टर्स	संख्या	-
		५] जमीन सुधारणा	हेक्टर	२.६५
		६] जैलगाड्याचे वाटप	संख्या	१७०
		७] जैलगाड्याचे वाटप	संख्या	१११
२	लघु सिंचन	१] अयशास्वी विहिरीना अनुदान	संख्या	७८
		२] पंपसेटचे वितरण	संख्या	६२
		३] लघु सिंचनांची कामे [क्षेत्राची सिंचन क्षमता]	हेक्टर	१२२
३	आयकट विकास	१] जलप्रदाय विकास कार्यक्रम	मिटर	-
		२] भू-विकास	स्क्वॅड्री	२८०
४	पशुसंवर्धन	१] कृत्रिम रेतन केंद्र	संख्या	४२
		२] कृत्रिम रेतन उपकेंद्र	संख्या	५०
		३] पशु वैद्यकीय दवाखाने व मदत केंद्र	संख्या	७१
		४] विद्यमान पशु वैद्यकीय संस्थांना औषधी पुरवणो	संख्या	७१
५	दुग्धा विकास	१] दुग्धाळ जनावरांचा पुरवठा करणे	संख्या	६०
		२] दुग्धा गोळा करणे	लिटर	२. ना
		३] भाकड व गाभण म्हाणींचा पुरवठा करणे	संख्या	६०
६	मत्स्यव्यवसाय	१] मत्स्य बीज उत्पादन केंद्राची स्थापना	संख्या	२
		२] मत्स्यबीज उत्पादन	लाखा	५१५
		३] अदृश्य पाण्यातील मत्स्य संशोधन	संख्या	२६२
		४] मत्स्य उत्पादन	मेट्रिक टन	२७७०
		५] मच्छिमारे तळ्यांना प्रशिक्षण	संख्या	८७
		६] जलयान धाग्याचे वाटप	किलो	१२४५
		७] मत्स्य संस्थांना अर्थसहाय्य	संख्या	१६

[१६५]

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ११-२ [पुढे चालू]

१	२	३	४	५
७.	वने	१] उपयुक्त इमारती लाकडांची लागवड २] पूर्णतयारी रोपन वषाची कामे ३] मध्यवर्ती रोप मळ्यांची स्थापना ४] निकुष्ट वनांच्या पुनरवनीकरणांची कामे	हेक्टर हेक्टर हेक्टर संख्या हेक्टर	११०० २१ २ ३ १५०
८.	पणन, कोठार व वखारी	१] कृषी उत्पन्न बाजार समितीच्या विकासाकरिता अनुदान	संख्या	१
९.	सहकार व सामुहिक विकास १] सहकार	१] नागरी क्षेत्रातील ग्राहक भांडारांना सहाय्य २] लहान शेतकऱ्यांना व्याजाकरिता अर्थासहाय्य ३] मागासवर्गीय व नवबैधनांच्या व्याजाकरिता अर्थासहाय्य	संख्या समाप्त संख्या समाप्त संख्या	 ७२० १२०
	२] सामुहिक विकास	१] जनजातीकरिता अर्थासहाय्य	लाभार्थी संख्या	२७
१०.	जल व विद्युत विकास	१] मध्यम जलप्रकल्पांची प्रगती २] विद्युतीकरण केली खोडी ३] पंपश्यांना विद्युत पुरवठा ४] लघु उद्योगांना वीज पुरवठा ५] रस्त्यावरील दिवे ६] लाईट व पंपी	संख्या संख्या संख्या संख्या संख्या संख्या	 — — २४७ ७६ ९९ १९५६
११.	उद्योग व खाणकाम	१] मोठे व मध्यम उद्योग	संख्या	—
	२] लघु उद्योग	१] ए. एस. आय. नियमावली लघु उद्योगांना अर्थासहाय्य २] सुशिक्षित बेकारांना वीज भांडवल अर्थासहाय्य ३] हातभागाच्या व्यवसायांना अर्थासहाय्य ४] औद्योगिक सहकारी संस्थाना अर्थासहाय्य ५] गट पातळीवरील ग्रामीण कारागिरांच्या बहुउद्देशिय सहकारी संस्थाना अर्थासहाय्य [बलुतेदार]	संख्या संख्या संख्या संख्या संख्या	३२ ८२ १ ३ १३

तक्ता क्रमांक ११.२ [पुढे चालू]

१	२	३	४	५
१२	वाहतूक व दळणवळण	१] नवीन रस्ते बांधणी . २] लहान पुलांची बांधणी	कि.मी. संख्या	९.९० १४
१३	सामाजिक व सामूहिक सेवा	१] प्राथमिक व माध्यमिक शाळांची पुस्तक पेट्या उघाडणे २] माध्यमिक शाळांना प्राथमिक शाळेचे ५ ते ७ वर्ग जोडणे ३] उच्च माध्यमिक शिक्षण [कनिष्ठ महाविद्यालयांचे] अतिरिक्त वर्ग ४] आर्थिक दृष्ट्या मागास वर्गीयांना सवलती ५] १ ते १४ वयोगटातील मुलां-साठी आकृतीबंद बाह्य शिक्षण कार्यक्रम. ६] अशासकीय माध्यमिक शाळांचा विकास विस्तार व जादा वर्ग उघाडणे ७] अशासकीय कनिष्ठ महाविद्यालयांना अर्थासहाय्य ८] शाळा समूहांचा विस्तार	लाभार्थी संख्या वर्ग संख्या विद्यार्थी संख्या वर्ग संख्या वर्ग खोल्या नवीन शाळा [संख्या] संख्या केंद्र संख्या	२६६५१ - - ८००० ५ - - १ -
	२] आरोग्य	१] ग्रामीण फिरत्या दवाखा- न्यांची स्थापना २] प्राथमिक आरोग्य केंद्राची स्थापना ३] प्राथमिक आरोग्य पथकांना दवाखान्यांना द्रव्यक दवाखा- न्यांचा दर्जा देणे	संख्या संख्या पथाक संख्या	६१ -
	३] पाणी पुरवठा व स्वच्छता	१] नागरी पाणी पुरवठा व स्वच्छता योजना २] नवने पाणी पुरवठा [खास उपाय] ३] विहिरी बांधणे-साधा उपाय ४] जी. एस. डी. ए. नलिका-विहिरी खणण्याची कामे.	संख्या संख्या नविन विहिरी संख्या कुपनलिका	२ ३५ ३ ६५

[६९३]

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक ११.२ [पुढे चालू]

१	२	३	४	५
४]	गृहनिर्माण	१] ग्रामीण भागातील भूमिहिन मजुरांना घारे बांधण्यासाठी जागा देणे व झोपड्या बांधणे	उपभोक्ते संख्या	१००
५]	नगर विकास	१] नगरपालिकांना आर्थिक सहाय्य	संख्या	५
६]	मागास वर्गीयांचे कल्याण	१] मागास वर्गीयांना [विद्यार्थ्यांना] शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क देणे	संख्या	३०६२
		२] माध्यमिक शाळा मध्ये मागास वर्गीय विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती देणे	विद्यार्थी संख्या	२११८
		३] मागास वर्गीयांच्या वसतीगृहांना सहाय्यक अनुदान	संख्या	१
		४] अश्रमशाळा समूह	संख्या	३
		५] बालशाल्यांना सहाय्यक अनुदान देणे	संख्या	७
		६] अनुसूचित जमाती करीता पंप संघ वसविणे	संख्या	-
		७] मागासवर्गीयांच्या व्यक्तिगत व सामूहिक घरबांधणी साठी वित्त सहाय्य देणे.	वित्तसहाय्य संख्या	२
७]	पोषण कार्यक्रम	१] शालेय आहार कार्यक्रम [दुपारचे जेवण]	लाभार्थी संख्या	२७८८
		२] शाळातील गलिच्छ वस्त्यामध्ये खास पोषण कार्यक्रम	केंद्र [संख्या]	-
८]	कामगार व कामगार कल्याण	१] सुशिक्षित बेकारांसाठी अंशकालीन रोजगार पितृर्था मानधान	बेकार संख्या	१४०९
		२] व्यवसाय मार्गदर्शन केंद्र उघडणे	केंद्र संख्या	१
१४	संकीर्ण कार्यक्रम			
१]	प्रसिध्दी व ग्रामीण प्रसारण	१] जनजाती क्षेत्रात प्रकष्ट कक्षा उघडणे अ] सिनेमा ब] प्रदर्शन क] सांस्कृतिक कार्यक्रम	संख्या संख्या संख्या	१ १ १
२]	रोजगार हमी योजना	१] प्रगतीतील कामे २] पूर्ण केलेली कामे ३] मनुष्य दिवस	संख्या संख्या संख्या	११४३४ १ ११०३५४४०

टीप :- उ. ना. = उपलब्ध नाही
आधार :- जिल्हा नियोजन . अधिकारी. भंडारा.

निवडक शेतमालाच्या सरासरी घाऊक किंमती [१९८५ या वर्षाकरिता]

जिल्हा : भांडारा

[प्रति क्विंटल मूल्य स्मयामध्ये]

अ. क्र.	मालाचे वर्णन	प्रकार	वर्ष - १९८५												
			जाने	फेब्रु	मार्च	एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टो	नोव्हें	डिसेंबर	वर्षाची सरासरी
१	तांदूळ	उत्तम	२६१	२८०	२७९	२९७	३११	३१६	३००	३२२	३२२	३१३	३१२	२८८	३००
२	गहू	हावरा	२०८	२०५	२०८	२१५	२१४	२१८	२१६	२२९	२३३	२५३	२६१	२६०	२२७
३	ज्वारी	देशी	१४४	१४९	१५१	१५७	१५३	१४८	१५३	१५३	१४८	१५३	१५२	१४६	१५१
४	दुर	लाल	३२९	३१७	३१३	३१५	३१७	३१४	३१६	३२७	३२४	३३४	३१९	३२१	३२१
५	हरभारा	देशी	४६८	४२४	४१०	४०९	४१३	४२०	४४४	४९९	४९२	५३४	५३३	५३२	४६५
६	उडीद	काळी	४२६	४२७	४३७	४४३	४३१	४३६	४३८	४३०	४३५	४५०	४४३	४३०	४३५
७	मसूर	देशी	४०२	३८३	३१७	३३१	३८०	३८७	३६३	३५३	३७८	४०४	४५०	४४६	३८४
८	जवस	मध्यम	४७५	५२९	५३८	६३८	५३४	५१५	५३८	५३४	५२९	५२३	५४२	५३७	५२८
९	मुग	देशी	४६५	४५८	४५९	४९२	५०५	५०९	४८८	४५३	४५५	४५०	४४२	५०५	४७४

टीप :- नियमित बाजारांत ज्या वस्तू विकल्या जातात त्याचाच [स्तंभ २ मधील] वस्तुचे भाव किंमती करीता विचारात घेतलेले आहेत.

आधार :- जिल्ह्यातील सर्व कृषि उत्पन्न बाजार समित्या

तक्ता क्रमांक १२२

[१७०]

जिल्हा मुख्यालयाच्या ठिकाणी महत्वाच्या वस्तुच्या सरासरी किरकोळ किंमती [१९८५ या वर्षाकरिता]
जिल्हा : भांडारा [मूल्य संध्यांत]

मालाचे वर्णन	सुपुर्वारत्ता व प्रकार यापिबाधी धाडक्यात विवरणा	परिमाण	मासिक सरासरी किरकोळ किंमती													वर्षाची सरासरी
			जाने	फेब्रु	मार्च	एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टें	ऑक्टो	नोव्हें	डिसें		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	
१] तांदूळ-उत्तम	लुघई	किलो	३.६०	३.६०	३.३२	३.२५	३.३०	३.३०	३.६०	३.७०	३.७०	३.८०	३.८०	३.८०	३.५६	
२] तांदूळ-मध्यम	कोर्स	किलो	३.३०	३.३०	३.०६	३.००	३.०६	३.१०	३.३२	३.४०	३.४०	३.५०	३.५०	३.६०	३.३९	
३] तांदूळ-जाडा	मध्यम	किलो	३.४०	३.४०	३.१६	३.१०	३.१६	३.२५	३.४३	३.५०	३.५०	३.५०	३.४०	३.४५	३.३५	
४] गहू-मध्यम	हादरा [लाल]	किलो	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५४	२.७५	२.७३	२.७८	२.९०	२.७०	२.४०	२.६०	२.६१	
५] गहू-जाडा	बोट [पांढरा]	किलो	२.८४	२.८५	२.६३	२.३०	२.७६	२.९८	३.०१	३.०५	३.१०	३.५०	३.६०	३.७०	३.०५	
६] गहू-आटा	स्थानिक [मील]	किलो	उना	उ. ना.	उना.	उना	उना	उना	उना	उना	उना	उना	उना	उना	उना	
७] ज्वारी-सफेद	स्थानिक	किलो	१.६०	१.६०	१.५२	१.५०	१.६८	१.५०	उना	१.७५	१.७५	१.६७	१.६५	१.७०	१.६२	
८] ज्वारी-पिचळी	-	किलो	१.६५	१.६५	१.६१	१.६०	१.६०	१.६०	१.५६	१.६१	१.७०	१.६०	१.६०	१.८५	१.६३	
९] बाजरी-जाडी	कोर्स	किलो	२.३०	२.३०	२.३०	२.३०	२.३८	२.४२	२.४८	२.४०	२.२५	२.४५	२.४०	२.९०	२.४०	
डाळी																
१०] हरभारा	नागपुरी	किलो	५.००	५.००	४.२०	४.००	४.२०	४.५०	४.६०	५.००	५.५०	५.५०	६.२५	६.३५	५.००	
११] हरभारा-डाळ	पॉलिफुड	किलो	६.५०	६.५०	६.२६	६.२०	६.१२	६.८७	६.५०	६.५०	६.५०	७.४२	७.६०	७.६०	६.७१	
१२] तुरडाळ	"	किलो	७.००	७.००	६.४०	६.२५	६.३५	६.१२	७.२०	७.२०	७.५०	७.८०	८.००	७.५०	७.०३	

[पुढे चालू]

तकता क्रमांक १२-२ [पुढे चालू]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
१३] उडीद डाळ	स्थानिक	किलो	६.००	६.००	६.००	६.००	५.२०	५.७५	५.६४	५.७६	६.००	६.२५	७.२५	७.५०	६.१७
१४] मूग डाळ	स्थानिक	किलो	६.६०	६.६०	६.७६	६.८०	६.६८	७.४३	७.८८	८.००	८.००	७.५०	७.००	६.००	७.१२
१५] मत्तूर डाळ	स्थानिक	किलो	६.५०	६.५०	५.४६	६.२०	५.२६	५.७५	५.५६	५.८०	६.२५	६.२५	६.२५	७.००	६.१२
साखार व गुळ															
१६] साखार-सी-३०	खुना बाजार	किलो	५.५५	५.४०	५.६४	६.००	६.०२	६.७२	७.२०	७.७६	६.२०	७.१०	७.२०	७.०५	६.६०
१७] गुळ	बडटी	किलो	४.७५	५.५०	५.५०	५.५०	५.३०	५.००	५.००	५.२४	५.४०	५.७०	६.००	६.००	५.४०
तेल व खानिजे															
१८] भुईमुगाचे तेल	मिलय	किलो	१७.६०	१७.६०	१७.६०	१७.६०	१७.६०	१७.६०	१७.६०	१७.६०	१७.६०	१७.६०	१७.६०	१७.६०	१७.६०
१९] पाय तेल [रास्ता दराचे हुकाने]	-	किलो	उना	उना	उना	उना	उना	उना	उना	उना	उना	उना	उना	उना	उना
२०] वनस्पती तेल	डानडा	किलो	१९.६७	१९.७१	१९.७१	१९.७१	२०.०४	२०.५३	२०.५३	१९.५१	१८.००	१८.००	१९.२०	२०.००	१९.५५
२१] दुधा [शुध्द]	स्थानिक	लिटर	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००	४.००
मांस, मासे व मसाले															
२२] मांस [बक-याचे]	स्थानिक	किलो	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२५.००	२५.००	२५.००	२५.००	२४.३३
२३] मासे	बोधा	किलो	१८.००	१६.५०	१८.००	१८.००	२१.६०	२१.००	२०.००	१९.६०	१८.००	१८.००	२०.००	२०.००	१९.०५
२४] अंडी	स्थानिक	डझाने	७.५०	७.२५	६.४०	६.५०	६.५०	६.८७	७.००	७.००	७.२०	७.२०	७.२०	७.५०	६.४१

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
मसाल्याचे पदार्थ															
२५] मीठ	पांढरा	किलो	०.७०	०.७०	०.७०	०.७०	०.७०	०.७०	०.७०	०.७०	०.७०	०.७०	०.७०	०.७०	०.७०
२६] हळद	वायगांव	किलो	२४.५०	२४.००	२५.६०	२८.००	२८.००	२८.००	२८.००	२८.००	२८.००	२८.००	२८.००	२८.००	२७.१७
२७] सुक्या मिरच्या। भाजीपाला	भावापुरी	किलो	१९.००	१७.५०	१७.२०	२०.००	२०.००	२२.००	२१.००	२१.६०	२०.००	२०.००	१८.००	१६.७५	१९.४२
२८] बटाटे	पहाडी	किलो	१.६२	१.६२	१.९०	१.५०	२.००	२.४०	२.४२	२.५४	२.९५	२.९५	२.३८	२.६६	२.२४
२९] कांदे	नाशिक	किलो	१.६२	१.६२	२.००	१.५०	१.१५	१.१५	१.३८	१.५०	१.८५	१.८५	३.५०	२.५०	१.८०
३०] केळी	भुसावळ	डझान	१.४७	२.००	२.००	उना	उना	२.४०	२.६२	२.५०	२.१२	२.१२	१.८०	२.००	२.१०
३१] चहा	बुक बॉन्ड	किलो	३८.४९	३८.४९	४०.५८	४२.००	४२.००	४२.००	४२.००	४२.००	४२.००	४२.००	३६.००	३६.००	४०.२९
३२] कॉफी	बुक बॉन्ड	किलो	३१.५०	३१.५०	३१.५०	३१.००	३१.००	३१.००	३१.००	३१.००	३१.००	३१.००	२२.००	२२.००	२९.६२
जळणा, बीज व दिवाबत्ती															
३३] राकिल	पांढरा	लिटर	२.१५	२.१५	२.१५	२.१५	२.४०	२.४०	२.४०	२.४०	२.४०	२.४०	२.४०	२.४०	२.३१
३४] कोव्सा	स्थानिक	४० किलो	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००
३५] आम पेटो	निमको	५० काड्या	०.३०	०.३०	०.३०	०.३०	०.३०	०.३०	०.३०	०.३०	०.३०	०.३०	०.३०	०.३०	०.३०
३६] लाकूड	स्थानिक	४० किलो	२५.००	२५.००	२५.००	२५.००	२५.००	२५.००	२५.००	२५.००	२५.००	२५.००	२५.००	२५.००	२५.००

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
कपडे															
३७] धोतर	८ मिटर	जोडी	४३.५०	४३.५०	४३.५०	४३.५०	४३.५०	४३.५०	४३.५०	४३.५०	४३.५०	४३.५०	४३.५०	४३.५०	४३.५०
३८] साडी	६ मिटर	प्रतिनग	५३.५०	५३.५०	५३.५०	५३.५०	५३.५०	५३.५०	५३.५०	५३.५०	५३.५०	५३.५०	५३.५०	५५.५०	५३.६६
३९] कोटींग	७१६ मी	प्र. मी.	३१.००	३१.००	३१.००	३१.००	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००	३६.००	३४.३३
४०] शर्टिंग	मील	प्र. मी.	११.५०	११.५०	११.५०	११.५०	११.५०	११.५०	११.५०	११.५०	११.५०	११.५०	११.५०	११.५०	११.५०
भांडी															
४१] पितळी	धातली	किलो	४५.००	४५.००	४५.००	४५.००	४६.००	४५.००	४५.००	४५.००	४३.५०	४८.५०	४७.००	४५.००	४५.३३
वापरतातील संकीर्ण वस्तू															
४२] धान्याचा सावण	टाटा	५० शबार	६.७०	६.७०	६.७०	६.७०	६.७०	६.७०	६.७०	६.७०	६.७०	६.७०	६.७०	६.७०	६.७०
४३] अंगाचा सावण	प्र. नग		२.३०	२.३०	२.३०	२.३०	२.५२	२.९०	२.९०	२.९०	२.९०	२.९०	२.९०	२.९०	२.६७
४४] पान	कपूरी	१०० नग	२.००	२.००	२.८०	२.५०	३.४०	४.७५	३.५०	२.४०	२.००	१.७५	१.५०	१.००	२.४६
४५] रुपारी	अध्या	किलो	३२.००	३२.००	३६.८०	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४१.००	३९.००
४६] तंबाखू	वहडी	किलो	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१२.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.८३
४७] सिगारेट	-	१० नग	१.५०	१.५०	१.५०	१.५०	१.५०	१.५०	१.५०	१.५०	१.५०	१.५०	१.५०	१.५०	१.५०
४८] बिडी	बंदरी	२५ नग	०.८०	०.८०	०.८०	०.८०	०.८०	०.८०	०.८०	०.८०	०.८०	०.८०	०.८०	०.८०	०.८१
४९] केस तेल	टाटा	३०० मील	२९.९०	२९.९०	२९.९०	२९.९०	२९.९०	२९.५०	२९.५०	२९.००	२९.००	२९.००	२९.००	२९.००	२५.०८
५०] सुट्ट्यासाठी पांढरा कागद		किलो	१८.००	१८.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२३.००

टीप :- दिलेल्या वस्तूंची गोळा केलेली माहिती एकाच निवीदित घडानकारक आहे आणि ती जिल्हा मुख्यालयातील एकाच दुकानासाठी आहे त्यामुळे वर नमूद केलेल्या पत्येक वस्तूकरिता दिलेली सरासरी किंमत पूर्णपणे शक्य समजल्या जाऊ शकणार नाही. तरी पण सदमाहितीतील किरकोळ किंमती दिलेल्या कालावधीत किंमतीमधील बदलाचा फरक काढण्यासाठी उच्च निर्देशांक करीता उपयुक्त होऊ शकतात

आधार :- जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, भंडारा

तपेता क्रमांक १२.३

[१५४]

नागपूर केंद्रातील कामगारांचे ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक

जिल्हा : भांडारा

पायाभूत वर्ष = १९६०=१००

अ. क्र.	महिना व वर्ष	अन्न	पान, सुमारी, तंबाखू इत्यादी	इंधन व दिवाबत्ती	घारे	कापडं बिलपणा व पादत्राणे	संकीर्ण	सर्वसाधारण निर्देशांक
१	२	३	४	५	६	७	८	९
	सरासरी ८५-८५	६५७	५८१	८७१	३१४	६१६	५५०	६८१
१.	एप्रिल ८५	६५५	६०४	९२५	३३७	६३५	५५६	६१३
२.	मे ८५	६५४	६१९	९२३	३३७	६४०	५५२	६१४
३.	जून ८५	६५४	६२५	९२३	३३७	६२७	५५८	६१६
४.	जुलै ८५	६६६	६८६	९२८	३३८	६३७	५६२	६२५
५.	ऑगस्ट ८५	६७२	६७३	९२८	३३८	६३७	५७६	६३१
६.	सप्टेंबर ८५	६८१	७१८	९२८	३३८	६३०	५०३	६४०
७.	ऑक्टोबर ८५	६८२	७१०	९२८	३३८	६३०	५०३	६४१
८.	नोव्हेंबर ८५	६९२	७०९	९२८	३३८	६३४	५०५	६५७
९.	डिसेंबर ८५	६८०	७१०	९२८	३३८	६३३	५०६	६४०
१०.	जानेवारी ८६	६६३	७१०	९३१	३४७	६४३	५०८	६३३
११.	फेब्रुवारी ८६	६६७	७१०	९३५	३४७	६४३	५१३	६३५
१२.	मार्च ८६	६८६	७३८	९४६	३४७	६४३	५१५	६४८
	सरासरी ८५-८६	६७१	६९०	९२९	३३७	६३६	५८८	६३१

आधार :- कामगार आयुक्ताचे कार्यालय, मुंबई

तक्ता क्रमांक १३.१

भांडारा जिल्ह्यांतील एकूण पोलीस दल संख्या [१९८५ या वर्षाकरिता]

क्र. सं.	वाब	तपशिल
१	२	३
१	पोलीस दल	
	अ] पोलीस उप महा निरीक्षक [वर्ग-१]	[संख्या] -
	ब] पोलीस अधीक्षक	[संख्या] १
	क] सहाय्यक पोलीस अधीक्षक	[संख्या] -
	ड] पोलीस उप अधीक्षक	[संख्या] ३
	इ] निरीक्षक	[संख्या] ८
	फ] फौजदार	[संख्या] ५४
	ग] जमादार [सहाय्यक पोलीस उपनिरीक्षक धारण]	[संख्या] ७१
	ह] हवालदार	[संख्या] ३९८
	ई] शिपाई	[संख्या] १०४६
	ज] इतर	[संख्या] २९
	एकूण पोलीस दल	[संख्या] १६१०
२	पोलीस ठाणे	[संख्या] २२
३	पोलीस चौकी [दूर केंद्र]	[संख्या] १३
४	पोलीस उपचौकी	[संख्या] ३
५	बंदीगृह / हवालत	[संख्या] १३
६	पोलीस ठाणे, पोलीस चौकी, पोलीस उपचौकी असलेली छोडी व शहरे	[संख्या] ३४
७	पोलीस बळ यांच्यावर झालेला एकूण खर्च	[संख्ये २६० x लाखांत]

५ शहरे व १६ छोड्यांना पोलीस स्टेशन व १३ छोड्यांना दूरकेंद्र
x यांत रेल्वे पोलीस दलावर झालेल्या खर्चाचा समावेश नाही,
[माहिती उपलब्ध न झाल्यामुळे]

आधार :- १] पोलीस अधीक्षक, मध्य, दक्षीण, पूर्व व पश्चिम रेल्वे
नागपूर
२] पोलीस अधीक्षक, भांडारा, जिल्हा - भांडारा

तक्ता क्रमांक १३.२

गुन्ह्या संबंधी आकडेवारी [१९८५ या वर्षाकरीता]

जिल्हा : भंडारा

अ. क्र.	गुन्ह्याचे प्रकार	प्रकरणांची संख्या	चौकशी चालू असलेली प्रकरणे	मागील वर्षाची कोर्टात चालू असलेली प्रकरणे	न्यायालयात चौकशी करण्यासाठी प्रेषित असलेली प्रकरणे	न्यायालयाने काढून टाकलेली शिक्षा दिलेली व जामीन दिलेल्यातह निकालात काढलेली प्रकरणे	शिर्षा म्हणून सोडलेली प्रकरणे	दोषी असलेली प्रकरणे	वर्षाच्या शेवटी न्यायालयातील प्रलंबित प्रकरणे
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१	दखल पात्रा गुन्ह्याचे मदत करणे	-	१	-	१	-	-	-	-
२	दखल पात्रा गुन्ह्याबाबत कट करणे	१	-	१	-	-	-	-	१
३	सावजनिक शांतता, सुरक्षितता व न्याय याबाबतचे गुन्हे	६६१	१८	५२७	१३४	२८	८८	८७	४५८
४	व्यक्ति विषयक गंभीर गुन्हे	३१४३	११५	२२१९	९२४	१४९	३००	२५६	२४३८
५	व्यक्ति आणि मालमत्ता विषयक किंवा फक्त मालमत्ता विषयक गंभीर गुन्हे	१३१०	६१	१०५३	२५७	२४	१५८	१४२	९८६
६	व्यक्ति विषयक फिरकीट गुन्हे	८६७	३१	६५९	२०८	२६	६२	६४	७१५
७	मालमत्ता विषयक फिरकीट गुन्हे	३५७४	११५	२८६९	७०५	४६	१३८	१७३	३२१७
८	वर न नोंदलेले इंडियन पिनल कोड खालील इतर गुन्हे	१२९१	४२	९५७	३३४	६८	१४१	२१६	८६६
एकूण [१ ते ८]		१०८४७	३८३	८२८५	२५६२	३४१	८८७	९३८	८६८१
९	वर नमूद न केलेले इतर गुन्हे								
	अ) विशेष किंवा स्थानिक काय- धाखालील दखल पात्र ठरलेले गुन्हे	२१४८४	२६०२	१३६८१	७८०३	३९९	२०३६	६७७०	१२२७९
	ब) वी.सच.ओ आर १९४७ या कायधाखालील गुन्हे	६	-	३	३	-	-	३	३
एकूण वरील [१ ते ९]		१३२३३७	१२९८५	१२९६९	१०३६८	७४०	१२९२३	७७११	२०९६३

मागील वर्षी १९८४-८५ मध्ये दोषी असलेल्या प्रकरणांची संख्या ५ दाखविलेली आहे. परंतु त्या शेवटी दोषी प्रकरणे २ व वर्षाच्या शेवटी न्यायालयातील प्रलंबित प्रकरणे-३ अशी दाखावाक्यास हवी होती मात्र तसे सांगण्यात आले नव्हते आता यांत माहिती सुधारलेली आहे.

आधार :- पब्लीस अधिकाक, जिल्हा- भंडारा

तक्ता क्रमांक १३.३

[१७७]

तुळ्यात दोखाल केलेले गुन्हेगार

जिल्हा : भांडारा

अ. क्र.	बाब	वर्ष १९८५-८६		
		पुरुष	स्त्रिया	एकूण
१	२	३	४	५
१	रेल्वे अधिनियम	१	-	१
२	मुंबई पोलीस अधिनियम	३३५	४	३३९
३	मुंबई दाख्खंदी अधिनियम	३५६	८	३६४
४	किमीनल प्रोसिजर कोड अधिनियम	४९	२	५१
५	घारफोडी आणि चोरी	५४	३	५७
६	खोटे दस्तऐवज व फसवणूक	-	-	-
७	एकूण	२२	१	२३
८	डाके व दरोडे	-	-	-
९	हल्ला व दुखापत करणे	-	-	-
१०	फूस लावून पळवणे व बलात्कार	२१	-	२१
११	तस्करी गुन्हे	-	-	-
१२	इतर	८०	१	८१
	एकूण	९१८	१९	९३७

आधार :- अधिकाक, जिल्हा तुला, भांडारा.

तक्ता क्रमांक १३.४

तुसांत दाखल झालेल्या गुन्हेगारांचे वयोगटानुसार वशिक्षाणिक पात्रतेनुसार वर्गीकरण
जिल्हा : भंडारा

अ. क्र.	बाव	वर्ष १९८५-८६		
		पुरुषा	स्त्रिया	एकूण
१	२	३	४	५
१	१८ वर्षाखालील			
	१.१ अशिक्षित	-	-	-
	१.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	-	-	-
	१.३ वाचता व लिहिता येणारे	-	-	-
२	१८ ते २१ वर्षा			
	२.१ अशिक्षित	११०	-	११०
	२.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	-	-	-
	२.३ वाचता व लिहिता येणारे	६	१	६
३	२२ ते ३० वर्षा			
	३.१ अशिक्षित	३७२	५	३७७
	३.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	-	-	-
	३.३ वाचता व लिहिता येणारे	२१३	४	२१७
४	३१ ते ४० वर्षा			
	४.१ अशिक्षित	६६	३	६९
	४.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	-	-	-
	४.३ वाचता व लिहिता येणारे	६३	२	६५
५	४१ ते ६० वर्षा			
	५.१ अशिक्षित	५	३	८
	५.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	-	-	-
	५.३ वाचता व लिहिता येणारे	३	२	५
६	६१ वर्षावरील			
	६.१ अशिक्षित	-	-	-
	६.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	-	-	-
	६.३ वाचता व लिहिता येणारे	-	-	-
७	एकूण			
	७.१ अशिक्षित	५५३	११	५६४
	७.२ अशिक्षित फक्त वाचता येणारे	-	-	-
	७.३ वाचता व लिहिता येणारे	३६५	८	३७३
	एकूण वेरीज	९१८	१९	९३७

आधार :- अधिकाक , जिल्हा तुसा , भंडारा

तक्ता क्रमांक १२.५

द्विवाणी व फौजदारी न्यायालयांत निकासात काढलेली कामे

जिल्हा : भांडारा

[१९८५ या वर्जाकरिता]

वर्ष	द्विवाणी				फौजदारी			
	मुळ		अपील		मुळ		अपील	
	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण	नियमित	संकीर्ण
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१९८५	२८५०	९२०	२३५	१३७	१०९८२	१००५	८३	१०९

टीप :- जिल्हा दंडाधिकारी व कार्यकारी दंडाधिकारी यांनी ज्या प्रकरणांवर निर्णय दिला आहे अशा प्रकरणांचा समावेश नाही.

आधार:- जिल्हा सत्र न्यायाधिश, जिल्हा भांडारा

तक्ता क्रमांक १४-१

बैंक कार्यालये वर्गीकृत बँका व त्यांची संख्या त्यांच्या ठेवी व कर्ज
१९८३ या वर्षाकरिता
जिल्हा : भांडारा

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	बँकांची कार्यालये असलेली गावे व शहरे	त्याखाली येत असलेली लोकसंख्या	वर्गीकृत बँकांची संख्या	बँकांची कार्यालये संख्या	वर्गीकृत बँकांच्या ठेवी [लाखा रुपये]	वर्गीकृत बँकांच्या आगाऊ रक्कम [लाखा रु.]	सहकारी बँका [संख्या]	इतर बँका [संख्या]
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
	जिल्हा बेरीज	५९	४२९४४८	७१	११६	४२१८.९५	२१९०.९४	४४	१
	तालुके								
१	भांडारा	६	६७९७१	१२	१८	उ.ना.	उ.ना.	५	१
२	पवनी	६	३९२१४	५	९	उ.ना.	उ.ना.	४	—
३	मोहाडी	७	३३७४१	५	१०	उ.ना.	उ.ना.	५	—
४	तुमसर	७७	५९३०१	८	११	उ.ना.	उ.ना.	३	—
५	गोंदिया	८	११८०२३	१४	१८	उ.ना.	उ.ना.	४	—
६	गोरेगांव	२	८९५३	१	२	उ.ना.	उ.ना.	१	—
७	सालेकसा	२	११३५	२	४	उ.ना.	उ.ना.	२	—
८	आमगांव	१	१६९८	२	४	उ.ना.	उ.ना.	२	—
९	तिरोडा	४	२७५७५	५	९	उ.ना.	उ.ना.	४	—
१०	साकोली	६	३४५३०	५	८	उ.ना.	उ.ना.	३	—
११	देमरी	४	१२८२५	६	९	उ.ना.	उ.ना.	३	—
१२	लाखांदूर	३	१०९३९	१	५	उ.ना.	उ.ना.	४	—
१३	मोर/अर्जुनी	३	१३५४३	५	९	उ.ना.	उ.ना.	४	—

टीप :- १] स्तंभ ४ मध्ये लोकसंख्या १९८१ च्या जनगणने प्रमाणे देण्यात आलेली आहे.

२] तालुकावार बँकांच्या ठेवी व आगाऊ रक्कम या विषयीची माहिती उपलब्ध नाही.

३] स्तंभ ९ मध्ये सहकारी बँका व भूविकास बँका, व स्तंभ १० मध्ये ग्रामीण बँका यांचा समावेश केलेला आहे.

आधार :- व्यवस्थापक, बँका ऑफ इंडिया, अर्जुनी बँक, भांडारा

तक्ता क्रमांक १४.१

बैंक कार्यालये, वर्गीकृत बँका व त्यांची संख्या, त्यांच्या ठेवी व कर्जे
[१९८४ या वर्षाकरिता]

जिल्हा : भंडारा

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	बँकांची कार्यालये असलेली गावे व शहरे	त्याखाली येत असलेली लोकसंख्या	वर्गीकृत बँकांची संख्या	बँकांची कार्यालये संख्या	वर्गीकृत बँकांच्या ठेवी [लाखा रु.]	वर्गीकृत बँकांच्या आगाऊ रक्कमा [लाखा रु.]	सहकारी बँका [संख्या]	इतर बँका [संख्या]
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
	जिल्हा. वेरीज तालुके	८२	४७०७९१	७१	१४०	४३९९.६६	२३९६.०८	४४	२५
१०	भंडारा	७	७०१०२	१२	१९	उ. ना.	उ. ना.	५	२
२	पचनी	७	४१५९५	५	१०	उ. ना.	उ. ना.	४	१
३	भोहाडी	७	३३७४१	५	१०	उ. ना.	उ. ना.	५	-
४	तुनतर	९	६४८००	८	१३	उ. ना.	उ. ना.	३	२
५	गोंदिया	९	११९३५४	१४	१९	उ. ना.	उ. ना.	४	१
६	गोरेगांव	६	११९५४	१	६	उ. ना.	उ. ना.	१	४
७	तालिकसा	४	१७२५	२	६	उ. ना.	उ. ना.	२	२
८	आमगांव	३	४७२५	२	६	उ. ना.	उ. ना.	२	२
९	तिरोडा	६	६२१९९	५	११	उ. ना.	उ. ना.	४	२
१०	साजोली	६	३४४३०	५	९	उ. ना.	उ. ना.	३	१
११	देवरो	६	१६४७६	६	११	उ. ना.	उ. ना.	३	२
१२	लाखांदूर	६	१७४१८	१	८	उ. ना.	उ. ना.	४	३
१३	मोर. अर्जुनी	६	२२२५२	५	१२	उ. ना.	उ. ना.	४	३

- टीप :- १] स्तंभ ४ मध्ये लोकसंख्या १९८१ च्या जनगणने प्रमाणे देण्यांत आलेली आहे.
२] तालुकावार बँकांच्या ठेवी व आगाऊ रक्कमा याविषयीची माहिती उपलब्ध नाही.
३] स्तंभ ९ मध्ये सहकारी बँका व भूविकास बँका, व स्तंभ १० मध्ये ग्रामीण बँका यांचा समावेश केलेला आहे.

आधार :- व्यावस्थापक, बँक ऑफ इंडिया, अण्णनी बँक, भंडारा

तक्ता क्रमांक १४.१

बैंक कार्यालये वर्गीकृत बँका व त्यांच्या संख्या, त्यांच्या ठेवी व कर्जे

१९८५ या वर्गाकरिता

जिल्हा भंडारा

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	बँकांची कार्यालये असलेली गावे व शहरे	त्याखाली येत असलेली लोकसंख्या	वर्गीकृत बँकांची संख्या	बँकांची कार्यालये संख्या	वर्गीकृत बँकांच्या ठेवी [लाखा रु.]	वर्गीकृत बँकांच्या आगाऊ रक्कमा [लाखा रु.]	सहकारी बँका [संख्या]	इतर बँका [संख्या]
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
	जिल्हा: बेरीज	२५	४९४२८६	७१	१५७	५०८५.५६	३२३३.४७	४६	४०
	तालुके								
१	भंडारा	७	७०१०२	११	२०	उ. ना.	उ. ना.	६	२
२	पवनी	७	४१५१५	५	११	उ. ना.	उ. ना.	४	२
३	मोहाडी	७	३३७४१	६	१०	उ. ना.	उ. ना.	५	—
४	तुमसर	९	६४८००	८	१४	उ. ना.	उ. ना.	३	३
५	गोंदिया	१२	१२६४६६	१४	२४	उ. ना.	उ. ना.	४	६
६	गोरेगांव	७	१५०५०	२	८	उ. ना.	उ. ना.	१	५
७	सालेकसा	४	१७२५	२	६	उ. ना.	उ. ना.	२	२
८	आमगांव	४	६३१९	२	७	उ. ना.	उ. ना.	२	३
९	तिरोडा	८	३५४०२	५	१३	उ. ना.	उ. ना.	५	३
१०	साकोली	७	३६७६६	७	१२	उ. ना.	उ. ना.	४	१
११	देवरी	९	१९९०६	४	११	उ. ना.	उ. ना.	३	४
१२	लाखांदुर	८	२०२४२	१	१३	उ. ना.	उ. ना.	६	६
१३	मोर./अर्जुनी	६	२२२५२	४	८	उ. ना.	उ. ना.	१	३

टीप :- १] स्तंभ ४ मध्ये लोकसंख्या १९८१ च्या जनगणनेप्रमाणे देण्यांत आलेली आहे.

२] तालुकावार बँकांच्या ठेवी व आगाऊ रक्कमा याविषयीची माहिती उपलब्ध नाही.

३] स्तंभ ९ मध्ये सहकारी बँका व भूविकास बँका व स्तंभ १० मध्ये ग्रामीण बँका यांचा समावेश केलेला आहे.

आधार :- व्यवस्थापक, बँक ऑफ इंडिया, अग्रणी बँक, भंडारा.

तक्ता क्रमांक १४.२

संयुक्त भांडवली संस्था [२१ मार्च १९८६ रोजीची स्थिती]

जिल्हा : भांडारा

अ. क्र.	भाग भांडवल असलेल्या मर्यादित संस्था		हमी व्दारे मर्यादित असलेल्या आणि नफ्यांसाठी काम न करणाऱ्या संस्था		एकूण
	सार्वजनिक	खाजगी	सार्वजनिक	खाजगी	
१	२	३	४	५	६
१	३	२४	-	-	२७

आधार :- कंपनी व्यवहार खाते, उद्योग मंत्रालय, भारत सरकार,
नवी दिल्ली.

तक्ता क्रमांक १४.३

उतरवलेल्या वीमा पत्रांची संख्या व वीम्याची रक्कम [१९८५-८६ या वर्षांकरिता]

जिल्हा : भंडारा

अ.क्र.	बाव	परिमाण	तपशिल
१	२	३	४
१.	शाखा कार्यालये	संख्या	३
२.	नवीन उतरविलेले विमापत्रे	संख्या	८९९३
३.	व्यपगत विमापत्रे	रुमये हजारात	१५३५०५.००
		संख्या	उ. ना.
४.	वीम्याची रक्कम	[रुमये हजारात]	उ. ना.

आधार :- विभागिय व्यवस्थापक, जिवन विमा निगम, नागपूर.

तक्ता क्रमांक १५०१

चित्रापट गृहांच्या विषयी आकडेवारी
१९८५-८६ या वर्षाकरिता
जिल्हा : भंडारा

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	कायम स्वस्माची चित्रापट गृहे		फिरती चित्रापट गृहे		वसूल केलेला करमणूक कर [रुपये]
		संख्या	प्रत्येक खोळासाठी असलेली आसन क्षमता	संख्या	प्रत्येक खोळासाठी असलेली आसन क्षमता	
१	२	३	४	५	६	७
	जिल्हा बेरीज	१४	९७७२	२०	१००००	६२८७५०८
	तालुके					
१	भंडारा	३	२१८८	-	-	२१५५४४३
२	तुमसर	२	१२१७	५	२५००	७९३३६१
३	पवनी	१	५००	१	५००	७६६०८
४	मोहाडी	-	-	-	-	-
५	साकोली	२	११६९	१	५००	६८८८६
६	देवरी	-	-	३	१५००	३५६०४
७	लाखांदूर	-	-	४	२०००	५११२९
८	भार. अर्जुनी	-	-	२	१०००	९५७७
९	गोंदिया	४	३३०३	-	-	२६५५९२३
१०	आमगांव	१	६८५	१	५००	१२०३०७
११	तिरोडा	१	७१०	३	१५००	२९०६७०
१२	सालेकसा	-	-	-	-	-
१३	गोरेगांव	-	-	-	-	-

आधार :- जिल्हाधिकारी [करमणूक शाखा] यांचे
कार्यालय, भंडारा

[५२६]

तक्ता क्रमांक १५.२

जिल्हयांतील गोळा केलेली अल्पवयतीची रक्कम [१९८५-८६ या वर्षाकरिता]

जिल्हा : भांडारा

[रुपये हजारात]

अनु. क्र.	वर्णन	साध्य	एकूण गोळा केलेली रक्कम	काढून घेतलेली रक्कम	निव्वळ गोळा केलेली रक्कम
१	२	३	४	५	६
१	१० वर्षीय सामाजिक सुरक्षा प्रमाणपत्र	-	२६	३७	[-] ११
२	७ वर्षीय राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रे [दुसरी, तीसरी, चवथी व पंचवीसवी मालिका]	-	३८४	१७५९	[-] १३७५
३	पंचवर्षीय संचित ठेव योजना	-	-	-	-
४	पोस्ट खात्यातील बचत बँका	-	३३६१९	३५१९१	[-] १५७२
५	संचित मुदतीच्या ठेवी [५, १० व १५ वर्षीय]	-	१४२७	१११७	३१०
६	आवर्ती ठेवी	-	२९१७९	१६२७३	१२९०६
७	मुदतीच्या ठेवी [१, २, ३ व ५ वर्षीय]	-	१५८२	१८४९	[-] २६७
८	१५ वर्षीय भाविष्य निर्वाह निधी	-	१२९०	-	१२९०
९	५ वर्षीय राष्ट्रीय विकास रोखे	-	-	८६	[-] ८६
१०	राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्रे				
	क) ६ वी मालिका	-	३०६१०	१०३५	२९५७५
	ब) ७ वी मालिका	-	१९५८	८५७	११०१
	क) इतर सर्व जुनी बचत प्रमाणपत्रे	-	-	४०	[-] ४०
	एकूण	२५०००	१०००७५	५८२४४	४१८३१

आधार :- सहाय्यक संचालक, अल्प वचत, जिल्हाधिकारी कार्यालय, भांडारा

[१८७]

तक्ता क्रमांक १५.३

तालुकावार गोळा केलेला जमीन महसूल [१९८५-८६ या वर्षाकरिता]

जिल्हा : भांडारा

[समये हजारात]

जिल्हा/तालुका	चालू वर्षाची जमिन महसूलाची एकत्रित मागणी [पुर्वीच्या वर्षाची जमा रक्कम सोडून]	एकत्रित जमिन महसूलाची धरबाकी [अधिकृत व अनाधिकृत]	एकत्रित जमीन महसूलाची एकूण मागणी	सुट	निलंबित	वसुलीस पात्र	प्रत्यक्षा वसुली	जमीन महसूल देणारे जमीन धारक [सख्या]
१	२	३	४	५	६	७	८	९
जिल्हा बेरीज	७९१	२००	९९१	-	-	९९१	९५३	३०३३००
तालुके								
१ भांडारा	७४	१०	८४	-	-	८४	८४	२०३८१
२ पवनी	७७	११	८८	-	-	८८	८८	२००६६
३ तुमसर	६१	७	६८	-	-	६८	६७	१९७३७
४ मोहाडी	७७	२६	१०३	-	-	१०३	१०२	१९१०७
५ गोंदिया	८२	२७	१०९	-	-	१०९	८९	३४९१०
६ तिरोडा	८५	१०	९५	-	-	९५	९३	३०१२६
७ आमगांव	३४	१४	४८	-	-	४८	४८	१६५९५
८ सालेकसा	३०	१२	४२	-	-	४२	४१	१५२३६
९ गोरेगांव	५९	४	६३	-	-	६३	५७	२५१३८
१० साकोली	६८	३६	१०४	-	-	१०४	१०१	२८५४८
११ देवरी	३५	१४	४९	-	-	४९	४७	२१४१७
१२ लाखांदूर	५५	१०	६५	-	-	६५	६५	२२८०३
१३ मार. अर्जुनी	५४	१९	७३	-	-	७३	७१	२९२३६

आधार :- जिल्हाधिकारी, भांडारा याचे कार्यालय.

छापखाने आणि छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे आणि नियतकालिके [३१ मार्च १९८६]

अ. क्र. १.	जिल्हा/तालुका	सुत्रपाल्यांची संख्या	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके									
			दैनिक					साप्ताहिक				
			मराठी	हिन्दी	इंग्रजी	इतर	एकूण	मराठी	हिन्दी	इंग्रजी	इतर	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	जिल्हा बेरीज	५५	-	७	-	-	७	१२	२५	-	-	३७
	तालुके											
१	भंडारा	१४	-	-	-	-	-	६	-	-	-	६
२	पवनी	१	-	-	-	-	-	१	-	-	-	१
३	तुमसर	२	-	-	-	-	-	१	३	-	-	४
४	मोहाडी	२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५	गोंदिया	२०	-	७	-	-	७	-	२१	-	-	२१
६	तिरोडा	३	-	-	-	-	-	१	-	-	-	१
७	आमगांव	१	-	-	-	-	-	-	१	-	-	१
८	सालेकसा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
९	गोरेगांव	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१०	साकोली	३	-	-	-	-	-	३	-	-	-	३
११	देवरी	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१२	मार. / अर्जुनी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१३	लाखांन्दर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

तक्ता क्रमांक १५.४ [पुढे चालू]

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके									
		पाक्षिक					मासिक				
		मराठी	हिन्दी	इंग्रजी	इतर	एकूण	मराठी	हिन्दी	इंग्रजी	इतर	एकूण
१	२	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३
	जिल्हा बेरीज	-	१	-	-	१	१	-	-	-	१
	तालुके										
१	भंडारा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२	धवळी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३	तुमसर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४	मोहाडी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५	गोंदिया	-	१	-	-	१	-	-	-	-	-
६	तिरोडा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
७	आमगांव	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
८	सालेकसा	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
९	गोरगांव	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१०	साकोली	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
११	देवरी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१२	मारे./अर्जुनी	-	-	-	-	-	१	-	-	-	१
१३	लाखान्दुर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

आधार :- जिल्हा माहिती अधिकारी, भंडारा

[१९०]

तक्ता क्रमांक १५.५

स्वस्त धान्य दुकानांना पुरविलेले तांदुळ, गहू व साखर

जिल्हा : भंडारा

[आकडे शंभर टनामध्ये]

वर्ष	तांदुळ			गहू			साखर			नियमित/रास्त धान्य वाटप दुकाने [संख्या]
	जिल्हा मुख्यालय	जिल्ह्यातील इतर ठिकाणे	एकूण २+३	जिल्हा मुख्यालय	जिल्ह्यातील इतर ठिकाणे	एकूण ५+६	जिल्हा मुख्यालय	जिल्ह्यातील इतर ठिकाणे	एकूण ८+९	
	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१९८५	३	२२	२५	१३	७३	८६	४	९५	९९	१३४८

आध्यापक :- जिल्हा पुरवठा अधिकारी, जिल्हाधिकारी याचे कार्यालय, भंडारा

[१९१]

तक्ला क्रमांक १५०६

मागणी व वसूल केलेले धान्य

जिल्हा : भांडारा

[आकडे "०० टनामध्ये]

वर्ष	लेव्ही							मागणीशी वसुलीची टक्केवारी
	मागणी		वसूल केलेले					
	सर्व धान्याची एकूण मागणी	तांदूळ	गहू	ज्वारी	बाजरी	इतर	एकूण	
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१९८५-८६	नि रं क							

टीप :- सन १९८५-८६ या वर्षात लेव्ही वदारे तांदूळ, गहू, ज्वारी, बाजरी व इतर धान्याच्या खारेदीचे शासकीय आदेशा नसल्यामुळे "मागणी" व "वसुली" निरंक समजावे

आधार :- जिल्हा पुरवठा अधिकारी, जिल्हाधिकारी यांचे कार्यालय, भांडारा

तक्ता क्रमांक १५.७

भंडारा जिल्ह्यातील झालेल्या सार्वत्रिक निवडणुकांच्या निकालांची आकडेवारी

अ. क्र.	मतदारसंघाचे नांव	एकूण मतदारांची संख्या	मतदान केलेल्या मतदारांची संख्या			एकूण मतदारांच्या संख्येसाठी झालेल्या मतदानाची टक्केवारी %
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	
१	२	३	४	५	६	७
१	लोकसभा निवडणूक डिसें. १९८४					
	१. भंडारा	७०९४५७	२४७३२७	२३६५३४	४८३८६१	६८.३३
	२. चिमूर [चंद्रपूर जिल्हा]	७५९६६५	२९४८७४	२६४७९४	५५९६६८	७४.४५
	एकूण	१४६९१२२	५४२२०१	५०१३२८	१०४३५२९	७१.४१
२	विधानसभा निवडणूक मार्च १९८५					
	१] तुमसर	११३०१२	४१३६०	३९२४९	८०६०९	७१.३२
	२] भंडारा	१११८६३	४०४६५	३७१२०	७७५८५	६९.३५
	३] तिरोंडा	१२१३७६	४१०९१	३२०९६	८०१८७	६६.०६
	४] गोंदिवर	१२१७४०	३६७३७	३३६९२	७०४२९	५७.८५
	५] गोरगांव	११४३५१	४२२२८	४२९९९	८५२२७	७४.५३
	६] आमगांव	१३२४४०	४६८९०	४५६१५	९२५०५	६९.८४
	७] साकोली	१२१०३१	४३३६६	४००७१	८३४३७	६८.९३
	८] लाखांदूर	१३१३८३	४९१९६	४७१३९	९६३३५	७३.३३
	९] अड्याळ	११७१०४	४४०१३	४०२९०	८४३०३	७१.९८
	एकूण	१०८४३००	३८५३४६	३६५२७१	७५०६१७	६९.२२

[पुढे चालू]

तक्ता क्रमांक १५.७ [पुढे चालू]

अ. क्र.	मतदार संधाचे नांव	पक्षावार झालेले मतदान									
		जुनी काँग्रेस [इ]	नविन काँग्रेस [एस]	भारतीय जनता पक्ष	लोकदल	खारिप	गारिप	समाजवादी	कम्युनिस्ट	जनता	स्वतंत्रा
१	२	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
१	लोकसभा निवडणूक डिसें. ८४										
	१] भांडारा	२४९१९५	-	१२७४९१	-	२२६४	-	-	६१७१४	-	२८१७१
	२] चिमूर [चंद्रपुर जिल्हा]	२८२४०४	-	९७३०४	५५६३	-	-	-	-	-	-
	रूपा	५३१५९९	-	२२४७९५	५५६३	२२६४	-	-	६१७१४	-	२८१७१
२	विधानसभा निवडणूक मार्च १९८५										
	१] तुमसर	३०२९९	-	-	-	-	-	-	-	३५५३४	१३०८७
	२] भांडारा	२९२२५	१६०३३	-	-	१२५९३	-	-	-	-	१८६३९
	३] तिरोडा	२५३४६	४२३३६	-	५०६	५२३९	-	-	५७७	-	४६९३
	४] गोंदिया	२६१०४	-	-	३०१०	१३४८	-	-	१०६८८	२०६३१	७५३१
	५] गारेगांव	३८७०७	-	४४०४६	३५९	-	-	-	-	-	१०६३
	आमगांव	३६८९७	-	५१११४	-	-	-	-	-	-	२८७५
	ताकोली	२९७४३	-	१४७८५	-	१४२४२	-	-	-	-	२३५४६
	गाखांडूर	२७२७४	-	४८५०९	४६२	१६४८०	-	-	-	-	२३२४
	९] अड्याळ	३४४५५	१२३३८	-	३४१	२०८३६	-	-	-	-	१३७३६
	रूपा	२७८१५०	७०७०७	१५८४५६	४६७८	७०७३८	-	-	११२६५	५६१६५	८७४८४

आधार :- जिल्हाधिकारी [निवडणूक शाखा], भांडारा

भांडारा जिल्ह्यातील तालुका व निरीक्षण व प्रवाशी विश्राम गृहाची
दिनांक ३१ मार्च १९८६ रोजीची यादी

अ. क्र.	तालुका	निरीक्षण व प्रवाशी विश्राम गृहाची नावे व तत्ता
१	२	३
१	भांडारा	१] निरीक्षण विश्राम गृह, कोका [सा.ब. वि. भांडारा] २] विश्राम भवन, भांडारा [सा.बां. उपविभाग, भांडारा] ३] विश्राम गृह, भांडारा [सां.ब. उपविभाग, भांडारा] ४] निरीक्षण विश्राम गृह, कोका [विभागीय वनाधिकारी भांडारा] ५] निरीक्षण विश्राम गृह, गिरीला [वनविभाग] ६] निरीक्षण विश्राम गृह, पुरका बोडी [वन विभाग]
२	पवनी	१] निरीक्षण विश्राम गृह, किटाळी [वनविभाग] २] विश्रामगृह, पवनी [सा.बां. उपविभाग, भांडारा] ३] निरीक्षण गृह, पवनी [वनविभाग] ४] सराई [चाळ][का.अ. जि.प. भांडारा] पवनी
३	मोहाडी	१] निरीक्षण विश्राम गृह, लेडझारी [वनविभाग] भांडारा २] विश्राम गृह सा.ब. विभाग, मोहाडी ३] सराई [चाळ] मोहाडी [का.अ. जि.प. भांडारा]
४	तुमसर	१] विश्राम गृह, काकाडोंगरी, सां.ब. उपविभाग, तुमसर २] निरीक्षण विश्राम गृह, विंचोली [वनविभाग] भांडारा ३] विश्राम गृह, लच्छाडी [का.अ. जि.प. भांडारा]
५	साकोली	१] निरीक्षण विश्राम गृह, भाव खिंडकी [वनविभाग], भांडारा २] निरीक्षण विश्रामगृह, साकोली [वनविभाग] भांडारा ३] निरीक्षण विश्रामगृह, पिटेशारी [वनविभाग] भांडारा ४] निरीक्षण विश्राम गृह, सानगडी [वनविभाग] भांडारा ५] विश्रामगृह, लखानी [राष्ट्रीय महामार्ग] ६] विश्रामगृह, साकोली [राष्ट्रीय महामार्ग] ७] विश्रामगृह, सावंगी [राष्ट्रीय महामार्ग] ८] विश्रामगृह, साकोली ९] प्रवाशी विश्राम गृह, नागझारा [१२ खोल्या वनविभाग] भांडारा
६	देवरी	१] विश्राम गृह, चिचण्ड [वनविभाग] गोंदिया २] विश्राम गृह, देवरी [रेंज फोरेस्ट ऑफीस, देवरी वन विभाग] गोंदिया ३] निरीक्षण गृह, देवरी [रेंज फोरेस्ट ऑफीस, देवरी वनविभाग] गोंदिया. [१२४]

तक्ता क्रमांक १५०८ [पुढे चालू]

१	२	३
		४] निरीक्षण गृह, देवरी [रेंज फॉरेस्ट ऑफिस, देवरी वनविभाग गोंदिया ५] निरीक्षण गृह, चिचगड [रेंज फॉरेस्ट ऑफिस चिचगड वन विभाग गोंदिया. ६] विश्राम गृह, देवरी [राष्ट्रीय महामार्ग]
७.	लाखांदूर	१] विश्रामगृह, लाखांदूर[सहाय्यक का.अ. उपविभाग] लाखांदूर
८.	मोरगांव/अ. अर्जुनी	१] निरीक्षण गृह, दालांदूर[रेंज फॉरेस्ट ऑफिस मो. अर्जुनी] २] निरीक्षणगृह, प्रतापगड [रेंज फॉरेस्ट ऑफिस, प्रतापगड वनविभाग] गोंदिया. ३] विश्राम गृह नवेगांव बा. उपविभागीय वनाधिकारी, नवेगांव ४] विश्राम गृह, नवेगांव बांधा [फॉरेस्ट एरिया, लगेचे रेल्वे स्थानक जवळ] ५] विश्राम गृह राजोली [रेंज फॉरेस्ट ऑफिस, राजोली, वनविभाग गोंदिया ६] विश्राम गृह, मोरगांव अर्जुनी [रेंज फॉरेस्ट ऑफिस, मोरगांव अर्जुनी वन विभाग] गोंदिया
९.	गोंदिया	१] विश्रामगृह, गोंदिया [जुना] सा.बा. उपविभाग, गोंदिया २] विश्रामगृह, नवेगांव बांधा [रेल्वे स्थानका जवळ नवेगांव बांधा का.अ. जि.प. भंडारा] ३] विश्रामगृह [नविन]सा.बां.उपविभाग, गोंदिया ४] विश्रामगृह गोठणागांव [का.अ. जि.प. भंडारा]
१०.	तिरोडा	१. विश्रामगृह, तिरोडा सा.बां.उपविभाग, तिरोडा [जि.प.]
११.	आमगांव	१] विश्रामगृह, आमगांव, सा.बां. उपविभाग, जि.प. आमगांव
१२.	सालेकसा	१] विश्रामगृह, सालेकसा [रेंज फॉरेस्ट ऑफिस, सालेकसा वन विभाग] गोंदिया २] निरीक्षण गृह [रेंज फॉरेस्ट ऑफिस, सालेकसा][वनविभाग] गोंदिया ३] विश्रामगृह, सालेकसा [रेल्वे स्थानकाजवळ]
१३.	गोरगांव	१] निरीक्षणगृह, गोरगांव [रेंज फॉरेस्ट ऑफिस, गोरगांव वनविभाग] गोंदिया

आधार :- १] कार्यकारी अभियंता, इ. व. द. विभाग/जि. भंडारा
२] विभागीय वनाधिकारी, भंडारा
३] विभागीय वनाधिकारी, गोंदिया

दिनांक ३१ मार्च १९८६ रोजी भांडारा जिल्ह्यातील ता. वार रेल्वे स्थान

अ. क्र.	तालुका	रेल्वे स्थानकाचे नाव	गेज	झोन
१	२	३	४	५
१	भांडारा	१] भांडारा रोड २] कोका	मोठे अंतर — " —	दक्षिण पूर्व रेल्वे — " —
३	पवनी	१] पवनी रोड २] भुयार [गांव]	अस्व [लहान] अंतर — " —	— " — — " —
३०	मोहाडी	—	—	—
४	तुमसर	१] तुमसर रोड २] तुमसर [गाव] ३] गोबरवाही ४] डोंगरी बुजुर्ग	मोठे अंतर — " — — " — — " —	दक्षिण पूर्व रेल्वे — " — — " — — " —
५	गोंदीया	१] गोंदिया २] भुदमा ३] गंगाझारी ४] बिरसोला	— " — — " — — " — अस्व अंतर	— " — — " — — " — — " —
६	तिरोडा	१] तिरोडा २] मुंडिकोटा ३] काचेवाणी	मोठे अंतर — " — — " —	— " — — " — — " —
७	आमगांव	१] आमगांव २] धानोली	— " — — " —	— " — — " —
८	सालेकसा	१] सालेकसा २] दरेकसा	— " — — " —	— " — — " —
९	गोरेगांव	१] हिरडामाली २] गराडा	अस्व अंतर — " —	— " — — " —
१०	साकोली	१] गोंगले २] सोदड ३] पादरी ४] छोड शिवनी	— " — — " — — " — — " —	— " — — " — — " — — " —
११	देवरी	—	—	—
१२	अर्जुनी मोरगांव	१] गोंड उमरी २] अर्जुनी मोरगांव ३] देवलगाव ४] वडेगाव	अस्व अंतर — " — — " — — " —	— " — — " — — " — — " —
१३	लाखांदूर	—	—	—

आधार :- भारतीय रेल्वे, भांडारा

तपता क्रमांक १५.१०

[१२७]

निवडक निर्देशांक कल

जिल्हा : सांगर

अ. क्र.	वाच	परिमाण	संदर्भ वर्ष									
			१९५०-५१	१९६०-६१	१९७०-७१	१९८०-८१	१९८१-८२	१९८२-८३	१९८३-८४	१९८४-८५	१९८५-८६	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	
१.	क्षेत्रां व लोकसंख्या											
	१.१ १९५१, १९६१, १९७१ व १९८१ ची लोकसंख्या	०००	१०१९	२१७३	१५८६	१८३८	X			X		
	१.२ क्षेत्र	चौ. कि. मी.	९३८४	९३८४	९२८०	९२१३	X	X	X	X	X	
	१.३ दर चौ. कि. मध्ये लोकसंख्या	संख्या	११४	१३५	१७२	१९९	X	X	X	X	X	
	१.४ शेतकरी व शेत मजुरांची एकूण काम करणा-यांशी टक्केवारी	टक्केवारी	उ. ना.	७९.९४	७०.५६	७२.३८	X	X	X	X	X	
२.	कृषी											
	१.१ जंगल व्याप्त क्षेत्र	हेक्टर	२९६३४२	२५६०१५	७५१८८०	२६४१००	२५६५००	२३३०००	२५७८००	२६०१००	X	
	१.२ लागवडी योग्य क्षेत्र	हेक्टर	५३६११४	५७६५७७	४३७७०१	४६३९०५	५०८३००	४९५३००	४६९२००	४७०२००	X	
	१.३ प्रत्येक शेतमजुरामागे लागवडी योग्य क्षेत्र	हेक्टर	उ. ना.	१.०५	१.१७	१.९६	२.०२	२.०५	२.०६	२.०६	X	
	१.४ लागवडी खालील क्षेत्र	हेक्टर	४११८६२	५१६१०३	४५५५३२	४६३९५५	५०८३००	४९५३००	५१७२९९	४७३२११	X	

[मुदत चालू]

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१.५	निव्वळ कसलेले क्षेत्र	हेक्टर	३५०२४३	३८१२५६	३८६२४६	३८१६६२	३२७८००	३२२२००	३२२६००	३८२४०५	X
१.६	एकूण अन्नधान्ये	हेक्टर	३७२२२३	४४५१५३	४५७३३५	४५०३२४	४५३६८७	४४१२०१	४६४३५२	४२२७३०	X
१.७	एकूण उसाखाली क्षेत्र	हेक्टर	१३१२	७३४	६५२	५२१	७६२	१०२८	७६३	५२३	X
१.८	एकूण भुईमुगाखालील क्षेत्र	हेक्टर	५३९	४५१	६३३	३१०	३५४	३८१	४२०	५८१	X
१.९	एकूण कापसा खालील क्षेत्र	हेक्टर	उ. ना.	२	३	४	८	३	२	-	X
१.१०	प्रत्येक शेत मजुरा मागे एकूण निव्वळ कसलेले क्षेत्र	हेक्टर	उ. ना.	०.१७	०.७४	०.७४	०.६५	०.६५	०.६६	१.७१	X
१.११	एकूण दुसोट्या खालील क्षेत्र व निव्वळ कसलेले क्षेत्र यांची टक्केवारी	टक्केवारी	१७.५२	३५.३६	३१.५२	२४.०६	२७.७८	२६.०६	२९.४५	२१.५२	X
१.१२	एकूण ओलीताखालील क्षेत्र	हेक्टर	११२३२८	१२५४४३	१३७५७७	१६५३२३	१५२०६२	१५१२६३	१५१८१८	१४०८०८	X
१.१३	एकूण ओलीता खालील क्षेत्राशी एकूण लागवडी खालील क्षेत्रांचे प्रमाण	[टक्केवारी]	२७.२२	३४.३०	३६.८७	३५.६४	२९.२२	३०.६८	२९.३५	२९.७५	X
१.१४	ओलीताखालील निव्वळ क्षेत्र	हेक्टर	११२३२८	१२५४४३	१३६५३३	१४२५२४	१३३७२२	१५०१५२	१३७४१५	१३३२८६	X
१.१५	ओलीता खालील क्षेत्र-कालवे	हेक्टर	१२००५	२२६१२	१५६२८	१३३२२१	१२७३०८	१४२१२४	१२२२२६	१२५७२२	X
१.१६	ओलीता खालील क्षेत्र-विहिरी	हेक्टर	३०५०	४३६३	४८०८	८५३३	६४१४	८०३५	७१७२	८२६४	X
१.१७	ओलीता खालील क्षेत्र-इतर साधनांनी	हेक्टर	२०२५३	१००१०९	१०६०२९	उ. ना.	१८३४०	१८०४	१५४०३	उ. ना.	X
१.१८	ओलीता खालील क्षेत्र										
अ]	एकूण अन्न पिकाखालील क्षेत्र	हेक्टर	१०७७७२	१२१०६६	१३१६६२	१६५३८२	१५२०१२	१५१८८१	१५१६८०	१४०५०४	X
ब]	उसा खालील क्षेत्र	हेक्टर	-	-	-	५२१	७६२	१०२८	७६३	५२३	X
क]	भुईमुगाखालील क्षेत्र	हेक्टर	-	-	-	१	७	५२	२२	२७३	:

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
	ड] फळ फळावळे व भाजी पाल्या खालील क्षेत्रा	हेक्टर	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	३००३	३१३६	३४०६	३२५३	३८९८	x
	ई] कापसा खालील क्षेत्रा	हेक्टर	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	-	-	-	-	-	x
३.	मृद संधारणाची कामे										
	अ] वांधाकाम केलेले क्षेत्रा	हेक्टर	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	व] मजगी केलेले क्षेत्रा	हेक्टर	उ. ना.	उ. ना.	१७७८	२९८९	३७०९	३०४६	३३३८	३९२८	३४५३
	क] अतिवृष्टी मुळे तुटफुट झालेले क्षेत्रा	हेक्टर	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	२५०	-	-	-	-	-
४.	शेतकामास लागणारी अवजारे										
	१. नांगर अ] लाकडी	संख्या	उ. ना.	१४३२७७	१३७३६७	१३७२६७	१५७२२०	x	x	x	x
	व] लोखांडी	संख्या	उ. ना.	२८९	x	१८३८	७६२४	x	x	x	x
	२. ओलीतास लागणारे तेलावर चालणारे इंजिन [पंपासहित]	संख्या	उ. ना.	१३६	x	१८३८	२४२५	x	x	x	x
	३. ओलीतास लागणारे विजेवर चालणारे पंप	संख्या	उ. ना.	१३६	x	२९३१	४६२९	x	x	x	x
	४. [अ] शक्तीवर चालणारे [व] पैलांच्या सहाय्याने चालणारे	संख्या	उ. ना.	४५	x	५१	३४	x	x	x	x
		संख्या	उ. ना.	२८४	x	२४२	३५६	x	x	x	x
५.	पशुसंवर्धन										
	१. स्कूण पशुधान	संख्या	उ. ना.	८९२९८०	x	९५५०८८	१०९८८८५	x	x	x	x
	२. प्रत्येक षेल जोडीमागे निव्वळ पीकाखालील क्षेत्रा [३ वर्षांवरील षेल]	हेक्टर	उ. ना.	२. ५	x	२. ८८	२. ५७	x	x	x	x
	३. स्कूण कोंवड्या	संख्या	उ. ना.	३६२०२१	x	६१४८७८	५६९७६२	x	x	x	x

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
६.	राज्यार अधोग										
	१. चालू कारखाने	संख्या	उ. ना.	२७६	१७४	२५१	२८८	३३८	३७२	३०२	३३६
	२. रकूण कामगार	संख्या	उ. ना.	४१३८	५३३५	४७८९	२८५३	३६८४	४००४	३९४४	३६५७
	३. प्रत्येक लाखा लोकसंख्येत चालू कारखान्यातील कामगार	संख्या	उ. ना.	३८६	४१२	३०३	१८३	—	२१८	२१५	१९९
७.	बीज										
	१. बीज उत्पादन	हजार कि. वट तासा मध्ये	उ. ना.	—	—	—	—	—	—	—	—
	२. विद्युतीकरण झालेली गाव	संख्या	उ. ना.	३९५००	१५८००	१४५००	२५७००	४३४००	४७१००	५८०००	५७५१२
	३. विद्युतीकरण झालेली गाव	संख्या	उ. ना.	५	५	५	५	७	७	७	७
	४. विद्युतीकरण झालेली गावे	संख्या	उ. ना.	३७	५८६	१०४२	१०७२	११५८	१३३९	१३०१	१३५१
८.	सहकार										
	१. सहकारी संस्था										
	अ] कृषि पत संस्था	संख्या	उ. ना.	७८३	७९८	६८९	६८८	६८७	६८५	६८५	६८४
	ब] कृषि विंगर पत संस्था	संख्या	उ. ना.	३१	१३४	३३५	३५९	४८८	५१४	५३७	४५४
	क] विंगर कृषि विंगर पत संस्था	संख्या	उ. ना.	२०३	२७१	४१३	४५१	३७५	३९४	४१४	४४०
	२] सभासदांची संख्या										
	अ] कृषि पत संस्था	संख्या	उ. ना.	७२७८९	१३०५१८	१७६१५५	१७०४५१	१८२६०३	१९०९००	२०६७२१	२०१३७१
	ब] कृषि विंगर पत संस्था	संख्या	उ. ना.	४१८६	१७२०४	४३८३६	३८९१४	४९८२७	५२२१७	५२१७०	३०३२९
	क] विंगर कृषि विंगर पत संस्था	संख्या	उ. ना.	१७४८२	२८४९९	६०२८२८	८२२०२	७६१८०	६१०६८	८९८१२	९६२०४

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
	३] खोबते भांडवल										
	अ] कृषि पत संस्था	स्मये	उ. ना.	३७६६१	१००८८	७२१०६	८००५७	८७३३५	९८२७१	१२८३९२	१३१४९८
	व] कृषि विंगर पत संस्था	स्मये	उ. ना.	१३८४	१२४३२	३९४९१	२१६३१	४४५१०	५२७७३	५०७७७	५१७७२
	क] विंगर कृषि विंगर पत संस्था स्मये		उ. ना.	१७९०	६१२३	६९१७३	११२८७१	१२५६६०	१५७९०९	२२६५०७	१३१४७६
	४] निव्वळ दिलेले कर्ज										
	अ] कृषि पत संस्था	स्मये	उ. ना.	३४६५४	२०२८९	२१०९३	३४७३७	३७९०४	४७७३३	८०५७१	५३२३९
	व] कृषि विंगर पत संस्था	स्मये	उ. ना.	५	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	-
	क] विंगर कृषि विंगर पत संस्था स्मये		उ. ना.	१७६	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	-
९.	शिक्षण										
	१] प्राथमिक शाळा										
	अ] शाळा	संख्या	३५१	९३१	१२६७	१३८२	१४११	१५०२	१५०२	१५६४	१६३१
	व] विद्यार्थ्यांची संख्या	संख्या	४५७५१	४०४७८४	१६५५१२	२२८७१६	२४२२६८	२५३०२५	२५३०२५	२६९६८९	२८४४५५
	क] शिक्षकांची संख्या	संख्या	१३५९	३४३२	५९४३	५७७८	५८९८	५९८१	५९४२	६४१२	६६६०
	२] माध्यमिक शाळा										
	अ] शाळा	संख्या	१२	६०	१४०	१६८	१६९	१४१	१४१	२१२	२२७
	व] विद्यार्थ्यांची संख्या	संख्या	५४२७	२०८३२	३९९०४	८५४९५	९२८११	१०४०९८	१०४०९८	६५५९६	६७४४४
	क] शिक्षकांची संख्या	संख्या	२११	९०४	१९०२	२८२८	२७५२	२०६९	२०६९	२१५२	२२१५

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.
	३] उच्च माध्यमिक शाळा										
	अ] शाळा	संख्या	उ. ना.	२	१२	११	३३	३६	३६	६९	८२
	ब] विद्यार्थ्यांची संख्या	संख्या	उ. ना.	२८०	५०८९	६४६५	७५७४	९३२१०	८६७४	५४००५	६५५३६
	क] शिक्षकांची संख्या	संख्या	उ. ना.	उ. ना.	१९८	२४८	२५२	१०५६	१०५६	१५७२	१९७२
	४] शिक्षित लोकसंख्येचे प्रमाण										
	अ] पुरुष	टक्केवारी	उ. ना.	३९.९०	५०.०१	५०.०१	५०.०१	५८.३१	५८.३१	५८.३१	५८.३१
	ब] स्त्रिया	टक्केवारी	उ. ना.	८.१६	२०.५९	२०.५९	२०.५९	२९.४९	२९.४९	२९.४९	२९.४९
	क] एकूण	टक्केवारी	उ. ना.	१४.०६	३५.४०	३५.४०	३५.४०	४३.९२	४३.९२	४३.९२	४३.९२
	५] ६ ते ११ वयोगटातील शाळेत जाणा-या मुलांचे प्रमाण [१९८१ च्या तुलनेत]										
	अ] मुले	टक्केवारी	उ. ना.	उ. ना.	५९.००	५९.००	५९.००	१२०.६	११८.८	१२०.०	१२८.७
	ब] मुली	टक्केवारी	उ. ना.	उ. ना.	७०.००	७०.००	७०.००	९८.३	९५.८	१००.८	१११.१
	क] एकूण	टक्केवारी	उ. ना.	उ. ना.	६३.००	६३.००	६३.००	१०९.५	१०७.२	११०.३	११९.८
६.	११ ते १७ वयोगटातील शाळेत जाणा-या मुलांचे प्रमाण [१९८१ च्या तुलनेत]										
	१] मुले	टक्केवारी	उ. ना.	उ. ना.	३४.५०	३४.५०	३४.५०	६२.३	६१.४	६४.८	७०.४
	२] मुली	टक्केवारी	उ. ना.	उ. ना.	२९.००	२९.००	२९.००	३५.७	३५.२	४१.१	४७.९
	३] एकूण	टक्केवारी	उ. ना.	उ. ना.	३२.४०	३२.४०	३२.४०	४८.९	४७.५	५२.८	५९.२

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१०	वैधाकीय व आरोग्य सेवा										
	१] रुग्णालये	संख्या	७	१०	१०	१०	१०	११	११	११	११
	२] दवाखाने	संख्या	५	७	१०२	१२१	१२२	१२४	१२४	१२४	१२४
	३] प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	उ. ना.	३	१४	१६	१६	१८	१८	१८	१८
	४] खाटांची संख्या	संख्या	१४८	१९७	५१४	५७१	५७७	५९७	५९७	५९७	६८३
	५] प्रत्येक एक लाख लोक- संख्येसाठी खाटांचे प्रमाण	संख्या	१३	२३	३२	३६	३६	३३	३२	३२	५३
	६] उपचार केलेले रुग्ण										
	अ] वाह्य रुग्ण	संख्या	२०१	३००	८५७	१३७७	१५१६	११६१	११२९	११२९	१३४७
	व] आंतर रुग्ण	हजारांत	—	३	१८	१८	८९	९१	९३	९८	१६०
	७] जन्माचे प्रमाण	दर	उ. ना.	उ. ना.	३६	२३	२३	१८	२०	२०	२०
	८] मृत्युचे प्रमाण	हजारी	उ. ना.	उ. ना.	१५	९	१०	६	६	६	८
११.	दळणा वळणा व वाहतूक										
	१] विगर नगर पालिका रस्ते	कि. मी.	४७७	६३२	१८०४	३५१७	३४८६	३७७५	३६३८	४५०७	४४७९
	२] १०० चौ. कि. मी. क्षेत्रांत रस्त्यांची लांबी	—	४. ७७	६. ७३	१९. ४३	४०. ४३	४०. १२	४०. ६८	३९. २०	४८. ५७	४८. २६

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
	३] १ लाखा लोकसंख्येत रस्त्यांच्या लांबीचे प्रमाण	कि. मी.	४१.७९	४९.८४	११४.१३	२१९.८१	२१७.८७	२०५.३९	१९७.९३	२४५.२१	२४३.७४
	४] रेल्वे मार्गाची लांबी	—"	१६२	१६२	२५३	२५३	२५३	२५३	२५३	२५३	२५३
	५] पोस्टांची संख्या	संख्या	९०	२१९	२२६	२८५	२९१	२९६	३०२	३०२	३०२
	६] तार घारांची संख्या	—"	३	९	१६	६०	६०	६२	६३	६३	६३
	७] रेडिओ परवाने मंजूर व नुतनीकरण										
	अ] नुविन	संख्या	उ. ना.	३०८५	७५०६	३८४५०	३८९४०	—	—	—	—
	ब] नुतनीकरण	संख्या	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
१२.	स्थानिक संस्था										
	१] पंचायत समित्या	संख्या	—	१३	१३	१३	१३	१३	१३	१३	१३
	२] ग्राम पंचायती	संख्या	३१५	९५४	९८६	१००४	१००५	१००९	१०१०	१०११	१०११
	३] नगर पालिका	संख्या	४	५	५	५	५	५	५	५	५
१३.	संकीर्ण										
	१] बँक कार्यालय	संख्या	९	१६	२४	८८	९९	१०२	१६१	२०९	२४३

टीप :- वाव क. ९ शिक्षणा-अंतर्गत क. ५ व ६ समोरील स्तंभा क्र. ९ ते १२ मधील माहिती " शिक्षणावर दृष्टिकोप " १९८२-८३ ते १९८५-८६ या प्रकाशनातील माहितीवर आधारित आहे.

आधार :- जिल्हा सांख्यिकी कार्यालय, भंडारा